

СИЛА и ЖИВОТЪ

БЕСЪДИ

ДЪРЖАНИ ОТЪ ДЖНОВЪ

(ПО СТЕНОГРАФСКИ БЪЛЕЖКИ)

Четвърта серия.

БРАТЯ И СЕСТРИ НА
ХРИСТА

СОФИЯ

Кооперативна печатница „Едисонъ“
1922.

СИЛА и ЖИВОТЪ

БЕСЪДИ

държани отъ ДЖНОВЪ

(ПО СТЕНОГРАФСКИ БЪЛЪЖКИ)

ЧЕТВЪРТА СЕРИЯ

	стр.		стр.
1. Братя и сестри на Христа . . .	1	8. Азъ ще го възкръся! . . .	160
2. Плачътъ . . .	19	9. Още по-благословени смя! . . .	179
3. Тогавъ тѣ ще просвѣтнаты . . .	37	10. Стани и опашки се! . . .	206
4. Сынътъ Божи . . .	55	11. . . . „И Петъръ се грѣше!“ . . .	230
5. Ненаписанитъ закони . . .	77	12. Каклото вържете на земята . . .	253
6. Въ Египетъ . . .	103	13. Сроднитъ души . . .	272
7. Ананий и Сапфира . . .	130	14. „Цѣлувание ми не даде“ . . .	294

СОФИЯ

Кооперативна печатница „Едисонъ“

1922.

Братя и сестри на Христа.

„Защото, който прави волята на
Оца моею, който е на небеса,
той ми е братъ и сестра и майка“*).

Този стихъ е прочитанъ, можеби, хиляда пжти. Върху него има написани най-малко стотина томове, — бесѣди, проповѣди, какво ли не е казано за него? И мисля, че, ако този стихъ бѣше досега изгълкуванъ правилно, или разбранъ и приложенъ правилно, свѣтътъ би билъ оправенъ до сега. Но, понеже свѣтътъ не е оправенъ, подразбирамъ, че стихътъ не е изгълкуванъ, не е разбранъ и не е приложенъ правилно. Затуй вземамъ да го дообясня и азъ.

Христосъ полага единъ принципъ, върху който съгражда основата на своето учение, т. е. материалната страна, видимата, физическата страна. Когато той говори за братъ, сестра и майка, разбира чисто физическата страна, тъй както свѣтътъ сега е изявенъ. Не говоря за небето, защото често въ Божествения свѣтъ нѣма такива отношения. На земята най-възвишеното — това е братътъ, сестрата и майката. Може вие да ме запитате, какви сж отношенията на небето? Такива, каквито сж и на земята. Но, споредъ вашитѣ сжждения, ще кажете: „Ако и на небето е така, както е на земята, тогава нѣма голѣма разлика“. Нѣщата на земята сж хубави сами по себе, но трѣбва да ги прѣкарате прѣзъ сто води, за да ги очистите отъ тѣхния киръ и да ги видите въ тѣхната първоначална чистота. Не само на думи да бжде човѣкъ братъ и сестра.

*) Ев. Матей 12:50.

Братъ и сестра — подразбира прѣди всичко чистота. Въ какво? Чистота въ помисли, въ желания и въ дѣйствия. Трѣбва разширение на ума и на сърцето.

„Защото, който прави волята“ — волята, това е великиятъ законъ, който сега оперира на земята. Досега Божията воля е била пасивна. Досега ангелитѣ и архангелитѣ управляваха свѣта, а и много други сж управлявали, но не можаха да турятъ изисквания редъ и порядкъ въ свѣта. Сега Господъ е турилъ въ дѣйствие своя великъ Духъ и е вложилъ волята си, и горко ономува, който не слуша Неговата воля. Затуй казва Христосъ: „Който върши волята, не моята воля, но волята на Отца ми, който е на небеса“. Христосъ дава едно строго, недвусмислено опрѣдѣление за небето, споредъ закона за мъдростъта. А сега какъ се разбира небето? Поизправятъ се, погледнатъ звѣздитѣ и казватъ, че астрономитѣ изслѣдвали небето. Тѣ разглеждатъ съ тржбитѣ си движението на небеснитѣ тѣла въ пространството, а хаберъ нѣматъ отъ небето. Астрономитѣ изучватъ сѣнцитѣ въ пространството. Една микроскопическа звѣзда ще я изслѣдватъ. Нѣкои звѣзди сж 300 милиона пжти по-голѣми отъ слънцето, а астрономътъ казва, че е изслѣдвалъ еди-коя-си звѣзда, слѣдъ туй даде отчетъ за математическитѣ си изслѣдвания: каква е свѣтлината, какви сж елементитѣ, какво е състоянието на планетата, къмъ коя фаза на развитието принадлежи. Нищо не е изслѣдвалъ той! Въ неговитѣ очи е попадналъ единъ микроскопически лжчъ отъ нѣкоя звѣзда, която е на билиони километра далечъ. И нашитѣ астрономи трѣбва да бждатъ малко по-скромни. Онзи астрономъ, като погледне въ тржбата, мисли, че е научилъ нѣщо. Не тржби се искать, а умъ! Днесъ свѣтътъ е пѣленъ навсѣкждѣ съ тржби, въ колата има тржби, въ автомобилитѣ — тржби, въ желѣзницитѣ — тржби, военнитѣ все съ тржби свирятъ. Свѣтътъ е пѣленъ съ тржби, но знанието още не е дошло въ свѣта.

Сега Христосъ казва: „Който изпълни волята на Отца моего, той ми е братъ“. Значи, едно отъ условията е това. Трудно условие е да бждешъ братъ или сестра, или пъкъ майка на Христа. Сега вие ще ме извините, но, дѣто църквата говори за Майката Божия, то е съвсѣмъ другъ въпросъ. Христосъ употребява тази дума „майка“ малко въ по-другъ смисълъ. Брата ще познаешъ, когато си нараненъ; когато си въ нещастие: той ще те прѣгърне, цѣлуне, ще те заведе въ дома ти; така и сестрата. А майката какъ ще познаешъ? Отъ майката сж излѣзли братътъ и сестрата. Майката — това е най-възвишеното на земята, значи, Христосъ подразбира Любовта — то е майката, която всичко жертвува. Христосъ подразбира Любовта, реализирана на земята. Любишъ ли, майка си; не любишъ ли, не си майка. Всѣки може да бжде майка. Да родишъ — още не значи, че си майка. То е най-лесното — да родишъ. Рибата ражда, т. е. хвърля хайвера си, въ който има по 300,000 зародиша на малки рибчета. Но това раждане ли е? Нѣкои отъ млѣкопитающитѣ раждатъ по 5—6 наведнѣжъ. И това раждане ли е? А майката ще роди едно, въ изключителни случаи двѣ. Раждането е едно прѣдисловие на майчинството. Ако сърцето на онази майка не е пълно съ любовь, тя не е майка. Слѣдователно, въ опрѣдѣлението на Христа: „Който изпълнява волята на Отца моего“, той му е братъ и сестра и майка. Майката познава ли кой е този, който е дошълъ въ нея? Дошълъ е единъ духъ отъ пространството. Този малъкъ духъ става голѣмъ човѣкъ. Питамъ: този малъкъ човѣкъ и голѣмиятъ човѣкъ единъ и сжщъ ли е? Съврѣменнитѣ майки познаватъ своитѣ дѣца само по форма. Нѣкои едва сега сж почнали да ги познаватъ по съдържание, а по смисълъ — ще трѣбватъ още хиляди години. А за Духа, който е дошълъ, той може да се познае само въ новата култура. Сега азъ не искамъ да ви обезсърчавамъ. Вашиятъ порядъкъ си е порядъкъ. Азъ нѣмамъ нищо противъ. Но Хри-

стосъ подразбира нѣщата малко по-другояче. Много страненъ човѣкъ е билъ той. Сега да ви направя едно сравнение. Има нѣща въ свѣта възможни и има нѣща невъзможни. Дъщерята на онзи циганинъ може ли да стане невѣста на царския синъ? Никога. Тя може да си въобразява това, но възможно ли е? Не е възможно. Още по-невъзможно е да станете въ тоя свѣтъ братъ или сестра на Христа. Защо тази циганка не може да стане невѣста на царския синъ? Защото, за да стане такава, трѣбва въ жилитѣ ѝ да тече царска кръвъ. Слѣдователно, на онази мома, която може да си въобрази, че може да вземе царския синъ, казвамъ: Ти само си въобразявашъ за нѣщата, които не може да станатъ. — Защо? — Защото въ тебе не тече царска кръвъ. Даже и да тече, пакъ има известна невъзможность. Може царскиятъ синъ да има известни капризи — не те обича. И той тогава не може да се ожени за тебе. Слѣдователно, нѣкои искатъ да кажатъ, че много е лесно да бждемъ братя. Всѣки може да каже, че е братъ, но Христосъ какво казва? И дъщерята на циганина може да каже: „И азъ ще се ожения за царския синъ“. И тя може да си прѣдстави, че се е оженила за него, че всѣка вечеръ се жени за царски синъ. И знаете ли, на какво ще замяза това? Единъ българинъ, който се е завърналъ отъ чужбина, заварилъ майката и дъщерята да плачатъ. Пита той, какво е, защо плачатъ, а майката разправя: „Снощи нашата дъщеря е сънувала, че се е оженила за царския синъ и родила дѣте, но дѣтето умрѣло и сега плачемъ за умрѣлото дѣте на царския синъ“. Бащата се почудилъ и казалъ: „Такива глупави хора като васъ не съмъ видѣлъ на свѣта и, ако не видя глупави хора, нѣма да се върна при васъ.“ И почналъ той да странствува, пакъ въ България, но не въ тази, сегашната, а въ едноврѣмешната България, прѣди 10,000 години. Странствувалъ дълго и намѣрилъ единъ българинъ — тогава въ тази култура гашитѣ били на мода — и този българинъ далъ

да му ушиятъ гащи, но не знаелъ какъ да ги обуе. Мислилъ, мислилъ, какъ да ги обуе и най-послѣ ги свързалъ на покрива и искалъ да се хвърли въ тѣхъ, та така да ги обуе. Бащата минавалъ, видѣлъ го и му казалъ: „Чакай, какво искашъ да правишъ? — Ушихъ си гащи, искамъ да ги обуя.—Е, приятелю, така не се обуватъ гащи, сними ги, и азъ ще ти кажа, какъ се обуватъ“. Та сега и вие разрѣшавате този въпросъ на християнството, както този българи́нъ, който искалъ да обуе гащите́ отъ покрива. И азъ казвамъ: всички така го разрѣшавате, отъ покрива, отъ горѣ.

Значи, необходима е тази воля, т. е. Любовта, като единъ великъ принципъ, трѣбва да проникне въ човѣшката душа; и само тогава може да се съединимъ съ Христа и да станемъ братъ и сестра и майка на Христа. Възможно е по закона на прѣбраждането, тази дъщеря на онзи цигани́нъ — Провидѣнието може тъй да нареди — да се роди въ царски родъ и да се ожени за царския синъ. И тъй, невъзможното въ този животъ става възможно въ другъ животъ, но врѣме трѣбва. Сега Христосъ това подразбира за насъ. Но ние трѣбва да измѣнимъ врѣмето. Сега вие седите и казвате: „Да бѣхме и ние въ врѣмето на Христа!“ Ами че нали милиони хора бѣха въ врѣмето на Христа, колко учени хора имаше, на които той е говорилъ, но тѣ приеха ли го? Не го приеха. Въ тѣхнитѣ очи Христосъ бѣше единъ обикновенъ човѣкъ, синъ на единъ дърводѣлецъ. И всички онѣзи, които вѣрваха въ него, евреитѣ ги наричаха извѣяни хора, дошли да оправятъ свѣта, да внесатъ нѣщо ново. Не е така! И му правѣха възражения: „Мойсей изведе народа изъ Египетъ и го прѣведе прѣзъ пустинята и го храни съ манна (хлѣбъ небесенъ), а ти какво давашъ? — Ето ние сме подъ римска власть, може ли да ни избавишъ, може ли да станешъ царъ? Тогава ще те признаемъ.“ Но мислите ли, че, ако Христосъ бѣше станалъ царъ, щѣше да сполучи? Положението на свърѣменнитѣ царе не е много завидно. Защото, щомъ

станешъ царь, ще имашъ най-много неприятели. И кждѣто и да ходишъ, ще трѣбва да се озѣрташъ на четири страни. Значи, царската кръвь е необходима. И волята Божия, Любовта е необходима, за да бждешъ и братъ, и сестра, и майка на Христа.

„Майка“ — подразбира закона на Любовта. Когато вие възприемете Любовта, ще разберете майчинството въ друго отношение. Въ даденъ случай всѣки може да бжде майка, но само когато любовта се прояви въ твоята душа. Може да бждешъ единъ слуга на живата природа. Когато се яви въ свѣта нѣкой великъ Учителъ, той трѣбва да носи нѣщо много съществено, което да е вложено въ живата природа. Азъ не разбирамъ подъ думитѣ „живата природа“ това, което съврѣменнитѣ естественици разбиратъ. За насъ природата е нѣщо велико, не само въ своето устройство, но и въ онази интелигентностъ и разумностъ, която тя проявява. И всички ние днесъ се намираме подъ прямото ръководство не на Бога, а на природата. И всѣки день тя си носи своята прѣчица. И тя е толкова внимателна, че, като я сложи отгорѣ ти!.. Нѣкой пжтъ ще я сложи на ржката ти — ревматизъмъ ще имашъ; нѣкой пжтъ ще я сложи на сърцето ти — сърцебиене ще добиешъ; сложи я на дробоветѣ ти — охтика ще имашъ; на главата — главоболие и т. н. т., и ти казва: „Ония органи, които азъ създадохъ въ тѣлото ви за ваше добро; ония сили, които вложихъ въ васъ, ония чувства, вие не ги употребихте на мѣстото имъ“. И, слѣдователно, тя правилно наказва съврѣменнитѣ хора. И сега цѣла една наука иде да помага на човѣчеството. Противъ кого? Противъ оная Майка, която учи дѣцата да се изправятъ. Тогава дойде лѣкарътъ и каже: „Той има диабетъ“, но не обяснява причината на болестята. Какво нѣщо е диабетъ? — Захарна болестъ. — Каква е захарната болестъ? — Натрупване захаръ въ организма. — Е, какво лошо има отъ това? Колко струва сега единъ килограмъ захаръ? Причината трѣбва да се знае: защо тази захаръ се е натрупала въ

организма. Тази захарь трѣбваше да се даде на други хора. Природата не търпи излишъкъ. Той събралъ сума захарь, иска да продава. И природата казва: „Ти имашъ диабетъ. Захарьта ще изхвърлишъ навънъ“. — „Незная какъ.“ Дойде лѣкарьтъ, ще ти турне една инжекция, двѣ, три, четири — това е лѣкътъ. Освободете се отъ „диабетъ!“ Добритѣ, сладкитѣ нѣща не ги желай само за себе си, но и за другитѣ. Азъ не искамъ да лѣкувамъ, но, за да видите, ако има нѣкой захарна болестъ, въ 10 минути ще го излѣкувамъ. Азъ нѣма да му взема много, но не и малко. Ако е богатъ, ще му кажа: „10-тѣ милиона ще дадешъ, живота си съвършено ще измѣнишъ и ще го посветишъ на Бога, много нѣма да ядешъ.“ И ще му турна една строга диета, каквато не е виждалъ. Послѣ ще му кажа: „Обикалялъ си чуждитѣ жени, опропастилъ си чуждитѣ сѣмейства — всичко това трѣбва да изправишъ, и тогава болестъта ще се махне“. И когато въ християнството се каже: да се покае човѣкъ, грѣцкото православие разбира да му турне попѣтъ епитрахила, да му четe нѣколко молитви и тогава му се прощаватъ грѣховеѣ! Природата така лесно не прощава. Вие може десетъ пѣти да турите епитрахила, и пакъ грѣховеѣ ви да останатъ. Природата ви прощава, само като се съобразявате съ волята Божия, и не само да я имате като простъ законъ, но да приложите този законъ въ живота; и този законъ да проникне като една велика любовъ въ всичкитѣ ваши мисли и желания, да станете братя, сестри и майка на Христа. А щомъ станете братя, сестри и майка, тогава ще влѣзете въ новата наука, която ние сега проповѣдваме. Сега при мене идатъ нѣкои и казватъ: „Какъ може да стана ученикъ, какъ може да узная тайнитѣ на природата, какъ може да ми се отворятъ очитѣ?“ Но азъ го гледамъ, гледамъ и казвамъ: „Има врѣме още за тебе, по-сетнѣ ела“. Ами че, ако азъ му кажа: „Всичкитѣ пари, които имашъ, ги дай.“ Той ще вдигне ржката си, ще се почеса по главата и ще каже: „Чакай, да си помисля

малко“. Той не е готовъ. И азъ пестя време и пространство и казвамъ: „Не е за тебе“. Ако го попитамъ: „Може ли да станешъ ученикъ?“ той ще ми говори два часа, че може да стане. Не, не тъй!

Сега ще ви кажа: за да може да станешъ ученикъ, за да може да ти се повѣрятъ онѣзи тайни на природата, ти, най-първо, трѣбва да станешъ братъ и сестра и майка на Христа. Правилото е ясно. Волята Божия като мине прѣзъ всички живи клѣтки на твоя организъмъ и обърне твоята материална и реална любовъ, ти ще бждешъ *прѣдъ вратата на Храма*, и Христосъ тогава ще излѣзе и ще каже: „Добрѣ дошълъ, братъ, сестра и майко!“ ще турне ключа, ще отвори вратата и ще те въведе въ *Храма*. И ще почне да ти разправя за ония велики тайни въ природата. Вие не сте още въ природата. Говоря алегорично. Природата е още заключена за васъ, а вие обикаляте само около нея. Тя е единъ великъ, но затворенъ свѣтъ. Знаете ли, какви красоти има въ нея, какви същества живѣятъ въ този свѣтъ? Въ този свѣтъ сж останали все тия велики царе, князе, лордове, професори. Това сж все пропаднали ученици отъ вѣкове, фалирали търговци. За тѣхъ вече нищо не съществува, затова тѣ сж сакати, слѣпи хромии и глухи. Това е съвременниятъ нашъ свѣтъ — фалиралиятъ свѣтъ. Азъ го наричамъ свѣта на фалиралитъ ученици, които не сж издържали най-елементарния изпитъ на братство и сестринство. Тѣ сж извънъ природата. Сега не казвамъ това за всички. Изобщо туй е положението на свѣта. За свѣта говоря азъ. И този е най-правиятъ възгледъ. Сега вие ще кажете; „Но ние, които сме оставили всичко, насъ какво ни очаква?“ Казва Христосъ: „Нѣма никой, който да е пожертвувалъ или баща, или майка, или кжца и да е изпълнилъ волята Божия, че да не приеме стократно и въ бждеще животъ вѣченъ“.

Вие едва сега сте започнали. Направили сте въведение. Нѣкои отъ васъ сж написали първата

глава, поздравлявамъ ви. Нѣкои сж написали втората глава, нѣкои третата, четвъртата. Но не си правете илюзии: докато не напишете цѣлата си книга, не казвайте: „Като моята работа нѣма“. Ти не знаешъ, каква е твоята работа и каква ще излѣзе тя. Само когато я завършишъ, само тогава ще знаешъ.

Онзи, който иска да бжде братъ, сестра и майка на Христа, той трѣба да бжде първостепенъ герой въ свѣта. Първостепенъ герой не само въ обикновения смисълъ, но да бжде герой и по умъ, и по душа, и по духъ. *Той трѣбва да има едно сърце, чисто като кристалъ; въ ума му да има свѣтлина, като слънцето; да има една възвишена и благородна, широка душа, като цѣлата вселена; единъ кръпкъ Духъ, като Бога!*

Това е, което се изисква и което е необходимо. Азъ не ви говоря това за обезсърчение. Азъ искамъ да ви покажа, какви велики закони лежатъ скрити въ живота. Велика е волята Божия. Тя нѣма да се измѣни никога, по никой начинъ. Това е една математическа проблема, която трѣбва да се разрѣши. Докато не изпълнишъ волята на този Единния Отецъ, който е горѣ, на небеса, не можешъ да станешъ братъ и сестра на великия Учителъ — Христосъ. Знаете ли, какво значи Отецъ? Отецъ — това е онзи, който движи свѣта; Онзи, който туря всичко въ редъ и порядъкъ; който се грижи и промишлява за прогреса, за условията на всички същества, които е създалъ. Прѣдъ неговитѣ очи и прѣдъ неговия умъ всичко това седи ясно. И Той е прѣдвидѣлъ всичко така добръ, че нищо не е пропусналъ. И казва Христосъ: „Който изпълни волята на този мой Отецъ, който знае всичко, който движи земята; който нарежда хармонията въ свѣта, само той може да ми бжде братъ и сестра и майка, както тия — моитѣ ученици. Само който има тази негова интелигентность, неговата Любовь, Истина, Мъдрость, и всичко туй да проникне въ душата му, той може да бжде мой братъ,

моя сестра и моя майка". Не се обезсърчавайте, защото, ако се обезсърчите, вие ще замязате на циганската дъщеря; това се казва само по форма. Въ слѣдующия животъ все ще имате царска кръвъ и може да вземете царския синъ. Азъ ви казвамъ единствения пжтъ, по който може да изпълните волята на Отца. Вие сега точно изпълнявате волята Божия, но подъ камшика на стражаря, подъ строгото заплашване на закона. Отивашъ войникъ и казвашъ: „За отечеството отивамъ да изпълня волята Божия“. Патриотъ си, защото камшикъ има.

Но, когато говоря за волята на онзи Отецъ, тя е диаметрално противоположна на тази воля. *Да изпълнишъ волята Божия, то е най-възвишеното, най-святото*, до което можемъ да достигнемъ въ тоя животъ. Ще ви преведа единъ малкъ разказъ. Въ древността при царя на арманитѣ живѣялъ единъ благочестивъ слуга, който единъ день, по невнимание, направилъ една погрѣшка, и царьтъ взелъ и го осъдилъ на смъртъ. Слѣдъ присъдата, слѣдъ езекутирането на този слуга, явилъ се единъ отъ виднитѣ мъдреци на тази държава и казалъ на царя: „Понеже постъпи несправедливо съ този слуга, ти ще се оженишъ и ще имашъ синъ, но той ще бѣде глухъ, слѣпъ и нѣмъ. И туй е най-малкото наказание, което Провидѣнието ще ти даде“. И дѣйствително, на царя се ражда синъ, тъй както казалъ този мъдрецъ: той билъ слѣпъ, глухъ и нѣмъ. И той се оплаквалъ, че неговото нещастие било най-голѣмото въ свѣта. Тогава мъдрецътъ се явилъ втори пжтъ и казалъ така: „Понеже вие не приехте на драго сърце това наказание, ще ви се даде по-голѣмо отъ това“. И си отишълъ, но не казалъ, какво ще бѣде това наказание. И тръгналъ царскиятъ синъ да пжтува по свѣта, да търси лѣкъ за себе си. Дошълъ въ съсѣдното царство на келвитѣ. Тамкашниятъ царъ ималъ дъщеря, тя била много красива, но никой не виждалъ нейното лице, тя не се интересувала за хората, не искала да се явява прѣдъ хората

никога, но, като чула, че този слѣпъ, глухъ и нѣмъ царски синъ дошълъ въ нейното царство, тя го поканила на гости у себе си и му казала: „Искаш ли азъ да сменя отъ тебе малко отъ страданията?“ — О, ти ще ми направишъ най-голѣмото добро“, отвърналъ той. Попипала го тя за очитѣ, за ушитѣ и за езика, и на царския синъ се възвърнали чувствата, но тя се скрила за него. А той, като я видѣлъ, така се влюбилъ въ нея, та, като я изгубилъ много се наскърбилъ и казалъ: „Първата ми скръбъ е нищо прѣдъ тази“. Сега вие сте въ положението на тоя царски синъ, който е билъ слѣпъ и глухъ и нѣмъ, и забравили сте грѣха за убития добъръ слуга и казвате: „Нѣма ли нѣкой, който да ни отвори очитѣ?“ Има, но, ако ви отвори очитѣ, вие ще бъдете десетъ пѣти по-нещастни. Нѣма по-голѣмо нещастие отъ това — да видишъ Любовѣта, а да я нѣмашъ.

Слѣдователно, какво ще правите вие? Ще търсите царската дъщеря ли, или ще изправите грѣховетѣ си? Да, вие трѣбва да възвърнете живота на онзи убития слуга. Баща ви, майка ви, всички трѣбва да възвърнатъ този несправедливо отнетъ животъ. Значи, за да дойде този принципъ, всѣко прѣстѣпление трѣбва да се помете, ни поменъ не трѣбва да остане въ свѣта отъ прѣстѣпленията. Всички прѣстѣпления трѣбва съвършено да се изметатъ отъ нашия свѣтъ, и, когато вие очистите вашия свѣтъ отъ всички прѣстѣпни работи, лоши мисли и желанія и проектирате тази Божествена Любовь прѣзъ вашата душа и духъ, ще станете сестри и братя и майка. Тогава елате при менъ и азъ самъ *ще отворя вратата на Храма и ще ви въведа вътрѣ*. Ясно ви говоря! Герои се иска да бъдете въ новото учение; герои, а не страхливци! Нови нѣща ви трѣбватъ! Дипломи отъ университета не ви трѣбватъ. Доктори били, свещеници били, каквито и да сж, все кавалери били, все честни били. Свѣтътъ е пѣленъ все съ „честни“ хора, а все пакъ безчестieto царува отъ единия край до другия. Свършилъ

съ дипломъ, а, като го туришъ на най-малкия изпитъ, не може да го издържи. Христосъ е провѣрилъ и казва: „Туй учение, върху което почива сегашниятъ общественъ строй, е фалшиво въ всичкитъ си основи, то е изживѣло“. Каквото и да правите и каквото и да учите, все тамъ ще си остане. Върху васъ лежи едно наказание, че сте родили единъ синъ слѣпъ, глухъ и нѣмъ. И така е сега. И ако вие ме попитате — защо не може да живѣете добръ? Ще ви отговоря: слѣпите, и глухите, и нѣмите хора могатъ ли да живѣятъ добръ? Не само да кажете: „Азъ те обичамъ“. Туй е американска реклама. Въ туй „обичамъ“ нѣма никаква обичъ. Нѣкой каже: „Азъ съмъ святъ“, а нѣма никаква святостъ. „Азъ съмъ ученъ“, а нѣма никаква ученостъ.

И тъй, ще разберете, че елементътъ, това е волята Божия, върху която вие трѣбва да турите мисълта си. Трѣбва да се спрете тогава и да кажете: „Готовъ ли съмъ азъ да изпълня волята Божия?“ И когато дойдете да рѣшавате този въпросъ, не трѣбва да казвате: „Азъ мжжъ имамъ, дѣца имамъ“. Нѣмате мжжъ и дѣца. „Азъ съмъ честна жена“. Далечъ е честността отъ тебе! Дѣ сж честните хора днесъ? Азъ говоря не споредъ мѣрката, която вие разбирате, *но говоря отъ гледището на братъ, сестра и майко!* Азъ говоря на онѣзи, които се приготвяватъ.

На васъ ви давамъ упътвания, и туй, което азъ ви говоря сега, въ миналото трѣбваше 30 години да прѣкарате въ нѣкоя пагода или капище и да ви се дадатъ много изпити, за да ви се кажатъ тия думи, които азъ ви казвамъ. Сега пакъ ще кажете: „Чудна работа, този строй не билъ строй, туй учение не било учение, нашитъ съврѣмenni майки не били майки. Е, какво сме ние тогава?“ Ще кажете още: „Нали сме ние християнски народъ, служимъ на Христа, познаваме учението му?“ 1914 година показа, какви сж християнскитъ народи. 25 милиона християни станаха жертви на бойното поле, а и още 25 милиона останаха оса-

катени, инвалиди, значи, всичко 50,000,000. А Христосъ е казалъ: „Не убий!“ И помислете тогава, какъ ще оправдаятъ съврѣменнитѣ християнски народи този позоръ. Той е написанъ въ небето. Тия народи не сж християнски, а езически, подъ християнска табела. И сега е дадена заповѣдь отъ природата, и тя е дигнала пръчката си, и отъ тия народи ще се дига само прахъ и пухъ. Ни единъ народъ отъ днешнитѣ нѣма да остане неотупанъ и грѣховетѣ му неочистени. И ако нѣкои останатъ неочистени, тѣ ще бждатъ малки остатъци отъ тази стара култура. Това е, което казва Христосъ за онѣзи, които не сж извършили Божията воля. Сега въ тия народи има зародишъ на ново човѣчество — ще излѣзне другъ народъ на братство, на сестринство и майчинство. Слѣдователно, слѣдующата раса, въ която ще се народятъ новитѣ народи, щя бжде раса на братство, сестринство и майчинство. А сегашнитѣ народи сж на робство, слугуване, на трудъ, на мжчения и страдания. Това сж съврѣменнитѣ народи. Сега, за да минешъ отъ България въ Англия, за да ти дадатъ единъ паспортъ, ще видишъ и ще патишъ. Не трѣбва да си правимъ никакви илюзии. Този моралъ на Христа е страненъ. Страненъ е билъ Христосъ, особенъ човѣкъ е той: не прави никакъвъ компромисъ съ никого, а говори само истината и изисква само нея.

Сега вие искате да бждете герои, казвате: „Азъ работя за Христа“. Нищо не си направилъ още! Тѣй казва Христосъ. Като казвамъ „нищо“, ти може много добри работи да си направилъ, но не още сжщественото: ще бжде смѣшно, когато нѣкоя мома ми направи хиляди услуги и иска за това да се ожени за менъ. Може царскиятъ синъ да се е спрѣлъ, по една необходимостъ, въ дома на циганина, но циганската дъщеря отъ това да си мисли, че той може да стане нейнъ зетъ, това е смѣшно. Тѣй си мислите вие. Не, не; той ще ви остави нѣкое благословение — той е благороденъ, но нищо повече отъ това.

За да станете братя и сестри, непрѣмѣнно волята на Отца трѣбва да прѣбжда въ душитѣ ви. Никога нѣма да говорите за вашето благородство. Съврѣменнитѣ учени казватъ, че отъ вжглена се образува диамантътъ. Азъ оспорвамъ това и казвамъ: Отъ диаманта се образува вжгленътъ. Тѣ казватъ: вжгленътъ, като се стопи, той се прѣчиства и става диамантъ. Азъ казвамъ: диамантътъ, като не е запазилъ блѣсъка си, става на вжгленъ. Когато човѣкъ е праведенъ, чистъ, той е единъ диамантъ, а когато съгрѣши, той става вжгленъ. Ако си диамантъ, това показва, че не си опетненъ. Отъ грѣшенъ човѣкъ праведенъ не може да стане. Какъ може отъ грѣшенъ човѣкъ да стане диамантъ? Диамантътъ си е всѣкога диамантъ! Около диаманта може да се образуватъ извѣстни наслоявания, и той да потъмнѣе, но то е само едно опрашване отвънка. И азъ казвамъ: изгорѣлитѣ отъ огнь диаманти сж станали вжглени. Кой е този огнь? То сж необузданитѣ човѣшки страсти, които сж образували всичкитѣ тия вжглени. Съврѣменнитѣ учени хора казватъ: голѣма топлина, голѣмо налѣгане се изисква, за да се образува диамантътъ. Тукъ сме съгласни. Диамантитѣ се образуватъ отъ огня на Божествената Любовь, и при налѣгането на Божията Мждрость, и при дѣйствието на Божията воля. Диамантътъ, този камъкъ, е едно живо, разумно същество. Азъ съмъ срѣщалъ много диаманти, които се оплакватъ и казватъ: „Насъ ни прѣдаватъ все отъ ржка на ржка, продаватъ ни, нѣкой каже: „Много хубавъ камъкъ“, вземе ни, но, щомъ се намѣри натѣсно, веднага ни продава. Постоянно ни продаватъ, като овцитѣ и говедата, но заутѣ пъкъ и ние никога нѣма да имъ разкриемъ нашия животъ, и хората никога нѣма да ни разбератъ; тѣ може да ни продаватъ, колкото искатъ, но на тѣзи хора ние нѣма да разкриемъ нашия животъ“. Говоря фигуративно. Дойде нѣкой праведенъ, а хората го продаватъ отъ едно мѣсто на друго. Но съ продаване нищо нѣма да се уреди.

Който иска да стане ученикъ, не може да започне новото учение, ако не изпълни волята на Отца и стане братъ, сестра и майка на Христа.

Сега вие сте започнали вашето прѣдисловие, написали сте, можеби, първата глава, продължавайте. Защото, ако мжжътъ ви е много лошъ, той ще ви даде мастило да напишете историята; а, ако е много строгъ, той ще даде вѣтъръ, и вие ще пжтувате много бързо — ще има попжтенъ вѣтъръ. Тогава любовта ще прѣвърне всичкитѣ противодѣйстващи сили въ добро за този свѣтъ. И тамъ е дълбокиятъ смисълъ, който любовта носи на душата, въ която волята Божия се е реализирала. Тогава всичко въ свѣта ще се прѣвърне за тѣхно добро. И тѣ ще разбератъ тайнитѣ, които Богъ е опрѣдѣлилъ да имъ се откриятъ. И сега, ако ти се оплаквашъ отъ мжжа си, не си братъ, сестра и майка на Христа. Ако най-малкитѣ мжнотии не може да носишъ, ти още не си братъ, сестра и майка. Но, ако можешъ да издържишъ всичко, *ти си близо до Храма, ти ще влѣзешъ вътрѣ. Скоро ще дойде Христосъ, ще отключи и ще каже: „Влѣзь въ светилището, ти си ми братъ, сестра и майка и може да бждешъ ученикъ“.* И Христосъ казва на ученицитѣ си: „Ето моитѣ братя, сестри и майка“. Това сж условията за всички, които искатъ да станатъ ученици. Това ви казвамъ на всеулишане! Най-първо трѣбва да бждете братя, сестри и майка, да изпълните волята Божия. Любовта трѣбва да стане факторъ въ душата, въ сърцата и въ духоветѣ ви, и така да се реализира и материализира, и тогава вие ще бждете *прѣдъ вратата на Храма*, да приемете новия животъ на възкрѣсението.

Онѣзи, които сж готови, понеже има обявена отъ небето мобилизация, има вече манифестъ издаденъ, всички, които искатъ, могатъ да се запишатъ. Тукъ нѣма картечници, а се искатъ само доброволци-герои, доброволно да сторятъ това. Който искатъ, нека се запишатъ. Нека си дигнатъ пушкитѣ,

но, безъ да убиватъ; ножоветъ, но, безъ да проби-
ватъ; раницитъ, всичко туй да бжде спретнато,
обути хубаво, царвули да иматъ, здрави и нови,
достатъчно количество патрони да взематъ, но ржцъ
да не отнематъ. Тамъ нѣма запасъ. Въ сражението,
което ще почне, патронитъ трѣбва да стигнатъ.
Тази е сериозна работа; ще има „фъшъ“, „фъшъ!“
И тѣй, въ тази нова мобилизация всички онѣзи
отъ васъ, които искате, може да се запишете. Но
какъ? Като идете тамъ, тамъ има една комисия:
има единъ генералъ, единъ полковникъ, подпол-
ковникъ, майоръ, капитанъ, единъ поручикъ, под-
поручикъ, единъ фелдфебелъ, взводенъ, има и
единъ ефрейторъ и единъ простъ войникъ. Най-
първо ще ви посрѣщне генералътъ, а най-подиръ
ефрейторъчъ и простиятъ войникъ. И той може да
ви зададе въпроса: „Ти братъ, и сестра, и майка
на Христа ли си?“ Ако отговоришъ „да!“ той
веднага ще те запише. За нашата мобилизация тѣй
бива. Вие ще ме запитате: „Дѣ е тая комисия?“
Вие ще си спомните. Безъ обезсърчение. Азъ ви
казвамъ: пжтътъ е мжченъ, труденъ, но е пжтъ,
който трѣбва да се прѣвъзмогне. Азъ ви казвамъ:
за човѣшката душа, която иска да се подвизава въ
пжтя, нѣма нищо невъзможно. *Дайте свобода на
вашата душа, и тя ще ви изведе на желанния
брѣгъ!* Вашата душа ще бжде посрѣдницата да ви
направи братя, и сестри, и майка на Христа. Само
душата ви, а не друга нѣкоя сила, е въ състояние
да направи това — тая душа, която нѣкога е из-
лѣзла отъ Бога, която е въ васъ, но която вие не
познавате. Къмъ нея ще се обърнете. Тя е про-
стиятъ редникъ, който ще ви запише. Не ходатай-
ствайте никждѣ другадѣ. Идете при нея, кажете
й: „Моля ти се“, и тя ще ви запише. И азъ мисля,
че всички, които ме слушате, вѣрвате, че имате
душа. Азъ мога въ 5 минути да докажа всѣкому, че
има душа. То е много лесно да се докаже, че има
душа. Ние имаме други доказателства за душата. Тия
доказателства знаете ли какви, сж? Тѣ сж ефикасни.

Преди 2—3 години дойде единъ доста ученъ човѣкъ и ми каза: „Азъ мога въ обществото навсѣкждѣ да си пробивамъ пѣтъ. Имамъ два револвера, патронитѣ сж много ефикасни. Нѣкждѣ ми се спре работата, и азъ извадя револвера, грѣмна, и началникътъ веднага подпише заповѣдта. Единиятъ мой патронъ бѣше отъ хилядо златни лева, вториятъ — сжщо. И, като ги грѣмнахъ, работата стана. На слѣдния день отидохъ при министра — не подписва да ми се даде служба. Извадихъ револвера. Грѣмнахъ шестъ куршума, и той каза: „Стига, не ме доубивай“, и веднага подписа. „Видишъ ли ги ти?“ казахъ му, „сигурно орѣжие си имамъ“. И като вземе да грѣми, — уменъ човѣкъ е той, — нѣма да убие хората. Азъ го похвалявамъ. Дѣто ще тегли единъ куршумъ на министра и да го убие, по-добрѣ е да му тегли шестъ по хилядо. Тѣй и единиятъ е здравъ, и другиятъ е здравъ. Но туй е за прѣдпочитане прѣдъ голѣмото зло. Туй е философията въ свършенния животъ, но тя не издържа критика: той физически си остава здравъ и читавъ, но духовно е мъртавъ.

Сега ние ще се повърнемъ къмъ ония основни нѣща. Въ васъ вложите тази воля, не Божията воля. Бога виз не знаете. Той е неизвѣстенъ. А онзи Отецъ, за когото говори Христосъ, неговата воля ние я знаемъ. Той се е пробудилъ и казва тѣй: „Всички ония мои дѣца трѣбва да изпълняватъ моята воля“. И връщане нѣма, всички трѣбва да изпълнимъ неговата воля. Всичко може да стане, цѣлата вселена може да се разруши, но да се измѣни тази воля — никога! И този Отецъ ще тури въ края на крайщата най-силенъ огънь и ще ни накара да изпълнимъ неговата воля. И ца знаемъ, че неговата воля е свещена. А Христосъ казва: „По-добрѣ е сега“, въ негово врѣме. Азъ казвамъ: Волята на Този Отецъ иде сега въ свѣта.

Сега отъ едната страна вие имате царския синъ — слѣпъ, глухъ, нѣмъ; отъ другата страна имате красивата царска дъщеря, и на трето мѣсто имате онзи убития слуга. Какъ ще разрѣшите този въпросъ?

Нѣкои казватъ: „Да ни се отворятъ очитѣ, да виждаме“. Опасно е да виждате сега. Но пъкъ, ако се боите, онзи слуга ще ви чака. Той нѣма да ви извини. Вие се намирате между двѣ дилеми: между царската дъщеря и убития слуга. Какво се иска сега? Единъ начинъ има, по който може да се разрѣши въпросътъ: да реализирате волята Божия, да възприемете Божията Любовь. То е тѣсната врата, това е тѣсниятъ пътъ, прѣзъ който всички трѣбва да минете. Азъ говоря само за онѣзи, които искатъ да бждатъ ученици и въ които съзнанието е пробудено. Нѣма какво да споримъ. Туй е едно учение, което ще провѣрите. То е така.

И сега азъ ви призовавамъ да се запишете въ новата мобилизация. По цѣлъ свѣтъ е издадена вече поканата, въ цѣла Евроча, въ Америка и въ всички християнски народи, и въ езическитѣ, навсѣкждѣ ставатъ записвания.

И тия, които се запишатъ, ще се нарекатъ *Божии народъ*. Тѣ ще бждатъ избранъ народъ. Ще бждатъ царе и свещеници на Бога живаго. Тѣ ще образуватъ новитѣ поколѣния, тѣ ще бждатъ гражданитѣ на новата култура, на Царството Божие. Небе и земя ще поздравлява всички онѣзи отъ васъ, които ще се запишатъ. Може да има нѣкои записани, но всички, които не сж се записали, да бързатъ, защото врѣме не остана. Иде врѣме, когато ще се затворятъ тевтеритѣ, и тогава не може вече да се запишете. Десетдневенъ срокъ е даденъ — това сж Божии дни, дни на благоволение.

И тѣй, желая, от моето гледище, да бждете въ бждеще и братя, и сестри, и майка на Христа, да изпълните неговата воля и волята на Отца; и тогава ние вече можемъ да кажемъ, че Царството Божие е слѣзло на земята.

(Бесѣда държана на 19. X. 1921 г. въ София).

Плачътъ.

„Които казватъ: махни се отъ мене, не се допирай до мене, защото съмъ по-светъ отъ тебе: Тѣ сж димъ въ ноздритѣ ми, огънь горещъ весь день“. *)

Съзнателниятъ животъ — това е една велика загадка въ природата. Не само за насъ, хората отъ ХХ. в., но и за ония прѣди насъ и слѣдъ насъ, до скончание на вѣка, все ще бжде една велика загадка. А само въ загадкитѣ има учение, знание и мъдростъ. Тамъ, дѣто нѣма загадки, животътъ е прозаиченъ, въ него нѣма поезия. Нѣкои казватъ: „Що ни трѣбва поезия?“ Но това е сжщественото. Слѣдователно, като казвамъ, че животътъ е една загадка, подразбирамъ, че той е велика поезия, велика музика; но една музика, която не сте изслушали до края, и поезия, която не сте изчели до края.

Сега, израилскиятъ пророкъ се спира върху ученитѣ хора въ негово врѣме, върху духовнитѣ, набожнитѣ хора, които сж били посветени въ тогавашнитѣ мистерии и които сж казвали: „Махни се отъ мене, не се допирай до мене, азъ съмъ по-светъ отъ тебе“, т. е. повече знания имамъ. И той цитира думитѣ: „Богъ за такива хора казва: тѣ сж димъ въ ноздритѣ ми“. Слѣдователно, казва пророкътъ, не трѣбва да се спираме върху негативната страна на хората — че тѣ били невѣжи, защото то не е важно. Важно е, какво трѣбва ние

*) Исая 65:5.

да знаемъ въ живота, т. е. какъ може да разрѣшимъ правилно тази загадка. Дѣтето, като се роди, изведнѣжъ започва съ музика: „ва, ва-а-а“. То е първата музика, първиятъ тонъ. Казватъ: „Врѣчи като дѣте“. Не врѣчи, ами съ този прѣвъ тонъ започва животътъ. Ако дѣтето не каже „ва, ва-а-а“, всичко е свършено съ него. А като каже „ва, ва-а-а“, започватъ дробоветъ да дишатъ, да се разширяватъ, и тъй започва новият животъ. Туй дѣте разбира ли тази велика загадка, защо го е родила майка му? То знае едно нѣщо. То казва тъй: „Мамо, ти, която си толкова умна, ще ме научишъ и азъ да науча този животъ, въ който си ме турила“, т. е. ще ми дадешъ всичкото си съдѣйствие въ новото ми положение, въ което твоята любовъ ме е поставила“. И майката каже: „Ахъ, моето пиленце“. Сжщиятъ законъ е и въ духовния свѣтъ. Докато вие не започнете съ този прѣвъ тонъ — съ плача, нѣма да се спасите: човѣкъ се спасява съ плачъ. Въ туй усилие, да заплаче дѣтето, започватъ да функциониратъ най-важнитъ органи—дихателнитъ, които сж свързани съ интелектуалния свѣтъ.

Пророкътъ се обръща къмъ ония хора, които изопачено сж разбирали живота, като сж казвали на тия, малкитъ: „Махни се отъ мене, азъ съмъ по-светъ“. И днесъ е сжщото. Свѣтътъ въ туй отношение много не е напръдналъ. Тази е една отъ спънкитъ, която навсѣкждѣ срѣщаме. Въ християнския свѣтъ казватъ: „Ти малко настрана да седишъ. Не се допирайте до насъ, светитъ хора, излѣзте вънха! Вие сте такива, онакива“.

Ако азъ поставя за българския народъ единъ толкова високъ и недосѣгаемъ моралъ, т. е. какви трѣбва да бждатъ българитъ, колко българите ще има тогава, които биха издържали? Помислете само, ако азъ бихъ почналъ да ги прѣсѣвамъ, колко българите биха останали въ моето сито? Азъ нѣма да ви рѣша въпроса, но, ако тѣ искатъ, да направимъ опитъ. Ще ги турна въ ситото си. Азъ ще съя, а тѣ да броятъ. Като свърша сѣненето, ще

кажа: „Прѣбройте ги сега“. Въ тази работа азъ съмъ „непричѣмъ“, не съмъ замѣсенъ, нѣмамъ такава прѣдумисълъ, да не ми се сърдите.

Сега ще ви разкажа единъ митъ, т. е. единъ окултенъ разказъ. Въ далечното минало, на тази мирова история, нѣщо, което се е случило не на сегашната наша земя, но на онази обѣтована земя, която е оповѣстена въ „Притчитѣ“ и въ която сж живѣли синоветѣ на мждростѣта. Тамъ царятъ се наричалъ Ормуздъ. Той ималъ десетъ дѣщери. Тѣ били толкова красиви, изящни и нѣжни, че служели за похвала на цѣлото му царство. Тия дѣщери бащата ги изпратилъ въ едно отъ най-великитѣ училища, дѣто се изучвали тайнитѣ на битието, за да ги приготви да работятъ въ бждеще. Въ туй училище единъ день дошълъ и синътъ на слънцето, и той да се учи. Но правило на училището било, че въ него никаква цѣлувка не се позволявала, и на оногози, който би се осмѣлилъ да прѣстѣпи това правило, налагали най-голѣмо наказание. Разбира се, всички ученици и ученички знаели това. Но единъ день най-голѣмата дѣщеря на Ормузда, като се занимавала въ градината, унесла се въ сладка дрѣмка и заспала. Една муха минавала, кацнала на нея и оставила извержението си на долната бърна на тази царска дѣщеря. Като минавалъ синътъ на слънцето и погледналъ, отворилъ се отъ тази постѣпка на мухата и помислилъ какво да прави. Казалъ: „Каквото и да стане, ще се приближа полека съ езика си да отнема туй извержение, безъ тя да ме усѣти“. Но се случило едно нещастие. Като се приближилъ той, тя се събудила и станала бѣла като платно, изгубила свѣтлината си. Другата дѣщеря като видѣла тази постѣпка на сича на слънцето, почервенѣла. Нали хората, като се позасрамятъ отъ извѣстна постѣпка, ставатъ червени. Третата сестра позеленѣла, четвъртата пожълтѣла, петата посинѣла, шестата станала виолетова, а седмата почернѣла. Всичкитѣ взели разни краски. А

той, като погледналъ, видѣлъ, че извержението изчезнало, но послѣдствията били ужасни: лицето на едната станало бѣло, на другата — червено, зелено, жълто, синьо, виолетово и черно. Тогава той се хваналъ за главата, а тия дъщери искали да скриятъ по нѣкой начинъ цвѣта на лицето си, но тия цвѣтове останали: пушали си кръвь, бѣлили си лицето, разтривали го, мили го и пр., но всичкитѣ усилия останали безъ резултатъ. Тогава царятъ извикалъ сина на слънцето и го изпратилъ обратно на слънцето. А тия дъщери, задѣто били невнимателни — първата позаспала, а другитѣ не бодърствували върху своитѣ чувства — баща имъ ги пратилъ на земята, като ги прѣобърналъ на цвѣта, да научатъ урока си. За туй имате сега бѣлички, червеники, жълтички и т. н. т. цвѣта. Тѣ сж все дъщеритѣ на царя Ормуздъ. Тѣй казва митътъ. Обаче, този синъ, като отишълъ на слънцето, билъ много наскърбенъ, задѣто, като ималъ желание да направи едно добро, причинилъ такава пакостъ. И тѣй, митътъ казва: това станало причина да се създаде нашата земя, за да могатъ тия дъщери слѣдъ врѣме да върнатъ своята хубостъ. И като прѣдставили това дѣло прѣдъ Господа, той забѣлѣжилъ дълбокитѣ причини на станалото и казалъ: „Азъ ще се заема да изгладя видимитѣ погрѣшки и ще поправа всичко“. Краскитѣ първоначално били много груби, но, като се върналъ царскиятъ синъ на слънцето, много плакалъ: любовта му станала толкова силна, че образувала роснитѣ капки. И тия росни капки — този дъждъ билъ отъ сина. Тѣ омивали роснитѣ цвѣта, но краскитѣ не се измивали. Тогава той ги нагрѣвалъ и ги милвалъ съ слънчевитѣ лъчи, но пакъ не могълъ да ги изчисти и забѣлѣжилъ, че краскитѣ ставали все по-хубави и по-хубави. Видите ли, какъ една малка причина докарва голѣми послѣдствия? — Тази муха какво направила? Но ще каже нѣкой: „Отдѣ се намѣри тя“. Ако тази муха не бѣше оставила извержението си върху бърната на царската дъ-

щеря, вие не щѣхте да бждете на земята и нѣмаше да разберете този животъ. Това е единъ символъ, една алегория, която трѣбва да разгадате. И защо вие почервенявате? Какво се крие въ червенината? Втората сестра, която видѣла, че царскиятъ синъ цѣлуналъ по-голѣмата, казала: „Защо да цѣлуне сестра ми, а не мене?“ и почервенѣла. Другата защо позеленѣла? — Отъ ядъ. Четвъртата пожълтѣла — защо да не е тя? Една по-синѣла — отъ страхъ. Слѣдователно, въ всичкитѣ краски има отрицателни черти на живота. Когато човѣкъ почервенѣе, става много активенъ. Нѣкои казватъ: „Много уменъ станалъ“. Значи, пожълтѣлъ. Не, не, краскитѣ, съ които съврѣменнитѣ окултисти изобразяватъ човѣшкитѣ емоции, иматъ и добритѣ и лошитѣ си страни. Когато тия краски сж ясни, кристални, тѣ подразбиратъ стремѣжъ да се изправи погрѣшката на мухата. Та, не се чудете, ако съврѣменнитѣ хора иматъ тѣзи краски. Най-интелигентнитѣ хора, които сж се намирали тогава, осждили сина на слънцето, и не му дали да се оправдае, защо и за какво. И тази погрѣшка Христосъ слѣзе да я изправи.

Сега този митъ е прѣдставенъ въ една повѣствователна форма. Той прѣдставлява влизането на змията съ най-хубавия плодъ въ райската градина. Той е все сжщиятъ митъ, който е прѣтърпѣлъ много парафразирания, но азъ намирамъ този за най-смисленъ. Онзи, въ райската градина, е за деца, а този е за по-възрастни. Но да не мислите, че тукъ е истината. Трѣбва много да си напегнете ума, трѣбва много да мислите, за да разберете дѣ е истината. И вие ще ме попитате, какъ тази муха да мине отъ тамъ? Но тя е била много интелигентна муха, за да свърши това. И всичкитѣ съврѣменни интелигентни мухи все такава работа извършватъ. И азъ не съмъ срѣщналъ още една съврѣменна дама, на която долната устна да не е оцапана съ такова извержение, но се пазя да ги чистя по този начинъ.

Разбирате ли защо? — Защото законът не позволява.

Слѣдователно, ние трѣбва да разбираме живота въ неговитѣ дълбоки прояви, да знаемъ причината, защо е тъй, а не другояче. И туй, което тогава се е считало за голѣмо нещастие, днесъ е едно благо: краскитѣ даватъ импулсъ за развитие. Щомъ изчезнатъ краскитѣ, всѣка култура изчезва. Послѣдната отъ дѣщеритѣ почернѣла като вжгленъ, защото чувствата у нея били най-силни и най-груби. Всичкитѣ тия краски трѣбва да се изправятъ и облагородятъ. Питатъ ме нѣкои: „Защо този има червено лице?“ Казвамъ: „Той е видѣлъ, когато царскиятъ синъ е цѣлуналъ дѣщерята“. Че туй е вѣрно, може да провѣрите: когато нѣкой въ свѣта се подига, или когато видите, че единъ се подига, ще изпитате една отъ тѣзи краски. Ако на васъ не дадатъ тази цѣлувка — не ви правятъ юбилей, ще станете или червенъ, или зеленъ, или жълтъ, или синъ, или най-послѣ черенъ, и ще кажете: „Нѣма упразня на земята!“ Но този юбилей, или тази цѣлувка е нѣщо много случайно. То не е цѣлувка, то е единъ начинъ да се отмахне злото.

Цѣлувка може да има само между хора, които сж завършили своето развитие, чиито души сж обгърнати съ любовъ, чиито умове сж оградени отъ мъдростъ, и чиито духове сж проникнати отъ истината, — само тѣ могатъ да си даватъ цѣлувка. А това е великъ законъ. Какъвъ? Да те цѣлуна, но ако нѣмамъ любовъ, какъвъ ще станешъ? Ще станешъ червенъ. Ако нѣмамъ мъдростъ, ще оглупѣешъ; ако истината я нѣмамъ, ти ще се опорочишъ.

Сега вие прѣнесете този разказъ и въ вашия личенъ животъ — но схванете го въ негова цѣлостъ, въ неговото бждеще проявление какъвъ трѣбва да бжде.

Азъ въ миналата бесѣда ви говорихъ, какъвъ трѣбва да бжде ученикътъ. Сега не ви говоря за

спасение: за спасение нека говорятъ други. Но снѣзи, които сж спасени, избавени ли сж отъ неблагоприятнитѣ условия на земята? — Не.

Вие искате да станете ученици — волята Божия, Любовта Божия трѣбва да проникне въ душитѣ ви, да станете братя и сестри и майка на Христа.

Ученикъ може да бжде само онзи, който е братъ, сестра и майка, споредъ великия Божественъ Законъ. Така седи работата въ този свѣтъ. Вие може да бждете ученици и при други условия, но онзи, който иска да бжде ученикъ като окутистъ, или мистикъ, или братъ на човѣчеството, въ неговата душа любовта трѣбва да бжде единъ двигателенъ принципъ, и той трѣбва да даде всички жертви. Сега вие ще ме запитате: „Може ли това?“ — Може. Това не е на сила.

Любовта дава и взема по закона на свободата, а не насила. Ти, когато давашъ, не трѣбва да съжбялавашъ, и когато вземашъ, пакъ не трѣбва да съжбялавашъ. Всичко ще давашъ и всичко ще вземашъ, това е споредъ великия Божественъ Законъ. А съврѣменнитѣ хора малко даватъ, всичко взематъ. Това е моралътъ на съврѣменното човѣчество. Сега, като казвамъ „всичко“, азъ подразбирамъ живота въ всичкитѣ му стадии. Дѣтето, което възви по този законъ на развитие, разбира го: и то взема всичко. И възрастнитѣ, като влѣзатъ въ закона на любовта, трѣбва да взематъ всичко и да дадатъ всичко. Ние не разбираме закона само въ една форма, но въ всичкитѣ форми. Всѣкога трѣбва да прилагаме закона споредъ степенъта на нашето развитие. Отъ стадията, въ която се намираме, ще зависи, какъ ще приложимъ закона. Трѣбва да даваме всичко и да вземаме всичко. Тѣй, каквито сте сега, въ туй положение, въ туй разбиране, въ тази еволюция, готови ли сте да дадете всичко и да вземете всичко? Вие ще кажете: „Ще си помислимъ малко. Условията на живота сж по-мжчни,

малко по-необикновени въ 20. въкъ, ние трѣбва да се боримъ въ живота, а не както едно врѣме". Не, не, не! Едно врѣме хората сж били повече герои. Сегашнитѣ хора сж по-страхливи. Герои за оцетъ ставатъ, но сладко вино отъ тѣхъ не излиза. И оцетъ съ милиони килограма може да изкарашъ, но речешъ ли да извадишъ сладко вино, трѣбва да сваришъ нѣколко милиона килограма сокъ, за да изкарашъ едва 500 грама сладко вино. Мжчна работа е това. Защо? Защото има: „Ще си помисля малко“. Сега, ако кажа: „Прѣстанете да мислите“, ще кажете: „Втасахме я“. Но, когато онзи избранникъ дойде да избере нѣкъя мома, и тя каже: „Азъ ще си помисля малко“, въпросътъ е свършенъ. Тя трѣбва да е мислила, още прѣди да дойде той. Когато канягъ нѣкого да стане ученикъ, той не трѣбва да каже: „Чакай да си помисля малко“. Въпросътъ е рѣшенъ. Канягъ нѣкой свещеникъ. Той казва: „Чакай да си помисля“. Защо ще си помисли? Азъ зная: двѣ енории има, едната дава 20,000 лв., а другата — 5,000 лв., и затуй казва: „Чакай да си помисля“. Ясно е защо. Никакъвъ другъ мотивъ нѣма. Принципътъ не лъже тукъ. „Чакай да си помисля малко“ — то е само, за да избѣгнемъ, да не признаемъ истината. Не, нѣма какво да мислишъ: то е лавиране.

Та, казвамъ, животътъ е една загадка, велика и приятна загадка за разрѣшаване. И пакъ ще ви кажа: за да разрѣшите живота, трѣбва да турите за основа любовта; за да разрѣшите правилно загадката, започнете съ любовта; тогава ще ви дойде на помощъ мъдростта, и най-послѣ истината. А дойдатъ ли тия три велики принципа въ живота, вие ще разрѣшите тази велика загадка. Азъ не искамъ днесъ да я разрѣшите, но вие, като приложите необходимитѣ условия, да я разрѣшите слѣдъ хиляди години като ученици. Има астрономи, които, за да изнамѣрятъ пѣтя на една комета, трѣбва да работятъ съ години. Тѣ трѣбва да направятъ редъ математически изчисления, за да на-

мърятъ ония елементи, които даватъ правилното разрѣшение на задачата. И когато този астрономъ свърши своитѣ изчисления, той е доволенъ, че е извършилъ една благородна работа. Ама ще кажете: „Чакай да се осигуримъ малко, да видимъ живота, има жилищна криза, една стая ни даватъ, а кухня не ни даватъ. Хлѣбътъ колко е скъпъ, зеленото е скъпо и пр., разбирате ли вие това? Послѣ водата, и нея я нѣма; наемитѣ, и тѣ сж три пѣти по-големъ; разбирате ли вие всичко туй? Чакай тия въпроси да ги разрѣшимъ, че другитѣ задачи послѣ“. Ако вие рѣшите по-напрѣдъ истинската задача, която азъ ви поставямъ, зелкитѣ ще поевтинеятъ, жилищната криза ще изчезне, и всичко ще се подобри. Но, ако вие оставите да рѣшите този въпросъ, жилищната криза ще ви стѣсни още повече, и ще бъдете въ положението на китайскитѣ жени, на които имъ турятъ тѣсни обувки, за да иматъ красиви крачка. А то не е тъй, то е да не хойкатъ женитѣ, да разнасятъ речено и казано, да си хабятъ врѣмето: затуй китайцитѣ стискали краката на женитѣ. А нѣкои ще кажатъ: „култъ“ било у тѣхъ. Причината е другада. Но методътъ на китайцитѣ е кривъ. Този методъ не трѣбва да стане съ стискане на краката. Китайцитѣ искатъ да рѣшатъ въпроса по механически начинъ.

Нашитѣ крака трѣбва да стѣпнатъ, като добродѣтели, само на чисто. Никога не трѣбва да тургаме краката си тамъ, дѣто мѣстото е нечисто. „Ама на земята може ли това? Всѣки день на земята има нечистотии“. Но азъ разбирамъ малко по-другаче. Когато васъ ви повикатъ да бъдете лъжесвидѣтель, когато искатъ да ви подкупятъ съ това или онова, тамъ мѣстото е нечисто. Ще кажатъ: „Ти си бѣденъ, жена имашъ, дѣца, хлѣбътъ е скъпъ, ела при насъ. Простри аршина си малко тъй, другояче пари нѣма. То свѣтътъ не може да се оправи“. Ако послушашъ, ти си опетнилъ крака си. Нечисто мѣсто е тамъ, и ти ще имашъ краката на китайската жена. Слѣдователно.

въ живота ние трѣбва да бждемъ твърди и рѣшителни въ всичкитѣ си постѣпки, ако искаме да бждемъ ученици на Христа. Велико нѣщо е да бждешъ ученикъ на Христа! *Трѣбва да имаме единъ моралъ високъ, който прѣдъ никакви условия прѣдъ никакви мъжнотии да не отстъпва, да не се сломява отъ никоя сила въ този свѣтъ.* Той трѣбва да издържа всичко! Ще кажете вие: „Може ли това?“ — Може. „Ама грѣшили сме“. — Не, нѣ. Азъ турямъ кръстъ на вашитѣ грѣхове. Грѣшилъ си; хубаво, казвамъ, отъ днесъ нататкъ започни да тургашъ крака си на чисто мѣсто, ще заличимъ миналото. Ти пакъ казвашъ: „Може ли това?“ Първиятъ въпросъ ти го разрѣши. Азъ ще ви питамъ тогава: братъ, сестра и майка ли сте на Христа? — „Не знамъ, нашитѣ свещеници не сж писали това“. Ученикътъ, който отива въ нѣкое училище, най-първо трѣбва да знае програмата на училището. Студентътъ, гимназистътъ, или какъвто и да е ученикъ, всичкитѣ тѣ знаеятъ, какво ще учатъ. А сегашнитѣ християни казватъ: „Ние учимъ спасението“. Това не е наука. Спасението азъ го наричамъ наука за болнитѣ, за хората въ болницата. Тамъ ще те лѣкуватъ, ще ти даватъ да ядешъ, но изцѣрятъ ли те, ще идешъ да работишъ. Ако си боленъ, милосърдната сестра ще те милва, но, оздравѣешъ ли, тя не те милва вече. Азъ не говоря за болници, азъ говоря за училища. Азъ говоря за хора, които сж здрави, а който е боленъ, да стои въ болницата. Който иска да влѣзе въ това велико училище, трѣбва да разбере дълбокия смисълъ на живота — трѣбва да постѣпни като царския синъ — постоянно да праща дъждъ и слънце на цвѣтята си. Трѣбва да облагородимъ мислитѣ си, чувствата си, желанията си и дѣйствиата си. Но не изведнѣжъ. Азъ не разбирамъ тази работа, която сега правимъ да бжде изведнѣжъ завършена. Тѣй прави и художникътъ. Той най-първо ще нарисува основнитѣ черти на очитѣ, вѣждитѣ; и тия основни черти трѣбва да

бждатъ много добръ нарисувани. Ако художникътъ направи на нѣкой човѣкъ носа много сплѣсканъ, той ще опорочи лицето, Ако тури очитѣ много близо до носа, ако направи вѣждитѣ много дълги или широки, сжщо. Той трѣбва да слѣдва великитѣ модели на природата и да ги направи точни, тѣй както е въ сжщностъ, нито една йота да не се отдѣля отъ нея. И тогава ние, съврѣменнитѣ хора, които имаме единъ моралъ, казваме: „Малко очитѣ ни сж поврѣдени“. Защо? Знаете ли? Малко ушитѣ ни наболѣватъ“. Дойде докторътъ и каже: „Простуда има“. Туй не е причината. То е само едно послѣдствие. Причината не седи тамъ. Ако сърцето ви охладѣе, ако вашиятъ умъ прѣстане да мисли, кои сж причинитѣ за това? Азъ сега нѣма да разрѣшавамъ тая задача. Нѣма да кажа, защо охладѣватъ сърцата ви. Има християни, които казватъ: „Изгубилъ съмъ първата любовъ“. Нѣкой мжжъ казва: „И азъ изгубихъ тази любовъ“. Учителъ, свещеникъ, всички изгубили любовта си и казватъ: „Условията сж такива, тия хора не може да се обичатъ вече, всички сж изгубили първата любовъ“. Причината седи въ това, че ние искаме да коригираме природата въ нейнитѣ проявления, но, понеже тя не е завършила своитѣ работи — има нѣкое криво тълкуване: Богъ всичко е направилъ добро, но природата въ своитѣ проявления не е завършила още работата си. Ние не може да се произнесемъ върху това. Защо? Защото то е единъ актъ незавършенъ. Какво бихте казали на онази красива мома, на която сополътъ тече надолу? Но ти трѣбва да благодаришъ на тази възлюблена, че има сополъ, иначе тя 10 пжти би умрѣла. Едно прѣдпазително срѣдство е това, но то трѣбва вжтрѣ да седи. Това е пакъ символъ. Носътъ — това е емблема на човѣшкия интелектъ, и човѣшкиятъ интелектъ има понѣкога своитѣ сополи. Особено, когато има нѣкой хрема. Понѣкога нѣкой писателъ седи и пише и капне сополъ, той го изтрие, и послѣ казватъ: „Плакалъ е той“. — Какво е пла

калъ? Този поетъ толкова се е въодушевявалъ, че, като е писалъ, плакалъ на писаното", тъй казватъ. Азъ пъкъ казвамъ: „Той е ималъ хрема“. А тѣ държатъ туй написано като свещено. Този поетъ какво е чувствувалъ? Той е чувствувалъ своята хрема.

Нѣкой пъкъ казватъ: „Ти не плачешъ“. Казвамъ: „Трѣбва да ме стиснатъ много натѣсно, за да мога да плача“. Но, не се заблуждавайте, защото и менъ ме хваща хремата. Но тогава не плача, а имамъ хрема. Не си правете илюзии, но азъ казвамъ, че имамъ хрема.

Азъ зная само *единъ човѣкъ* въ свѣта, който е плакалъ. Кой е той, знаете ли? — Христосъ. Да. Той истински е плакалъ. И казва Христосъ: „Колко пжти искахъ да ви събера като пилци, но вие не рачихте, и затова отнинѣ върху васъ ще дойдатъ голѣми страдания, заради вашето неразбиране“. И той плака за бждещитѣ страдания, за бждещитѣ падания на тѣзи души. И още плаче Христосъ. И днесъ азъ го виждамъ, че още плаче. Сега се събиратъ да оправятъ свѣта безъ него. Не питатъ, какво казва той, а какво сж писали св. Отци. А св. Отци сж плакали все отъ хрема. Да! Да ви кажа азъ това — отъ хрема. Тия капки върху тѣхнитѣ постановления сж все отъ хрема. Такава хрема и азъ я имамъ по нѣкой пжтъ. Не считайте това за извънредно. Не се заблуждавайте. Онзи, който плаче, казва истината. Дѣтетото, което плаче, показва, че има животъ въ него. Онѣзи хора, които не плачатъ, тѣ сж мъртви. И питамъ, колко свещеници има, които сж плакали? Има нѣкои, които плачатъ, но тѣ сж все отъ хремавитѣ. Азъ съмъ слушалъ нѣкой проповѣдникъ да разказва, какъ потъвалъ нѣкой параходъ въ океана, и какъ нѣкоя майка давала дѣтетото си и какво казвала, и натъжилъ се проповѣдникътъ, заплакалъ се, заплакали се и другитѣ. Но, като излѣзе вънъ, дѣто плаче нѣкой бѣденъ прѣдъ него, той не го вижда. И казвамъ, съврѣмениятъ

християнски свѣтъ е хремавъ: ако плачатъ нѣкои, то е отъ хрема. Азъ бихъ желалъ да ги видя да заплачатъ, но тъй, както Христосъ е плакалъ. И азъ бихъ се радвалъ и бихъ изпѣлъ една отъ най-хубавитѣ пѣсни, и бихъ казалъ: *Дошло е спасението на свѣта*. И искамъ и вие сега да заплачете.

Второто нѣщо, слѣдователно, за единъ ученикъ, като влѣзе въ училището, е да заплаче. Не заплаче ли, учителятъ нѣма да му прѣдаде нищо. Може да го приематъ, но, като влѣзе въ училището, той трѣбва да заплаче. Това е символъ. Ще го прѣведе. Тогава Великиятъ Учителъ на това Божествено училище ще му прѣдаде първия урокъ. Той е урокътъ на Любовта. Когато малкото дѣтенце излѣзе изъ утробата на майката и заплаче, то казва: „Мамо, безъ тебе азъ погинвамъ“. А майката го вземе на ръцѣтъ си и казва: „Не бой се, ти си въ моята ръка на любовта, азъ ще положа всичкитѣ грижи за тебе“. То е пакъ символъ. Азъ вземамъ всички примѣри отъ природата, говоря за възрастни, а не за дѣца. Това, което азъ говоря, вие знаете, че е тъй. Дѣтето, което заплаче, започва да живѣе. Слѣдователно, и ние като заплачемъ, въ насъ се ражда съзнателниятъ животъ, ние ще бъдемъ благородни, и никой нѣма да може да ни подкупи. Веднѣжъ говорихъ съ единъ интеллигентенъ човѣкъ — единъ български инженеръ, разговаряхме се съ него въ една книжарница, и той ми казва: „Хората не могатъ да ме подкупатъ, за 10,000 лв. не се подкупвамъ“. Но се спира: „Ако ми дадатъ 100,000; 200,000 лв., бихъ се рѣшилъ да напусна България“. Значи, за 200,000 лв. е готовъ да напусне България. И тогава азъ казвамъ на туй отгорѣ: ако направя единъ барометъръ за честността на хората — има хора честни при 100 лв., други при 1,000, 10,000, 100,000, при 1,000,000; но отъ 1,000,000 на горѣ топлината става толкова голѣма, че, като дойде милионътъ, не знае дали ще намѣря честни хора въ този свѣтъ. Такъвъ единъ честенъ човѣкъ бѣше този англичанинъ, който се удави въ Атлантическия

океанъ — Стедъ. Той бѣше оставенъ наследникъ на единъ богатъ англичанинъ. дадохъ му 350 милиона шилинга, той се отказа с думитѣ: „Това богатство, което е добито съ неправда, не го искамъ“. Но това бѣше единъ-единственъ Стедъ, съ 350 милиона не се подкупи, но отиде въ морето. А въ България дали ще се намѣри единъ? — Може. Вѣрвамъ, да има единъ. И той ще бжде само онзи човѣкъ, който плаче, не отъ хрема, а който плаче, като Христа прѣдъ Иерусалимъ. Той е, когото не може да подкупите съ 350 милиона английски шилинга. Той ще каже: „Не искамъ това“.

Азъ искамъ да нахвърлямъ нови мисли и нови желанія. Не мислете, че може да бждете ученици, тъй както сега мислите, съ китари. В небето има китари, но ти трѣбва да знаешъ да свиришъ. Съ тая китара на небето можешъ ли да свиришъ? — „Ама тамъ ще ме научатъ“. Отъ тукъ трѣбва да се научишъ да свиришъ най-елементарнитѣ уроци на свиренето, да станешъ единъ отъ най-значежитѣ виртуози и тогава въ небето ще почнешъ небесната музика. И сегашнитѣ християни казватъ: „Съ китари ще свиримъ“. — Аа, тежко и горко! Азъ не съмъ видѣлъ една сълза да пролѣте, та ще свирите! Може да свири само онзи, който знае да плаче.

И тъй, първиятъ принципъ за ученика е: За да станешъ братъ, и сестра, и майка на Христа, трѣбва Любовта Божия да изпълни сърцето ти, душата и духа ти, и тогава ще станешъ братъ, сестра и майка. И, слѣдъ като приложимъ този принципъ, ти ще бждешъ ученикъ. И тогава Христосъ се обръща къмъ ученицитѣ си и казва: „Ето тѣзи сж моитѣ братя и сестри, които вършатъ волята на Отца ми. И понеже ми станаха братя и сестри и изпълниха волята Божия, тѣ се приематъ за ученици“. Азъ казвамъ и втория принципъ. Христосъ не го е засегналъ. Плачътъ е второто условие за ученика на една окултна школа въ пълния смисълъ. И, като заплачете, ще почувствувате в себе си единъ

изобиленъ животъ, пъленъ най-първо съ тъга, който постепенно се прѣвръща въ Божествена свѣтлина. Такъвъ животъ не сте почувствували никога. Вашата душа ще се разшири тъй, че ще искате да помогнете на всички. Ще започне въ васъ новиятъ животъ. И понеже вие заплаквате и тжжите, тази Божествена рѣка ще се простре върху васъ и ще каже: „Понеже плачешъ, ще бѣдешъ мой ученикъ, подъ мое ръководство, азъ ще ти дамъ всичкитѣ уроци“. Тъй казва Господъ сега! Спасени има много, тѣ сж хиляди и милиони, но ученици — малцина. И до онова врѣме, когато Йоанъ е писалъ своето евангелие, е имало 144 хиляди ученици. Това сж всичкитѣ ученици, които се записали. А отъ тогава насамъ колко сж се записали? Запитайте свещеницитѣ и евангелскитѣ проповѣдници. Тѣ ще ви кажатъ: 144,000; а азъ казвамъ: тѣ сж 288,000, т. е. два пѣти повече. При мене бѣше дошълъ единъ сжботянинъ и ми казваше, че е на правия пѣтъ. Казвамъ му: ти ученикъ ли си на Христа? Дѣ ти сж документитѣ? Знаешъ ли, че си записанъ и че си единъ отъ тия 144,000? Той почва да ми разправя, че е челя Моисея. Питамъ го: Ти челя ли си по-голѣмата библия? — „По-голѣмата нѣма“. Да спремъ тогава, казвамъ, ти си сжботянинъ отъ малката библия, а азъ съмъ ученикъ на Божественото училище, на голѣмата книга. Азъ изпълнявамъ волята Божия, плакалъ съмъ и ме приеха. Дѣ нѣща само се изискватъ, за да те приематъ. Това сж условията въ туй училище. „Ее, тия нѣща не сж правовѣрни“, ми казва той. Азъ му казвамъ: твоитѣ пѣкъ хептенъ не сж. На отиване той ми казва: „Сбогомъ, азъ те извинявамъ“. — Глупави хора да ме извиняватъ не искамъ. Защото нито те считамъ виноватъ, и нѣма какво да се извинявашъ. Но говоря истината. Ние трѣбва да изпълнимъ волята на Отца. На този Господъ чувалъ ли си гласа? Разговарялъ ли си съ него? А не да гледашъ какво сж говорили пророцитѣ. Ти трѣбва да имашъ една

опитностъ: не въ бъдеще, досега поне веднѣжъ въ този животъ трѣбва Господъ да ти е говорилъ. Щомъ не ти е говорилъ, азъ зная, че ти не си изпълнилъ волята Божия, не си плакалъ. Може да си плакалъ, но само отъ хрема.

Тия сж условията, при които ние може да бъдемъ ученици на Христа. Върху тия два принципа лежи учението. Въ друга бесѣда азъ ще говоря върху единъ третъ елементъ. Първото условие е: *Да почнешъ да изпълнявашъ волята Божия — да станешъ братъ, сестра и майка на Христа. И второто, за да познаешъ мъдростта, да заплачешъ веднѣжъ като него.* Веднѣжъ заплачешъ ли, то послѣ хиляди вѣкове ще ти държи влага. Заплачешъ ли веднѣжъ, ти си въ Божествения животъ, и въ тебе започва Божествената музика. Лошо ли е да се плаче? Не е лошо. То е едно благословение, а вие плачете отъ хрема. Не искамъ да ви съдя, че не сте спасени. Християни сте, спасени сте и въ църквата Божия ще влѣзете, но ви казвамъ: братя, и сестри, и майка на Христа не сте, и ученици още не сте, още не ви се прѣподава тази велика мъдростъ. Общо казвамъ. Може да има нѣкой, но това сж малцина. А за онѣзи, които се готвятъ, това е условието. Вие може да бѣгате отъ единия край на земята до другия, да отидете въ планинитѣ, да се покалугерите, царе може да станете, нищо нѣма да ви помогне. И мъжъ и жена да сте — не помага. Само едно условие се изисква: Да изпълнимъ волята на нашия Баща, който ни е пратилъ на земята. Изпълнимъ ли я веднѣжъ, считатъ ни, че въ нашитѣ жили тече неговата кръвъ; ние сме братя, и сестри, и майка на Христа и имаме право да влѣземъ въ туй велико училище. Като дадешъ всичко и заплачешъ, това подразбира, че новиятъ животъ ще дойде — ще прѣминешъ отъ смъртъ въ животъ. Бирникътъ, като отиде при нѣкого, вземе му всичко, и човѣкътъ се разплаква, но той не е далъ всичко. И Христосъ казва: когато ние дадемъ всичко и заплачемъ, тогава ще минемъ

отъ смъртъ въ животъ. Дѣтето въ утробата на майката не плаче, то само рита: тамъ е другъ животъ. И първото нѣщо, като излѣзе на бѣлия свѣтъ, го трѣбва да заплаче, и вие почувствувате една радостъ. Единъ християнинъ трѣбва да плаче. „Защо си будала, че плачешъ?“ Ще каже нѣкой. — Не е будала. Добрѣ е, че плаче, не го осжждайте. Ако той плаче, то е най-свещеното нѣщо. Истинскиятъ животъ съ плачъ започва. Плачъ трѣбва, ама истински плачъ. И този плачъ ще покаже, че започва новиятъ животъ, ново дишане има. Ония, които не плачатъ, носятъ ги на гробищата. И възрастниятъ не плаче ли, и той отива на гробищата. Защо? Защото не плаче, и тогава другитѣ плачатъ заради него, но тѣ плачатъ отъ хрема. Сега не считайте, че искамъ да се подигравамъ съ чувствата ви. Онзи мжжъ, който е биелъ жена си, и тя умрѣла, у него затекатъ четири реда сълзи, и тогава казва: „Марийке, Марийке, колко съмъ виновенъ!“ Тогава той плаче, защото нѣма кой да му готви. Това не е плачъ, това е хрема. Той трѣбваше да плаче, когато тя бѣше жива, а не сега, когато я нѣма вече. Всички тия проявления въ насъ трѣбва да ставатъ отъ дълбоко разбиране. Това е една дълбока философия въ свѣта, единъ великъ моралъ, да не бждемъ дребнави. Съ 10,000 лв. да не ни подкупватъ. Но да знаемъ, че прѣдъ насъ седи едно велико бждеще: *да бждемъ братя, и сестои, и майка на Христа. То е най-великото.* Станалъ ли си братъ, сестра и майка на Христа? Не си. Ще положишъ всичкитѣ усилия, за да станешъ. И ще заплачешъ.

Мислете върху тия принципи и работете за гѣхъ. Говоря само за онѣзи, които ще бждатъ ученици. Не искамъ всинца ви да ви турна въ бояджийския купъ, и да ви боядисвамъ. Туй е по закона на свободата. Ни най-малко не искамъ да ви изнася. Вие сте се прѣдали на много по-глупави работи. По-умни отъ мене не сте. Въ България по-глупавъ човѣкъ отъ мене нѣма, но другитѣ сж десетъ пѣти по-глупави отъ мене. Нѣма по-глу-

павъ, но и по-умень нѣма. Тѣй разбирамъ живота. По-умень отъ това — да изпълнишъ волята Божия — то значи, да не се подкупвашъ отъ нищо, и да знаешъ да плачешъ. То е да любишъ и съ своята любовъ да изчистишъ не хремата, а сълзитѣ, истинскитѣ сълзи. Азъ тѣхъ ги събирамъ: въ България азъ нося едно шишенце и търся такива сълзи за споменъ, а не отъ хрема. Въ свѣта хремави сълзи има, колкото искате. Азъ ще ви приведа сега единъ примѣръ. Въ България единъ адвокатъ защищавалъ единъ свой клиентъ, който билъ открадналъ 25 л., и казва: „Моятъ довѣрителъ не е виновенъ, защото, ако той искаше да открадне, на същото мѣсто, дѣто бѣха 25 лв., имаше 10,000 лв. на масата. То е една случайностъ“. Сждията забѣлзва, че на обвинения текатъ четири реда сълзи, помислилъ, че се разкайва, и го пита: „Защо плачешъ?“ — Плача, защото не видѣхъ 10 тѣ хиляди лева“.

И тѣй, плачътъ е нѣщо свещено, който по-казва началото на единъ новъ животъ. И тогава нѣма да казваме: „Махни се ти“. Врѣме е вече за васъ всички да станете братя, и сестри, и майка на Христа. И въ жилитѣ ни, въ сърцата ни, въ умоветѣ и духоветѣ ни да тече тая Божествена кръвъ, отъ горѣ до долу — неговото живо слово. И тогава въ васъ ще има единъ непрѣодолимъ стремежъ въ всичкото ви битие да вършите волята Божия. И всички ще я вършимъ и правилно ще разрѣшаваме тази велика загадка на живота: какво нѣщо е животътъ и защо е той?

И тѣй, „блажени, които плачатъ“, казва Христосъ: Разбрахте ли сега защо, казва Христосъ: „Блажени, които плачатъ“?

Това е дълбокиятъ, окултенъ смисълъ на тази велика истина, която е скрита въ това дълбоко учение на Христа.

(Бесѣда, държана на 16. ноемврий 1921 г. въ София).

Тогазъ тѣ ще просвѣтнатъ!

„Тогазъ праведнитѣ ще просвѣтнатъ, като слънцето въ Царството на Отца си.

Който има уши да слуша, нека слуша.“

Христосъ казва: „тогазъ“. Кога? т. е. въ бъдеще. Бъдещето — това е пжтьтъ, който има да се извърви; миналото е пжтьтъ, който е извървенъ; а настоящето е почивка. Има три нѣща важни: „Праведнитѣ ще просвѣтнатъ въ Царството на Отца си.“ Той не казва, че на земята ще просвѣтнатъ, или горѣ на небето ще просвѣтнатъ, но опрѣдѣля точно: ще просвѣтнатъ въ Царството на Отца си. Дѣ е това царство? Това не е царство на природата, понеже домътъ на природата е домъ за възпитание на малкитѣ дѣца. Тамъ има пръчица, има тояжка. Туй знание, разбира се, е недостъпно за хора съ обикновени умове. Туй, което азъ ви говоря, не е за обикновени умове. Но вие ще ми възразите: „Какви сж нашитѣ умове?“ — Ако не ме разбирате, вашитѣ умове сж обикновени; ако ме разбирате, умоветѣ ви сж необикновени. Щомъ разбирате математиката, умоветѣ ви сж необикновени; а щомъ не я разбирате — умоветѣ ви сж обикновени. Думата „праведенъ“ не е такава празна дума, както сега я разбирате: праведникъ. Христосъ влага нѣщо особено въ тази дума. „Праведнитѣ ще просвѣтнатъ,“ значи, правда, въ която има свѣтлина.

Питатъ ме нѣкои: „Ти какъ мислишъ за мене, праведенъ човѣкъ ли съмъ, или съмъ несправеденъ?“ — Ако издавашъ свѣтлина, праведенъ си, ако не издавашъ свѣтлина, никаква правда нѣма въ тебе. Сжиятъ законъ е и тукъ. Нѣкой казва: „Азъ уменъ човѣкъ ли съмъ?“ — Ако мислишъ за велики и възвишени работи и можешъ да ги разрѣшавашъ — уменъ си, а ако за нищо не мислишъ, ти си единъ първокласенъ глупецъ. „Ама, ще кажете, ние за всичко мислимъ.“ За какво мислите? За какво мислятъ съврѣменнитѣ хора? Вземете извѣстни проповѣдници, които завзематъ едно отъ най-виднитѣ мѣста, и се занимаватъ съ най-възвишени прѣдмети. Мисълта, съ която умътъ на този проповѣдникъ е завзетъ, е просто той да може да държи една отлична проповѣдь, да направи ефектъ, за да го харесатъ неговитѣ слушатели. И този е човѣкътъ, който иска да се хареса на хората, да проповѣдва на хората; той иска да имъ покаже правия пътъ, какъ да се спасятъ и какъ да идатъ при Бога! Азъ ни най-малко не осждамъ този човѣкъ, но той или не разбира своето призвание, или не разбира самото призвание на проповѣдникъ; или се е домогналъ на това мѣсто, като онзи съ прѣчицата, понѣже е лесно да се вдига прѣчица. Лесно се проповѣдва днесъ. Днесъ всѣки може да проповѣдва. Въ Америка има 80,000 проповѣдници, — прѣди 20 години бѣха толкоза, — а сега вече прѣдполагамъ да сж 100,000, а, можеби, и 120,000. Ако влѣзете въ кжщата на нѣкой проповѣдникъ, ще забѣлжите една богата библиотека съ знаменити проповѣди и др. именити автори. Сега той иска да проповѣдва върху правдата. Завърти библиотеката, извади книгата, въ която е писано за правдата, погледне едикой-си какво е казалъ, и въ недѣля излѣзе и проповѣдва върху правдата. Ами че въ България има малки дѣца, които декламиратъ отлично хубави стихотворения на различни поети. Каква разлика има между проповѣдника и тѣхъ? Разликата е много малка. Щомъ дойдемъ до съврѣменнитѣ християни, тѣ ще

прочетатъ нѣкоя хубава книга, ще се въодушевятъ, и, слѣдъ като я прочетатъ, трѣгватъ и разправятъ налѣво и надѣсно, но слѣдъ 4—5 дена се връщатъ — нищо не останало. Туй не е ли сѣщото, като когато те нахранятъ съ нѣкоя кокошка? Ти си уморенъ, гладенъ, отмалѣлъ, и, слѣдъ като изядешъ печената кокошка, казвашъ: „Азъ сега всичко мога да направя.“ Но слѣдъ 24 часа трѣбва друга печена кокошка. Кокошката е, която въ тебе може всичко да направи. Безъ кокошката ти нищо не можешъ да направишъ. Ще питамъ сега, при всички тѣзи книги, които сега сж написани, ако нѣмаше печена кокошка, какъ щѣхте да проявите вашето знание, вашата правда и вашата мъдрость? И тогава въ васъ ще остане едно такова желание. Ще ви приведа единъ анекдотъ, разказъ. Въ древността, далечъ, единъ царъ ходилъ на ловъ, и, като не можалъ да намѣри никакъвъ ловъ, вижда една мечка съ своитѣ малки мечета. Вдигналъ той своя лжкъ и я убилъ. Явяватъ се тогава духоветъ на гората и му казватъ: „Понеже ти уби тази мечка, и дѣцата ѝ сега ще умратъ прѣждеврѣменно, ти ще се оженишъ и ще ти се роди единъ синъ, който ще има мечи уши.“ Но на царя се струвало, че туй е само шегга. Обаче, станало и дѣйствително. Той се оженилъ и първиятъ му синъ ималъ мечешки уши. Синътъ, като наслѣдилъ прѣстола на баща си, срамъ го било и винаги си криелъ ушитѣ. И всѣки берберинъ, който ходилъ да го бръсне, царътъ издавалъ смъртна присжда — и него „обрѣсвалъ.“ Тѣй че не била много завидна длъжността на бръснаритѣ при този царъ. Защото и тѣхъ ги „обрѣсвали“ по всичкитѣ правила. Обаче най-послѣ дошълъ единъ младъ, красивъ и привлѣкателенъ берберинъ, молилъ се на царя и казалъ: „Азъ никога нѣма да говоря за твоитѣ уши, нѣма да издамъ твоята тайна, и ще идвамъ всѣка седмица и ще те стрижа, и ти ще бждешъ свободенъ; само недѣй ми взима живота.“ Съгласилъ се този царъ. Обаче берберина почнало да го надува нѣщо, той искалъ да каже, че царътъ

има мечи уши, но не смѣялъ, защото рискувалъ съ живота си. Разболѣлъ се. Най-сетнѣ ухитрилъ се, отишълъ на полето, изровилъ една дълбока дупка, турилъ устата си въ дупката и казалъ: „Царьтъ има мечи уши!“ Затворилъ дупката и му олекнало. Но на сжщото мѣсто израснала една свирчивина. Минавало отъ тамъ едно овчарче и рекло: „Чакай да си направя една свирка.“ Като свирѣлъ, кавальтъ почналъ да казва: „Царьтъ има мечи уши.“ И тъй, изъ цѣлия градъ се чуло: „Царьтъ има мечи уши.“ Царьтъ повикалъ тогава бръснарина и го попиталъ: „Ти нали обѣща, че нѣма да казвашъ, а сега цѣлиятъ свѣтъ знае, че азъ имамъ мечи уши.“ — „Никому азъ не съмъ казвалъ, само на дупката казахъ“, изповѣдалъ си грѣха младиятъ бръснаринъ. Тогава царьтъ казалъ: „Такава била волята Божия.“ Ее, питамъ сега, какво е спечелилъ онзи, който е казалъ, че царьтъ има мечи уши? Значи, въ свѣта законътъ гласи — така казва Христосъ: „Въ свѣта нѣма скрито покрито, което да не се разкрие.“ Слѣдователно, по сжщия законъ и правдата нѣма да остане неразкрита.

Сега всичкитѣ хора искатъ да бждатъ праведни. Но какъ? При сегашнитѣ праведни, които сж безъ свѣтлина, всѣки е праведенъ, всѣки е честенъ. Но при този праведенъ не можешъ да прочетешъ нито едно просто писмо, нито една глава отъ Евангелието, нито една свѣстна книга. Сега за праведнитѣ всички казватъ: „Не ни трѣбва правда. Който е праведенъ, да си отиде горѣ.“ Обаче иде день, когато правдата ще излѣзе тъй, както излѣзли „мечитѣ уши“. Така единъ день, по самия законъ — чрѣзъ свѣтлината — правдата на праведнитѣ ще излѣзе наявѣ, и цѣлиятъ свѣтъ ще знае. Кой свѣтъ? „Въ Царстаото на Отца ми, казва Христосъ, ще просвѣтнатъ праведнитѣ.“ Тогава вие може да възразите: „Какво ни интересува насъ, че праведнитѣ ще просвѣтнатъ?“ Много важно е туй. Безъ свѣтлина въ свѣта не може да има еволюция.

Прѣди милиарди и милиарди години тия същества въ вселената — праведнитѣ — сж минали при Отца и сж придобили тази свѣтлина. И благодарение на нея свѣтътъ сега вижда. И това е свѣтлината на праведнитѣ. Кои сж праведнитѣ? Свѣтлитѣ ангели, служителитѣ на Бога, които сж просвѣтнали. И, слѣдователно, сегашната свѣтлина — това е единъ избликъ на тази правда. И ако тѣ прѣстанѣха да свѣтятъ — да живѣятъ въ правда, съ насъ всичко на земята би се свършило. Ако вие ме запитате: „Защо има нужда от правда?“ — За да могатъ бждашитѣ поколѣния да живѣятъ въ вашата свѣтлина. А животътъ има нужда отъ свѣтлина. Отъ свѣтлина, която ще се прояви въ Царството на Отца ви. Христосъ подразбира онзи великъ, разуменъ Божественъ свѣтъ, дѣто праведнитѣ схващатъ дълбокия смисълъ на нѣщата. Вие ще питате: „Тукъ на земята ще дойде ли правдата?“ — На земята никаква правда нѣма да дойде! Откакъ свѣтътъ е засвѣтувалъ, земята е пълна само съ неправди и кости. И докато се свърши тази епоха, тя ще бжде пълна съ кости; и всички съврѣмenni хора, и тѣ ще оставятъ своитѣ кости. Защо? — Защото на земята нѣма правда. И съврѣмennитѣ хора страдатъ отъ безправие — страдатъ отъ нѣмане на свѣтлина. И когато ние говоримъ за правдата, казвате: „Азъ съмъ честенъ човѣкъ, баща ми е билъ справедливъ“. — Да, баща ви е билъ справедливъ, като обикновенитѣ праведни хора. Азъ говоря само за онѣзи, които искатъ да бждатъ ученици. Нѣкой казва: „Мога ли да бжда ученикъ на Христа?“ — Можешъ да бждешъ ученикъ на Христа, но твоята правда трѣбва да издава свѣтлина, не — обикновената свѣтлина на газъ и на електричество; по особена свѣтлина се изисква. Ако е за електрическа свѣтлина, тя лесно може да се придобие; ако е за газъ, още по-лесно, отъ восѣкъ сжщо.

Свѣтлина, която произтича отъ правдата, това е есенция на онази свѣтлина, която дава животъ; тя е свѣтлина, която носи живота въ себе си. И

пакъ ще ви кажа: тази свѣтлина вие не може да я възприемете, ако нѣмате любовъ. Сега вие ще кажете: „Ее, ти ни проглуши ушитѣ съ твоята любовъ“. Не, не, вие Любовта още никакъ не сте я усѣщали. Не сте усѣщали още Любовта, нито дори прѣдисловието на Любовта. Богъ е Любовъ, това е наука за бждещето, за шестата раса. На нея Любовта ще се изяви. И казва Христосъ на едно мѣсто: „Азъ ще се изявя на ония. На кои? Които сж праведни и които ще просвѣтнатъ въ Царството на Отца. На тѣхъ Любовта ще се изяви. Слѣдователно, Любовта не може да се изяви на човѣкъ, въ когото нѣма прагда. Мислите ли, че вашиятъ възлюбленъ, който иде при васъ и на когото вие кроите единъ капанъ, ще изяви своята любовъ? Никога! Мислите ли, че Господъ ще направи такава погрѣшка, че Христосъ ще се отдаде на такава слабостъ — да се изяви на васъ, които не може да издържите нито дори най-малкия изпитъ въ свѣта? Никога! Евангелиститѣ казватъ: „Христосъ се изявилъ намъ“. За да се изяви той, най-първо праведниятъ трѣбва да просвѣтне. Азъ зная, мнозина отъ васъ ще кажатъ: „Ама кога ние ще просвѣтнемъ?“ Въ бждеще. Законътъ е — когато вие бждете праведни, не въ обикновения смисълъ праведни. Правдата, това е едно качество на човѣшката душа. Всѣка душа е родена да бжде праведна, и отначало тя е била праведна. Придобийте това качество — опова ваше наслѣдство, което ви е дадено — да бждете праведни. Всѣка душа трѣбва да бжде праведна. Защо? За да може отъ нея да излѣзе великата свѣтлина, а щомъ имате тая правда и свѣтлина, любовта ще ви се изяви. Питамъ ви васъ, които ме слушате, турихте ли си вече най-хубавитѣ дрехи, рокли, перца, ржкавици? Кога слагате най-хубавитѣ дрехи? Нали на велик-день, когато свѣтлината е най-голѣма. Когато се стъмни, казвате: „И съ скжсано може да се ходи“. И когато нѣкой отъ васъ иска да бжде красивъ, уменъ, това се подраз-

бира, че той трѣбва да живѣе въ онази Божествена свѣтлина.

Сега азъ ще ви дамъ двѣ правила за правдата. Въ далечното минало — това е единъ окултень разказъ, мистически е изказанъ той — между *тамаритѣ*, единъ народъ далеченъ, отъ който нѣма сега остатъци, и единъ другъ народъ — *вензи*. Синътъ на тамарския царъ. Тамаръ се наричалъ той — отишълъ въ царството на вензитѣ да слѣдва и да изучаа своитѣ науки. Той, като царски синъ, се домогналъ да влѣзе въ едно отъ най-знаменититѣ училища на врѣмето, дѣто само малцина сж били. Тамъ се запозналъ съ царската дъщеря на вензитѣ. Тогава заедно учили момчета и момичета. Единъ день, когато двамата се разговаряли, — вижда се, между тѣхъ се завързала симпатия, обичъ или любовъ, по който и да е начинъ, — този момъкъ се обърналъ къмъ тази мома и ѝ казалъ: „Виждамъ, че ти спрѣмо мене не си разположена, не ме обичашъ“. Ще кажете: „То е обикновено нѣщо“. На мжжа си, на приятеля казвате: „Не ме обичашъ“ — това е нѣщо много обикновено. Но чудното било това, че, като казалъ той тия думи, отъ нейнитѣ очи потекълъ такъвъ порой отъ сълзи, че тя се стопявала, стопявала и се обърнала на вода и изчезнала. Значи, скръбъта ѝ била толкова голѣма, че се прѣвърнала на вода и потънала въ земята. Той позналъ своята погрѣшка и почналъ да плаче за своята възлюблена. Тогава изъ земята израсналъ единъ бѣлъ кринъ. Той се зарадвалъ и казалъ: „Ти си за мене утѣха, кажи, кждѣ отиде моята възлюблена?“ Но кринътъ мълчалъ. „Кажи, защо мълчишъ, като нѣмъ?“ И кринътъ започналъ да вѣхне и съхне, докато дошълъ огънь и го изгорилъ. Сега вие ще кажете: „Слава Богу, ние отъ тѣзи прѣстѣпници въ свѣта не сме“. Колко пъти вие казвате: „Този кринъ е безгласенъ, неинтелигентенъ, неразуменъ“. Имате право да го откъснете, да го носите навсѣкждѣ и да казвате: „Той е едно цвѣте“. Но този кринъ е живъ, и въ него

атъ виждамъ правдата, отъ която всички кринове свѣтътъ. Тѣ сж разумни същества и знаятъ да говорятъ. Но царскиятъ синъ не е знаялъ още езика на крина, не е знаялъ езика на вензитѣ. А „вензи“ знаете ли какво значи? — Съединение съ Бога, или обединение съ него, или, както го казватъ източнитѣ народи — какъ го казватъ тѣ? Една дума, въ която душата се поглъща, потопява въ Божеството — Нирвана. Нѣкой ще каже: „Какъ да се погълна въ Бога?“ Не поглъщане тѣй, както вие мислите. Ако влѣзете прѣзъ нѣкоя хубава врата въ нѣкоя хубавъ палатъ, то е поглъщане, вие ще се изгубите вътрѣ; но вие се изгубвате, за да може да разберете великитѣ тайни, които сж скрити въ него. И човѣкъ трѣбва да влѣзе въ този божественъ свѣтъ, за да може да разбере дълбокия смисълъ. Само по този начинъ той ще разбере, защо е слѣзълъ на земята.

Слѣдователно, праведниятъ нѣма никога да каже: „Ти не ме обичашъ“. Праведниятъ нѣма никога право да каже: „Ти си грѣшенъ“. Но вие ще възразите: „Нали Господъ ще сѣди свѣта?“ Ама че свѣтътъ и сега се сѣди. Ако азъ тегля кибрита и има двѣ свѣци, и едната се запали и гори, а другата не гори, присѣдта е произнесена вече: Ще кажа: едната свѣщъ гори, а другата не гори. Защо? — Трѣбва да има причина: може въ фитила да има нѣщо, или въ самия воскъкъ да има нѣщо, но все има причина. Като говоря тѣй, разбирамъ: всички други могатъ да бждатъ праведни и да издаватъ свѣтлина. А душа, която не иска да свѣти, е душа, която се бори съ Бога. Такава борба е ималъ единъ отъ виднитѣ прѣдставители на Израиль — Яковъ. Като се е връщалъ при баща си, той цѣла нощъ се е борилъ съ Бога. Най послѣ този неизвѣстниятъ го бутналъ въ бедротъ, и той охромѣлъ. Сега всички се борите съ Господа. Вие искате да го заставите да ви даде всичко въ този свѣтъ, каквото вие искате. Казвамъ: било ли е врѣме, когато Господъ да не е давалъ

на хората, каквото сж искали? Не е било. Ние сме най-своенравнитѣ дѣца. Отъ паметивѣка Богъ постоянно се жертвува. Ние живѣемъ въ неговия животъ. Ние сме всички храненици. Разбирате ли? Храненици, ама хиляди и хиляди същества даватъ своя живстъ за васъ. Житнитѣ зърна даватъ своя животъ, черешитѣ, орѣхитѣ, кокошцици, патици, агънца, теленца и др. тѣмъ подобни, всичко въ свѣта дава своя животъ. За кого? За тѣзи храненици, които иматъ особено мнѣние, че всичко за тѣхъ трѣбва да се жертвува, а тѣ за никого да не се жертвуватъ. И когато ние направимъ нѣкой пътъ едно добро, то е една жертва отъ излишѣка. Имашъ нѣкоя варена кокошка; държишъ я нѣколко дена, и, когато се развали, дадешъ едина копанъ на нѣкого и казвашъ: „Да знаешъ, че азъ ти направихъ едно добро“. Ти имашъ 100 — 200 работника, които работятъ за тебе. Ти изваждашъ 100—200 лв. и казвашъ: „Да знаете, че азъ съмъ човѣкъ щедръ“. Пишешъ единъ день едно съчинение; но съ туй знание колко професори сж се мъчили да ти напълнятъ главата? Казвате: „Отъ мене да замине“. — Нишо не е заминало отъ тебе. Кажете ми едно добро, което вие сте направили? Нека дойде единъ свещеникъ и да каже: „Азъ направихъ едно добро“. Тѣй. Нова философия е тази. И, слѣдователно, онзи, който иска да бжде ученикъ на Христа, трѣбва да се освободи отъ всички заблуждения на тази стара култура, която е внесла всичкия развратъ, която е покварила всичкитѣ отношения между братя и сестри, която е развратила и бащи и майки. И съврѣмениятъ свѣтъ се е сплулъ. Развратъ навсякъдѣ — и въ църквата, и въ училището, и въ управлението. И тия хора искатъ да живѣятъ! Не. Едно велико наказание иде отъ невидимия свѣтъ, и всички ще познаятъ, че праведнитѣ ще просвѣтнатъ въ Царството на Отца си. Ние нѣма да ги изпждимъ тѣзи хора, а ще напуснемъ земята, ще си вдигнемъ багажа, а египтянитѣ нека си правятъ кирпичитѣ. Ние ще напуснемъ тази земя на не-

праздникъ. Туй сме рѣшили, и ще го свършимъ! А тия, които останатъ, да му мислятъ! Сега вие седите и казвате: „Чакайте, да си помислимъ, да се осигуримъ, да станемъ малко праведни, че да влѣземъ въ Царството“. То е едно учение на лукаваго. Праведенъ да станешъ ти, който си излѣзълъ отъ Бога! Ти трѣбва да осветишъ името на Бога и да съзнаешъ, че Богъ се е жертвувалъ, жертвувалъ, жертвувалъ, съ милиарди пѣти въ всички сѣщества. Да дойдешъ въ тази свѣтлина и да разберешъ, че не живѣешъ, както трѣбва. Ти трѣбва да съзнавашъ това.

И казва Христосъ: „Тогазъ праведникъ ще просвѣтнатъ въ Царството на Отца си Който има уши да слуша, нека слуша“. Кой има уши? Само онзи гениаленъ човѣкъ може да слуша, само онзи музикантъ — който има изтънчено ухо, само той може да схваща най-деликатния тонъ въ музиката; а който нѣма такова ухо, той нищо не схваща. Сега нѣкой ще каже: „Намъ врѣмето не ни е дошло“. Азъ не говоря за онѣзи, на които врѣмето не е дошло, а говоря за ония, на които врѣмето е дошло. И вие, на които врѣмето е дошло, нѣма да ми кажете: „Обяснете ми, това какъ става?“ Както Христосъ е казвалъ на Никодимъ: „Ако не се родите изново, не може да влѣзете въ Царството Божие“. И той го попиталъ: „Какъ може изново да влѣземъ въ утробата на майка си?“ А Христосъ му отговори: „Ти си учителъ израилевъ и това ли не знаешъ, тия елементарни работи не знаешъ?“ И азъ сега ще ви отговоря като Христа: Какъ може да просвѣтнете, вие отъ двѣ хиляди години християни, раждани по толкова пѣти, минавате като правовѣрни, какъ да не знаете такава елементарна истина: праведникъ ще просвѣтнатъ въ Царството на Отца, т. е. въ Царството на Любовта? На кой Отецъ? Той е Баща на Любовта. Това е то. И тази Любовь е, която обединява цѣлата вселена, всички сѣщества отъ едина край до другия, въ тази велика хармония на Любовта; и той е, който жер-

твува живота си за всичките; и тѣ живѣятъ въ него, и той живѣе въ тѣхъ.

Сега, искамъ днесъ тази дума „правда“, „праведнитѣ ще просвѣтнатъ въ Царството на Отца си“, като влѣзете въ къщи да я напишете като мото. Вие ще ми кажете: „Азъ съмъ виждалъ това, онова, св. Богородица, Христа, светиитѣ, много работи зная“. Радвамъ се, че сте видѣли, но това още не е сжщественото. Ти трѣбва да просвѣтнешъ въ Царството на Баща си. Ти самъ да видишъ твоя Баща на Любовта. И, когато видишъ Баща си самъ, това ще бжде единъ отъ най-славнитѣ моменти на твоя животъ. Вие не сте видѣли вашия Баща. Вие сте го чували като едно ехо. Онзи Баща, който си го прѣдставяте, неговото лице виждали ли сте го вие? Когато чуете негова гласъ, въ васъ ще се зароди желание, ще кажете: „И ние може да се жертвуваме, тъй, както и той“. И тогава вие ще бждете готови всичко да дадете и нѣма да съжялявате, но ще кажете: „Много малко сме дали, бихме желали още съ милиони години да живѣемъ, за да можемъ да дадемъ още“. Това е учението, което Христосъ е проповѣдвалъ и сега проповѣдва — „Тогазъ праведнитѣ ще просвѣтнатъ като слънцето въ Царството на Отца си. Който има уши да слуша, нека слуша“. Който може, да разбира тази велика истина!

Слѣдователно, за онзи ученикъ, който нѣма свѣтлина, нѣма правда. Въпросътъ е сега рѣшенъ. Той ще си остане тукъ при обикновения животъ на земята. И тогава, при обикновения животъ, знаете ли, какво ще бжде? Азъ ще ви опиша вашето бждеще. Ето какъвъ ще бжде вашиятъ бждащъ животъ, ако останете: Единъ день ще се въплѣтите въ формата на нѣкоя муха; паякътъ ще ви хване и ще ви изяде. Послѣ пакъ ще станете муха; пакъ ще ви хване паякътъ и ще ви изяде. Слѣдъ туй ще се родите въ формата на овца; вълкътъ ще ви хване и ще ви изяде. Ще се въплѣтите въ една кокошка; ще ви хванатъ и ще ви изядатъ.

Ще станете една мида; ще ви извадятъ изъ водата и ще ви сварятъ съ оризъ въ тенджерата. Охлювъ ще станете; ще ви сварятъ, ще ви изядатъ. Риба ще бждете; ще ви извадатъ отъ морето, и ще направятъ майонеза съ яйца отъ горѣ. Прасе ще станете, въ кочина ще бждете, послѣ кебабчета и бифтеци ще правятъ отъ васъ. Това е свърѣмнената култура. И тъй, цѣлиятъ ви животъ ще бжде само на скарата, все ще ви пекатъ. И тия кокошки, това сж все ваши братя, които не сж просвѣтнали. А когато просвѣтнатъ въ Царството на Баща си, тамъ нѣма да има такова нѣщо. Тамъ вие ще бждете свободни. Ако не му е дошло врѣмето, България ще бжде тъй. Но, ако просвѣтнете, както ви казвамъ, вие ще се освободите отъ всички страдания на лукавия. Това не е само една философия за заплашване, а е една велика реалностъ. А който не вѣрва, ще опита.

„Праведнитѣ ще просвѣтнатъ въ Царството на Отца си. Който има уши да слуша, нека слуша“.

Сега, понеже мобилизацията почти се привършва, разбирате ли, азъ затварямъ мобилизацията днесъ. За колко дена бѣше тя? — За 10 дена. Колко дена сж изминали? — Двѣ недѣли. Тѣй че, мобилизирането се свърши вече. Който се е мобилизиралъ, той ще влѣзе, а който не е, ще се мобилизира въ мобилизацията на кокошкитѣ, на паяцитѣ, на вълцитѣ, на мухитѣ — тамъ ще се мобилизиратъ съ хиляди години. А който се е мобилизиралъ въ Любовта, ще трѣгне напрѣдъ.

Вратата се затвориха вече. Който си е неправеденъ, нека си е неправеденъ. А който е праведенъ, ще остане праведенъ. Не разбирамъ, че вашата сѣдба сега се рѣшава. Ако слѣдъ хиляди години вие не сте били въ състояние да познаете Бога, вратата ще ви се затворятъ; и вие наново ще опитате туй учение, за да го познаете. Защото Богъ поругаемъ не бива! И сегашниятъ свѣтъ ще мине прѣзъ едно стѣргало такова, каквото никога човѣчеството не е виждало. Скоро ще бжде това,

скоро, скоро! Нека всички грѣшници да знаятъ или скоро да се оправятъ. Този свѣтъ отива, всички други оставатъ, нѣма да ги пометатъ комунистите. Иде една велика Божествена метла, която ще помете, като стихия, всичко. Иде новъ законъ. И апостолъ Петъръ казва: „Небесата ще приидатъ съ бумене, а стихииѣ разгорявани ще се стопятъ, и земята и дѣлата по нея ще изгорятъ“. Тѣй всичко ще се помете. Отъ горѣ иде това. Русия изпитва вече послѣдствията на туй, което иде. И всички народи по цѣлия свѣтъ ще опитатъ сжщото. Богъ поругаемъ не бива!

„Праведниѣ ще просвѣтнатъ въ Царството на Отца си“. Ще бжде ново небе и нова земя! Всичко това, което е сега, ще си отиде. Та, като ви казвамъ тѣй, нѣкои ме гледатъ и казватъ, дали сериозно говоря. Не „сериозно“ говоря, ами азъ говоря, защото ми е приятно да говоря. Приятно ми е да говоря, защото „праведниѣ ще просвѣтнатъ“, азъ за тѣхъ мисля, а какво ще стане съ свѣта — това не искамъ да мисля. И сега, понеже мобилизацията се е привършила, и вратата се е затворила, онзи, който е влѣзълъ, за него връщане назадъ нѣма, а който е останалъ, той напредъ не може да върви. Ще ме запитате: „Е, какво ще бжде съ тѣхъ, които сж останали вънъ?“ — Ние искаме да знаемъ само, какво ще бжде съ праведниѣ, а какво ще бжде съ грѣшниѣ, то не влиза въ нашата програма. Ние не се занимаваме съ дълговетъ на хората. Ние се занимаваме съ богатитѣ хора. Намъ ни трѣбватъ праведниѣ, защото тѣ иматъ срѣдства — свѣтлина. Да употребимъ това; защо ни сж онѣзи, бѣдниѣ. Вие ще поддържате бждащата култура, ще отворите каситѣ си. Говоримъ за една положителна култура на праведниѣ, а за грѣшниѣ и дума нѣма да правимъ. „Който има уши да слуша, нека слуша“. Сега вие ще зададете въпроса: „Какъвъ окултенъ законъ има да разбираме?“ Окултенъ законъ е: „Праведниѣ

трѣбва да просвѣтнатъ, и, като просвѣтнатъ, всичко е въ тѣхни рѣцѣ. Ако не просвѣтнатъ, никаква сила нѣма да иматъ“. Ето окултниятъ законъ. Нѣкой казва: „Какъ да придобия сила?“ — Като просвѣтнешъ, ще придобиешъ сила.

Това сж тия съотношения, които вие трѣбва да имате къмъ този вашъ Баща на Любовта. Не разбирате, че той е такъвъ мекушавъ. Не разбирате Любовта въ смисълъ на мекота. Тя е нѣжна, Любовта, но не мека. Мека значи неустойчива. А Любовта е една велика сила, толкова устойчива, която никога не се измѣня. Нѣжна е тя.

Слѣдователно, страданията произтичатъ за ония хора, които не могатъ да възприематъ Любовта: тогава се раждатъ най-големитѣ страдания. Всички ония, които се противятъ на Любовта, за тѣхъ се ражда най-ужасниятъ огънь на ада. И, когато се противятъ, сами си създаватъ този огънь на мжчения. Мжчатъ се, защото не възприематъ Любовта, и, като се противятъ, ще станатъ най-нѣщастни, а като възприематъ Любовта, ще станатъ най-щастливи. А за да възприеме човѣкъ Любовта, той трѣба да бѣде праведенъ, не като сегашнитѣ хора, но той трѣба да просвѣтне. И вие не си тургайте за правило да видите, какъвъ е свѣтътъ, външниятъ. Какъвъ е днешниятъ моралъ? Този моралъ не търпи никаква критика. Днешниятъ свѣтъ не търпи никаква критика. Сега всички ги е страхъ: какво ще каже съврѣменното общество заради насъ. Не трѣбва да се издаваме, защото щѣли да кажатъ. Какво ще кажатъ? Ако на мене приписватъ едно прѣстѣпление, то е тѣхно прѣстѣпление. Прѣстѣпниятъ човѣкъ всѣкога прѣстѣпления вижда. Двадесетъ години въ България противъ мене говорятъ, все ме подозиратъ. Казвамъ: „То сте вие, които виждате вашето зло“. Азъ въ всички хора виждамъ доброто, виждамъ своето добро. Не искамъ никого да лъжа. И бихъ желалъ и вие никого да не лъжете. И въ вашето сърце да има онази Любовь, съ която вие да се жертвувате.

Всѣко ваше допиране, всѣки вашъ погледъ да бжде едно велико благословение, и, който го приеме, да благодари на Бога, че е приелъ нѣщо добро отъ васъ. Това разбирамъ азъ Любовъ! „Тѣй, казва, да те помилвамъ малко“. Защо? Защото е обезсолѣлъ, станалъ е пороченъ, иска да влѣзне въ водата да се измие. Когато любишъ, нѣма да внасяшъ своята мжтна вода въ другата. Когато любишъ, чистота съ чистота трѣбва да се събира; умното съ умното се събира. То е Божието Царство. Туй ни най-малко не подразбира, че грѣшниците и праведните могатъ да живѣятъ на едно мѣсто, туй не може. Онзи, който люби, и онзи, който не люби, не могатъ да живѣятъ на едно мѣсто. Азъ виждамъ, че такъвъ човѣкъ нѣма никаква обичъ въ душата си. Защо нѣма обичъ? Защото той мисли само за себе си. „Господъ на този домъ далъ това, на мене нищо не далъ“, казвашъ. Ти вършишъ едно прѣстѣпление, всичко ти е далъ Господъ, и благодари, че не ти е далъ, та да бждешъ, като една натоварена камила. Ти нѣмашъ нищо. Не си натоваренъ. Поне не си натоваренъ. Да не мислишъ, че, като си натоваренъ, си повече отъ другитѣ. Богатиятъ човѣкъ е всѣкога натоваренъ. Човѣкъ съ много кѣщи е натоваренъ човѣкъ. Натоварениятъ носи едно благо на този свѣтъ, ако съзнава.

И тѣй, тия праведни трѣбва да просвѣтнатъ. Сега всички вие трѣбва да просвѣтнете. Не по обикновеному да разбирате, Христосъ въ коя църква е, не по обикновенъ начинъ. Въпросътъ е сега да просвѣтнете, и, когато просветнете, тогава бждащата култура ще има полза отъ вашата просвѣта. Азъ бихъ желалъ да зная тия. . . За 10 дена колко души се записаха въ мобилизацията, ножове имате ли? Ножъ, то е словото — Духътъ. Този Духъ у васъ да бжде чистъ. Вашиятъ езикъ трѣбва да бжде златенъ, позлатенъ трѣбва да бжде езикътъ ви. Подразбирамъ езикъ заквасенъ съ Божествена мждростъ, който говори

разумно, и никаква нечиста дума не трѣбва да излиза отъ вашия езикъ. Отъ ваѣшето око никакъвъ лошъ погледъ на сѣрасть, или на похоть, или на алчностъ да не излиза. Всичко туй да бѣде чисто, чисто. Като погледнете нѣкого, той да почувствува радостъ, да почувствува, че душата му се повдига. Сега момата, като погледне момъка, казва: „Ахъ, този съ чернитѣ очи! Изгори ме!“ Момъкътъ погледне момата, каже: „Ахъ, тя съ синитѣ очи изгори ме!“ Всички все се горятъ. Това не е огъньтъ на праведнитѣ, това е огъньтъ на грѣха, който тлѣе и гори. Това сж хора, които се борятъ съ Бога. Единствената сила, която не се подчинява на никакъвъ законъ, то е Любовта. Никога не може да я изпждите. Всичко може да направите. Любовта е сила, която не се подчинява на никакъвъ законъ, тя всѣкога ще ви върже, но вие никога не може да я вържете, и, съ каквито вжжете и да я вързвате, тя е свободна, тя всичко прѣтопява. Тази Любовъ влиза сега въ тия праведни души, за да просвѣтнатъ.

Ние нѣма да оставимъ грѣшнитѣ, но тѣ трѣбва да се приготвятъ. Въ бѣдащия свѣтъ трѣбва да се даде на тѣхъ отъ излишѣка на нашия трудъ и богатство, тѣзи паднали души единъ день да просвѣтнатъ. Но сега тѣ нѣма да просвѣтнатъ, а въ далечно бѣдеще. Тѣй е въпросътъ. Тѣй че, на онѣзи, които сж останали, и на тѣхъ давамъ надежда, че и тѣ ще просвѣтнатъ, но, като минатъ прѣзъ всички правила на възпитанието. И, като дойде единъ день да се каже: мобилизация! — всички да влѣзатъ. И сега отъ невидимия свѣтъ ще видятъ, какъвъ контингентъ има, колко праведни има въ България въ тази мобилизация. Въ невидимия свѣтъ знаятъ, какъвъ контингентъ може да дадатъ българитѣ, колко свои синове може да дадатъ да помагатъ въ туй, което сега се върши. То е единъ печатъ, и азъ бихъ се радвалъ, още не ги зная колко сж, но, ако сж много, то ще бѣде въ активъ на българитѣ. Но сега не зная колко

сж. Само че въ тази мобилизация влизатъ и мъже, и жени, и момци, и моми, и дѣца, отъ всички категории има. Не е, както тукъ въ свѣта, само младитѣ да се викатъ. Въ тази мобилизация има отъ всички чешити. Тѣй е. Нѣкои отъ васъ се усмихвате. Види се, влѣзли сте вече въ мобилизацията.

„Който има уши да слуша, нека суша“.

Сега вложете вече Любовта като единъ огънь, който постоянно гори. Или отворете сърцата си за тази Любовь, за Божествената Любовь, не говоря за човѣшката любовь. Тази Любовь е единъ мекъ огънь, който, като влѣзе, ще внесе миръ въ духа ви; свѣтлина въ ума; сила въ рѣцѣтъ и краката, ще прѣмахне всичкитѣ ви недъзи и болки. „Тукъ въ гърба ме боли, тамъ ме боли“. Онзи, който влѣзе въ мобилизацията, не може да каже, че го боли нѣкъдѣ, а ще каже: „Знаешъ ли ти, азъ съмъ вече мобилизиранъ“. Като дойде нѣкой дяволъ, ще кажешъ: „Знаешъ ли, азъ съмъ мобилизиранъ“. Ревматизъмъ имашъ, ако те заболи, кажи: „Мобилизиранъ съмъ“. Стомахъ те боли, кажи тѣй, и всичкитѣ болести ще изчезнатъ. Който е мобилизиранъ, нѣма болести за него!

„Който има уши да слуша, нека слуша“. Правдата, това е основата, на която въ бждеше Любовта ще се изяви и ще осияе човѣшкитѣ души. И тѣй, въ тази правда, въ която влизате, обединете вашата свѣтлина всички, тѣй както слънчевиятъ лжчъ. Послѣ какъ се събиратъ войниците отъ всѣкъдѣ и образуватъ взводове, дружини, полкове, дивизии и т. н. и всички съединяватъ своитѣ сили, тѣй и вие по сжщия законъ. Взаимната свѣтлина, която излиза отъ васъ, ще я прѣпратите къмъ този свѣтъ. То ще бжде воюване пфйу, пфйу, каква артилерия ще има! Тя е много ситенъ картеченъ огънь, като го прѣпратите тжжж-тжжж, тжжж-тжжж, нищо нѣма да остане. И желая и мъже и жени да бждете смѣли и рѣшителни. Който е праведенъ, и който веднѣжъ просияе, куршумъ за него нѣма. Той е безсмъртенъ. Може да му теглятъ

стотина куршума, и да остане неувреденъ. Ще ви приведа единъ примѣръ. Това се случило въ странство. Двама приятели, единиятъ билъ адвокатъ, а другиятъ, медикъ, виденъ лѣкаръ. Лѣкарътъ казва на приятеля си: „Азъ съмъ човѣкъ безстрашенъ, отъ нищо не ме е страхъ, имамъ два револвера, който ме закачи, куршума му тегля“. Спиратъ се въ единъ хотелъ. Приятелътъ му, адвокатътъ, като по-хитъръ, изважда всичкитѣ куршумчета отъ патронитѣ, а револверитѣ турга подъ възглавницата му. Самъ влиза въ една бѣла гугла прѣзъ нощта, явява се прѣдъ другаря си. Медикътъ изважда револвера, извиква „Стои, кой тамъ!“ и тегли му куршума, но адвокатътъ брѣква въ джоба си, изважда единъ куршумъ и хвърля му го назадъ на леглото. И пакъ пристѣпя, извиква: „Стои!“ и стрѣля втори куршумъ сжщо и т. н. т., докато свършилъ всичкитѣ изстрѣли, а другарятъ му върналъ всичкитѣ куршуми, и отъ страхъ докторътъ умрѣлъ. Отива неговиятъ приятелъ, какво да види — той отъ страхъ се посветилъ. Такова е положението на праведника: нему като му теглятъ куршумъ, той хване куршума и го връща назадъ, а който изпраща куршума, той умира отъ страхъ. Насъ куршумъ не хваща! И тъй, насъ не не ни е страхъ отъ дяволския куршумъ. Тия куршуми сж за ония, които ги хвърлятъ, а не за насъ.

И тъй, запомнете стиха: „Праведнитѣ ще просѣтнатъ въ Царството на Отца си. Който има уши да слуша, нека слуша“.

Тази е сегашната вѣстъ на Христа, който сега ви говори. Това е неговото учение. Този Христосъ не е на православни, нито на евангелисти. Този Христосъ, единъ е той въ свѣта. Да нѣма никакво двусмислие. Той е Христосъ на Любовта, на изявената Любовь въ правдата, която просвѣтва въ онѣзи, които го любятъ.

(Бесѣда държана на 23. октомврий 1921 г. въ София).

Синътъ Божи

„Защото Богъ толкозъ възлюби свѣта, щото даде Сина своего единороднаго, за да не погине всѣки, който вѣрва въ него, но да има животъ вѣченъ“.¹⁾

Може да се каже, че отъ съврѣменнитѣ книги, ако искате да разберете нѣкой авторъ, трѣбва да прочетете въведението. То е най-интересно. Т. е. споредъ степенъта, въ която ние съврѣменнитѣ хора се намираме, въведението на живота е най-важно. И тъй, встѣплението, или въведението, на живота какъ ще го опрѣдѣлите? Кое прѣдставя въведението на сегашното битие, или на сегашния нашъ животъ? Азъ ще ви кажа, нѣма да ви оставя въ тъмнота. Има три нѣща важни въ живота: Нѣма по-необходимо нѣщо отъ яденето. То е прѣдисловието на физическия животъ. Слѣдователно, каквато философия и да имашъ, каквото и да разисквашъ, туй било, онуй било, слѣдъ като се наядешъ, то оставя най-приятно впечатлѣние. Разбирашъ една философия, тъй казалъ Кантъ или нѣкой другъ, но, като си похапнешъ, казвашъ: „Тъй разбирамъ, че животътъ има смисълъ“. Ама въ църква си ходилъ, тамъ еди-кой-си свещеникъ служилъ, еди-кой-си проповѣдникъ си слушалъ. Всичко туй е хубаво но, като дойдешъ да си похапнешъ, казвашъ: „То е най-хубавото!“ Слѣдователно, това е необходимо. Азъ го наричамъ: въведение на подсъзнателния и

¹⁾ Ев. Иоанъ 3: 16.

съзнателния животъ. И туй въведение е толкова интересно, че отъ 8,000 години, откакто хора сте станали, все го учите, четете го, прочитате го, четете, прочитате и мъже, и жени, и всички, и още не сте го проучили, защото, ако бихте го проучили, щѣхте да го свършите, но още не е свършено. Сега, ако туй въведение на живота е толкова важно, че толкова хиляди години се иска, за да го проучите и разберете, каква ще бѣде първата глава на живота? Азъ ви давамъ само символи да мислите. Яденето, това е първото въведение на природата, най-необходимото дѣло. А най-приятното нѣщо въ самосъзнателния животъ е музиката, пѣнието. Музиката е въведение на умствения животъ, и човѣкъ, който не знае да пѣе, той е „изгубена Станка“. Сега ще ме извините, азъ вземамъ това сравнение, което казватъ българитѣ, въ неговия добъръ и разуменъ смисълъ. Човѣкъ, който е прѣстаналъ да яде, да пѣе, да се моли, останалото е Станка безъ баща, майка и родство. А най-великото въ свѣта, това е молитвата. Слѣдователно, най-необходимото е яденето, най-приятното е музиката, а най-великото е молитвата, тя ни свързва съ Бога, съ туй, вѣчното, вжтрѣ въ себе си, което ни дава смисъла. Пъкъ молитвата е въведение на Божествения животъ. Тѣй че въ свѣта има три въведения. Въведение на яденето, въведение на музиката и въведение на молитвата. Нѣкой ще каже: „Защо трѣбва да се молимъ?“ Ще четешъ туй въведение, за да разберешъ вжтрѣшния смисълъ на свърхсъзнателния животъ.

Спира се Иоанъ и казва: „Защото Богъ толкозъ възлюби свѣта, щото даде Сина своего едиnorodнаго, за да не погине всѣки, който вѣрва въ него, но да има животъ вѣченъ“.

Това не е единъ актъ само на чувствувания, това е единъ актъ на най-възвишената Божествена мисль.

„Който вѣрва“, а вѣрата е принципъ на ума — едно състояние — за да го минете, вие трѣбва

да сте минали вече първото прѣдисловие на яденето и да сте влѣзли въ второто прѣдисловие на музиката. Тогава може да разберете, че Богъ възлюби свѣта. Когато Любовта се яви, човѣкъ веднага почва да си тананика. Всѣко сѣщество, колкото малко и да е то, прави усилие да покаже, какво е пѣнието. То почва да пѣе, за да разбере смисъла на новия животъ. И тъй, ще ядете, ще пѣете и ще се молите. Но това не мислете, че е сѣщността на живота. Това е въведение, встъпление само на вѣчното.

И тъй, азъ говоря за онази еѣра, която е създадала човѣшката интелигентностъ. Азъ нѣма да говоря за спасение отъ страхъ, отъ болести. Не. Спасение се разбира, да се придобиятъ ония условия, да се живѣе единъ разуменъ животъ, да се освободимъ отъ всички страдания. Понеже вие имате страдания и не знаете причинитѣ. Кои сж причинитѣ? За мене причината е ясна. Боли ви главата, боли ви стомахътъ, боли ви кръста, имате сърцебиене, сърцето ви боли, за мене причината е ясна, тя не седи въ самото сърце или въ главата. Тя е извънка. Тази дисхармония показва, че вашиятъ животъ не е въ съгласие съ ония велики закони, които регулиратъ битието, законитѣ, които регулиратъ разумния животъ. Щомъ твоята глава не е въ съгласие съ ония течения на ума, ще имашъ главоболие. Щомъ стомахътъ ти не е въ съгласие съ теченията на храносмилането, ще имашъ болки въ стомаха. Туй показва. Ако те боли сърцето, показва, че твоето сърце не е въ съгласие съ ония желания на съзнателния душевенъ животъ, и т. н. т. Значи, въ природата има една разумна жива сила, която дѣйствува по разнообразни начини. Тази сила индуситѣ я наричатъ „tattvas“, санскритска дума, която значи жива енергия, която прониква цѣлото пространство и е основа за движението на всичкитѣ небесни тѣла, и е причина за произвеждане на всичкия животъ въ вселената. Отъ тази „tattvas“, татвическа енергия, праната е едно ви-

доизмѣнение. И онзи наученъ начинъ да използватъ тази жива енергия индуситъ го наричатъ „Prâpâyâma“.

Сега Йоанъ казва: „Защото Богъ толкозъ възлюби свѣта, щото даде Сина своего единароднаго“, свѣта възлюби, „за да не погине всѣки, който вѣрва въ него, но да има животъ вѣченъ“.

Синътъ, това е висшиятъ разумъ, това е Божествената Мъдрост, въ която човѣкъ трѣбва да вѣрва — разумниятъ животъ е, въ който човѣкъ трѣбва да вѣрва, да го възприема и да го приложи. Защото между знание и дѣйствителенъ животъ има една междина. Да знаешъ е едно нѣщо, а да приложишъ и да прѣживѣешъ — то е друго. Щомъ имате знание, казвамъ, то е първата стѣпка — налялъ си се, челъ си само първото въведение. Второто нѣщо — ще пѣшешъ; на трето мѣсто какво трѣбва да правишъ? — Ще се молишъ. Ако си разбралъ дълбокия смисълъ на живота, ще се качишъ горѣ; пакъ ако не, пакъ ще се върнешъ при ядене, музика, при молитвата; ядене, музика, молитва, и все тъй ще обикаляшъ. А то е най-приятното въ живота, което трѣбва да се върши.

Сега, значи, Богъ, за да възлюби свѣта, имало е нѣщо въ този свѣтъ. Какво ще възлюби въ свѣта? Въ свѣта сж всички ония духове, които сж излѣзли отъ него. И изпрати Любовта си, за да може да повѣрватъ, т. е. да приложатъ този принципъ, за да иматъ вѣченъ животъ. Туй е Божественото желание — да направи всички безсмъртни, както е Той. Но туй безсмъртие не се дава отъ вънъ. Като станешъ безсмъртенъ, Йоанъ казва: „Трѣбва да повѣрвашъ въ неговия синъ“, а неговиятъ синъ е изразъ на всичката Божествена Мъдростъ, която е скрита въ него. Това не може да разберете. Когато една душа познае тази Мъдростъ, тя ще придобие вѣчния животъ като възнаграждение.

И тъй, нѣкой казва: „Ти вѣрвашъ ли въ Христа?“ — Да. „Вѣрвашъ ли въ Сина Божи?“ — Вѣрвамъ. „Ревматизъмъ имашъ ли?“ — Слава Богу,

намира се на двѣтъ рамена. „Глава боли ли те?“ — Хваща ме по нѣкой пжтъ. „Сърцебиене имашъ ли?“ — И отъ него не съмъ се освободилъ, но пакъ имамъ вѣра, не съмъ като другитъ хора. Туй е едно обикновено вѣрване. Азъ не говоря за обикновено вѣрване. Тази обикновена вѣра, ние свършихме съ нея, и започваме съ необикновената вѣра. А необикновената вѣра никога не пита: „Какъ може да бжде това?“ Никодимъ бѣше, който питаше, какъ може да бжде това. А Христосъ какво му отговори? — „Ти си учителъ израилевъ и не знаешъ ли това? Не заслужвашъ повече да ти разпразявамъ“. Слѣдователно, трѣбва да имаме едно велико, дълбоко разбиране — да сме разбрали, защо трѣбва да ядемъ, да пѣмъ и да се молимъ. Яденето, казвалъ съмъ и другъ пжтъ, е наука за трансформиране на енергиитъ отъ едно състояние въ друго. Яденето е трансформиране на грубата енергия въ умствена. Слѣдъ като се наядешъ, ще почнешъ да пѣшъ, по този начинъ ще прѣвърнешъ умствената енергия въ духовна. А що е молитвата? И тя е законъ за трансформиране на умственитъ енергии. Защо трѣбва да се молишъ? За да може да бждешъ силенъ. Защо трѣбва да пѣшъ? Когато войницитъ пѣятъ всички се въодушевяватъ, герои сж. Уплашатъ ли се, прѣстанатъ да пѣятъ. Турцитъ казватъ: „Плюйте на краката си, идатъ вече“. Кои идатъ? — Кавалерията! Щомъ има пѣсни, пушката се държи, а иначе, щомъ прѣстанете да пѣте, бѣгане има въ свѣта. Слѣдователно, музиката сама по себе си, е едно срѣдство да прѣмахне оная меланхолия, когато хората казватъ: „Животътъ нѣма смиълъ“. Изучете първото въведение на живота — яденето. Въ туй ядене е скрита една велика Божествена сила.

Ако азъ положа една хубава мастилница на масата си, имамъ и перо и единъ листъ. Да кажемъ, че не сте запознати съ това изкуство — писане. Азъ топя съ перото и почвамъ да дращя, изпразни се мастилото, пакъ потопя — дращя, топя, — дращя. Ще кажете: „Този човѣкъ ту въ мастилницата

бръква, ту дращи, изчерни цѣлата книга“. Обаче въ туй дращене има единъ вжтрѣшенъ смисълъ. Ако вие почнете да анализирате мастилницата, послѣ да синтезирате перото, да видите перото и книгата и да мислите, че сте научили истината, какво се крие въ написаното, нищо нѣма да научите. Тайната, която съмъ вложилъ, не е нито въ перото, нито въ мастилото. Това сж само условия да се изрази една скрита мисълъ символично. Слѣдователно, яденето е мастилница, ти ще се наедешъ, че, като дойде умътъ, да бръкне вжтрѣ. Чувствата, сърцето, тѣ прѣдставятъ мастилницата, а щомъ дойде перото, хопъ на книгата въ живота: тръсъ, тръсъ, тръсъ, и послѣ пакъ. Ще каже нѣкой: „Защо ми е тази мастилница?“—Тя е потрѣбна. „Защо ми е перото?“ Трѣбва единъ умъ да се напише смисълътъ на живота. Ако е ржждясало твоето перо, нищо не можешъ да напишешъ. Златно перо ще имашъ, което да не се окислява. По сжщия начинъ, яденето, музиката и моленето, това сж условия, при които сегашниятъ животъ може да се изразява вжтрѣ въ васъ. Въ какво? Яденето ще ви даде здраве, пѣненето — щастие, молитвата — блаженство. Единъ българинъ въ варненско, Стоянъ му било името, билъ много бѣденъ, но билъ здравъ. Обаче, той не билъ доволенъ съ туй „голо здраве“ и казалъ: „Защо ми трѣбва туй здраве, азъ съмъ най-бѣденъ, кжща нѣмамъ, пари нѣмамъ, далъ ми Господъ здраве, не му искамъ голото здраве“. И дѣйствително, спечелва той пари, направилъ си кжщи, ималъ вече изобилно да яде и пие, но разболѣлъ се и три години лежалъ на легло и казвалъ: „Господи, вземи ми всичкитъ кжщи и пари, не искамъ нищо друго, дай ми „голото здраве, нѣма по-хубаво нѣщо отъ здравето“. И Стоянъ е трѣбвало три години да седи, за да разбере смисъла на здравето. Сега съврѣменнитъ хора ще кажете: „Що ни трѣбва голото здраве?“ — Господъ ще ти даде кжщи, ще ти вземе здравето, ще каже: „Туй, което искашъ, дадохъ ти“. А здравиятъ

човѣкъ е всѣкога богатъ. Щомъ казвамъ: „здравъ човѣкъ“, той не може да бжде глупавъ и лошъ човѣкъ. Щомъ нѣкой каже: „здравъ човѣкъ“, азъ подразбирамъ всичкитѣ качества на добрия човѣкъ. Кажатъ ли ми, че той обича да пѣе, сж-щото разбирамъ; кажатъ ли, че се моли — този човѣкъ не може да бжде лошъ човѣкъ, той е добъръ, изправенъ и благонадеженъ човѣкъ. Сега свърѣменнитѣ хора иматъ особени понятия за морала, особени разбирания, и трѣбва да минатъ хиляди години, за да може да разбератъ вжтрѣшния смисълъ на живота.

Ще ви приведа два примѣра, за да може да си изясните вжтрѣшната страна на този животъ.

Ето какво разправя единъ английски лѣкарь, докторъ Уйлсънъ. Той билъ младъ лѣкарь, много способенъ, талантливъ, свършилъ университетъ съ отличие, ималъ отлична практика въ Англия. На млади години той се заинтересувалъ отъ окультизма въ нѣкое братство, и тамъ той трѣбвало да даде обѣщание: 10 години да не даде никому, нито на мжжъ, нито на жена, да го цѣлуватъ, нито даже ржката му. А като минатъ 10 години, той е свободенъ. И започва докторъ Уйлсънъ своя подвигъ. Петъ години минали благополучно. Единъ день го въвеждатъ въ едно благородно сѣмейство. Тамъ имало двѣ малки момичета, едното на 10, другото на 12 години. По-голѣмото на 12 г. било заболѣло отъ тифозна треска. Идва този докторъ и сполучва, като младъ лѣкарь, да го излѣкува. Когато момиченцето оздравѣло, идва малкото момиченце при доктора и иска да го цѣлуне, задѣто той излѣкува сестричето й. — „Недѣй ме цѣлува, казалъ лѣкарьтъ, недѣй, лицето ми е нечисто, не го цѣлувай!“ — Тогава дайте поне ржцѣтъ. — Но... недѣй, не ги бутай“. — Защо да не те цѣлувамъ, азъ толкова съмъ ти благодарна, защото ти спаси моето сестриче. — „Но и ржцѣтъ ми сж нечисти; като стана чистъ, а ти като станешъ голѣма мома, азъ ще дойда, и може тогава да ме

цѣлунешъ“ — Но слѣдъ 10 години, тогава азъ не мога, какво ще кажатъ мама и тате, хората какво ще кажатъ? — „Тогава азъ ще те цѣлуна“. — Сега ме цѣлуни. — „Сега не може“. Малкото момиченце не разбира този особенъ докторъ защо и за какво, и казва: „Азъ сега съмъ малка и нѣма опасностъ“. — Не, не, сега не съмъ чистъ, слѣдъ 10 години ще бжда чистъ, тогава“. Но тя му казала: „Тогава може да бжда оженена, а ако ме намѣришъ оженена, тогава не можешъ да ме цѣлунешъ.“ Той сега далъ обѣщание да го не цѣлува никой, а слѣдъ 10 години тя ще се намѣри на сжщото негово мѣсто. „Сега, ако искашъ, цѣлуни ме.“ Питамъ сега: момиченцето намира, че сега му е врѣмето. Той намира, че не му е сега врѣмето, но тогава защо е далъ обѣщание, а въ противенъ случай той ще бжде безчестенъ. Слѣдъ 10 години момиченцето казва: „Тогава азъ почвамъ моето посвещение“. Сега Христосъ като ви намѣри на пѣтя, и вие всички сте въ такова положение, всѣки има по едно обѣщание. „Свързани сме съ свѣта,“ казвате. Туй момиченце иска да му отблагодари, а той има обѣщание — слѣдъ 10 години. Тя каза: „Тогава азъ ще бжда голѣма, тогава не може“.

И тѣй, вие се намирате въ едно неразбиране на живота, и отъ едната, и отъ другата страна — мъже и жени, всѣкога има противорѣчия въ свѣта. Защото често вие се ангажирвате да вършите нѣща, които сами по себе си прѣдставятъ нѣщо несжщественно. И мнозина искатъ да разбератъ, какъвъ е вѣчниятъ животъ, какъвъ е Господъ, и слѣдъ туй да познаятъ живота. Чрѣзъ ума си вие никога нѣма да разберете, какво нѣщо е Господъ. И всички философи, които сж писали за Господа, това даже не съставлява никакво прѣдисловие на Бога. Всички философи, които сж писали въведение на Господа, какво нѣщо е Господъ, още не сж написали нищо за Бога. И когато тѣ опитатъ това и онова, азъ казвамъ: още въведение за Божествената философия въ живота нѣмаме. Който пѣе,

това е музиката — има въведение. Почнешъ ли да пѣшъ, има въведение. Духовнитѣ хора, и тѣ философствуватъ, и тѣ нѣматъ въведение. Почнешъ ли да се молишъ — има въведение. И тѣй, философитѣ въведение за Божествената философия нѣматъ, и духовнитѣ хора за духовния животъ нѣматъ въведение. Въведението на философитѣ за умствения животъ е пѣнето, а въведението на духовнитѣ хора за духовния животъ е молитвата. И тогава само ти имашъ въведение на великия духовенъ животъ, и тогава ти ще го разберешъ. А това е едно вжтрѣшно велико прѣживѣване на самата душа. Душата трѣбва сама да опита нѣщата, а това значи, да опиташъ нѣщата съ Бога наедно. А Богъ обича, като отивашъ при него, самъ да бждешъ. И Христосъ пита всѣкога: „Ти свободенъ ли си?“ Жената казва: „Обѣщание имамъ сега, слѣдъ 10 години ще бжда свободна“. Но Господъ казва: „Тогава азъ не мога да бжда свободенъ“. Защо нѣма да бжда свободенъ? Любовта не може да се ограничава. И ние не може да я ограничаваме. Когато тя мине въ живота, ти трѣбва да бждешъ тѣй готовъ, както си готовъ, когато трѣгва тренѣтъ. Тя е толкова точна, че нѣма да отминенито $\frac{1}{10}$ -милионна частица отъ м. м. Всички трѣбва да бждете точно на врѣмето; когато Любовта дойде въ васъ, вие трѣбва да я използвате разумно. Нѣкой може да каже: „Да се повеселимъ малко.“ Веселие има въ яденето, а въ любовта веселие нѣма. Прѣди да е дошла тя, ти ще ядешъ, ще пѣшъ и ще се молишъ, но, когато тя дойде, има нѣщо по-велико, което не може да се разправи на човѣшки езикъ. Разбирате ли? *Но туй, което не може да се разправи на човѣшки езикъ, може да се изпита.*

Да ви покажа сега: ако единъ такъвъ моментъ на Любовта дойде, като единъ лжчъ отъ слънцето, и падне случайно върху едно цвѣте или кристалъ, този цвѣтъ въ 20 минути отгорѣ, вие ще видите, ще вземе всичкитѣ красиви форми и ще

се прѣвърне въ единъ много красивъ и разуменъ човѣкъ. Всички нѣща ставатъ съ една магическа сила и се прѣвърщатъ въ единъ разуменъ животъ.

Сега какъ ще разберете? Всѣки отъ васъ има по една цѣль въ живота. Искате да спечелите много пари; нѣкой иска да се ожени, послѣ дѣца да има, другъ професоръ иска да стане и т. н. т., но никой не пожелава това, което трѣбва да стане. Не казвамъ, че вашитѣ избори сж лоши, и сега ви казвамъ: трѣбва да направите единъ изборъ. Той е — да повѣрвате въ Сина Божи, да разберете великата сила Божия. Туй е *великото*! Това е Божествената мъдрость, изявена въ своята цѣлкупность, а тази целокупность, това е, което индуситѣ наричатъ: „*tatīvas*“. Това е тази енергия, която излиза отъ любовта и движи цѣлата вселена. И всичкитѣ наши желания се дължатъ на тази сила, която съ струитѣ си прониква прѣзъ всичкитѣ наши тѣла, които имаме. И, доколкото живѣемъ въ Божественото, тази сила прониква въ насъ и ни придава много приятно настроение. Нѣкой пжтъ ви е толкова приятно, каточе разбирате смисъла на живота. Много ви е приятно и весело, но се случи, че въ тази приятна минута дойде нѣкой вашъ приятелъ и за една минута отгорѣ разруши всичкото ви щастие. Вие мислите, че сте разрѣшили проблемата на живота, а дойде той и ви каже: „Ти вѣрвашъ ли въ тази глупава работа, че има вѣченъ животъ?“ и ти турне единъ червей. Ако рѣшишъ да споришъ, всичко се свърши. Вториятъ примѣръ, който искамъ да ви дамъ, е малко по-другъ. Азъ го вземамъ изъ българския животъ. Първиятъ примѣръ психологически е вѣренъ, и другиятъ, който ще ви разправя, и той е вѣренъ. Случило се въ България. По форма, въ всичкитѣ му детайли, да не мислите, че е тъй, както ще ви го опиша, но принципътъ, който ще вложя вътрѣ, е вѣренъ. Единъ български младежъ отъ сѣверна България, единъ отъ най-благороднитѣ младежи, които азъ познавамъ, прѣзимето му нѣма да кажа, но името

му е Кирилъ, тъй се е наричалъ той (не българскиятъ князь). Свършилъ въ странство съ отличие, много благороденъ момъкъ. Като се връща въ България, спира се при единъ свой приятелъ, учителъ. Отива прѣзъ лѣтния сезонъ на курортъ. При този учителъ имало едно малко момиченце, сираче на 10 години, но красиво, интелигентно и много умно. Между тѣхъ се породила извѣстна симпатия, безъ лоши мисли. Той обичалъ да ходи къмъ гората, при едно хубаво, студено изворче. Единъ день, като отивалъ на това мѣсто, и малкото момиченце взело стомничката си и отишло слѣдъ него, тамъ той, безъ прѣдумисълъ, се навелъ и цѣлуналъ туй малко момиченце. Като се изправилъ той, тя го попитала: „Ти какъ ме цѣлуна—като братъ, като сестра или като прѣдатель? Какъ ме цѣлуна ти, съ цѣлуката на братъ, на сестра или съ цѣлуката на прѣдатель? Какъ? да кажешъ сега. Ти направи една лоша постѣпка, защото майка ми, като умираше, ме повика при себе си и ми каза: „Никога да не позволишъ на мжжъ да те цѣлуне, докато не се оженишъ“, а сега ти оскверни въ мене този обѣтъ.“ Питамъ сега, дѣ е лошото? Сега той на мене разправяше: „Досега не съмъ рѣшилъ този въпросъ, съ каква цѣлуека съмъ цѣлуналъ.“ Нѣкой казва: „Да те цѣлуна“. Казвамъ: „като братъ, като сестра или като прѣдатель ще ме цѣлунешъ?“ А сега свѣтътъ е пълненъ съ прѣдателски цѣлувки отъ едина край до другия. И мжже и жени сж поковрени отъ тѣзи прѣдателски цѣлувки. Разбирате ли? Слѣдователно това още не значи, че цѣлуката е нѣщо лошо, тя е благородна, но въпросътъ е—какъ се дава. Когато ние се приближимъ къмъ този актъ на цѣлуване, то е най-възвишеното: то е свещено, и цѣлуката трѣбва да се даде най-послѣ. Майката я дава, защото майката има право да цѣлуне дѣщеря си. Тя може да я цѣлуне, тя се е жертвувала, тя е дала и честта си и всичко, но ти, който искашъ да цѣлунешъ, доказалъ ли си

това? Въ Божествения свѣтъ цѣлувката всѣкога ангажирва човѣка съ всичкия му животъ. И едно отъ третѣ нѣща ще се случи: или ще бжде цѣлувка на братъ, или цѣлувка на сестра, или на прѣдатель. И, ако ти не разбирашъ смисъла на тази цѣлувка, ти ще станешъ единъ прѣдатель и ще сплнешъ себе си! Нищо повече! Сега азъ не говоря за обикновенитѣ цѣлувки. Да ме разбирате добръ, не искамъ да всѣя съмнѣние. Ще кажете: „Ние толкова цѣлувки сме си дали. Какво ще стане?“ Далечъ отъ мене тази мисль. Азъ разбирамъ, когато се събуди съзнанието въ човѣка. Не говоря за обикновенитѣ цѣлувки. Вашитѣ хиляди цѣлувки, Господъ да ги благослови, но азъ говоря за ония цѣлувки, когато се пробуди великата Божествена душа отъ своя сънь и влѣзе въ Божествения свѣтъ. И тя трѣбва да разрѣши, какво трѣбва да бжде цѣлувката. Слѣдователно, говоря за снѣзи отъ васъ, които сж се пробудили. Досега се цѣлувахъ тѣй, но има и други цѣлувки. Тѣ сж велики цѣлувки! Както отъ слънцето излизатъ цѣлувкитѣ на великата енергия, тѣй отъ нейния лжчъ произтича тази любовь, която индуситѣ наричатъ „tattvas“. И тя е носителъ на всичкитѣ велики мисли. И когато ние не можемъ да контролираме тѣзи закони споредъ законитѣ на „Ргъпâûâта“, тогава животътъ ще мине въ мечти. Ако е мома, тя ще седи и ще мисли: ще се ожения, кжща ще си направя, че свекърва ми ще бжде такава, деверитѣ ми, че облѣклото ми ще бжде таково, че мжжътъ ми такава служба ще има, по странство ще ходимъ. И послѣ вижда, че е пакъ сама. Всичко това сж мечтания. Послѣ пакъ мисли, че се е оженила за единъ князь, че тя е нѣкаква графиня и т. н.

Но, когато човѣкъ се пробуди въ съзнанието, ще дойде този князь: при всѣки едного иде по единъ князь, по единъ царски синъ. И, като дойде, ще бждете ли готови? Той е „висшето азъ“, това, което теософитѣ наричатъ — Божественото съзнание — а азъ го наричамъ: Божествена съзна-

телна душа въ човѣка. Когато тя дойде, ти може ли да я възприемешъ? Тоя Божественъ съзнателенъ Духъ? И „Духъ“ и „душа“ се употрѣбаватъ двояко. Слѣдователно, когато Божествениятъ Духъ дойде въ васъ, всичкитѣ ваши постѣпки, всичкитѣ ваши дѣйствия, цѣлувки, трѣбва да бждатъ отмѣрени; отъ цѣлото ви сърце трѣбва да диша една Божествена благодать, тя да лѣха отъ васъ. Нѣма да бързашъ да цѣлувашъ. Нѣма да казвашъ: „Чакай да те цѣлуна“: то е най-лесното. То е като: „Чакай да подпиша полицата.“ Ама тази полица трѣбва да се плаща. Най-първо ще видишъ, въ касата си имашъ ли пари. „Днесъ съ пари, утрѣ на вѣра,“ тъй ли казватъ? Не, въ васъ, щомъ се пробуди истинскиятъ животъ, на вѣра нѣма вече. На вѣра — то е смисълътъ. Сега ще бжде: речено — свършено, то е живота на съзнателния животъ вжтрѣ въ насъ. И ако всинца ние почнемъ да работимъ съ тѣзи мисли... ама ще кажете: „Аа, труденъ е животътъ.“ Не, той е най-лесниятъ животъ, но вие трѣбваше добръ да разберете въведението на яденето, на пѣнието и на молитвата. И тогава ще ви стане ясенъ този стихъ: „Защото Богъ толкозъ възлюби свѣта, че даде Сина своего единороднаго, за да не погине всѣки, който вѣрва въ него, но да има животъ вѣченъ.“ Възлюби Богъ свѣта — въ Него се събуди тая Божествена Любовь и, като се събуди, той даде всичко, каквото е ималъ, а това е единствениятъ синъ, когото пожертвува за всички тия души, които сж били долъ, за да могатъ да добиятъ този животъ, който е въ Него. И тогава, като се върнемъ въ небето, този Господъ на Любовта, този Синъ Божи, той ще ни даде една цѣлувка, и, когато ние влѣземъ въ този животъ, ангелитѣ ще запѣятъ, защото ще бждемъ готови да разбираме. И въ тази пѣсенъ ще научимъ смисъла на живота. Пѣнието въ небето, това е наука, която човѣкъ трѣбва да прѣживѣе. Не само, както мислятъ нѣкои, съ китаритѣ си ще свирятъ, туй подразбира цѣлокупния животъ на мждростта. Животъ, свързанъ съ Божествената мж-

дростъ. И желая да повърватъ въ Сина Божия. Азъ не говоря за обикновената вѣра. Първиятъ актъ за васъ е необикновената вѣра, т. е. тази вѣра се отнася само до ония, въ които се е събудило Божественото Съзнание. „Вѣрвамъ въ Бога, който е скритъ въ своя Синъ. Вѣрвамъ, че този Синъ е изпратенъ отъ Отца.“ А този синъ е великиятъ Божественъ Духъ, който иде въ свѣта и иска да твори, то е Духътъ, и той иска да се яви. Той е прѣдъ вратата и хлопа. Само на ония, въ които Божественото Съзнание е близо да се събуди, тамъ Христосъ хлопа. И тогава, като дойде Христосъ, какъ ще постъпите вие? Както английскиятъ лѣкаръ“, Уйлсънъ, или както този българинъ Кирилъ. Какъ ще постъпите? Първиятъ отказалъ, защото едва слѣдъ 10 години ще бжде свободенъ, но момиченцето казало: „Тогава азъ не мога.“ Българинътъ разрѣшилъ въпроса много лесно: той, безъ да, мисли много, цѣлува момиченцето, но, когато се изправилъ, тя го запитала: „Като какъвъ ме мѣлуна ти? като братъ, като сестра, или като прѣдатель, който ме продава да робувамъ? Кажи ми сега“. Това сж символи, съ които може да се засегне една отъ най-свещеннитѣ области на човѣшкия животъ, на човѣшката душа. Сега вие още себе си не познавате.

Първото нѣщо е следното: тази енергия, която слиза отъ горѣ и произтича отъ Любовта, тя може да се използва само отъ ония, които иматъ съзнателенъ животъ. Слѣдъ като се свържете съ този Божественъ законъ, тази енергия ще потече въ вашата душа. Вие можете да направите въ единъ животъ отличенъ опитъ. — Нѣкой ме пита: „Азъ мога ли да бжда ученикъ?“ Казвамъ: „Ти можешъ ли да любишъ?“ — „Че азъ досега все на любовъ съмъ се отдавалъ, ако искашъ, дай да те цѣлуна.“ Казвамъ: „Не, сега не може“. — „Защо?“ — „Защото тѣ сж обикновени цѣлувки“. И колко же-ни сж заразени отъ сифилистични уста на мъже! Това цѣлувка ли е? Не, не. Чистота се иска.

Чистота и святостъ вжтрѣ въ насъ, по всичкитѣ правила. И тази чистота всѣки може да я добие. Това е едно качество, едно благо, което чака да се придобие. Ще кажете: „Азъ женена, мъжъ имамъ, какво да направя сега?“ Не си женена, кой те е женилъ? — Майка ти, баща ти. Питамъ тогава: майка ти, баща ти, кой ги ожени? Кой ви жени васъ? Мислите, че това е законъ: „Трѣбваше да се ожения.“ Дѣ е писано, че трѣбваше да се оженишъ? Я ми кажете? Вие хората правите жененето. *Ако твоего женене стане причина да те сплжне, да не намеришъ истината въ живота, не се жени!* но, ако то стане причина, ти да намѣришъ истината, любовта и мъдростта, ожени се тогава, азъ ще те съвѣтвамъ. Мъжъ ли, жена ли, всички да се женятъ; но, ако туй женене ви сплне да станете свободни, не се женете! „Ама какво ще стане съ свѣта?“ — Каквото ще нека стане съ тоя свѣтъ, ние другъ, новъ свѣтъ ще направимъ, по други закони! И овдѣ и ондѣ не може. И тукъ и тамъ не може. Ние трѣбва да имаме една опрѣдѣлена философия. Всѣко нѣщо, което насъ ни спира да намѣримъ онази велика Любовь, което спира съзнаието да се домогне да стане Божествено, да добие Божията мъдростъ, всички тия прѣчки на живота ние трѣбва да ги прѣмахнемъ веднага. Не правимъ въпросъ тъй или иначе. Не се женя. Защо? — Не искамъ. — Дъще, ожени се — Не. — Защо? — Не искамъ. Синко, ожени се. — Не искамъ. Тази дъщеря и този синъ, тѣ сж умни казватъ: „Вие, като сте се оженили, какво сте направили?“ И прави сж. „Намѣрили ли сте Бога?“ — Не. — „Ее, тогава защо да се женя, искате и азъ да бжда будала като васъ?“ Казватъ момата и синътъ: „Азъ искамъ да намѣря Бога, безъ да се женя.“ „Ама то не било тъй соредъ Писанието.“ Какъ е споредъ Писанието? Казва се: „Да възлюбишъ Господа Бога твоего съ всичкото си сърце, съ всичката си душа, съ всичкия си умъ и съ всичката си сила. Четири нѣща. — И слѣдъ като научишъ това,

ще възлюбишъ ближния си като себе си. Докато не възлюбишъ Господа съ всичкото си сърце, душа, умъ и сила, не се жени. Тъй тургамъ моя моралъ: Ще каже нѣкой: „Какъ ще живѣемъ?—Всички хора, които сж вънъ отъ Бога, тѣ сж мъртви! *Животътъ ще дойде само съ Любовта!* Слѣдовително, вие не живѣете, вие сте мъртви безъ Бога. Вие живѣете въ гробища, не селъжете, И всички седите съ своите надписи. И искате да се осигурявате. Казвате: „Тукъ да се осигуримъ.“ Да, ще се осигуришъ съ нѣкой голѣмъ кръстъ! (смѣхъ) Знаете ли, защо се азъ смѣя? Защото Господъ казва: „Ще имъ се се посмѣя“. И този смѣхъ ме хваща, за тия глупави хора, които искатъ да живѣятъ, да се осигурятъ — въ гробищата. Търсятъ и частието тамъ, дѣто го нѣма. Турнатъ го въ гробищата, и ще пишатъ трактати, пишатъ, какъ може икономично да се осигурятъ. Съ какво? — Съ нѣкой голѣмъ кръстъ! „Защото Богъ толкозъ възлюби свѣта, щото даде Сина своего единороднаго, за да не погине всѣки, който вѣрва въ него, но да има животъ вѣченъ.“

Сега казахъ, че тази вѣра е необикновена; въ тази вѣра никакво съмнѣние не се допуска, абсолютно никакво съмнѣние. И, ако двама влѣземъ въ този Божественъ свѣтъ, разглеждаме единъ Божественъ прѣдметъ, азъ ще ти опиша какъ виждамъ прѣдмета, и ти ще опишешъ, какъ го виждашъ. Можемъ да направимъ и другъ опитъ, азъ да опиша това, което виждамъ, и ти да опишешъ каквото виждашъ, и тогава, ако сж вѣрни двѣтѣ описания, ние сме на правия пѣтъ. Сега, какво нѣщо е любовта? И мъже и жени описватъ любовта: жената каже нѣщо, мъжътъ казва: не е тъй, това не е любовъ. Е, какво е любовъ? — Той почне. — И туй не е любовъ. Сега, както казва жената, що е любовъ, то е дѣтинско, а и той е глупавъ: не знае, що е любовта. Значи, двамата не виждатъ еднакво. И слушате младитѣ, тѣ не си говорятъ тъй, тѣ сж много деликатни: даже за нѣкоя малка дума, ако си кажатъ, като нѣкои

дипломати, обърнатъ си гърба. Тя казва: той не ме разбира, азъ мислѣхъ, че е нѣщо, пъкъ... Тя туй не му го казва, но въ себе си тѣй си мисли, и тѣжна е. И той си обърне гърба и казва: азъ мислѣхъ, че тя е умна, а то не било тѣй, тя не ме разбира. Послѣ се обърнатъ пакъ единъ същъ другъ — дали има тукъ разбиране? Тѣ можеха да се разбератъ, ако родителитѣ ги бѣха възпитали тѣй, че тѣ сж души и иматъ еднакви понятия за нѣщата. Момата трѣбва тѣй да измѣнява своето състояние, както и момъкътъ, или, другоаже казано, да разлежатъ една истина отъ гледището на тѣхния умъ и сърце. Тамъ, дѣто има допълване, трѣбва да разберемъ, какви сж тия тѣотвншения. Ако нѣкой ни пита: какво има въ нашия бждещъ иивотъ? Ние не може да дадемъ една програма. Засега програмата на живота ни е, че ние се стремимъ къмъ вѣчния животъ. Ние искаме да излѣзнемъ отъ врѣмения и да се отправимъ къмъ вѣчния животъ. И това е спасение. „Да не погине всѣки, който вѣрва въ менъ.“ Значи, трѣбва да има една цѣль. То е вѣчниятъ животъ.

Само въ вѣчния животъ, ние може по-иначе да изучаваме любовта и мѣдростъта. Вѣчниятъ животъ може да ни даде единствениятъ условия да изучимъ любовта и мѣдростъта. Азъ мога да ги измѣня въ себе си, ей-сега мога да ги измѣня, и въ този животъ мога да измѣня вѣчнитѣ условия, или мога да отложѣ това. То е единъ прѣходенъ периодъ, рѣзкъ въ своитѣ опрѣдѣления, тѣй рѣзкъ, както е рѣзка слѣнчевата свѣтлина: щомъ дойде, веднага просвѣтне, и щомъ се скрие, веднага потъмнѣва. Ако ти рѣшишъ въ себе си това, веднага този лжчъ, тази енергия „tattvas“ ще проникне въ тебе, и ти ще почувствуващъ едно разширение на твоя умъ и сърце, ще бждешъ силенъ. Но усѣмнишъ ли се малко, да кажешъ: „Азъ ли съмъ?“ веднага токътъ се прѣкъсва, и ти, като нѣкоя гайда, когато гайдарьтъ спре да я надува, се свивашъ, и ще изгубишъ врѣзката,

ще кажеш: „Отъ мене нищо нѣма да стане“
Защо? Защото ти си се усъмнилъ въ Сина Божи
т. е. въ ония велики закони, които работятъ въ
съзнанието. Ако ти приемешъ въ даденъ моментъ
безъ страхъ тази енергия, тогава тя ще произведе
въ тебе вжтрѣшната видѣлина — ти си въ връзка
съ Божия Синъ. И всичко можешъ да направишъ.
И когато азъ ви казвамъ: не се съмнѣвайте, „това
значи: не прѣкъсвайте Божественитѣ токове въ
васъ. Ти не се съмнѣвай.

Единъ день дойде при мене единъ господинъ да
ме пита, дали съмъ честенъ човѣкъ. Казвамъ му:
„Приятелю, кажи, ми ти честенъ ли си? Ха, да ви-
димъ, кой повече е кралъ, кой повече е лъгалъ. Ти,
за да ме изпитвашъ, дали съмъ грѣшенъ, трѣбва
да бждешъ святъ, а ти си пѣленъ съ грѣшки.
Грѣшникъ да изпитва грѣшникъ!“ Ще дойдатъ да
ни изпитватъ. Нѣма какво да ни изпитватъ. Ние сме
хора на вѣчния животъ. Нашата цѣль тукъ на земята
е вѣчниятъ животъ: да придобиемъ ония условия,
при които може да изучаваме любовта и мъдростта.
Това е нашата цѣль. „Ама ти не си ли българинъ?“
Това не е цѣль — да бждешъ българинъ или другъ.
Азъ мога да ви направя много сравнения, отъ дѣ сж
българитѣ, че да се отвратите да сте българи.
Ако прѣди 100,000 години вие сте били говедо, въ
нѣкое стадо, съ рога, и сте минавали като
една знаменитость, и послѣ, като станете чо-
вѣкъ, нѣма да кажете, че сте били говедо съ
рога, а ще кажете: „Азъ друго произхождение
имамъ, моето произхождение е благородно“. А
азъ виждамъ, че сте отъ това произхождение.
Ама ние слѣдъ милиони години ще минемъ въ
една благородна форма. Може. Сега да видимъ
какво значи — „говедо“ Имаме: „го“ и „веди“ — то
значи: ти знаешъ ли да говоришъ? „Веди значи:
знаешъ ли да размишлявашъ, да говоришъ раз-
умно? И българинътъ го свързалъ: „го-ведо“. Една
дума съ такъвъ смисълъ! Говедото повече мисли
отъ тебе. Защо? Защото „го“ — знаешъ да гово-

ришъ. Ти ни мисли, че си глупавъ човѣкъ, ако нѣкой ти каже: „говедо“, кажи: „благодаря“. Значи: зная да говоря. А сега вие ще кажете: „Аа, той ме обиди“. „Го ведишъ?—може ли да ведишъ? И така, ние сме изопачили цѣлата природа. За нищо и никакво правимъ цѣли скандали. Вие трѣбва да изучавате цѣлата природа? Всѣки единъ актъ въ нея има вжтрѣшенъ смисълъ. И трѣбва да се радвате на благата, които тя ни дава. Затова Господъ е възлюбилъ, тоя, великия красивъ свѣтъ. И въ този, хубавия, разумния свѣтъ, той е изпратилъ своя Синъ, за да може тия малкитѣ души, като повѣрватъ въ него, да възприематъ и да придобиятъ вѣчния животъ, за да може да влѣзатъ въ разумния животъ.

Да ви говоря ли още, или да спра?

Тази енергия, слънчевата, азъ съмъ говорилъ за нея. Вие съ слънчевата енергия може да направите много опити. Ако въ васъ се проявява обикновениятъ животъ и ходите гологлави, а слънцето грѣе, къмъ обѣдъ непрѣмънно ще имате слънчевъ ударъ, защото тази Божествена енергия ще мине прѣзъ земята, ще промѣни нѣкои вибрации, и ще образува загорещаване въ мозъка. Значи, щомъ имате слънчевъ ударъ, вие сте прѣкарвали тази енергия прѣзъ земята и затуй имате ударъ. Обаче, ако въ васъ имате съзнателния животъ, настроени сте любовно къмъ всички живи същества, вие ще прѣвърнете тази енергия въ „акаша“, и ще усѣщате въ себе си една велика, приятна Божествена музика, и по цѣлото ви тѣло ще се носи единъ великъ трепетъ, и ще искате да прѣдадете енергията си на всички хора. Всичко туй ще бже въ васъ, ако имате съзнателния животъ. Тази енергия, вие ще я чувствувате и прѣзъ, нея ще се прѣдаватъ мислитѣ на всички разумни същества. Животътъ на всички същества, които ви обикалятъ въ далечното пространство, ще ви се прѣдава съ бързина, по-голъма отъ бързината на слънчевия лжъ, и вие ще чувствувате, че сте единъ граж-

данинъ на това велико царство. И, като погледнете на този, великия свѣтъ, вие ще бждете радостни, всичко ще ви причинява радостъ. Това е новиятъ животъ. Вечеръ и денемъ може да приемете този животъ.

Приемете тази енергия, и всички, когато нѣкакъ измѣните вашето съзнание и повѣрвате безъ никакво съмнѣние въ Сина Божи, който е испратенъ, щомъ се свържете [съ него, вие ще почнете правилния пътъ на вашата еволюция. Слѣдователно, трѣбва ви една необикновена вѣра. Въ кого? Въ Сина Божия. Разбирамъ вѣра на Божествената Любовь. Богъ е възлюбилъ този свѣтъ, и чрѣзъ тази Любовь ние ще се домогнемъ до онѣзи велики закони, на които свѣтътъ почива и чрѣзъ които сега животътъ съществува. И тъй, индуситѣ почватъ отдолу. Тия енергии какъ вървятъ? Сега западнитѣ народи почватъ да изучаватъ тази енергия, качествата ѝ. За да изучавате *великото*, изисква се едно нѣщо, което индуситѣ учители пазятъ въ тайна, и благодарение на това западнитѣ народи не сж го намѣрили. Ако европейцитѣ биха го знаели, тѣ биха го профанирали. Сега въ васъ трѣбва да се роди новото съзнание: да слугувате на Бога отъ любовь, всѣко ваше действие да бжде единъ актъ любовенъ, въ който да внесете всичкия си животъ, всичкитѣ си мисли, умъ, воля и сърце. И всичко да бжде, каточе го вършите само за Бога. И, слѣдователно, като извършите такъвъ единъ актъ, вие да сте доволни, че може да направите това отъ любовь. И, колкото повече давате, толкова повече ще дойде отгорѣ.

Понеже много пжти се говори за магнетизиране и демагнетизиране, вие казвате: „Да не се допре до мене, защото ще ме изсмучи.“ И тъй е. Ако си едно малко кладенче, всѣки ще те изсмучи, но, ако си единъ великъ изворъ, кой може да те изсмучи? Като дойде великото съзнание, вие ще бждете такъвъ единъ великъ изворъ, и отъ този

изворъ ще има за милиони и милиони хора да пиятъ.

Такава е тази велика енергия, която слиза отъ слънцето и звѣздитѣ, която изтича отъ Бога, но чрѣзъ видимия свѣтъ. И вие се питате, защо сж звѣздитѣ? — Ти научи ли прѣдисловието на яденето, какво е най-необходимо за живота? — Не зная. — Кое е най-приятно? — Не зная, не съмъ го научилъ. — Кое е най-велико? — Не го зная. Много велики работи има, но кое е най-велико, не зная. Господъ е най-великъ. — Ти Господа вижда ли си? Молитвата е най-великото, азъ говоря за една прѣживѣла опитностъ — за молитвата, азъ съмъ я изпитвалъ. И нѣма нищо по-велико въ моята душа отъ молитвата; нѣма нищо по-приятно отъ музика, и по-необходимо отъ яденето. Моята опитностъ ми казва тѣй, и азъ съмъ съгласенъ съ това. Това сж прѣживѣни и провѣрени истини.

Ако туй не може да разберете, какъ ще разберете по-отвлѣчени истини. Азъ разбирамъ събудена душа, — душа, въ която се е събудила Божественото Съзнание, такава душа е свършила изпита на живота. Тя не иска да бѣга отъ земята. Тя казва: „Сега ще живѣя на земята при всичкитѣ условия. Тѣй ще живѣя, както Господъ иска. Сега разбирамъ азъ, какъ трѣбва да се живѣе“.

Да ви говоря ли още? Хайде да оставя и за другъ пжтъ, стига толкова.

„Защото Богъ толкозъ възлюби свѣта, щото даде Сина своего единороднаго, за да не погине всѣки, който вѣрва въ него, но да има животъ вѣченъ“.

И тѣй, оставямъ ви една важна мисль. Мислете за докторъ Уйлсънъ. Мислете за Кирилъ. Разрѣшете задачата за тритѣ цѣлувки: братски ли сж, сестрински, или сж цѣлувки приятелски. И послѣ, дали сте въ положението на малкото момиченце, което иска да цѣлуне доктора заради стричето си; или сте въ положението на докторъ

Уйлсънъ, който е далъ обѣщание на това братство и трѣбва да чака 10 години.

Тия въпроси сж, съ които азъ искамъ да хармонирате вашия животъ. Азъ говоря за вашия животъ. И второто нѣщо — да знаете, че отъ слънцето е богатството. Туй слънце, което всѣки день ви пече, то съдържа такова богатство. И, ако единъ день въ васъ се пробуди Божественото Съзнание, тъй както азъ ви казвамъ и дойде тази необикновена вѣра, вие ще погледнете на слънцето, ще видите тази енергия, и ще кажете: Слѣпъ бѣхъ едно врѣме, но сега виждамъ.

(Бесѣда държана на 30. октомврий 1921 г. въ София).

Ненаписанитѣ закони.

„Този е завѣтътъ, който ще имъ завѣща слѣдъ онѣзи дни, казва Господъ: ще вложи законитѣ си въ сърцата имъ и ще ги напише въ умоветѣ имъ“¹⁾

Този е най-важниятъ пасажъ въ тази глава и той е взетъ отъ друго мѣсто. „Ще вложи законитѣ си въ сърцата имъ, и ще ги напише въ умоветѣ имъ“. Миналата бесѣда говорихъ за третѣ въведения въ съзнателния животъ. Сега, всѣка работа трѣбва да се извърши по извѣстни закони, по извѣстни правила. Азъ ще говоря на онѣзи, които сж ученици. Ако нѣкои отъ другитѣ не ме разбиратъ, азъ говоря само за ученици. Имайте прѣдъ видъ, че ще говоря само за необикновени нѣща. На елементарнитѣ работи: речено, казано, това било, онова било, ние тургаме кръстъ. Кръстъ, т. е. примиряваме се съ миналото. Миналото вземамъ като основа, настоящето — като условия, а бждещето — като цѣль. Вие ще кажете: „Какъ миналото може да бжде основа, настоящето — условия, а бждещето — цѣль?“ — Така е, т. е. източнитѣ народи казватъ: така е; а западнитѣ народи почватъ да го доказватъ; и, слѣдъ като го доказатъ, то все остава недоказано. Вземете всички трактати по философия, дѣто доказватъ, че има Господъ. Питамъ: колко хора сж се убѣдили съ доказаното? Когато азъ гледамъ на свѣтлината, трѣбвали нѣкой ученъ да ми каже, че има свѣтлина? И безъ неговото доказателство азъ зная, че има свѣт-

¹⁾ Посл. къ Евреитѣ 10:16

лина. „Чма имало толкова милиона вибрации за червения цвѣтъ“. И азъ схващамъ, това. Безъ да зная, колко вибрации, има червениятъ цвѣтъ, азъ си служа съ него. А този бояджия, който ми разправя, тъй е или не, той самъ не знае добрѣ. Онзи, който може да ме научи и да ми каже всичко, като му дамъ четката и му кажа: „Ти какъ разбирашъ това?“ той разбира това, което не се вижда. И нѣкои хора казватъ: „Съврѣменнитѣ материалисти сж станали мистици: тѣ вѣрватъ въ туй, което не виждатъ, а не вѣрватъ въ туй, което виждатъ; тѣ знаятъ туй, което не се вижда, а не знаятъ туй, което се вижда.“

Сега, думата „законъ“ азъ я вземамъ въ втора степенъ, т. е. законъ не по права линия, а законъ въ квадратъ. И всичкитѣ творчески енергии при сегашната еволюция вѣрватъ въ квадратъ. Квадратътъ — то е най най-ужасното нѣщо, тамъ герои се искатъ, ти трѣбва да имашъ голѣмо хладнокървие; да те обстрѣлва неприятельтъ — то е само за най-голѣмитѣ герои. Сега, квадратътъ, който не го разбира, за него е най-опасенъ. За онѣзи, които не разбиратъ законитѣ, тѣ сж като онзи, който седи задъ една табела, на която пише: тукъ се продава такова сирене, такъвъ чай, такъвъ хлѣбъ, такива плодове и т. н. т. Американци има, които носятъ такива табели на себе си: отпрѣдъ и отзадъ, и рекламиратъ изъ града. И, слѣдъ като единъ такъвъ е носилъ цѣлия день тия табели, вечеръта казва: „Едва изкарахъ прѣхраната си.“

Има нѣкои, които разбиратъ живия квадратъ. Има живи квадрати. Кои сж живитѣ квадрати? Споредъ живата геометрия, мжжътъ и жената образуватъ правата линия. А правата линия е най-късото разстояние между двѣ точки, слѣдователно, между мжжа и жената трѣбва да се постави правата линия, тѣ трѣбве да се съединятъ, умътъ и сърцето да се съединятъ, да влѣзатъ въ съприкосновение. А пжтьтъ, по който тази права линия може да се движи, е пжтьтъ на квадрата. Затова

е опасенъ квадратътъ, защото е мѣсто на движение. И който не разбира това движение, може да бжде пометенъ. Сега вие казвате: „И тази хубава! досега ние съ тебеширъ чертаехме правитѣ линии и казвахме, че между двѣ точки най-късото разстояние е правата линия“. Нали? Само живитѣ същества могатъ да образуватъ точка и центъръ. Математицитѣ казватъ, че точката е нѣщо въображаемо, което не завзема никакво пространство. — Тъй, не завзема пространството, но владѣе пространството. Завземане е собственостъ; значи, точките нѣма никаква собственостъ, но тя владѣе собствеността. Казва ап. Павелъ, който е билъ окултистъ, ученикъ на тази велика школа, ученикъ на Христа, — който е билъ обученъ въ всичкитѣ правила на Христовото учение и е разбиралъ дълбокия вътрѣшенъ смисълъ — „Ще вложа законитѣ си въ сърцата имъ“, ще ги вложи, значи; „и ще ги напиша въ умоветѣ имъ“. Напише, значи, само по форма. Само чрѣзъ ума може да се напишатъ тия закони. Тия закони въ сегашното положение дѣйствуватъ въ вашия мозъкъ, дѣйствуватъ въ вашитѣ бѣли дробове, дѣйствуватъ въ стомаха и въ симпатичната нервна система. Но тия живи закони иматъ отношение къмъ оная велика, жива енергия въ свѣта, която изтича отъ своето първично състояние, за да влѣзе въ пѣтя на еволюцията и тъй да видоизмѣни тази първична сила, която индуситѣ наричатъ *prakriti*, а ние я наричаме „Духъ“. Духътъ, това е първичното. И казва ап. Павелъ на друго мѣсто: „Плодътъ на Духътъ е Любовта“, т. е. първото диференциране на Духа е Любовта, а първото изтичане отъ Бога е Духътъ. Сега нѣма да се спирамъ да ви обяснявамъ, какво нѣщо е изтичане. Слѣбователно, първиятъ законъ въ свѣта е законътъ на Любовта. Туй въ индуската философия се нарича законъ за татвическата енергия, отъ която праната е едно видоизмѣнение — то е едно течение, което иде отъ слънцето, едно механическо течение. Има двѣ противоположни те-

чения: вливане към земята, и изтичане от земята. Туй течение иде периодически, нѣкога се усилва, а нѣкога отслабва. Въ всичкитѣ закони има периодичностъ, и тази периодичностъ зависи отъ вжтрѣшнитѣ закони на битието. Извѣстни нѣща се прѣповтарятъ въ опрѣдѣлени епохи, врѣмена, дни, мѣсеци, години, вѣкове, периодически идатъ. И съврѣменната наука почва да съзнава периодичността на елементитѣ. Извѣстни нѣща ще се случатъ точно въ извѣстни врѣмена. Тѣй, ако вие имате главоболие, ако не вземете мѣрки, то пакъ ще се случи точно въ опрѣдѣлени дни. Отъ какво произтича едно главоболие? Главоболието произтича отъ двѣ противоположни, но еднакво по естество мисли. Напримѣръ, искашъ да биешъ нѣкого и си нагласилъ, приготвилъ си всичко, хубаво да го набиешъ. И казвашъ: „Ще го наложа, че да ме помни, какъ се говори по мой адресъ“. Но не се мине много, дохожда му друга мисль, страхътъ: „Може да ме турнатъ въ затвора. Ще отложи биенето за другъ пжтъ“. Тия двѣ мисли,— да биешъ и втората съ еднакви. Ти отлагашъ, но съ цѣль пакъ да биешъ, и веднага те заболи главата и казвашъ: „Съжалявамъ, че не го набихъ“. Питамъ тогава, защо трѣбва да се бие този господинъ, който е говорилъ нѣщо по твой адресъ? Давали ли сте си нѣкога отчетъ: защо трѣбва да се бие. И ако този човѣкъ е казалъ нѣщо по вашъ адресъ, 50% той е ималъ право: ако е казалъ нѣщо лошо или добро, 50% той има право да каже едното и другото. Казвамъ на ученицитѣ: когато казватъ нѣщо лошо заради васъ, тогава вие сте на пжтия. И съврѣменнитѣ механици казватъ: тамъ, дѣто нѣма налѣгане, противодѣйствие, не може да има движение. Ако вие поставите единъ съврѣмененъ тренъ на една гладка площъ, неговитѣ колела ще се въртятъ на едно мѣсто, но движение нѣма да има. Той ще се върти все около себе си. И тия механици се домогватъ до извѣстни цѣли: пуцатъ по малко пѣськъ на тия колелета, за да може да поематъ напредъ.

Казва нѣкой: „Защо сж тѣзи мжчноти?" Казвамъ: „трѣбва да ви турнатъ прѣдъ колелетата малко пѣсъкъ, за да може да почнете да се движите. Сега вие, обикновенитѣ хора, искате да живѣете безъ мжчноти. Азъ ви подписвамъ паспорта: живѣйте безъ мжчноти. А за ученицитѣ подписвамъ: голѣми мжчноти да имате. Онѣзи ще освободимъ отъ всичкитѣ мжчноти. Ще кажете, защо. Много естествено. Коя мома гонятъ момцитѣ? Нали красивата, стройната, а онази грозотия, която нищо не струва, всѣки, който минава покрай нея, никой не я поглежда, и казва: „Не хвърлямъ на нея нито плюнката си“. Хората считатъ за нещастие да я погледнатъ. А красивата, около нея сж тия момци. Това е едно благословение за дъщеря ви, че момцитѣ тичатъ подирѣ ѝ. Когато азъ вървя по пѣтя, и слънчевитѣ лъчи падатъ върху мене, то е благословение: това сж все любовници, азъ се считамъ разположенъ и веселъ, но, когато тѣ откажатъ да ме слѣдватъ, работата е малко бозукъ. Ако единъ човѣкъ, те сбича, той все ще ти хвърли една добра мисълъ. Обича те човѣкътъ, не знае какъ да изкаже своята любовъ. А ти казвашъ: „Какъвъ недодѣланъ билъ!“ — „Такъвъ, иначе, азъ искамъ да изкажа любовта си“. Вие не ме разбирайте сега, че азъ говоря за вашата любовъ. Тази, обикновената, любовъ ние я оставихме за обикновенитѣ хора. Сега, като ви говоря за любовта, нѣкой казва: „Ние знаемъ“. — Нищо не знаете! Тази любовъ, за която азъ говоря, нищо не знаете за нея. Нѣкой си прави устата: мисли, че ще го цѣлунатъ или ще го погладятъ малко. Не, не. Тукъ нѣма цѣлуване, нито гладене. Слѣдъ като е говорилъ учителтъ единъ часъ на ученицитѣ въ класъ, какво усѣщатъ тѣ отъ неговото говорене? Излизатъ отъ класъ, извѣстна идея е проникнала въ тѣхнитѣ умове, и тѣ се радватъ, че учителтъ имъ е внесълъ свѣтлина. Азъ казвамъ: *това е любовъ*. Любовта на учителя, тя

дѣйствува въ видъ на свѣтлина. То е гладене, не на лицето, а вътрѣ, на ума — просвѣта е. И на онѣзи ученици лицата имъ сж свѣтнали, тѣ сж бодри и свѣжи. Сега, при днешнитѣ нещастия, тия външни закони нѣма да поправятъ свѣта. Не мислете, че онзи, който изпълнява законитѣ, е много святъ човѣкъ. Азъ съмъ казвалъ и другъ пжтъ: за хора, които изпълняватъ законитѣ отъ страхъ, азъ имамъ особено мнѣние за тѣхъ. Въ Варна имаше една госпожа, — ще приведа този случай, — баба Яна я наричаха, развита, духовита и съобразителна жена. Когато нѣкой нейнъ роднина дойде, тя ще го посрѣщне, пиленце ще му свари, въ кжщи ще го нагости, но, като си заmine, подирѣ му ще каже: „Днесъ се е намѣрилъ да дойде той, азъ друга работа нѣмамъ, за него сега ще мисля!“ Питамъ: Защо? — Баба Яна съзнава външния законъ, тя трѣбва да изпълни този законъ, и, като го изпълни, казва, но слѣдъ това: „Дадохъ му винце, дадохъ му хлѣбъ, той нищо не остави, благословение не даде, хамбарътъ се изпразни, виното се свърши, сладкитѣ думи си отиватъ, животътъ нѣма смисълъ, азъ остарѣвамъ. Животътъ на съврѣменнитѣ християни прилича като тоя на баба Яна: „Ти, казва, евангелистъ ли си, ти вѣрвашъ ли въ Господа Исуса Христа? — Вѣрвамъ. — Вѣрвашъ ли въ неговата кръвъ? — Вѣрвамъ. — Вѣрвашъ ли, че той те е спасилъ? — Вѣрвамъ. — Искашъ ли да станешъ членъ на нашата църква? — Искамъ. — Ти си правовѣренъ, ела при насъ.“ Срѣщамъ другъ, който не вѣрва въ Христа, не е членъ на евангелската църква, той е лихваръ, дава пари съ 12% лихви. А този, и той дава пари съ лихва, но казва: „Отъ моитѣ пари ще има бекетъ, понеже Христосъ е съ мене, той благославя: и ти, като дадешъ пари, ще се благословишъ. Даже нѣкои християни, когато малко се отличатъ отъ другитѣ съ единъ м.м., че далъ нѣкой пари съ 10% лихва, а не 12%, веднага казватъ: „Той е отличенъ човѣкъ, не дава съ 12%“. Голѣмъ прогресъ има, че е далъ пари съ 10%!

Въ туй учение абсолютно никаква лихва не се позволява! Разбирате ли? За ученицитѣ говоря, не за обикновенитѣ. За васъ камшикъ има, не за другитѣ, а за ученицитѣ говоря. Камшикъ има за васъ, ако ви хвана съ лихва да давате пари — по 10 на задницата ще има. Тѣй че, ако единъ обикновенъ човѣкъ даде пари съ лихва, то се позволява, законъ има; но за ученика, ако той дава, другиятъ законъ ще го хване, и 10 на задницата ще има. Тѣй щото, не е лесна работа да бждешъ ученикъ. Безъ лихва ще давашъ пари, ще работишъ, безъ да ти плащатъ. Ще кажешъ: „Само ме нахрани, нищо не искамъ“. — Ама какъ се гледатъ тия дѣца? — Дѣцата на ученицитѣ ще бждатъ необикновени. Дѣщеритѣ ще бждатъ необикновени. Ако е жена, мжжътъ ще бжде необикновенъ, синътъ ще бжде необикновенъ, сестрата сжщо — всички ще бждатъ необикновени. И законътъ е другъ за тѣхъ: тѣ гладни нѣма да умратъ. И всѣки единъ не може да бжде ученикъ. Той трѣбва да има най-малко единъ първокласенъ талантъ. Талантливъ трѣбва да бжде той, и не само талантливъ, но първокласенъ талантъ трѣбва да има всѣки ученикъ. И най-малко той трѣбва да има едно изкуство, и да го владѣе въ първа степенъ. Ако е лѣкарь, той трѣбва да разбира своята медицина така основно, така да прилага елементитѣ въ своето лѣкуване, че да нѣма изключения. Той нѣма да каже, като обикновенитѣ лѣкари: усложнение станало, сърцето, това, онова, и свърши се въпросътъ. Ако не знаятъ причината, веднага: „усложнение има“, всѣки казва: „Туй усложнение развали живота“. Търговецътъ казва сжщо така: „Усложнение има, условията на живота сж такива“. За ученика, щомъ се извинява и казва: „Условия има“, — 10 по задницата. „Криза има“ — 10 по задницата. Сега казвамъ лошата страна да бждешъ ученикъ.

„Ще напиша закона и ще го вложа вътрѣ“ — да те биятъ. Кога? Когато грѣшишъ, а когато вър-

шишъ волята Божия, винаги ще имашъ едно велико благословение. И любовта ще бжде една симфония въ тебе. И ти ще се разговаряшъ съ звѣздитѣ. Вечерно врѣме ще седнешъ, и ще започнатъ телеграмитѣ насамъ и натамъ: „Какъ е вашиятъ свѣтъ? — Многодсбъръ. — Какви открития има тамъ? — Еди-какви сж. Какво става на слънцето, какви прѣобразованія има? — На слънцето ставатъ измѣнения. Новъ родъ енергии идатъ. Каква е културата тамъ, нѣщо ново има ли?“ Тѣй ще се разговарятъ. И на втория денъ нѣма да го дадешъ обявление въ вѣстника. Ще го задържишъ въ себе си. Ще каже нѣкой: „Какво гледашъ въ слънцето? — Гледамъ свѣтлината на слънцето, слушамъ тази свѣтлина, която ми говори“. Сега обикновенитѣ хора ще кажатъ: „Този ни забавлява“. Тѣй васъ забавлявамъ като малки дѣца съ куклички. И, като излѣзатъ, ще кажатъ: „Е, маха съ рѣка, това било, онова, нищо не му разбрахме“. Ще ме извините, за васъ не говоря. Каквито погрѣшки направите, кусуръ не ви вързвамъ. Когато нѣкога дойдете, ще ви нахранимъ, и весели ще бждете като баба Яна. Но, щомъ излѣзете, ще кажемъ като нея: „Не сж ученици.“ Истината ще кажемъ: „Не сж ученици“. А пъкъ другото правило е: „Ученика не го посрѣщатъ радостно, а кисело. Най-първо го набиятъ. Знаете ли, на какво мяза това? На работата на Тарасъ Булба. Чели ли сте за Тарасъ Булба? Той изпратилъ своитѣ двама синове да се учатъ. Като се завърнали, бащата искалъ да провѣри, да не би тѣ да сж забравили своето изкуство — да се борятъ, и започва той съ единия; като се борилъ съ втория синъ, синътъ набилъ хубаво баща си, а бащата му казалъ: „Браво синко, така те искамъ!“ Бащата посрѣща своитѣ синове. Какво ще кажете вие, майкитѣ? Баща и синъ да се биятъ! Казвамъ: тъкмо това е по новото учение. А слѣдъ като се набили, бащата ги повиква, той е доволенъ отъ синоветѣ си и почва да яде и да пие съ тѣхъ.

Слѣдователно, въ природата има два метода. За онзи, който има съзнание, най-първо тя изпитва — ние говоримъ символично, а които не разбиратъ, ще кажатъ: „Прѣдставете си, той учи хората, баща и синъ да се биятъ. И туй било новото учение! Ама, че е варварско!“ Не, варварщината произтича отъ това, гдѣто вие почвате меко, гладите се, а като се наядете, послѣ се биете и се раздѣляте съ пукнати глави. А ние почваме обратно: най-първо да се опознаемъ, да видимъ, кой е достоенъ за трапезата.

„Ще вложa законитѣ си въ сърцата имъ, ще ги напиша въ умоветѣ имъ.“ Казвамъ, тия сж великитѣ и живи закони, чрѣзъ които вие ще знаете да манипулирате. Онѣзи сили, които дѣйствуватъ въ природата, вие трѣбва да ги разбирате, а не да казвате: „Чувствувамъ приятностъ, искамъ да цѣлуна.“ Не, 10 по задницата. Нѣма, нѣма цѣлувки. Ако ти е приятно, ще разберешъ причината на тази приятностъ. Ако ти изядешъ кокошката, казвашъ: „Да, приятно ми е!“ Ама кокошката каже: „На мене не ми е приятно.“ Тогава какъ? Една положителна величина и една отрицателна даватъ — какво? Математицитѣ нека кажатъ — плюсь и минусъ какво даватъ? Въ положителното учение има само двѣ положителни величини, или въ краенъ случай двѣ отрицателни, едно отъ двѣтѣ трѣбва да има. А плюсь или минусъ — това е за васъ, обикновенитѣ хора. За насъ — или плюсь и плюсь, или минусъ и минусъ. Нищо повече. И тогава, като се срѣщнатъ плюсь и плюсь, тѣ се разбиратъ, тѣ сж двѣ колелета, като имъ прокараме една ось, тѣ ще могатъ да се движатъ отлично, то е хубаво. Ако ти имашъ единъ плюсь и единъ минусъ, колело не може да направишъ, какъ може да впрегнешъ тия двѣ сили? Слѣдователно, ако въ вашия животъ има промежутъци, извѣстни нещастия, та не може да успѣвате, вашиятъ умъ да расте, вие работите съ такива плюсове и минуси. Не разбирате законитѣ. Сега вие имате единъ мо-

зкъ и не знаете, какъ той работи. Вие говорите за мисль, обаче, тази мисль, тази енергия, която дава мислитъ, вие я не знаете; какво е чувството вжтръ въ васъ, какво нѣщо е любовта? Любовта може въ нейнитъ материални проявления математически да я изразимъ. Любовта дава най-съвършенитъ вибрации, тонове въ музиката. И онзи музикантъ, който излѣзе да свири на сцената, ако прокара тоя законъ, тогава душата му ще излѣзе отъ тѣлото, ще прѣмине въ ржката му, отъ тамъ, въ цигулката, и вие ще чуete да излизатъ отъ цигулката тонове, каквито никога другъ пжтъ не сте чували. Душата на цигуларя трѣбва да излѣзе и тя сама да играе въ ржката. Като пишешъ, ти трѣбва да прокарашъ душата си въ своето перо, а перото е умътъ. Слѣдователно, душата трѣбва да присжтствува въ ума, да ржководи това движение. Когато говоришъ, своята душа да бжде на езика ти, тя да контролира твоя езикъ. Навсѣкждѣ може да прокарашъ своята душа. И знаете ли, каква велика сила е да можешъ да прокарашъ душата си въ всичкитъ си дѣйствия? — Всичко туй ще носи велико благословение най-първо за тебе самия. Понеже всѣки единъ тонъ най-първо ще произведе реакция, която ще се върне къмъ тебе. Казватъ: доброто и злото се връщатъ къмъ своя изворъ. Всичко, което мислите, най-първо ще се върне при васъ и слѣдъ туй ще иде при другитъ. Затова казвамъ: този законъ се изпълнява периодически. Казвате: „Тръгнали въ новия пжтъ, почва да имъ се случва нещастие, не имъ върви.“ Не сте вие, дѣто сте тръгнали по новия пжтъ. Пари съ лихва давате ли? По новото учение вървите, да ги нѣма такива. Но сега вие ще кажете: „Какъ тѣй, може ли другояче да се живѣе?“ Ако на кокошката стане много тѣсно да живѣе въ курника, тя трѣбва да разбира друго изкуство: да промѣни своята форма — да стане едно-славейче и да отиде въ гората. А сега тя седи, дойде господарътъ, нахвърли ѝ малко житце и хайде пакъ въ курника, а тя на другитъ кокошки

казва: „Моятъ господарь е отличенъ човѣкъ — филантропъ е, чете Библията, отличенъ проповѣдникъ е.“ Кокошката проповѣдва на другитѣ кокошки, „Той не е като другитѣ.“ Но единъ день този проповѣдникъ хване кокошката — тя крѣче, а другитѣ кокошки казватъ: „И тамъ крѣчатъ.“ Питамъ тогава: ако и вашитѣ кокошки въ курницитѣ крѣчатъ, ученици ли сте? То сте обикновени хора. Когато прѣстанатъ кокошкитѣ да крѣчатъ и агънцата да блѣятъ и плачатъ, само тогава ще ви считамъ за необикновени хора. А щомъ плачатъ и крѣчатъ. — „Ама тъй . . . иначе.“ Разбирамъ. . . крѣчене да нѣма, пѣние да има. Тази кокошка да каже: „Слава Богу, досега толкова врѣме съмъ живѣла при този човѣкъ и нито едно перце не е паднало отъ гърба ми, слава Богу, братски живѣемъ. Перо не падна отъ гърба ми!“ Тия кокошки сж символи, ще ги знаете.

И тъй, „ще вложа законитѣ си въ сърцата имъ, и ще ги напиша въ умоветѣ имъ.“ Сега ще ви приведа единъ примѣръ да ви изясня малко това. Този примѣръ го привеждамъ за обикновенитѣ хора. Понеже мисълта е натегната. Неразбранъ е животътъ, за тѣхъ — едно развлѣчение, а за ученицитѣ, ще видимъ, дали ще погледнатъ въ ржака си. Искамъ да дамъ врѣме, за да ги биемъ: който не знае, ще почне да гледа въ ржака си. Хубаво, ние, макаръ че по нѣкой нѣтъ да не виждаме, ала все пакъ виждаме. Който гледа въ ржака, ние знаемъ.

Туй е въ първата епоха, прѣзъ врѣме на римската империя, въ едно царство въ Мала-Азия, нѣкой светия се е подвизавалъ: 20 години живѣлъ като отшелникъ, самотенъ. Искалъ да има нѣкое видѣние: да му се изяви Христосъ. Хора отивали при него. Христосъ не се явявалъ. Молилъ се той: „Господи, яви ми се или по единъ, или по другъ начинъ, искамъ да те видя. Молилъ се, плакалъ; молилъ се, плакалъ. И така въ плача си се върналъ въ колибата си и казалъ: „Работихъ 20 го-

дини, и Христосъ не ми се яви. Но вечеръта — къмъ залѣзване, идва една мома. „Ха“, ще кажете вие, „виждаме вече мисълта ви — пакъ една мома.“ Мома е, но вие не знаете каква мома, „Христосъ ще му се изяви.“ Нали? Приближава се отъ далече, вижда този светия, че иде една женска фигура, че се приближава една жена: „Ей, Господи, това ли намѣри да ми пратишъ?“ Но, като се приближила фигурата, той вижда, че лицето ѝ е само скули, тя страдала отъ проказа. Въ него се явява едно колѣбание: да я приеме ли, или не. Ако бѣше красива, хубава, стройна, съ ония хубави очи — изкушение щѣше да бѣде — дяволътъ ще дойде. Ще кажете: „Светия и хубава мома на едно мѣсто, въ една стая да живѣятъ, втасаме я!“ А съ тази прокажена мома Господъ го изпитва. Той може да се зарази. Какво ще кажатъ хората? Но той казва на себе си: „Тази моя сестра, ще я приема.“ — „Ела, сестро, при мене.“ Взима я той, пригръща я, цѣлува я, въвежда я въ колибата си, стопля бърже вода измива ѝ краката, нагощава я, нахранва я добръ, отстѣпва ѝ леглото си и цѣла нощъ бдѣлъ и плакалъ надъ нея и си казвалъ: „Какви мжчнотии е имала тя“. На сутринъта, като погледналъ на нея, видѣлъ Христа въ тази мома, и моментално тя се изгубила.

Сега Христосъ ще ви се яви въ една отрупана съ скули мома. Вие искате да видите Христа съ корона и скиптьръ, съ ангели. Но тогава сърцето ви ще тупа отъ страхъ, и за любовь нѣма да мислите. Нѣкои отъ васъ ще мислите: да се скрие въ нѣкои курникъ. Щомъ дойде Христосъ, тогава пермутации ще има. Всичко туй ще бѣде разгорявано, кжщитѣ разхвърлени. Какъ ще посрѣщнете Христа? Той като дойде, всичко, цѣлиятъ свѣтъ ще се обърне съ главата надолу. Сега азъ плаша ученицитѣ. То не е за васъ — обикновенитѣ хора, то е само за ученицитѣ, тѣхъ плаша. А обикновенитѣ хора ще кажатъ: „Дано не бѣде въ наше врѣме, като заминемъ ние, нека става каквото ще, но въ

наше време да не стават такива опасни работи, че отиде всичкият труд“. — Въ ваше време нѣма да бжде, но въ времето на ученицитѣ всичко туй ще бжде тъй, както го описахъ, и тогава, при тия усилни времена, когато цѣлиятъ свѣтъ се обърне и почне да се движи, когато всички хора се откажатъ отъ користолюбивитѣ си желанія, когато всѣка жалба прѣстане и всѣки търси мѣсто за спасение, когато всички закони изчезнатъ, всички беззаконія прѣстанатъ, всички връзки се скъсатъ, и всичко туй се раздвижи,—ще се яви великиятъ законъ, тогава Господъ ще почне да влага законитѣ си въ сърцата на ученитѣ и да ги написва въ умоветѣ ви. Въ такъвъ единъ рамирень моментъ, както е сегашниятъ, ще живѣете само въ закона на любовта. Коя е тази любовъ? Нима тази скулеста мома не е Христосъ? Ако ви дойдатъ мѣнотии, нали е тази скулеста мома? И ако вие имате търпѣние да издържите една нощъ, да измиете краката ѝ, да ѝ отстъпите леглото си, на слѣдующия день вие ще видите Христа. И тогава деньтъ нѣма да бжде бурень и мраченъ, а най-прѣкрасниятъ день, който вие сте виждали въ живота си. День — на какво? *День на любовта!* И казва Павелъ: „Ще вложатъ законитѣ си въ сърцата имъ“. Сега, тази енергия въ свѣта, която произтича отъ великия козмось, — понеже свѣтътъ се е диференциралъ досега въ еволюционната енергия, или живата енергия, а душата на вселената е минала прѣзъ петъ степени,—тя се е диференцирала въ три направления. Затуй ние имаме петъ чувства—туй показва пѣтя, оставатъ още двѣ сили отъ тази козмическа душа да се проявятъ. Тази първоначална сила въ света, която сега дѣйствува, туй, което индуситѣ наричатъ „акаша“, тя е първичното проявление, тя е създала човѣшкия мозъкъ, човѣшката мисль, създала е звука. Второто проявление индуситѣ наричатъ „ваю“, отъ санскритския глаголъ „ва“, който значи — да движишъ нѣщата, то е едно видоизмѣнение, обръщане на тази енергия въ инволю-

ционенъ процесъ — надолу. Тази енергия „ваю“, тъй наречената въздухообразна, азотна енергия, образува облъклото и чувствителността, съ която човѣкъ си служи днесъ, при сегашното състояние. И тъй, ако у васъ чувствата ви извънмѣрно се развиятъ и станатъ силни, значи, тази енергия се усилва; ако тази енергия отслабва, тогава чувствата ви се при-тѣпватъ. Тия нѣща ставатъ. Ако мисълта се усили, „акаша“, или тази първична енергия, дойде въ ума ви, и мисълта ви стане по-ясна; ако мисълта отслабне връзката ви не е силна, тогава какво трѣбва да правите? Когато на свърѣменитѣ хора изстинатъ краката или рѣцѣтъ, тѣ тургатъ бутилки съ гореща вода на краката и рѣцѣтъ, за да може да възстановятъ естествената топлина. Когато вашата мисъл отслабне, вие ще прокарате вашия умъ къмъ ония велики закони на живота — къмъ слънцето, и ще възприемѣте тази първична прана. Ще създадете едно абсолютно спокойствие на ума си. Знаете ли, какво нѣщо е да бжде човѣкъ спокоенъ? Каквото и да ви кажатъ, васъ да не ви трепне окото, и сърцето ви да не трепне. Сега азъ съмъ гледалъ, като изпадне нѣкой въ изкушение, другарѣтъ му му чете моралъ: „Какво правишъ? Ти трѣбва да търпишъ“. Пъкъ утрѣ, като дойдатъ сградания върху него, погледнешъ, той е въ сѣщото положение. Да не плачете като другитѣ: ако умре мжжѣтъ ти, ще кажешъ: „Такава е волята Божия“. Вие трѣбва да имате хладнокръвието на онзи англичанинъ: Двама англичани обѣдвали въ единъ хотелъ, трѣбвало да иматъ шесть порции; когато изяли втората порция, единиятъ получава апоплектиченъ ударъ и умира на масата, а другиятъ продължава да яде. Свършилъ, иде келнерѣтъ, прави смѣтката 6+6: „А-а, казва този англичанинъ, четири порции ще извадишъ, защото другарѣтъ ми изяде само двѣ“. Тѣй извадили отъ смѣтката четири порции. И тѣй, той ни най-малко не се е разтревожилъ. Приятельтъ ми умрѣлъ, азъ трѣбва да свърша работата си. Това е положението на ученика: мжжѣтъ

ти умрѣлъ, ти ще продължавашъ яденето си, нѣма да казвашъ даже и: „Господъ да го прости!“ Ще свършишъ яденето си, ще направишъ смѣтката, ще кажешъ: „Мжжъ ми не си дояде“. Ще извадишъ отъ смѣтката, и послѣ ще направишъ нужното. Мжжътъ ако е ученикъ, жена му ако умре, така ще направи. Сега какво ще кажете вие? „Така ли?“ Какво заключение ще направите? — „Да не ми дава Господъ такъвъ мжжъ, той ще бѣде най-жестокиятъ мжжъ!“ Ония, които живѣятъ по този начинъ, тѣ нѣма да умратъ. То е привидно. Сегашнитѣ хора казватъ: „Ако ние така живѣемъ, какво ще стане съ свѣта?“ — Старото ще го турнемъ за основа подъ краката си и върху туй старо ще почнемъ да работимъ. Извѣстни знания трѣбва да има вжтрѣ въ васъ. Старото ще го прѣсобразимъ. Сега вие мислите, че този животъ е най-лошиятъ. Не е тъй този животъ: тъй както земята е минала досега прѣзъ своето развитие, не може да има другъ животъ. Ще каже нѣкой: „Има по-хубави пжтища“. Този е единъ отъ най-хубавитѣ пжтища. Слѣдователно, тия нѣща сж прѣдвидѣни: и войни ще има, и кражби, и женитби, и умирания и т. н. т. Всичко туй въ тоя животъ ще го има. И вие ме питате: „Защо ставатъ тия работи така?“ — Защото, ако не станѣха тия нѣща, тогава щѣше да бѣде 10 пжти по-лошо. Слѣдователно, сега е 10 пжти по-добрѣ, отколкото би било споредъ васъ. Ще ви обясня, каква е вашата философия. Това, което ще ви разкажа, то е единъ митически разказъ. Въ древността, въ Гърция се е случило това, качилъ се е нѣкой зидарь-майсторъ да гради единъ гръцки храмъ, но по невнимание пада и си счупва двата крака. Като го занесли дома, той се оплакалъ на тогавашния гръцки богъ—Зевсъ и му казалъ; „Споредъ моето разсуждение, ти не си направилъ свѣта много уменъ. Азъ мислѣхъ, че си уменъ Богъ, докато краката ми бѣха здрави, но сега се усъмнихъ въ твоята мѣдростъ, щомъ по твоя законъ става така. Какъ ще си отгледамъ дѣцата? — Какво ис-

кашъ?" го попиталъ Зевсъ. — "Искамъ да прѣмахнешъ този законъ". — Добръ ще стане, както искашъ. Слѣдъ нѣколко дена краката му били здрави. Качилъ се той на храма и започналъ да чука; чукалъ, чукалъ — нищо не ставало. Като подигнѣлъ нѣкой камъкъ, той оставалъ въ въздуха. Взелъ юй че хвърлилъ чука, но и той увисналъ въ въздуха. Скочилъ самъ той, но и него сполетя сжщата участь — увисва въ въздуха. Седемъ дена висѣлъ горѣ — отъ една беля въ друга. „Ама така ли трѣбваше да бжде свѣтътъ? — Първиятъ законъ, по който ти си счупи краката, азъ го суспендирахъ. Ти може да седишъ спокоенъ и безъ счупени крака". Тогава този майсторъ казалъ: „Прости ме, азъ виждамъ, че първото е по-добро, макаръ да има страдания." И сега вие искате единъ свѣтъ въ въздуха горѣ, тази е философията — горѣ въ въздуха. Казвате: „Защо е това така?" — По-добръ е да бждешъ съ счупени крака и да еволюирашъ, отколкото съ здрави крака и да седишъ на едно мѣсто. И тия закони ще ти покажатъ пжтя, по който трѣбва да работишъ и да разбирашъ тия сили, съ които работишъ. Не всички сж тъй добри, нѣкой напукъ ще гледа да те хване въ нѣкоя погрѣшка, и тогава ще платишъ всичкитѣ лихви 100%, а не 12%. И сега ние седимъ и казваме: „Този дяволъ да го нѣма въ свѣта." Каквото стане, все дяволътъ е виновенъ. Ами че дяволътъ е създалъ всички условия за работа въ свѣта. Ако го нѣмаше дявола, какво щѣше да стане съ адвокатитѣ най-първо, съ свещеницитѣ, съ лѣкаритѣ, нѣмаше да има болни хора. Хората нѣмаше да се женятъ, дѣца нѣмаше да има. Всичко туй щѣше да бжде по първичному. Сега вие се нахвърляте върху дявола. Господъ може да го махне, но ще бждете горѣ въ въздуха. И когато Павелъ се е оплакалъ, че ималъ трънъ въ плътта си, Господъ му казалъ: „Доста ти е моята благодать. Съ него може повече да работишъ". И Павелъ казва: „Да не би да се възгордѣя, този трънъ ми е оставенъ да разсжждавамъ

правилно". И самъ Павелъ съзналъ тази необходимостъ.

И тъй, ученикътъ нѣма право да осжда дявола. Дяволътъ е единъ отличенъ работникъ. Той е ученъ човѣкъ и ученъ духъ. Разбира законитѣ и ги извършва, така е майсторъ, — отъ далече пипа — че никога не можешъ да го хванешъ: 8,000 години лъже хората, и досега още лъжата му не е хваната. И хората не вѣрватъ на Бога, но на него вѣрватъ. И всѣки день на дявола се кланятъ. А туй, дѣто хората казватъ: на Бога вѣрватъ, то е бошлафъ. Всички сж поклонници на дявола. Въ нѣкой домъ момата седи неразположена, майката казва: „Не зная какво е станало съ дъщеря ми, не е разположена, не е въ духа си, не ѝ се яде, това, онова“. Азъ не говоря противъ момитѣ. Туй е — плаша ученицитѣ си. Казвамъ на тази мома: „Слушай, азъ вчера видѣхъ единъ момъкъ, толкова гениаленъ, та умъ, та сърце, та талантъ, та какво ли не!“ Тя, току се обърне и казва: „Кждѣ го видѣ? — Наскоро е дошълъ. Ее, може ли да ме запознаешъ съ него? Казвамъ ѝ: „Ти си първата, която имамъ прѣдъ видъ да те запозная съ него.“ И момата казва на майка си: „Мамо, азъ вдъхновение имамъ днесъ. Единъ Божественъ лжчъ проникна въ сърцето ми.“ И майката каже: „Слава Богу!“ Питамъ сега: хубаво, тази мома чака този момъкъ, радва се, а азъ излизамъ вънъ: кисъ, кисъ, кисъ. Тя чака вдъхновена. На втория день отивамъ, казвамъ: „Заминалъ си този момъкъ, по голѣма, извънредна работа, дошла телеграма, заминалъ си.“ И момата се натъжава. Питамъ сега: нашиятъ животъ не седи ли въ такива „извънредни“ забавления? Търговецътъ каже на жена си: 500,000 лв. имаме, осигурихме се; а утрѣ дойде, загубилъ 500,000-тъ лв. и борчъ отгорѣ. Казва на жена си: „Втасахме я!“ Сега учени открили това, онова. И ние всички седимъ, на нѣкого му се стегнала душата, другъ отива въ нѣкое общество, дѣто се проповѣдва ново учение, възхищава се отъ тия хора, ще влѣзне, слѣдъ 5—6 м. и тамъ се разочарова,

казва: „Пакъ го нѣма“. Истината е на друго мѣсто, тя трѣбва да дойде отъ слънцето, отъ горѣ и нищо повече. Ученикътъ трѣбва да разбира ония периодически закони, които дѣйствуватъ. И той ще разбере истината само отъ слънцето. Само единъ центъръ има, и той е слънцето; ако вие мислите, че може да разберете истината по другъ начинъ — лъжете се. И ако нѣкой не ми вѣрва, азъ, като Тарасъ Булба може да направя опитъ. Отъ слънцето трѣбва да дойде, разберете, тази първична, разумна енергия, която периодически слиза. Вие трѣбва да разберете, въ кой день, мѣсець, година иде. Да, тъй е уредено. Намѣрите ли момента, вие ще разберете тази истина. И Писанието казва: „Търсете ме, докато съмъ близо.“ Дѣ е Господъ? — Близо — въ слънцето е тая истина. И мѣсечината и слънцето сж създадени за години и врѣмена. И тия години опрѣдѣлятъ законитѣ, по които ние трѣбва да се качваме. И тия закони трѣбва да разбирате, по които върви нашата еволюция. Енергиитѣ кога ще дойдатъ? — Когато е благоприятенъ моментътъ. И тъй, бждете сега отъ ония, които се ползуватъ отъ благоприятнитѣ условия. Прѣди 2,000 години Христосъ е дошълъ, обаче тогава имаше едно кармическо съчетание на планетитѣ — злокобно съчетание; това бѣ единъ кармически законъ, дѣто евреитѣ не бѣха въ състояние да разбератъ Христа. Нѣкои има, сърдятъ се на евреитѣ, че не сж го разбрали. Много по-добрѣ е, че не сж го разбрали, защото, ако тѣ биха го разбрали, свѣтътъ щѣше да бжде 100 пѣти по-лошъ, а сега ще ги гонятъ, ще ги хукатъ: какъ тъй? И трѣбваше евреитѣ да ги пратятъ по цѣлия свѣтъ. Турна ги Господъ въ чутурата си, 2,000 години ги груха, и послѣ ги извади, подуха малко и казва: „Ти евреинъ ли си? — Евреинъ. — Хайде пакъ въ чутурата.“ И удря Господъ и пакъ пита: „Какъвъ си? — Вѣрвамъ въ Моисея. — Пакъ въ чутурата. — Другъ не признавамъ. Вжтрѣ. Това сж хора консерватори, които вѣрватъ само въ ста-

рото, а не въ новото. Хората на сегашната църква и тѣ ще влѣзнатъ въ чутурата: „Какъвъ си? — Православенъ. — Въ чутурата. Какъвъ си? — Евангелистъ. Въ чутурата. — Какъвъ си? — Баптистъ. — Въ чутурата. — Комунистъ. — Въ чутурата. И като те извади, ще те пита: „Ти какъвъ си сега?“ Добро е. Казвамъ тия нѣща, но има нѣщо по-сжщественно въ свѣта, което като разберемъ, казва ни Павелъ: „ Всички нѣма да умремъ, но всички ще се видоизмѣнимъ.“ Нѣма да минемъ прѣзъ този законъ. Нѣма да умремъ, ще се видоизмѣнимъ. И ученикътъ трѣбва да съзнае, че сегашното положение на свѣта е най-доброто, въ което той трѣбва да живѣе.

Сега да ви обясня едно второ положение. Приведохъ ви единъ разказъ изъ живота на светиитѣ. Сега ще ви приведа другъ единъ разказъ, митически. Старото, него тургаме за основа. Този разказъ ще го вземете, като символъ, само за да може да ви се обясни тази идея: какъ Господъ ще напише своитѣ закони.

Имало единъ далеченъ народъ *армани* въ културно отношение тѣ сж били срѣдно развити, не сж били много културни, ама сж били въ тия врѣмена, въ срѣдната епоха на човѣчесството. И тѣ сж употребявали лова, както и въ наше врѣме. Царьтъ на този народъ излѣзълъ съ своя лжкъ на ловъ въ гората. Видѣлъ надалече една сърна, харесалъ я за ядене, и вдигналъ лжка си да я убие. Въ сжщото врѣме вижда едно малко, красиво момиченце, то подплашило сърната и застанало на нейно мѣсто, и му казало: „Азъ не позволявамъ да убиешъ тази сърна. — Не позволявашъ ли?“ Вдигналъ той лжка, и го пронизалъ, и то починало. Явява се тогава князътъ на духоветѣ въ тази гора и му казва: „Понеже ти извърши прѣстѣпление, ще ти се роди синъ, който ще се ожени за една отъ най-лошитѣ жени, и ще му се роди едно дѣте, най-лошо по възможность. И ако синъ ти може да издържи тия страдания

10 години само, тогава може да му се прости." И дѣйствително, както му било казано, така и станало. Ражда му се единъ синъ, който така се заслѣпилъ, кармически, че попадналъ въ примкитѣ на една жена, грозна и много груба въ своитѣ чувства, но той си мислилъ, че тя е най-красива. Тя била съ бърни много дебели — два прѣста, голѣми уста, очи — голѣми, изпъкнали, ржцѣ като на мечка, прѣсти — дебели, мязали на бория. Оженилъ се той за нея, но тя го малтретирала, не му давала да говори, била го по два пѣти на день. Всѣка сутринъ тя ще го наложи: „Мжжъ искамъ да бждешъ, а не дѣте“. Вечеръ сжщото. И той се сгушвалъ 10 години. И всѣки день по двѣ сълзи се ронѣли отъ очитѣ му, но той не роптаелъ. Слѣдъ 10 години неговата карма веднага се ликвидирала, и на сцената се явило убитото момиченце, за което царскиятъ синъ послѣ се оженилъ.

Сега вашиятъ животъ е лошъ: вие сте се оженили, защото сте въ плътъта си. Тази жена съ дебелитъ бърни всѣки день ви налага; мжже и жени — всички ви налага. И вие казвате: „Тази жена да не е...“ Но тази жена е на мѣстото си, баща ти едно врѣме уби едно отъ най-хубавитѣ момиченца въ гората. Разбирате ли? И чудни сж съврѣменнитѣ хора, като казватъ, че сж много праведни. Ще ви приведа единъ примѣръ изъ българския животъ. Нѣщо прѣди 15 години бѣхъ въ Търново. Единъ день седя на лозето въ размишление, разрѣшавамъ единъ отъ важнитѣ въпроси. Задава се една жена, а другитѣ, които идѣха съ нея, дойдоха при мене прѣди нея и ми казаха: „Ще ни направишъ една услуга, тази жена ще ти говори много нѣщо, но ти да мълчишъ, да не ѝ говоришъ, ще ни направишъ едно добро.“ — Хубаво. Сега ще кажете: „Този се разговаря съ духоветѣ.“ Туй не е илюзия. Дойде тази жена, на около 45 години, и седна при мене, и ми казва: „Ти нали проповѣдвашъ, че има Господъ? Туй животъ ли е: че еди-кой-си билъ богатъ, че тя била

най-нещастната жена и т. н. Азъ мълча. „Ее, кажи де?“ Азъ пакъ мълча. И тя говори часъ и половина, и се спира: „Ее, кажи сега.“ Казвамъ ѝ: „Кажѣ ми, ти ли си най-праведната жена въ Търново?“ Тя обърна другия листъ и почна да разправя за своитѣ грѣхове и прѣстѣпления: какъ накарала нѣкои моми да се женятъ, какъ да помѣтатъ дѣцата си, цѣлъ часъ говори за туй и ми казва: „И знаете ли, какво се случи миналата нощъ? Майка ми ме изпрати да дойда при тебе.“ Ще ви кажа нейнитѣ думи mot à mot: „Азъ бѣхъ забравила, спя, гледамъ, майка ми влиза начумерена при мене, и вдигнала бѣше една стомна и така ме храсна съ нея, че ми пукна главата. Протече жълто нѣщо отъ главата ми. И така ми се закани, и азъ казахъ: тази пуста майка пукна ми главата. Но, като станяхъ сутринята — умътъ ми се оправилъ — затуй ида при тебе.“ Сега, ще ви спиратъ нѣкои нещастия — майка ви е дошла съ стомната. И на васъ ще храсне нѣкой една стомна по главата. Въ Германия имало единъ лѣкарь за такива, които имали изкривени челюсти. Като отивалъ такъвъ боленъ при него, той силно го удрялъ по едната страна, послѣ по другата, и тъй го изпращалъ, нищо не му вземалъ, а онзи побутвалъ се подъ брадата, но просвѣтвало му, и всичко се намѣствало. И други хора удряли тъй, но нищо не се намѣствало. Тъй и васъ сѣдбата понѣкога ви удря. Ти влѣзнешъ при нея да се оплачешъ, но Господъ като те удари силно отъ едната и послѣ отъ другата страна, и ти каже „вънъ!“ ти ще се хванешъ за главата и, като излѣзнешъ, казвашъ: „Азъ поунихъ.“ Само животътъ на изпитанията и страданията, и то не само на индивидитѣ, но и на народитѣ, или, както казватъ, „законътъ на историята“ говори сега. Тъй става, като ни подтикватъ къмъ онзи правия пѣтъ, или „законътъ на историята.“ Нѣма какво да се оплаквате вие. Въ тия врѣмена Господъ влага законитѣ въ сър-

цата ви, и ще ги напише въ умоветъ ви. Кой каквото прави, това ще намъри. Слѣдователно, съ тази енергия, която иде отъ слънцето, всички трѣбва да се свържатъ, бащи и майки не се ли свържатъ съ слънцето, да не се женятъ. Туй не е за васъ, обикновенитъ хора. Който се жени, трѣбва да се свърже съ тази енергия, тогава и дѣцата ще бждатъ свързани. И въ такъвъ единъ домъ ще има вѣчно здраве, вѣчно блаженство, и всичко, каквото дойде, лесно ще става. Тъй е. И Писанието така казва: „Повѣрвай въ Господа.“ Въ кой Господъ да повѣрваме ние? — Въ живия Господъ. И онзи ученикъ, като погледне слънцето, той ще види нѣщо повече, а обикновениятъ човѣкъ, като погледне, ще каже: „Слънце, кой не го е виждалъ!“ Обаче, въ слънцето има нѣщо, което хората не сж видѣли. И тъй, ние ще се приближимъ, за да можемъ да схванемъ тази жива енергия, която всѣкога ви говори. Вие услужвали ли сте се въ вашия животъ?

На ученика не му се позволява да говори много; на ученика не се позволява да прѣувеличава нѣщата; на ученика не се позволява да казва, какво е неговото произхождение; на ученика не се позволява глава да става, той трѣбве да бжде всѣкога опашка. Тъй е. Той, въ който домъ и да влѣзе, нѣма да каже: „Знаете ли, кой съмъ азъ? Яйца да ми опържите съ прѣсно масло, послѣ съ кисело млѣко, хлѣбътъ да бжде хубаво омѣсенъ, по особенъ начинъ да бжде направенъ. Азъ съмъ човѣкъ, пратенъ отъ Господа; защото, иначе, знаете ли, какво ще бжде върху васъ?“ Това не е ученикъ, това е единъ обикновенъ човѣкъ. Така правѣха и турскиѣ заптиета: като дойдѣха съ камшика, веднага яйца съ масло ще имъ направятъ, кокошка ще заколятъ, и ще имъ кажатъ: „Ага ефенди.“ Ученикътъ, като влѣзе, ще носи всичко въ торбичката си. Той ще бжде толкова скроменъ, че, като влѣзе, тия хора да се очудятъ, дѣто той толкова малко яде, а е най-здравъ човѣкъ. Ученикътъ,

като влѣзе въ кжщата, да каже: „Моля ви се, ако имате едно излишно мѣсто, най-долното мѣсто, дѣто има кжщата, тамъ ще ме турнете“.

Сега, съ туй азъ плаша ученицитѣ — тѣ трѣбва да го знаятъ — ученици искатъ да бждатъ. И сега, въ бждеще, като дойде нѣкой да се оплаква, ще го питамъ: „Ти ученикъ ли си?“ Ако каже „ученикъ“: „Знаешъ ли правилото?“ — „Не съмъ ученикъ“. — „Аа, заповѣдай!“ Прасенце ще му заколятъ, азъ ще му кажа: „Ти си отличень, талантливъ, такова прасе за тебе е.“ И той ще каже: „Ахъ, колко е хубаво!“ Тѣй е, ще му го сложа и ще му кажа: „Заповѣдай, братко, ти си отличень човѣкъ, като тебе нѣма другъ.“ Но ще му кажа и друго: „Единъ день и ти ще станешъ такова кебапче за малкитѣ ти братя; и тебе ще опекатъ, както ти правишъ сега.“

И тѣй, ученицитѣ трѣбва да измѣнятъ своя начинъ на живѣне. Тѣ трѣбва да мислятъ, че сж свързани съ тази слънчева енергия; да мислятъ, че Господъ живѣе въ тѣхъ. Кой Господъ? — Господъ на любовта, и всѣкога, дори и при най-лошо разположение, не имъ се позволява да се оплакватъ, а, напротивъ, тѣ трѣбва да благодарятъ за всичко.

Толстой привожда единъ примѣръ. Двама братя, отшелници, се връщатъ въ града си, и единиятъ братъ казва на другия: „Знаешъ ли, каква е волята на Христа? Като отидемъ въ една кжща, и ни изпждятъ, и отидемъ навсѣкждѣ и не ни приематъ, тогава, като излѣземъ вънъ, да благодаримъ и да се радваме, че никждѣ не сж ни приели.“ Това е Христово учение. Каквито и да сте, — мъже, жени или дѣца съ такова едно разположение, — вие ще дадете едно благословение. И, слѣдователно, ония хора сж много скромни, които всичко иматъ т. е. хора невзискателни. И казва ап. Павелъ: „Ще вложa законитѣ си въ сърцата имъ и ще ги напиша въ умоветѣ имъ.“ Сега, колко души отъ васъ можете да бждете ученици? Все пакъ, онѣзи, които сж ученици, тѣ сж опрѣдѣлени. И тѣй, любовта изисква едно велико самопожертвуване,

въ разбираието на тия закони да знаете, какъ трѣбва да се живѣе. И сегашниятъ животъ трѣбва да се разбере, той има вжтрѣшна страна. Сегашниятъ животъ, при всичкитѣ противорѣчия, трѣбва да се разбере въ неговата дълбочина: жената да разбере мъжа си; и мъжътъ жена си; синътъ да разбере баща си, и бащата — сина си; братътъ да разбере сестра си, и сестрата — брата си; но какъ ще се разбератъ тѣ? — Само по закона на тази любовъ; когато братътъ живѣе за сестра си, и сестрата живѣе за брата, когато мъжътъ живѣе за жена си, а и двамата живѣятъ за Бога. Павелъ казва: да се не женятъ и добавя — защо. Не трѣбва да се женятъ, понеже хората не разбиратъ закона. Мъжътъ ще обича жена си — ще забрави Господа. *На ученика не му се позволява да забрави Господа. Никога!* А който обича Господа, той трѣбва да обича всички хора зарадъ Господа и трѣбва да ги търпи всички. Тѣй както Господа, така трѣбва да бждете и вие. И сега можете да направите първия опитъ, ако въ васъ има туй геройство. Втори пѣтъ азъ ще открия на ученицитѣ една велика тайна. Тайна — въ какво? Туй е малка примамка, та и тѣзи другитѣ да искатъ да станатъ ученици. И ние искаме да станатъ. Може. Ето какво ще бжде: Хванатъ те да те биятъ — ти станешъ невидимъ. Хванатъ те — изчезнешъ. Затворятъ те — не може. Навсѣкждѣ си свободенъ. Качишъ се въ трена, дойде кондукторътъ — „билетъ“ — ти станешъ невидимъ. По желѣзницитѣ, навсѣкждѣ безъ билетъ ще ходишъ. Който те хване — изчезвашъ. Ядешъ въ гостилницата, пари нѣмашъ, дойде келнерътъ — изчезнешъ. И тогава ще почнатъ всички да говорятъ за необикновения човѣкъ въ града. Това е една привилегия на васъ. Освѣнъ че нѣма да платите, но и друго има: когато купите платъ, щомъ изчезнете, търговецътъ ще намѣри — четири пѣти повече пари, отколкото струва на него платътъ. На тезгяха ще ги намѣри. Въ гостилницата, слѣдъ като сте яли и сте изчезнали, тѣ ще намѣ-

рятъ четири пѣти повече пари, отколкото имъ струва яденето. Навсѣкждѣ по четири пѣти повече ще платите, отколкото струва, като изчезнете. Кесията ви ще бѣде пълна. Сега ще кажете: „Струва си да бѣде човѣкъ ученикъ.“ И тази тайна ще дамъ само на кои? Сега много кандидати ще се явятъ: Хубаво!

Това е то заплатата на ученика, слѣдъ като получи заслуженитѣ „10.“ И, като разбере тази енергия, която излиза отъ слънцето, тогава ще му се открие тайната, тогава ще му кажа: „Освобождавашъ се.“ Най-първо страдания, а послѣ благословение. Затова казва и Павелъ: „Ще се похвалимъ и ние повече въ своитѣ страдания, отколкото въ радоститѣ си.“ И „отсега нататѣкъ разбираме смисъла на живота,“ казва ап. Павелъ въ 8, гл. къмъ римлянитѣ. Въ 7 гл. той говори, какъ сж го били: „Три пѣти ме биха по 39 на задницата.“ Били сж го, а послѣ, като влиза въ 8 гл., казва: „Слава Богу, благодаримъ за това велико благословение, че, като бждемъ невидими, плащаме по четири пѣти повече. Не по плътъ, но по духъ; и ставаме видими и невидими“. И отиваше да разпространява учението. Павелъ всичко правѣше: „Сега разбирамъ“, пише Павелъ. Азъ говоря нѣщо провѣрено. Нѣкои нѣма да се съгласятъ. Прави сж. Правовѣрнитѣ сж прави, и азъ съмъ правъ. Тѣ сж прави въ миналото, азъ съмъ правъ въ настоящето, а всички ще бждемъ прави въ бждещото. Слѣдователно, нѣкои отъ васъ ще бждете праи въ миналото: благороденъ човѣкъ е той. „Азъ казва, съмъ благороденъ, едно врѣме като Сократъ не бѣхъ благороденъ, но сега съмъ благороденъ и благонадеженъ, защото получихъ 39 по задницата, и сега научихъ тайната да бжда видимъ и невидимъ: и щогѣ ме хванатъ: „пари“ — нѣма ме. И затуй се казва въ Писанието: „Въ послѣдния день праведнитѣ ще бждатъ грабнати и вдигнати въ въздуха да видятъ Господа.“ То е день, когато ще бждете невидими. Да бждете герои, дозолни. Да бждете необикновени хора, та-

лантливи въ първа степенъ, и въ мъдростъта, и въ любовъта, и въ истината — въ всичкитѣ си проявления, въ всичкия си животъ. Това е, което Христосъ изисква отъ своитѣ ученици. *Необикновени да бждете*. Нѣма да напущате свѣта, докато не ви дадемъ туй изкуство: да бждете видими и невидими. И никому не се позволява да напуща свѣта. Ще седите тукъ. Щомъ ви дадемъ тази тайна, тогава сте свободни отъ закона. И ще имате изкуството, и, като влѣзете въ новия законъ, ще кажете: Азъ зная, азъ любя, азъ уча, истината е съ мене, азъ познавамъ всичкитѣ мои братя, зная всичко, нищо не ме смущава сега.

Да ви говоря ли още? — Ще се разсърди слънцето, ако говоря повече.

(Бесѣда държана на 6. ноемврий 1921 г. въ София).

Въ Египетъ.

„А слѣдъ отиването имъ, ето, ангелъ Господенъ явява се насънѣ Иосифу и казва: Стани та вземи дѣтето и майка му, и бѣгай въ Египетъ, и бди тамъ, докогато ти река: защото Иродъ ще търси дѣтето да го погуби.“¹⁾

Има два възгледа за живота, т. е. два възгледа има само между хората, а между животнитѣ — между рибитѣ, между птицитѣ, между млѣкопитающитѣ — и между растенията има само единъ възгледъ. Щомъ дойдемъ до човѣка, ние намираме два възгледа за живота, и затова човѣкътъ се нарича „човѣкъ“; а тази дума значи първоначално: „сжщество на противорѣчия“. Защото всичката философия на нѣщата седи въ това — въ противорѣчиата. За да почне едно сжщество да мисли, то трѣбва да се натъкне на едно противорѣчие. Че туй е фактъ, психологически е вѣрно. Онѣзи дѣца, които не срѣщатъ противорѣчие, не могатъ да мислятъ; сжщо и онѣзи възрастни хора, на които всичко е охолно, не могатъ да мислятъ. Охолно въ пълния смисълъ на думата значи, че сърцето има всичкитѣ блага, и такива хора не могатъ да мислятъ. Тѣхниятъ възгледъ е само единъ. То е възгледътъ на рибитѣ, птицитѣ и животнитѣ. Само когаго почувствуваме нѣкакво противорѣчие вжтрѣ въ живота, само тогава ние почваме да мислимъ. Противорѣчиата съврѣменнитѣ философи обясняватъ по единъ начинъ; религиознитѣ хора ги обясняватъ по другъ

¹⁾ Ев. Матея 2:13

начинъ; хората на практическия животъ, и тѣ си иматъ единъ начинъ, по който градятъ своитѣ обяснения. Религиознитѣ хора отдаватъ всички противорѣчия на грѣха. Тѣ казватъ, че нѣкакво същество нѣкъдѣ паднало, — не знаятъ кога, прѣди хиляди години, — туй същество завиждало на човѣка. И, слѣдователно, този духъ — наричатъ го демонъ, който ги измъчва, — той е, който е внесълъ всички противорѣчия. И за каквото става въ религиозния животъ, кой е виноватъ? — Все този старъ дяволъ. Стане нѣйдѣ убийство, измѣна, задигане пари, жени, избухване на война, казватъ: „Този дяволъ отдѣ се яви? Той е причината.“ Т. е. ние разглеждаме живота субективно. Съ единъ замахъ — това е то философия, този дяволъ е виновенъ за всичко. Философитѣ, обаче, намиратъ противорѣчиата въ самата материя, въ силитѣ, въ туй механическо устройство на вселената; а практическитѣ хора казватъ: този дяволъ — това сж икономическитѣ условия — „папото“, туй „папо“ да не е, нищо нѣма, а има ли го туй „папо“, то създава всичкитѣ блага. И споредъ тѣхъ, това, най-хубавото — „папото“, то създава всички противорѣчия и — най-голѣмитѣ злини. И азъ мисля, че тѣ сж много по-близо до истината, отколкото религиознитѣ. Да, „папото“ е, споредъ тѣхната философия, причината на злото. Тѣ казватъ тѣй: да грѣшатъ хората — това е вложено въ човѣка още съ първата хапка, която е влѣзла въ устата. И прави сж, защото Ева, която е била дѣвствена, чиста, когато е взела първата хапка отъ „папото“, и тя и всички се опорочили. Това сж тѣхнитѣ аргументи. Азъ не поддържамъ нито еднитѣ, нито другитѣ, но казвамъ туй, което е. И, слѣдователно, въ нашето съществуване на земята, животътъ е или разуменъ, или неразуменъ; или всичко е строго математически опрѣдѣлено, или всичко това е едно съвпадение, възможностъ, вѣроятностъ. Тия два възгледа съществуватъ сега. Еднитѣ казватъ: всичко е случайно — хората се раждатъ случайно, ядатъ случайно, оженватъ се случайно, биятъ се случайно и

умиратъ пакъ случайно; загубилъ паритѣ или спечелилъ — все случайно. А другитѣ казватъ: всичко е строго опрѣдѣлено, нищо не е случайно, Ти трѣбва да ядешъ, защото има причини за това. Че причинитѣ сж рвзумни, нѣма съмнѣние. Ти самъ създавашъ всичкитѣ бели на главата си: искашъ повече пари, че, като ги вземешъ, и другъ иска да има повече пари, и те биятъ заради паритѣ. Тѣй си създавашъ тѣзи бели—да те биятъ. А съврѣменнитѣ техници и инженери, или материалисти, казватъ: всѣкога, когато една сила срѣщне съпротивление на пхтя си, се образува търкане, огънь, избухне. Слѣдователно, паритѣ въ този случай, или всичкитѣ блага, това сж все противодѣйствиа, и когато енергиитѣ, които функциониратъ въ насъ, се срѣщнатъ съ тия противодѣйствиа, веднага се образува експлозия. Сега, нѣкой може да попита, дали това е вѣрно. Вѣрно е. Нека бръкне жената въ кесията на мъжа си,—той има 10 хил. лв., а тя му ги вземе,—веднага мъжътъ ще извика: „Дѣ сж паритѣ ми?“ Губи се равновѣсието, паритѣ сж били на дѣното на кораба, тѣ сж баластъ на прарахода, и той е въ равновѣсие. А жената, безъ да разбира този законъ на баласта, взима го отъ дѣното на кораба, и мъжътъ става и казва: „Дѣ е баластътъ?“ — Ама менѣ ми трѣбва. — Но ти знаешъ ли, че ние може да потънемъ?“ И тѣй, зарадъ този баластъ въ свѣта ставатъ често спорове, понѣкога приятни, а понѣкога неприятни; понѣкога се уреждатъ по приятелски начинъ, а понѣкога се уреждатъ по методата на Донъ-Кихота, или по методата на Санчо-Пансо. Т. е. не мислете, че Санчо-Пансо е билъ много по-уменъ отъ Донъ-Кихота, но той е билъ практиченъ човѣкъ, разбиралъ е отблизо живота; а Донъ-Кихотъ е билъ идеалистъ, той идейно е разбиралъ живота, а практически не го е разбиралъ, а ние се смѣемъ, като четемъ, но и Санчо-Пансо е правъ, и Донъ-Кихотъ е правъ. И съврѣмениятъ свѣтъ е пълненъ съ Донъ-Кихотовци и Санчо-Пансовци. Това не е обида, а констатирамъ единъ фактъ. Ако вие

влѣзете въ училищата, ще намѣрите много програми, които сж наредени споредъ идеала на Донъ-Кихота, тамъ нѣма нищо практическо ; други училища иматъ практическо приложение, но идейното го нѣматъ. И тогава спорятъ. Когато дойде Донъ-Кихотъ, той ще приложи своитѣ закони. На първо мѣсто — съ Бога ще започне той, турне табела, на първо мѣсто трѣбва да се прѣподава религията, Законъ Божи, а послѣ всички други работи. Дойде Санчо-Пансо : „Долу, казва, тази табела! То не е модерно, практичното е потрѣбно, хората трѣбва да живѣятъ — да ядатъ, „папо“ трѣбва. Като се наядемъ, послѣ ще мислимъ за Господа“. И Санчо-Пансо размишлява тъй: най-първо, за да мисли човѣкъ, трѣбва да се е нааялъ. Гладенъ човѣкъ може ли да мисли? И Санчо-Пансо казва: „Гладниятъ човѣкъ ще мисли да открадне, а ситиятъ човѣкъ ще мисли за нѣкаква философия“. Сега, съврѣменнитѣ хора ще кажатъ: „Ние не сме нито Донъ-Кихотовци, нито Санчо-Пансовци“. Радвамъ се, че сте така. Но трѣбва да ожените Донъ-Кихота съ Санчо-Пансо, и да се роди едно дѣте, то ще бѣде „третиятъ“ и ще има възгледитѣ на Санчо-Пансо и Донъ-Кихота. Отъ тия два съединени възгледа ще имате нѣщо ново. И свѣтътъ пита, „какъ ще стане спасението. — Като ожените Донъ-Кихота съ Санчо-Пансо. Това сж символи: Санчо-Пансо може да бѣде мъжъ, може да бѣде и жена. Всичко може да бѣде и мъжъ и жена, разбирамъ, по форма. А онзи, който е писалъ „Донъ-Кихотъ“, го е турилъ мъжъ. Защо? И Санчо-Пансо, и той е мъжъ, по форма. Но Донъ-Кихотъ воюва заради своята възлюблена, заради своята Дулцинея. Жената е причина, за да прояви той своето геройство. Каквито подвизи и да прави — една красива жена има въ неговия умъ. Заради нея той е готовъ да пожертвува живота си. И Санчо-Пансо вѣрва въ своя господарь, но той си има съвсѣмъ другъ възгледъ. Той казва на Донъ-Кихота: „Ти, когато завладѣешъ твоео царство, да ми дадешъ малко земица, да мога да я обработвамъ и да

прѣхранвамъ дѣцата си. Затуй Донъ-Кихотъ е сухъ, съ високъ ръстъ, ржцѣ дълги, сухи, носъ дълъгъ и тънъкъ, очи остри, челото изправено; а Санчо-Пансо — той е кжсичкъ човѣкъ, около 145 см., като буренце е, има ржцѣ кжсички, прѣсти много дебели въ основата, бърни дебелички, носъ дебеличкъ. Като седне на ядене, да си похапне, той се засмѣе, като нѣкоя мѣсечина, и казва: „Това е смисълътъ на живота!“ Сега, ако съврѣменнитѣ хора, които критикуватъ, виждатъ само туй, смѣшното, въ нѣкой романъ, въ нѣкоя пиеса, тѣ не сж разбрали високия смисълъ; съврѣменнитѣ хора не сж идейни, тѣ сж хора на прѣживѣванията, но не учени. Челъ е нѣкоя книга, въобрази́ва си, че е нѣкой князь или графъ, но това не е достатъчно, а трѣбва да имашъ кръвта на този князь. Слѣдователно, идеитѣ сж нѣщо, което ние трѣбва да придобиемъ въ свѣта. И тия идеи се даватъ само чрѣзъ противорѣчията, Законътъ на еволюцията изисква противорѣчията, като една необходимостъ. Това е законъ, само за човѣшкото царство. Въ другитѣ царства нѣма грѣхъ, грѣхъ има само въ човѣшкото царство, и всѣчки ония сжщества, които сж прѣко или косвено свързани съ хората, всички сж заразени отъ грѣха. Грѣшни сжщества въ свѣта сж само хората, други сжщества грѣшни нѣма. Всичк други сжщества си живѣятъ въ миръ и любовъ, и разбиратъ Бога, а само хората не го разбиратъ, и тѣ мислятъ, че цѣлиятъ свѣтъ е обърнатъ. Сждии, философи и учени искатъ да изкаратъ, че грѣхътъ прониква въ цѣлата вселена, и наричатъ това „мирова скръбъ“, и се питатъ, защо е този грѣхъ. Тия писатели ето на какво азъ ги уподобявамъ: въ южна Америка има една извѣстна пустиня, и пѣтниците, като вървятъ по нея, вдигатъ толкова прахъ около себе си, че нищо не виждатъ, и тѣ мислятъ, че цѣлиятъ свѣтъ е само мъгла, пъкъ тя е само на 200 м. около тѣхъ. И тая философия проектирва грѣха и въ другитѣ свѣтове, но тамъ живѣятъ много добрѣ, както азъ зная. Тѣ ще кажатъ: „Докажи това съ

данни“. И азъ ще кажа: докажете и вие съ данни. Азъ мога да докажа съ данни, математически мога да докажа, да споря съ математици.

Въ човѣшкото тѣло, при една извѣстна форма, мога да докажа, че грѣхътъ е ограниченъ въ извѣстно пространство на мирозданието. И тѣ ще видятъ, че е така. Но това е единъ отвлѣченъ, математически въпросъ, и, ако азъ бихъ се рѣшилъ да го доказвамъ, знаете ли, на какво щѣше да се обърне работата? Единъ знаменитъ цигуларь отива въ Парижъ, тамъ давалъ нѣколко концерта, сполучилъ да спечели симпатиитѣ на всички. Когато да замине, една вечеръ, той искалъ да даде единъ отличенъ концертъ, тѣй че да го помнятъ, да пишатъ вѣстницитѣ, че е свирѣлъ нѣщо много хубаво. За нещастие, обаче, той почналъ да свири една много дълга ария, нѣколко часа, че, като се уморили слушателитѣ, започнали всички единъ по единъ да излизатъ и най-послѣ останалъ само прислужникътъ съ ключа; цигуларьтъ, въодушевенъ, продължавалъ да свири. Отишълъ прислужникътъ при него и му казалъ: „Господине, моля, азъ трѣбва да спя, вземете този ключъ, и, когато свършите вашето парче, затворете театъра“. И съврѣменнитѣ философи азъ ги намирамъ като тоя цигуларь: нѣкои излизатъ и говорятъ толкова много, че ние имъ казваме: „Я вземете този ключъ, че, като свършите вашата дисертация, затворете вашия театъръ, защото ние отиваме да спимъ“. А особено пкъ българитѣ не обичатъ много дългитѣ дисертации. Българинътъ е практиченъ: „Кажи ми съ двѣ думи, какво искашъ да кажешъ. Има ли Господъ, или нѣма Господъ? Има ли „онзи свѣтъ“, или нѣма „онзи свѣтъ“, а не да го опжвашъ много. Нѣмамъ врѣме, трѣбва да вървя на нивата. Има ли Господъ или нѣма? Ако нѣма, да ида да ора на нивата. Ако има Господъ, ще ида да му служа; а ако нѣма, ще работя за себе си“. Тѣй разрѣшава той въпроса „Има ли онзи свѣтъ или нѣма? питамъ да ми кажешъ“. И, слѣдъ като му кажешъ, че има

онзи свѣтъ, българинътъ казва: „Ти ходилъ ли си тамъ? Ти видѣлъ ли си го? Имашъ ли опитностъ?“ И, като му кажешъ, че си ходилъ на онзи свѣтъ, ще каже: „Нима може да се ходи на онзи свѣтъ, брей, тогава и азъ да ида!“ Много е практиченъ, иска да опита, готовъ е да направи всичко, но, усѣти ли, че излъжешъ веднѣжъ, тогава работата се измѣня.

Богъ има, защото въ свѣта сѣществува Любовь. И онзи свѣтъ има, защото има тоя свѣтъ. И онзи свѣтъ и този свѣтъ, той е единъ и сѣщъ свѣтъ. Когато говоришъ за „онзи свѣтъ“, говоришъ за единъ свѣтъ, който не разбирашъ, а когато говоришъ за този свѣтъ, говоришъ за единъ свѣтъ, който разбирашъ. Слѣдователно, свѣта, който не разбирамъ, наричамъ го — онзи свѣтъ; а свѣта, който разбирамъ, наричамъ го — този свѣтъ. Има онзи свѣтъ, който ние не познаваме, а този свѣтъ е, който познаваме. Слѣдователно, извѣстното ние наричаме физическо, а неизвѣстното ние го наричаме духовно. Но що е физическото и що е духовното? Физическиятъ свѣтъ е проявениятъ свѣтъ, а духовниятъ свѣтъ е непроявениятъ. Като казвамъ „непроявенъ“, това не значи, че въ сѣщностъ той не сѣществува, а само че този свѣтъ не се е още оформилъ за нашитѣ чувства, а само за нашето понятие, той е извънъ нашитѣ чувства, и ние го наричаме — духовенъ свѣтъ. И този духовенъ свѣтъ е причина на всичко, което става на земята. И, ако вие желаете, може да си направите какъвто искате опитъ. Вие казвате: „Азъ мисля, че съмъ господарь на себе си, имамъ воля, каквото искамъ, мога да направя“. Но не може да направишъ това, което искашъ, а може да направишъ само това, което ти заповѣдватъ, както на войникъ на бойното поле: ще стрѣляшъ, защото ти заповѣдватъ. Ти си свещеникъ, служишъ въ черквата — защото ти плащатъ; ще служишъ, народътъ иска това. Казвашъ: „Азъ съмъ свободенъ да служа или не“. Не, не си свободенъ: който е опопенъ, не е

свободенъ; който е проповѣдникъ, не е свободенъ. И при това ние се хвалимъ, че можемъ да мислимъ. Само свободнитѣ хора могатъ да мислятъ, а хора, които не сж свободни, тѣ повтарятъ нѣщата. И, слѣдователно, свърѣмненитѣ хора прѣповтарятъ, декламирайтъ, споредъ мене, отлични декламации: „Зелена си, моя горо, миришешъ на младостъ; но въ сърце ми ти вселяващъ само скръбъ и жалостъ“. Аа, отличенъ поетъ, той декламира отлично. „Азъ, казва, вѣрвамъ въ единъ триединенъ Богъ“. То е декламация. „Има Господъ“ — декламирашъ; „българинъ съмъ“ — декламирашъ. „Ама азъ съмъ ученъ“ — декламирашъ, нищо повече! Българинъ си, баща ти, майка ти сж българи, родилъ си се между тѣхъ — декламирашъ. Я ми кажете вие, каква е българската кръвъ? По какво се отличава българската кръвъ? Нѣкои казватъ, че азъ не мога да разсждавамъ. Днесъ ще разсждавамъ философски и много обективно. Тѣзи учени химици, естественици, анализирали ли сж българската кръвъ, и по какво се отличава тя отъ английската кръвъ и т. н. Дѣ имъ сж таблици и изчисленията? Каква е българската кръвъ? Азъ искамъ да я видя, да видимъ резултатитѣ отъ нея. Съ какво се отличава тя? Когато нѣкой естественикъ говори за нѣкое сѣме, той трѣбва да опише не само външната форма и бѣлѣзитѣ, но и вътрѣшнитѣ, и даже всѣко едно сѣме какви резултати може да даде. Българска кръвъ имашъ. Каква е твоята кръвъ? Не само че българитѣ не сж опрѣдѣлили, по какво се тя отличава, но и англичанитѣ, и тѣ казватъ: „Англичанинъ съмъ, въ моитѣ жили тече английска кръвъ“. Но и тѣхнитѣ химици не сж опрѣдѣлили, каква е тѣхната кръвъ. По какво се отличава тя? Събератъ се българи, англичани, французи, руси, американци, и казватъ: „Тукъ българска кръвъ тече. Англичанинътъ, и той казва: „Английска кръвъ тече“. Все българска, руска, американска, кръвъ тече, но каква е кръвта тамъ? Всички хора говорятъ съ неизвѣстни числа, съ прѣдположения. И, слѣдователно,

азъ ги обсъждамъ, казвамъ: тия българи декламирахъ отлично, и германци, англичани, французи и американци, всички декламирахъ, и отлично декламирахъ, но не мисляхъ още. Теософитѣ опрѣдѣляхъ, че човѣкъ е „манасъ“ — същество, което мисли. Да, първитѣ хора, които сж дошли на земята, които създадоха земята, мислѣха; но ония, които останаха да я управляватъ, тѣ прѣстанаха да мислятъ.

Сега, нѣкой пжтъ, гледамъ, когато азъ държа нѣкоя бесѣда, ще извадятъ отъ нея нѣкой пасажъ и ще кажатъ: „Той развращава българския народъ“. Ее, хубаво, кажете елементитѣ на моята развратителна рѣчь, елементътъ, който измѣня живота. Добрѣ. Азъ нѣмамъ нищо противъ да ме критикуватъ, но нека онѣзи критици бждатъ разумни критици. Да докажатъ, кои сж елементитѣ на развращението. Споредъ нашето схващане, развращение, „развъртамъ“, това значи: ако на едно колело, което има завъртени винтове, ти ги развъртишъ, ти правишъ развращение, и ония хора, които сж въ колата, може да паднатъ. Питамъ ви, моля, кажете ми: на коя ваша кола, кой винтъ съмъ развъртѣлъ? Кои сж свидѣлитѣ? Азъ съмъ готовъ да слушамъ. Кажи: — На задното колело, на еди-кое-си мѣсто, си развъртѣлъ еди-кой-си винтъ, и ще призная, че азъ съмъ развратилъ, и че е имало опасностъ да паднатъ хората. Азъ употребявамъ „развинтвамъ“ въ много мека форма. И всички трѣбва да мислятъ, и азъ искамъ всички, които ме слушате, и вие да мислите много здраво, а не да декламираете. „Азъ вѣрвамъ въ Господа“ — това не е вѣрване, то е декламирање. Ти за този Господъ, въ когото вѣрвашъ, готовъ ли си да умрешъ заради него, да се самопожертвувашъ, да дадешъ всичкото си имане? Ти за жена си, за дѣцата си, можешъ ли да умрешъ за тѣхъ? Това е убѣждение; макаръ и да е заблуждение, то е все идеалъ, въ него намиратъ хората смисълъ. Герой е онзи, умира за една идея. А ти, правовѣрникъ, който вѣрвашъ въ единъ троеличенъ Богъ,

а не си готовъ да дадешъ единъ косъмъ отъ братата си, позволи ми да се усъмня въ твоята правовѣрностъ. Ние трѣбва да разсждаваме право: мислимъ ли ние, или не? Да знаешъ, въ твоитѣ жили тече ли българска кръвь или не тече, и тази българска кръвь отъ дѣ води своето начало. Нали всѣка една рѣка има свой изворъ? Българската кръвь отъ дѣ води своето начало, и отъ дѣ води началото си английската кръвь? Азъ ще се радвамъ, нека ми кажатъ, отъ дѣ започва изворътъ на нѣщата. А има сжществена разлика въ кръвта на хората. Азъ ще бжда искренъ.

Тази българска кръвь какъвъ цвѣтъ дава на българското лице? — Възчеренъ, значи, въ българската кръвь прѣобладава на първо мѣсто вжглеродътъ, или вжглеродната енергия, която го кара да се държи близо до земята, затова той е оръчъ, градинарь, пастирь. А въ кръвта на англичанина прѣобладава водородътъ, водородната енергия, затова той е търговецъ, ходи по морето навсѣкждѣ, неговитѣ хора сж по цѣлия свѣтъ. Да, казвамъ азъ, въ кръвта на англичанина, има повече вода. И, ако искашъ да станешъ приятель съ англичанина, напои го съ хубава вода. А ако искашъ да станешъ приятель съ българина, дай му едно парче земя, той ще те помни, ще каже: „Той ми даде много хубава земя.“ И тъй, българитѣ станаха българи, когато вжглеродътъ взе надмощие въ кръвта имъ; англичанитѣ станаха англичани, когато водородътъ взе надмощие въ тѣхната кръвь. Това сж енергии вжтрѣ въ природата. Но единъ день тия енергии ще се измѣнятъ. И сегашниятъ българинъ ще се измѣни, ще стане отъ него нѣщо ново, и нѣма да се нарича българинъ. И ще дойде врѣме, когато и англичанитѣ ще се измѣнятъ. Нѣма да се наричатъ англичани. Нѣщо ново ще се нарекатъ. А съврѣменнитѣ българи и съврѣменнитѣ англичани ще останатъ въ архивата, да ги проучаватъ, като старинно нѣщо — какъ тѣ сж се проявявали въ миналото. И тъй,

ние всички трѣбва да се повърнемъ, да почнемъ да мислимъ и да разсждаваме най-първо за себе си, а не да се занимаваме съ други философии. Най-първо трѣбва да се занимаваме съ великата философия на нашето тѣло, съ ония велики причини, които отначало сж почнали да дѣйствуватъ, съ причинитѣ, които сж създали ржката. Ржката не е още завършена. Какво е мислила природата, когато е създала окото, ухото, човѣшката уста, езикъ, носъ, какъвъ е смисълътъ на всичкитѣ тия органи? Какво е тѣхното прѣдназначение? Нима човѣшкиятъ езикъ има за цѣль само да прѣобрѣща храната? За езика у млѣкопитающитѣ хората мислятъ, че ималъ само едно прѣдназначение—да прѣобрѣща храната. Въ сжщностъ, обаче, езикътъ има три служби: не само да прѣкарва храната въ гърлото, но и да вкусва, да прави различие между хранитѣ, и третата служба да говори и пѣе. Того сж все служби на езика. Ще питамъ сега, ако природата е турила тия органи, какво е мислила тя първоначално? Вие нѣмате за това никакви спомени. Вие виждате, че имате езикъ, че имате очи; но какъ сж създадени тия очи, какъ е създаденъ този езикъ, вашето ухо, мозъкътъ, вие абсолютно никакво понятие нѣмате. И, ако азъ бихъ попиталъ нѣкого отъ васъ: знаете ли колко нерви има вътрѣ въ човѣшкото тѣло? колко нерви има, чрѣзъ които тѣлото функционира? Тѣ сж 700—800 милиона отдѣлни нервчки, съ които тази велика държава сжществува. Толкова жици сж, чрѣзъ които функциониратъ всевъзможнитѣ енергии въ природата и ставатъ възприлтията. Знаете ли, колко дена ви трѣбватъ да ги прочетете? Вие малко се понапънете да прочетете 1000.000 и тогава направете си смѣтка, колко години ще ви вземе да прочетете 800 мил. А знаете ли, колко врѣме е взело на природата, и колко милиони сжщества сж работили за тѣзи жици? Знаете ли, какви сж били ония електротехници на невидимия свѣтъ, които

сж турили тази инсталация вътрѣ въ нашето тѣло? И нѣкой седи и казва: „Чудно и страшно е създаденъ човѣкътъ.“ Но какъ е създадено всичко това? Писалъ е пророкътъ: „чудно и страшно“ той мисли, но съ какво мисли? Да, страшно, 800 милиона жици, дълги вжженца има, разбирате ли? И знаете ли, че, ако биха васъ турили да направите тия жици въ нѣкоя фабрика и бихте платили, дори 10 милиарда не биха били достатъчни. Нѣкои отъ тѣхъ сж толкова тънки, че фабрикантътъ ще каже: „Не може въ нашата фабрика такива тънки жици да направимъ.“ А ако вие хванете специална експедиция да идете на слънцето, на Марсъ, Сатурнъ, или другадѣ, да направите тази инсталация и да се върнете... вие мислите ли за тая разходка? Когато дойде нѣкой инженеръ отъ невидимия свѣтъ да направи едно изобрѣтение, той работи, връща се на земята, ще чакате дълго врѣме и ще чувате: на еди-кое-си мѣсто се появили нови жици. И когато ние разглеждаме мозъка въ по-низшитѣ сщества, въ прѣдната частъ на мозъка има бѣли нерви въ зачатъчно състояние, а въ човѣка тѣ сж дълги, и чрѣзъ тѣхъ се проявява и функционира човѣшката мисль. Знаете ли, отъ коя фабрика сж направени тѣ? Нѣкои искатъ да ни убѣдятъ, че тѣ сж направени въ мозъка. Природата е приготвила тия частици отъ много далечни пространства, и тогава тѣ сж прѣкарани на земята чрѣзъ четири вида енергии: замѣнямъ сега индускитѣ термини съ нашитѣ — вжглеродни, водородни, азотни и кислородни енергии.

Азъ вземамъ думата водородъ — тя означава ония енергии, които сж свързани съ атома на водорода. И, за да бжде единъ атомъ вжглероденъ или водороденъ, то си има много по-дълбоки причини, отколкото съврѣменнитѣ химици мислятъ. Има си съвсѣмъ други причини, за които ние нѣма да се спираме, тѣ сж области, за които въ бждеще ще мислимъ. Тя е велика, дълбока наука. Тия енергии сж прокарани на части, и тогава она великъ ин-

сталаторъ е дошълъ и почналъ да поставя тая инсталация, и вашиятъ мозъкъ е почналъ да работи, а вие почвате да мислите. Та, нѣкои отъ тия жички, за да се изработятъ въ ангелскитъ фабрики, това струва 10 милиарда лева злато; тѣ сж жички дълги само 2-3 милиметра и много тънчки. И когато вие седите и казвате: „Тази глава защо ми я е далъ Господъ, пари да ми е далъ!“ — Приятелю, имашъ въ главата си една жичка, 10 милиарда сж похарчени за нея, не банкноти, а злато — ефективенъ, за да мислишъ. И ти, който декламирашъ сега, казвашъ: „Защо ми е далъ Господъ тия способности, тия таланти, когато азъ не мога да се проявя?“ То е смѣшно, синътъ да обвинява баща си: „Защо ми е купилъ баща ми цигулка и лжкъ, като не мога да свиря? Искамъ да играя.“ Баща ти ти е хваналъ отличенъ учителъ, купилъ ти е ноти и всичко, само да свиришъ. И сега съврѣменнитъ хора, които декламиратъ, казватъ: „Тия работи сж много дълбоки. Ако почнемъ да мислимъ, ще ни изхвъркне чивията, и, слдѣвателно, защото чивията ще изхвъркне, не трѣбва да мислимъ. И всѣки, който се осмѣли да каже нѣщо, той е еретикъ, той е лъжець — мами хората. Ее, хубаво, кажете ми тогава, въ какво седятъ вашитъ истини? Азъ нѣмамъ нищо противъ, но, като кажемъ „лъжець“ тя е много силна дума. Отъ какво излиза „лъжа“, или „лижа“ на български? Азъ бихъ желалъ нѣкои отъ васъ, ако има тукъ студенти филолози отъ университета, бждете тѣй добри да запитате вашитъ професори: коренътъ на думата „лъжа“ отъ какво е излѣзълъ, и дали този коренъ е чисто български, славянски ли е, или е една дума, която произтича отъ нѣкой по-старъ езикъ, и какъвъ е първоначалниятъ ѝ коренъ, — ще ми направите голѣма услуга. Лъжешъ, значи, не говоришъ истина? Добръ. Но опрѣдѣлете ми тогава, какво нѣщо е истината. Ако говоримъ за истината и лъжата, трѣбва да ги опрѣдѣлимъ като двѣ величини. По какво се отличаватъ тѣ? Истината, като влѣзе въ човѣка,

внеся единъ елементъ на смѣлость. Като знае истината за нѣкаква идея, той е готовъ да умре за нея. А лъжата, като влѣзе въ човѣка, прави го страхливъ. Слѣдователно, всѣко нѣщо, което прави хората страхливи, е лъжа: това е споредъ логиката. Всѣко нѣщо, което прави човѣка страхливъ, има лъжа въ себе си; а всѣко нѣщо, което прави човѣка смѣлъ и рѣшителенъ да мисли и разсждава, го доближава до истината. Така е практически. Туй, което азъ ви говоря, прави ли ви страхливи? Ако ви прави страхливи, азъ ви говоря лъжа. Но, ако туй, което азъ ви говоря, ви прави смѣли, рѣшителни и щастливи въ живота, азъ ви говоря истината. И, тогава, кой говори истината и кой говори лъжата? Не само за единъ моментъ да се насърчишъ. Не, не. Азъ мога да ви дамъ едно винце, вие ставате смѣли и казвате: „Здраве ли, кой съмъ азъ?“ Но послѣ, като отрѣзѣте, казвашъ: „И азъ не зная, кой съмъ.“ Нѣма такива промѣни въ истината, тамъ ще се познавашъ повече, ще бждешъ смѣлъ всѣкога. И, слѣдователно, истината подразбира, че тя е безъ промѣна, и носи свѣтлина въ себе си. И за всички ония растения, които сж яки и здрави, по това азъ мога да сжда за тѣхната здравина, че тѣ сж били подъ влиянието на слънчевата свѣтлина; а ония цвѣта въ избата сж много крѣпки, защото за тѣхъ е липсвала слънчевата свѣтлина. И тѣй, истината прави нѣщата гжвкави и пластични, а лъжата ги прави крѣпки и неустойчиви.

Сега, вие ще ми зададете въпросъ: какво стана съ твоя 13 ст. тамъ? Ами че туй 13 число е фатално, именно азъ за 13 число говоря. Туй значи — мисли ли този човѣкъ сега? Иосифъ е човѣкътъ, който мисли и разсждава.

„И вземи майката“ — майката, това е противорѣчието, което ни заставя да мислимъ. А на еврейски буква *М* означава смъртъ. Значи, смъртъта има два процеса въ природата. Единътъ, който разрушава, а другиятъ, който гради. Не може да гра-

дишъ, ако не си разрушилъ нѣщо. Тия два процесa работятъ едноврѣменно въ природата, и чрезъ тѣхъ става мисълъта. И отъ всички видоизмѣнения произлизатъ животътъ и смъртъта. Мария е жената, която минава, разваля и чисти всичко. Тя родила едно дѣте и развалила работата на хората, и туй дѣте имъ създаде цѣла беля. И знаете ли, колко хора умрѣха зарадъ това дѣте? Само инквизицията е опърлила 50 милиона такива хора. Ами Неронъ, римскиятъ императоръ, колко хора уби? Ами сега колко хора отидоха по бойнитѣ полета? Значи, Мария, която роди едно дѣте, навлѣче беля на хората. Слѣдователно, тя иска да очисти, да изкорени всичко, и да посади нѣщо ново, а като дойде Христосъ, ангелътъ му каза: „Иди въ Египетъ“. А Египетъ е физическиятъ свѣтъ. Това дѣте, за да разбере свѣта, трѣбва да иде въ Египетъ да се учи. Защо е земята? Материалниятъ свѣтъ, физическиятъ свѣтъ е свѣтъ за наука. И когато ви гонятъ отъ нѣкъдѣ, Господъ ви казва: „Да идешъ въ Египетъ да се научишъ,“ а като се върнешъ пакъ, ще знаешъ да разсѣждавашъ за ония нѣща, които природата е създала. И ако ме питате: „Защо сме на земята?“ Ще ви кажа — да се учите. Въ всѣко учение има страдание, но самото учение не е страдание, произвежда страдание, а страданието е като основа да можемъ да научимъ нѣкои нѣща. Слѣдователно, ние сме на физическия свѣтъ да се учимъ. Е добръ! Какво трѣбва да се учимъ? Казватъ: „Азъ съмъ българинъ,“ тамъ другъ нѣкой ще каже: „Азъ съмъ сърбинъ.“ И послѣ онѣзи филолози на сърбитѣ ще кажатъ: „Вие трѣбва да считате българитѣ врагове, понеже тѣ спѣватъ вашата националностъ.“ И българитѣ ще кажатъ: „Вие трѣбва да мразите сърбитѣ, тѣ спѣватъ вашата българска култура.“ И въ името на Бога се молятъ и еднитѣ и другитѣ, викатъ този Господъ, каточе този Господъ не си знае работата, та тѣ да го учатъ. Сърбитѣ, онѣзи правовѣрни отци на единъ народъ, казватъ: „Ти, Господи, не искашъ

ли да знаешъ, какво правишъ съ насъ?" И Господъ, като погледне отгоръ, казва: „Тия мои много учени дѣца отлични философи сж станали, тѣ сж се раздѣлили на българи, сърби и т. н. и мислятъ, че тѣхнитѣ игри сж толкова сериозни, та трѣбва и азъ да дойда да играя съ тѣхъ. Но вие може хиляди години да си играете, и единъ день, когато поумнѣете и прѣстанете да бждете българи и сърби, азъ ще дойда да ви оправя.“ Тѣзи думи не сж мои, Христосъ е училъ сжщото учение. И апостолъ Павелъ казва: „Въ Христа нѣма нито юдеи, нито елини, нито скитъ, нито рабъ.“ Слѣдователно, всички тия противорѣчия сж произлѣзли отъ декламирање, ние не мислимъ, ние прѣповтаряме, ние винаги декламираме и декламираме, докато се изгуби тая декламация. Но настанало е вече врѣме и за мисль — за сериозна мисль. Декламацията вече се е изтъркала и станала безмислена. Иде изпитна комисия, декламации не искатъ. Задаватъ ти една задача, рѣши я вече, ржкавитѣ ги хвърлятъ и другари нѣма да има, които да ти подказватъ; искамъ да разсждавашъ сериозно. Начина всички знаятъ, погледне въ ржкава си и каже: „Азъ зная.“ — Говори, отговаря, . . . а като го изкаратъ на таблата, — само способнитѣ ученици работятъ на таблата, а неспособниятъ прѣглжща, — почва тия формули, развива ги и математически разсждава; а които не знаятъ, поглеждатъ учителя, казватъ: „Кажете нѣщо.“ Но той е далече, понеже има комисия, тази комисия е дошла въ свѣта и всички ще ви повика на таблата — нѣма декламация сега, задачата ще я рѣшишъ. Затуй, когато казвамъ, че се е свършило врѣмето на декламациитѣ, азъ бихъ желалъ да продължава още това врѣме, но Господъ ще ви повика на черната дъска, ще ви даде единъ пликъ, и никой нѣма да има около васъ. Тамъ, на таблата, ще се поизпотите малко. И, като излѣзете отъ тази комисия, тя ще ви каже: или че знаете да мислите, или че знаете само да декламирате. Тя ще рапортира въ невидимия свѣтъ, ще каже: „Еди-

кой-си свещеникъ, отличенъ проповѣдникъ е, но не знае да мисли.“ „Еди-кой-си, Иванъ Драгановъ, отличенъ професоръ, дипломиранъ астрономъ; другъ, Иванъ Стояновъ, прѣподава биология, но не знае да мисли.“ „Драганъ Стояновъ прѣподава философия, но не знае да мисли.“ Всички декламиратъ, но не знаятъ да мислятъ. Тѣй комисията рѣшава отгорѣ: „Не знаятъ да мислятъ.“ Какво правятъ? — Декламираатъ. Тѣ сж отлични дѣца на декламацията, които минаватъ за професори. И тѣй, ангелътъ казва: „Вземи сина си, и майка му, и идете въ Египетъ да се учите.“ И този ангелъ сега иде и казва на васъ: „Хайде, вървете въ Египетъ.“ А вие ще въздишате за Иерусалимъ. Но този Иерусалимъ е мѣсто за жертвоприношения, а въ Египетъ има мъдростъ, редъ и порядъкъ. И защо Господъ съсипа Иерусалимъ? Тамъ евреитѣ почнаха да правятъ толкова жертвоприношения, че храмътъ започна да мирише на кръвъ. И Господъ каза: „Съборете тоя храмъ, азъ кръвъ не искамъ: Искамъ хората да мислятъ, да служатъ съ ума, съ сърцето си, съ душата си.“ И днесъ този Господъ иде, и ако съврѣменнитѣ хора не се научатъ, той ще каже сжщото и на тѣхъ, и всичкитѣ храмове ще се разрушатъ, както иерусалимскиятъ храмъ, и ще прати всички въ Египетъ. По цѣлия свѣтъ ще стане тѣй, всичко ще се разруши. „Ее“, сега ще кажете, „докажи го!“ Азъ ще ви пратя, когато храмоветѣ се съсипятъ, ще ви пратя да ги видите, и ще ви кажа: Вижте ги! Вѣрно ли е това? — „Защо стана това?“ — Защото не мислѣхте, не вършихте волята Божия, а вършихте своята воля. Вие не се учихте, а казвахте: „Лъжешъ.“ Когато дойде нѣкой да говори истината, вие искате да го махнете. Лъжата събаря, а истината гради. Но, ако азъ бѣхъ първиятъ, който говори истината, казвамъ ви: „Вие сте честити хора, азъ ви уважавамъ.“ Е, да видя културата ви, да видя вашитѣ затвори, вашитѣ църкви, училища, женитѣ ви, вашитѣ моми и момци, какъ живеете въ домоветѣ

си. Азъ бихъ желалъ да почерпя една поука отъ вашия възвишенъ моралъ. Азъ съмъ готовъ да направя сега посѣщението. Имате ли вие този моралъ? Ако бѣхте толкова умни, отдѣ сж тия ваши дългове? Имате повече отъ 20 милиарда да плащате. Имате повече отъ 10 — 15 министри избити по улицитѣ като псета. Отдѣ е това? Ами само това ли е? Азъ съмъ толкова доблестенъ, че ви говоря една истина, и не ви желая злото, не трѣбва да се лъжете, това не е българщина, но това е варварщина. И когато западнитѣ народи искатъ да опрѣдѣлятъ българитѣ, казватъ: „Вие сте варвари,“ и донѣкъждѣ сж прави. Българитѣ сж варвари, а онѣзи вѣрватъ подиръ варваритѣ. Сега за насъ да разрѣшимъ въпроса. Може ли вие да рѣшите въпроса? Защото българитѣ като индивиди не съществуватъ. Това е една колективна единица отъ много единици. Сега ще ви кажа: можете ли ли вие да любите? „Хубаво“, ще кажете, „тукъ сега ни барна нашето сърце, колко е топло!“ Радвамъ се, радвамъ се, това желая — любовъ, но казвамъ, на вашата любовъ отгорѣ, на този огънь, може ли да се изкове нѣщо полезно, може ли да се изтъче нѣкоя нижка? Или може ли на вашата любовъ да зрѣятъ плодове: ябълки, сливи, круши? Сега ще кажете: „Сега я втасахме!“ Какво? Дѣ, когато отъ лжчитѣ на нашето сърце почнатъ да зрѣятъ плодове, тогава ще се оправи свѣтътъ. Може, на човѣшкото сърце може да узрѣватъ най-хубавитѣ ябълки. На любовта отгорѣ узрѣватъ най-хубавитѣ круши, череши. И, когато азъ говоря по тоя начинъ, нѣкои казватъ: „Този езикъ е много загадъченъ.“ Не е загадъченъ, защото, ако почнете да изучавате човѣшкото тѣло, ще видите цѣлата природа — човѣкъ е единъ микрокосмосъ; каквото става въ цѣлата вселена, това става и въ човѣка. Въ човѣка всичко зрѣе: ябълки, круши, череши, грозде! Слѣдователно, тия твои круши, ябълки не зрѣятъ на слънчевата свѣтлина, а на твоята лю-

бовъ, та, който вкуси, да каже: „Отлично грозде има този човѣкъ.“

„Стани!“ казва ангелътъ, „вземи дѣтето и майка му и иди въ Египетъ“. Египетъ, то е тѣлото, тукъ червеитъ ще го ядатъ. И тѣлото на оня, който не знае да разсждава, червеитъ ще дойдатъ да го научатъ да разсждава. Ако ти не си изучилъ твоя стомахъ, казвашъ: стомахътъ е единъ търбухъ, който Господъ ще унищожи. Мозъкътъ е непотрѣбенъ, това е непотрѣбно, онова е непотрѣбно. Религиознитъ хора казватъ, че и безъ тѣло може. Свѣтскитъ хора, и тѣ отиватъ до друга крайностъ. Религиознитъ хора сж Донъ-Кихотовци. Не искамъ да ви обиждамъ, ще ме извините сега. Разсждане-нието е такова. Ние ще живѣемъ за Бога, нѣма да се опетняваме като Донъ-Кихота. Донъ-Кихотъ живѣе въ ума си само за своята Дулцинея. А Санчо-Пансо разсждава, че трѣбва да яде, трепери надъ тѣлото, като го заболи нѣщо, и казва: „Господинъ докторе“, та агънца, та пуйчета: „Само съ това човѣкъ може да живѣе“. Практиченъ човѣкъ е: за стомаха си мисли, че е воденица, до-тамъ е дошълъ, че трѣбва да мели. Като казвашъ на нетрѣзвия да пие вода, той казва: „Винцето е създадено отъ Бога за насъ, а водата е за жабитъ“. Санчо-Пансо тъй казва. Можете ли да ми докажете, че Господъ е създалъ виното? Азъ знаа, че водата е създадена отъ Бога, а виното е отъ хората. Господъ е създалъ гроздето, а виното е ваше. Слѣдователно, вие декламирате, а не мислите. И тогава ще взематъ туй вино, ще го направятъ да стане „Христова кръвъ“. Но виното, което трѣбва да изтича изъ нашия езикъ, то е разумното слово. Човѣкъ да не лъже. Разбирате ли? Когато азъ говоря, мене ме боли на сърцето заради васъ, като виждамъ, че вие сами си създавате всичкото нещастие. И когато говоря, азъ имамъ всичкото желание да не страдате. Спасението е прѣдъ васъ. Само единъ полукръгъ да направите, и ще измѣните фронта си. Това става всѣкога, когато натеж-

нѣе на човѣка. И когато вие кажете: „Въ голѣма бѣда съмъ“, азъ казвамъ: направи единъ полукръгъ и ще дойде щастието. Казвате: „Колко кръгове сме направили!“ Въ такава посока ще потеглите къмъ сѣверъ и къмъ изтокъ, и тогава ще вложите всичко. Но вие ще кажете: „На сѣверъ, ли? не знаешъ ли, че тамъ е студено? а пъкъ отъ изтокъ слънцето изгрѣва, какво ще търся тамъ? Ще ида на югъ и на западъ“. Казвамъ: досега въ тия двѣ мѣста сж се създавали всичкитѣ твои нещастия, и защото на югъ се произвежда топлината, а западътъ създава гжстотата, материята е станала толкова гжста, а огънятъ, който прониква въ тази материя, е станалъ толкова силенъ, че ти самъ се мжчишъ. Върви къмъ Истината—тръгни на изтокъ и на сѣверъ, този огънь ще се намали и разрѣди, и ще се образува топлина, въ която твоитѣ плодове може да зрѣятъ. Сега ще ми кажете: „Може ли да докажешъ това?“ Хубаво, ще тръгнешъ съ мене, ще се хванемъ ржка за ржка, ще мислишъ, както азъ мисля, ще чувствувашъ като мене, и, ако за една година не видишъ резултатитѣ отъ моята наука, тогава може да кажешъ нѣщо, но до една година нищо нѣма да казвашъ. Казва нѣкой: „Азъ мисля“. — Приятелю, ти досега не си мислилъ. Тебѣ жена ти е заповѣдвала, — ако си мжжъ, разбира се. По улицата, като вървишъ и минешъ въ лѣво, стражарьтъ ти казва да вървишъ въ дѣсно: „Върни се, тукъ не се позволява“. А ти казвашъ: „Азъ разсжждавамъ, имамъ воля да се върна“. Ще се върнешъ, какво ще правишъ? Сега, понеже има легитимации, казвашъ: „Нѣма да излизамъ, не съмъ разположенъ“. Не, не, ти не си свободенъ. Единъ страхъ имашъ, ти мислишъ—стражаритѣ какво сж издали, а не мислишъ за Божествената легитимация. На умъ не ти е дошло да живѣешъ по Бога—единъ чистъ, мораленъ и възвишенъ животъ. Казвате: „Сега сме млади, да си поживѣемъ, че, като остарѣемъ, тогава ще се молимъ цѣлъ день“. Но посочете ми единъ старъ човѣкъ,

който се моли на Бога. Нито единъ. Не, не, младото поколѣние трѣбва да бжде духовно, не само съ табели. На тия млади ние трѣбва да изяснимъ дълбокиятъ закони, защо трѣбва да се живѣе свободно и духовно, а не другояче. Нека направятъ единъ опитъ. Това не е за упрѣкъ. Направете младитъ поколѣния да мислятъ, дайте имъ свобода да мислятъ. А старитъ казватъ: „Синко, ти на нѣщата въ корена не рови, гледай човѣкъ да станешъ“. Какъ ще станешъ човѣкъ?—Ако си чиновникъ, завърти си ржката, когато Господъ спи, бръкни, вземи паритъ, и послѣ ще направишъ една малка добрина — ще помогнешъ на сирацитъ, и Господъ ще ти прости. И мислите ли, че тогава синътъ ще каже: „Това е моралъ?“ Съ такава една религия искате младото поколѣние да влѣзе въ църквата? Не, на младото поколѣние трѣбва друга религия, религия на истината, религия, която прави тия млади смѣли и рѣшителни. А сегашнитъ моми и момци, тѣ се самоубиватъ и казватъ: „Нѣма смисълъ въ животъ“. Защо?—„Защото въ тѣхната кръвъ се е промѣкнала лъжата, тя ги е направила крѣпки, и тѣ не намиратъ никакъвъ смисълъ и казватъ: „Не искамъ да живѣя“. И тогава въ университета студентитъ слушатъ лекции, въ гимназиитъ учатъ, но отъ тѣзи младежи не може да намѣришъ нито единъ студентъ, който да разсжждава здраво, изпокжсали му тия нижки въ мозъка, изкуфили ума му. На младото поколѣние трѣбва една свѣжа, кристална мисълъ, Божествена мисълъ, която да даде просторъ на душитъ имъ да хвъркнатъ, да ходятъ изъ пространството, да иматъ енергия, да мислятъ и сериозно да мислятъ. Слѣдователно, това е, което трѣбва и което ти е дадено: вложи истината въ душата си, и тази истина като се вложи въ обществения животъ, ние може да го оправимъ по-скоро съ знание, отколкото безъ знание. Като се счупи нѣкоя кола, не се искатъ философи, а работници; като се строи здание, трѣбватъ майстори; когато се убие нѣкой човѣкъ, изиска се една майка да го

повърне пакъ въ живота. Знаете ли, какво е сега майката? Когато станешъ майка, трѣбва да родишъ дѣте, да го отгледашъ и възпиташъ. А сега майките заблуждаватъ дѣщеритѣ си. Приказватъ имъ за моди, за капели, за това, за онова, а за същественото и дума не става. Събиратъ се, и момата мисли и момъкътъ мисли, а като дойде до негодитѣ на живота, какъ ще се научатъ? Казватъ: „И вие ще се научите, както и ние сами се научихме“. Не е тъй. Сегашнитѣ моми и момци трѣбва да знаятъ смисъла на живота, какъ се създава човѣшкото тѣло, каква е длъжността на майката, на бащата, на учителя. И не само по форма, но и по същество. Всички трѣбва да знаятъ своитѣ задължения, и да ги изпълняватъ най-добросъвестно за благото на ближния. И нѣма защо да се осждаме ние. Този ангелъ казва на Иосифа: „Стани! вземи дѣтето и майка му и бѣгай отъ Иерусалимъ“. Сир. бѣгай отъ тази, сегашната цивилизация, която е извратила всѣка мисълъ, която е осждена: тя е обезличила хората и ги е приравнила.

Има единъ окултенъ разказъ за едного, който ходѣлъ да изучава източната наука, и, кой знае какъ, той попадналъ между едни адепти слѣпи: очитѣ на всички имъ били вдлѣбнати. Тѣ го хванали, разгледали го съ ржцѣ навсѣкждѣ: „Всичкото е като въ насъ, само очитѣ му не сж като нашитѣ. Трѣбва да се приравнимъ“. И натискатъ му очитѣ, и тѣ да станатъ като тѣхнитѣ. И въ единственото нѣщо, съ което човѣкъ може да намѣри пжтя, тѣ си турили тамъ прѣститѣ си: „Да станемъ еднакви“. И казватъ: „Искаме да приравнимъ тѣзи хора — да хлѣтнатъ очитѣ имъ“. Господъ е направилъ правилно очитѣ ни. Когато българинътъ казва „хлѣтнали очи“, много добръ разбира, какво значи това, а на религиознитѣ, като хлѣтнатъ очитѣ, веднага кажатъ: „Той праведенъ станалъ“. На всѣки човѣкъ, като изгуби всичко: имане, жена, дѣца, ще му хлѣтнатъ очитѣ, а щомъ всичко върви въ редъ, изпъкнатъ очитѣ му. Очитѣ

ни трѣбва да бждатъ такива, каквито Господъ ги е създалъ. Тѣ не трѣбва да хлѣтватъ. И азъ съмъ противъ хлѣтналитѣ очи. Почнатъ ли да ви хлѣтватъ очитѣ, това значи, че още не сте станали свети, нѣ имате едно болѣзнено състояние и скоро ще си заминете отъ този свѣтъ, безъ да сте разбрали, защо сте дошли тукъ. Сега вие трѣбва да знаете единъ великъ законъ: да имате свѣжи мисли и да разбирате, защо сж създадени вашитѣ тѣла. Спирали ли сте се вие да кажете: „Тия ржцѣ защо понѣкога сж сухи?“ Коремътъ ви боли, ще викате лѣкарь, и той ще ви направи диагноза. Никой не е разбралъ още причината. Лѣкарьтъ не може да знае причината. И, ако те боли ржката, знаешъ ли, какво казва ржката? „Господарю, съжалявамъ, че ти за много работи си ме употребилъ, но за сжщественото, за което азъ съмъ прѣдначена, ти не си ме употребилъ“. И ще мязате на онова момче, което, като му купилъ баща му цигулка и лжкъ, взело да пердаши сестра си съ лжка и счупило лжка. Той не свири, а бие. И вие казвате: „Набий го! Ржката е създадена, за да мушкашъ“. Не, ржката не е направена да биешъ и мушкашъ. Тази ржка е създадена да свиришъ. Това е нейното прѣдначение. Свирилъ ли си ти съ нея? — „Не“. Ти не си разбралъ смисъла на живота. Твоята ржка е направена да обърше сълзитѣ на онзи, който плаче; тя е направена — на гладния да дадешъ храница; тя е направена за онзи човѣкъ, който погинва, да го избавишъ съ ржцѣтъ си. Разбрахте ли ме? Ще декламирате ли, или ще мислите? Кажете ми сега: ще декламирате ли? Ако е за декламирање, и азъ декламирахъ тази сутринъ. И първото нѣщо, почнахъ да декламирамъ: „А когато се роди Исусъ въ Витлеемъ...“ И по нѣкой пжтъ декламирамъ много правилно, по нѣкой пжтъ се спирамъ, и тамъ има изключение, може нѣкой да каже: „Тамъ декламацията не е тъй“. И въ декламирането има изкуство. Но тамъ мисль нѣма. Иосифъ трѣбва да мисли. Ще кажете: „Отдѣ намѣри всичко това въ

този 13. стихъ? Всичкото въ 13. стихъ ли е?" Отъ тамъ изваждамъ тази мисль. Имашъ мозъкъ, то е реалното въ живота. И прави сж съврѣменнитѣ хора, когато казватъ, че трѣбва да почнемъ отъ видимия свѣтъ, за да разберемъ истинскитѣ нужди на нашето тѣло. И слѣдъ това ще дойдемъ да проучимъ първо физическитѣ проявления на човѣшкия животъ. Сега отъ паметивѣка много култури сж се явявали, но свѣтътъ още не е достигналъ до този уровеньъ, до който трѣбва да бжде. Защо? Защото хората още не мислятъ. Но тази комисиия, която иде сега, тя ще застави хората да мислятъ.

Сега, една малка диверсия отъ тия мои философски разсждения. Тѣ сж скрити малко, защото едновременно трѣбва да разсждавамъ отъ една страна, да коригирамъ и да посаждамъ отъ друга. Ще ви прѣдставя, въ какво положение се намиратъ съврѣменнитѣ хора. То е едно прѣдание. Доколко е вѣрно, не мога да ви кажа, но се помни. Датира отъ врѣмето на Нерона. Въпросътъ е за една прочута римлянка, дъщеря на единъ патриций — Вероний, а тя се е наричала Винцила. Била е една отъ най-красивитѣ дѣвици въ Римъ, толкова красива, толкова грациозна, толкова благородна и смѣла по характеръ, щото всички сж се очудвали на нея. Единъ день, по една случайность, за щастие или нещастие, наблизю до нея минава Неронъ, който по обичая си обръщаль внимание на всичко, и като актьоръ и като художникъ, ученикъ на Сенека, но който обичаль женитѣ по особеному, и тя му е обърнала вниманието. Праща той вечерта и казва на баща ѝ: „Искамъ дъщеря ви да дойде една вечеръ на разговоръ, да прѣкара въ моя палатъ една вечеръ“. Когато баща ѝ съобщилъ това, тя веднага казва: „Не! азъ прѣдпочитамъ смъртъта, отколкото палата на Нерона!“ Връща тя пратеницитѣ на Нерона. Тѣ му съобщаватъ това. Неронъ, който е билъ много гордъ, казалъ: „Много добръ.“ Изпраща той нѣколко души преторианци: „Вземете я и ще наведете носа на тази гордѣлива римлянка, ще я цѣлунете

нѣколко пѣти." Въ Римъ всички безъ изключение трѣбвало да зачитатъ волята на Нерона. Казвамъ, тази дѣвица, тя не е разбрала живота, разбирате ли? Като е влизала въ затвора, тѣ за първи пѣтъ я посрѣщатъ съ една много груба постѣпка. Сега вие, съврѣменнитѣ хора, ще кажете: „Какво лошо има въ това, да иде въ двореца на Нерона, нали? Споредъ съврѣмения моралъ, човѣкъ може да направи едно малко отклонение, но тази мома е мислила, разбирате ли? Тя си има свой идеалъ. Воля има въ нея: „Не искамъ да ида! За нищо не желая да ида въ двореца!“ Онзи, който е билъ опрѣдѣленъ, отишълъ да изпълни волята на Нерона съ насилие, и слѣдъ туй, по заповѣдта на Нерона, я пуснали навънъ. Тя излиза, напуща Римъ, съврѣшено се отдалечава отъ тамъ, въ нейната душа се явява отвращение къмъ римската цивилизация: „Въ Римъ нѣма нищо благородно, то е позоръ за Римъ, азъ не искамъ да бѣда отсега нататкъ римлянка.“ И отива въ южната страна, минава въ Африка, въ една планинска мѣстность. Тамъ се подвизавалъ, като отшелникъ, другъ римлянинъ, станалъ християнинъ, на име Финиций, който много дълбоко е разбиралъ живота и е билъ отличенъ философъ. Младъ човѣкъ, на около 35 години, 15 години се е подвизавалъ той. Ималъ е желание да изчезне тази негова красота, която съблазнявала женитѣ. И, колкото повече врѣме минавало, толкова по-красивъ е ставалъ: той взималъ огледало и всѣки день, като се оглеждалъ въ него, още по-красивъ ставалъ. На Христа се молилъ и казвалъ: „Господи, този дяволъ, тази външна съблазнь, да се махне отъ мене.“ И той искалъ да изчезне тази негова красота, да бѣде угоденъ Богу. „Господи, ти се яви и ми покажи пѣтъ, искамъ да живѣя единъ чистъ и святъ, възвишенъ, неопятненъ животъ.“ 15 год. това е било все неговата молитва. Единъ день, къмъ обѣдъ, той вижда тази Винцида въ пустинята; тя върви, иде къмъ него, и той си казва: „Аа, и тукъ ме намѣри този дяволъ, отиде ми душата!“

И той се бори, и тя се бори. Тя е погнусена отъ онзи развратъ, който е въ Римъ, въ двора на Нерона, отъ онова безправие; а Финиций, и той се подвизава и казва: „Единъ дяволъ иде сега, въ тази красива жена дяволъ виждамъ, сега ще трѣбва да воювамъ. Ако сега пропадна, пропаднахъ завинаги, отидохъ вече. Сега или никога!“ А тя се приближава до него и му казва: „Отче свети, моля ти се, бжди тъй добъръ...“ и почнала да плаче. — „Аа, колко е хитъръ този дяволъ!“ И той пада на колѣнѣ при нозѣтъ ѝ и казва: „Моля ти се, сестро, не ме изкушавай, много съмъ грѣшенъ, отдалечи се отъ мене, ти ще ме погубишъ.“

Вие, съврѣменнитѣ хора, сте като този святия и тази римлянка. Ние не се разбираме. Вие сте сега тази римлянка, която е излѣзла отъ Римъ, която сж я цѣлували въ затвора насила, противъ волята ѝ. А православнитѣ, правовѣрнитѣ, католици, евангелисти, мохамедани, будисти, всичкитѣ сж Финиций. Тѣ постоянно се молятъ въ църквитѣ си, и, когато ние искаме да имъ покажемъ пжтя на истината, тѣ казватъ: „Махнете се, вие ще ни съсипите църквата!“ Казвамъ за този Финиций, че нѣмаше по-удобенъ случай да помогне на тази дѣвица. Нейната душа се кжсаше въ безсмислието на живота: тя не можеше да разбере главния въпросъ — защо човѣкъ трѣбва да живѣе на земята? И веднѣжъ съдбата ѝ измѣнила, тя прѣстава да мисли; на туй противорѣчие тукъ той трѣбваше да ѝ помогне. А той ѝ каза: „Махни се, голѣмъ грѣшникъ съмъ.“ Тя не можа да го разбере. „Ти ще ми покажешъ пжтя“, казва му тя, „пжтя искамъ азъ да зная, този истински пжтъ.“ И питамъ сега, азъ задавамъ този въпросъ и на тази римлянка, и на този Финиций. И двамата още не сж намѣрили смисъла на живота. Христосъ между тѣхъ още не е дошълъ. Търсятъ го, тя — въ Римъ, той — въ пустинята 15 години, въ името на Христа. Срѣщатъ се, не се разбиратъ; той — като християнинъ, тя — като езичница, въ името на ония познания, които е носѣла съ себе си. А

истината ще имъ покаже този, живиятъ, ангелъ, който ще слѣзе. Азъ оставямъ историята, безъ да правя заключение. Вие си направете заключение за себе си.

Сега, мнозина отъ васъ сте били цѣлувани вътрѣ въ затвора. „Аз!“ ще кажете вие. Цѣлувани сте: въ затвора на Нерона, мнозина отъ васъ сте цѣлувани тамъ по заповѣдта на Нерона. Мнозина отъ васъ сте канени въ Нероновия палатъ. Какъ сте рѣшили въпроса? Азъ спирамъ тамъ, но ви казвамъ: вие сте на единъ кръстопѣтъ, на тази римлянка и на този младъ светия. Вие сте на кръстопѣтъ, и какъ ще рѣшите въпроса? Оставямъ вие, мъже и жени, да рѣшите въпроса. Бждащата култура зависи отъ туй разрѣшение.

„Вземи сина си и майка му, иди въ Египетъ, и чакай тамъ, додѣ ти кажа да се върнешъ.“

И сега азъ слушамъ гласа на онзи ангелъ и казвамъ:

„Върни се!“ Дано моятъ Господъ да ви даде свѣтлина, да ви даде своята мъдрость, да ви даде своитѣ знания да просвѣтнете. Този Господъ на Любовта, комуто азъ служа, този Господъ на Мъдростта, този Господъ на Истината, да ви даде всичкото свое благословение, да го познаете, за да разберете, какъвъ е дълбокиятъ вътрѣшенъ смисълъ на този животъ, който вие не познавате още. И да сте не българи, ами азъ желая вие да сте дъщери и синове на този Господъ, който е създалъ цѣлата вселена. Да имате достъпъ до неговото царство, да ходите свободно. Да бъдете достойни за неговата Любовь, и да му благодарите и да го славите.

Това ви желая на всички ви!

Господъ да благослови всички ви съ най-големото благословение. Да ви даде сила, мъжество на всинца ви!

И изъ вѣрвамъ, че вие ще бъдете герои на бждащата култура на Любовта, на бждещето ново човѣчество, което носи надпись:

Любовъ за всички!

Ананий и Сапфира.

„И станаха по-младитѣ, обвиха го и изнесоха, та го погребоха“¹⁾)

Тия, младитѣ хора, друга работа не могат да правятъ: като умре нѣкой си, тѣ го погребватъ. Новитѣ идеи измѣстватъ старитѣ. Сега, понеже го воримъ въ съгласие съ законитѣ, които владѣятъ въ природата, азъ всѣкога имамъ за цѣль да изнеса въ символи дѣйствиата, които ставатъ въ тази жива природа. Защото, ако вие не научите тия символи, всичко друго, което е прѣводъ, не можете да разберете. „И станаха най-младитѣ“, не казва „по-старитѣ.“ „Най-младитѣ“, значи, най-силнитѣ, най-здравитѣ хора, на които мишцитѣ сж здрави. Въ всѣко едно отношение този законъ е вѣренъ. Защото здрави мишци показватъ здравъ умъ, здраво сърце. А здравъ умъ и здраво сърце показватъ една нормална душа. Азъ нѣма да се спирамъ сега върху тия работи да ги обяснявамъ: можете да ги четете по книгитѣ. Нормална душа е душа, която се проявява и развива правилно. Не се очудвайте, защо не се проявява още правилно. Защото тя е още въ първия етапъ на своето развитие. Туй, което се проявява, то е човѣшкото сърце и човѣшкиятъ умъ. Още платното се тъче. Докато то е на стана и се тъче, то е тъкане, а когато този платъ се изтъче, тогава душата ще се прояви. Обаче, не въ сегашната епоха и при тѣзи разбирания, а въ слѣдующата епоха, въ шестата раса, — тогава, когато двата принципа на сърцето и на ума, или двата принципа, както сега

¹⁾ Дѣянния 5:6.

се проявяват въ мъжа и жената, дойдатъ въ съгласие и схванатъ, защо сж слѣзли на земята. Защото, докато мъжътъ разбира, че е дошълъ въ свѣта като мъжъ, и докато жената разбира, че е дошла като жена, всѣкога ще има въ свѣта разбити носове, счупени крака, извадени ребра, разбити сърца и тѣмъ подобни. Сега женитѣ ще кажатъ: „Защо ние да се рждаме жени?“ Азъ ще обясня на васъ, защо се раждате жени.“ Питате: „Защо да не се родимъ мъже?“ Господъ е направилъ свѣта толкова хубавъ, той е толкова справедливъ, че всѣкога слабото е компенсирано съ по-голѣми блага. Законътъ е такъвъ, за да нѣма разногласие. Мъжътъ е компенсиранъ на земята съ мъдростъ, а жената — съ любовъ. Мъжътъ — съ мисль, а жената — съ чувство. И всичкото развитие въ свѣта зависи отъ малкото, а не отъ голѣмото. Мимоходомъ ще ви обясня това. Потикътъ на развитието зависи отъ любовта, а послѣ иде мъдростта да помага. Слѣдователно, първо е слабото, малкото сѣменце, а послѣ — грамадниятъ джбъ. Но, ако не бѣ започнало сѣменцето, тогава и джбътъ не би свършилъ нищо. Сега, като ви обяснявамъ това, вие, женитѣ може да кажете: „Все жени искаме да останемъ.“ Вие трѣбва да градите новия моралъ, не оня моралъ, за който се пише въ еди-коя-си книга, но вѣчния, божествения моралъ, който е абсолютенъ, неизмѣненъ, т. е. въ който нѣма никакво изключение. Допуснете ли едно изключение, дяволътъ си е турилъ малкото си краче, колкото микроскопично и да е то. А въ божествения моралъ се намира абсолютната мѣрка на нѣщата. Тѣй е. Сега вие, която сте една жена долу на земята, горѣ въ духовния свѣтъ сте мъжъ. А мъжътъ, който е мъжъ тукъ, на земята, въ духовния свѣтъ е жена. Сега ще ви кажа, защо мъжътъ не трѣбва да ругае жената. На земята тя е слаба, а той е силенъ. Ако той я опозори тукъ на земята, него пъкъ ще опозори жената, която е горѣ на небето. А щомъ тя

го опозори горѣ, на небето, всичката слава на мъжа се губи. И като се казва: „Жени, почитайте мъжете си,“ подразбира се този великъ принципъ, че вашитѣ мъже сж горѣ, на небето. Да ги почитате, това значи да знаете, че вие сте силни и че вашата сила е горѣ, а не на земята. А вашата погрѣшка е, че вие търсите силата отъ мъжа си тукъ долу, на земята. Нѣкой казва, че въ жена му седѣла силата. На мъжа силата е въ неговата жена, която е горѣ. Слѣдователно, мъже и жени на земята, трѣбва взаимно да се обичате и почитате, тъй както се обичатъ онѣзи мъже и жени горѣ. Слѣдователно, има едно прѣкрѣстосване. Азъ употребихъ тия думи въ най-чистата имъ форма. Вземете гуй безъ извѣртане. Употребявамъ ги, като разбирамъ божественото съчетание и хармонията на душитѣ. И жената трѣбва да бжде абсолютно чиста, и мъжътъ трѣбва да бжде абсолютно чистъ. Знаете ли, защо вие, женитѣ, трѣбва да бждете чисти? Понеже вие, жени, като се огрѣшите на земята, огрѣшавате вашия мъжъ горѣ, оцапвате великия принципъ. И, слѣдователно, вие сами си създавате своитѣ нещастия. Сега, нѣкои допускатъ, че, като билъ той мъжъ, неговиятъ грѣхъ не се хваща, а грѣхътъ на жената се хваща. Да, но пъкъ грѣхътъ въ небето се хваща, тамъ той е жена. Туй, което на земята не се хваща, на небето се хваща; а туй, което на земята се хваща, на небето не се хваща. Слѣдователно, мъже и жени трѣбва да живѣятъ абсолютно чистъ и святъ животъ, безъ никакъвъ примѣсъ отъ площадски моралъ. Мъжетѣ казватъ: „Може и иначе.“ Може, но тогава ще си натрупатъ една карма, отъ която ще страдатъ редъ поколѣния, и дѣцата имъ, и внуцитѣ имъ, и ще се питатъ: „Защо сж тия страдания?“ Вие можете да си теглите заключението защо. И тъй, всички, мъже и жени, сте равни. Едни горѣ, а други долу. Жената, която е слаба на земята, е силна на небето; мъжътъ, който е силенъ на земята, е слабъ на небето. Слѣдователно, тия вели-

чини се уравнивяватъ. И тогава тази любовъ трѣбва да почне отгорѣ надолу и да се прѣплете съ мъдростъта. По сѣщия законъ трѣбва да живѣете всички. Жената въ всѣки единъ мъжъ на земята трѣбва да вижда своя мъжъ: и мъжътъ въ всѣка жена на земята трѣбва да вижда своята жена. Разбирате ли? Така той трѣбва да обича всѣка една жена на земята, разбирате ли? Това е моралъ, а вънъ отъ това — всичко е тиня. И никакъвъ другъ моралъ въ свѣта не съществува. Така трѣбва да се разбиратъ тия работи. Сега, казва се въ тоя стихъ: „И станаха по-младитѣ, обвиха го и го изнесоха, та го погребяха.“ Сега виждамъ, какво вие мислите: „Трудна е тази работа.“ Е, да, трудно е, мъчно се влиза въ Царството Божие. На младитѣ говоря днесъ, на младитѣ момци и моми, вие ще изнесете старитѣ навънка; и азъ ще ви изпратя да ги изнесете. Старото, което е окапало въ развратъ, ние ще го погребемъ. Ще го погребемъ безъ молитви, безъ попове и безъ владици, ще го погребемъ безъ музика и безъ пѣсни, ще го погребемъ и нѣма да му туримъ нито кръстъ, нито паметникъ, нито надписъ, ще го туримъ въ пълно забвение, понежже е пълно съ всички отвратителни дѣяния. А онѣзи, които искатъ да го защитятъ, тѣ искатъ да лъжатъ още. Това е, което казва Ананий, и то е, което иде сега въ свѣта за всички безъ разлика. Нали вие очаквате сега отъ нивата ви? Питамъ: нивата за колко я продадохте? Дойде мъжътъ най-първо и казва: „Осигурихме се, една частъ има въ банката.“ Идва и жената: „За толкова ли продадохте нивата?“ — Да. Съгласиха се и двамата, но и двамата се погребватъ. И кой ги изнася? — Младитѣ. А младото кое е? — То е любовта въ свѣта. Тѣ сж младитѣ. Младитѣ, които сега идатъ съ този духъ. И младото е всѣкога готово да жертвува, дѣтето всѣкога дава, не гледа като стария, който прави смѣтка: „На стари години, жена нѣмамъ, дѣца нѣмамъ, кой ще ме гледа, азъ не мога да дамъ.“ — Тѣй разсжж-

дава стариятъ. И неговата култура може да се провери. Онѣзи стари съ бѣли косми по брадата: „Аа, колко е благороденъ човѣкъ!“ — Да, бѣла брада, благороденъ е. Но каква култура може да се гради на тѣзи бѣли глави и бѣли косми? За колко продаде нивата? „Ее, ее...“ — „Ее,“ знаемъ сега какъ е, и тогава ще говоримъ при отворени карти. За колко продадохте нивата? — За 1000 лева, нито една стотинка повече или по-малко. Свършена работа. Защо ти е да скриешъ единъ левъ? „Хиляда лева,“ и жената и мъжътъ да кажатъ: „Продадохме нивата за хиляда лева.“ Ще кажете: „Ама 10 лв. за сина.“ Не бива, всичкитъ пари ще дадете.

Сега вънка е малко студено, но вие имате прѣимущество: студеничко, но въздухътъ е чистъ, като влѣзе въ дробоветъ ви, освѣжава. А пъкъ тѣзи, тѣ иматъ привилегии, но нѣматъ туй, което вие имате, тѣй че взаимно се компенсирате. Тѣ сж мъжетъ вътрѣ, а вие сте женитъ. Тѣй ще ме разберете. Азъ днесъ говоря много сериозно, безъ никаква задна умисль. Да не мислите, че има нѣкаква подигравка, говоря много сериозно, говоря великата истина тѣй, както си е, нищо повече. Да не замине ни най малко.

Изнесли — кого? Онзи, който е казалъ лъжа, излѣгалъ себе си и Бога. И, слѣдователно, вие отъ себе си днесъ ще изнесете навънъ вашия Ананай и Сапфира и ще ги погребете. Като дойде той, ще го питате въ себе си: „Ти за колко продаде живота?“ И като дойде жена му, и нея ще попитате: „Вие за колко продадохте живота?“ И ако ви кажатъ лъжа — погребете ги, приложете закона абсолютно. И нека вашитъ млади изнесатъ и него и нея, и нека се свърши веднѣжъ заинаги съ тази драма въ живота. Сега въ природата младитъ винаги изпжждатъ старитъ. Онѣзи млади листа изпжждатъ старитъ отъ дървото, и какво става съ тѣхъ? Падатъ долу, и младитъ завзематъ тѣхното мѣсто. Слѣдователно, онзи, който лъже,

ще падне като листата долу. Всѣки, който мисли, че може да измѣни на законитѣ въ природата, той ще се намѣри въ положението на единъ листъ, който ще увѣхне, и на мѣстото му ще се яви другъ, по-достоенъ. Сега Богъ е Любовь, но и ти трѣбва да бждешъ Любовь. Любовь съ любовь се разбира; мъдрость съ мъдрость се разбира; правда съ правда; истина съ истина; добродѣтель съ добродѣтель се разбиратъ. Тѣй стои тази работа. Ще любишъ, и ще те любятъ; ще мислишъ, и ще мислятъ за тебе; ще озарявашъ, и тебе ще озаряватъ; ще оправашъ ли, и тебе ще оправятъ; ще туришъ основа въ живота на хората, и на тебе другитѣ ще турятъ такава основа. Тѣй седи великиятъ законъ въ самата природа. Слѣдователно, всички васъ наричамъ млади и стари, но ви разграничавамъ: „старъ човѣкъ“, въ този смисълъ, както се употребява въ Писанието, означава човѣка на грѣха, а „младъ човѣкъ“ — човѣка на божественото, на добродѣтелята, който е готовъ да служи на Бога. И тѣй, имайте прѣдъ видъ, че въ днешната бесѣда подъ думата „старъ“ подразбирамъ човѣкъ, който означава грѣха, а не я взимамъ въ онова първоначално значение, както се употребява „старъ“ човѣкъ, т. е. човѣкътъ на мъдростъта. Стариятъ човѣкъ е човѣкътъ на егоизма, т. е. оня, който мисли само за себе си, а младиятъ човѣкъ е човѣкъ на любовта. И, слѣдователно, ще забѣлѣжите у всички стари хора, че нова идея въ тѣхния умъ не може да внесете: тѣ постоянно съ старитѣ идеи живѣятъ, все старото повтарятъ. Тѣ само четатъ молитви. Стариятъ човѣкъ смѣта, като завърти колелото, колко пжти го е завъртѣлъ, и отъ това заключава, колко се е помолилъ. Но това старо колело нищо ново не внася въ живота му. Стариятъ човѣкъ не иска да страда. Той иска всичко да му бжде охолно. Като натисне звънеца, каже: „Маро, Марийке, Стоянке, ти не знаешъ ли, че азъ съмъ старъ човѣкъ, моитѣ крака не държатъ, азъ не съмъ на млади години.“ И свърши. Свѣтътъ сега е оста-

рѣлъ, ще видите въ всички тѣзи учрѣждения звѣнци, телефони и телеграфи. И всички казватъ, че днесъ имало голѣма култура, пожитѣ можели да се разговарятъ. Но азъ зная една култура много по-велика отъ културата на тия звѣнци, телеграфи и телефони; и азъ мога да проектирамъ моя телеграфъ всѣкога, много лесно и безъ разноси. Сега вие седите на масата, искате нѣкой да дойде и казвате на тоя човѣкъ: „Елате при мене.“ Но, когато азъ искамъ единъ човѣкъ да дойде, отивамъ при него, и въ една-два минути ида, разходя се. До слънцето нѣкой пѣтъ отивамъ за 8 минути. Тукъ съ вашитѣ телефони, слѣдъ като платите, трѣбва да чакате 4 — 5 часа, докато ви дадатъ линията, до второ разпореждане, а ние за 4 — 5 часа можемъ на 100 мѣста да отидемъ. И тогава питамъ, каква е вашата култура въ сравнение съ оная на духовния свѣтъ? Ще кажете: „Аа, ти знаешъ ли, ние съ телефони си служимъ!“ А ние ще кажемъ; „А ти знаешъ ли, че ние съ свѣтлината и мисълта си служимъ?“ И вие сте на правата страна, и ние сме на правата страна, но ние не бихме желали да замѣнимъ нашата култура съ вашата. Сега, въ слѣдующата фаза, въ която вие ще влѣзете, всичкитѣ ваши жици вие ще ги замѣните, съ какво? — Съ други жици, много по-еластични, да възприематъ новата енергия, но тия, младитѣ, трѣбва да измѣстятъ старитѣ. Старата инсталация трѣбва да се замѣни съ нова. Но казвате: „Ако ние вложимъ новото учение, какъ ще живѣемъ?“ Тия хора сж съ своитѣ стари навици, тѣ казватъ: „Съ тия стари навици какъ може да се приложи новото учение? Не може да се приложи.“ Всички трѣбва да станатъ млади, въ новата култура нѣма да има болни, хилави, умопобъркани хора, всички ще бждатъ съ здрави мозъци, съ здраво тѣлосложение, нѣма да мислятъ за умирање, защото въ новата култура ще бждатъ съединени тия два свѣта, и, като сж съединени, душата ще слиза на земята и ще се възкачва свободно. Но на тази земя нѣма да слиза душата, а

ще слиза на новата земя, която сега се строи. И тогава ще дойде новият Йерусалимъ, и ще започне културата на божествената душа и на божествения Духъ. А сега казвате: „Сърцето ми е разстроено, малко съмъ неразположенъ“, а нѣкой пътъ вие смѣсвате и казвате: „Боли ме душата“. Душата, своята душа не, може да те боли, тя не е слѣзла, тя е горѣ и чака.

„И станаха младитѣ да извършатъ“, какво? — Да изнесатъ този Ананий, човѣкътъ на лъжата. И тогава, ако вие, съврѣменнитѣ хора, не извадите тази лъжа отъ себе си, каква наука можете да имате? Не може да имате една положителна наука. И причината на съврѣменнитѣ криви схващания, всички погрѣшки въ науката ставатъ, понеже умътъ не е толкова еластиченъ да схваща нѣщата отвѣтрѣ, точно, а ги схваща отвънка, погрѣшно. Вземете двама хора, тѣ се питатъ: „Колко е това разстояние? — „Мисля, че е два клм.“ А то е 4 клм. „Мисля, че е 10 клм.“, а то е 5. Лъже се човѣкъ. А въ ума си има такъвъ приборъ, масштабъ! Богъ, като е създалъ човѣка, е вложилъ въ него всички тия прибори. Ние можемъ да измѣримъ всички нѣща, и то само съ едно изключение въ милионъ. При сегашното развитие можемъ да изчислимъ нѣщата съ едно изключение, т. е. въ милионъ постѣпки може да направимъ една погрѣшка. То е малко. Послѣ — въ символъ ще взема — вие не считайте, какъ се изразява външната страна на видимия свѣтъ. Вие мислите, че този свѣтъ е много грѣшенъ. Отъ човѣшкото гледище е така, но отъ божествено не е тъй. Когато вие донесете това чисто платно на художника, и не знаете каква е цѣльта му, а той вземе четкитѣ, че напана хубаво туй бѣло платно, вие ще кажете: „Отиде платното, той си играе съ него“. Не, този художникъ иска да вложи една идея въ туй платно, но тази идея не може да се изрази моментално. Въ фотографията не всѣкога се проявява идеята. На този художникъ му трѣбва врѣме да вложи тази идея, и, ако вие почакате, тя ще изпъкне

въ тази велика картина, и туй платно ще придобие своята цѣнностъ. И Богъ, като дойде да работи върху васъ, най-напрѣдъ ще ви нацапа. Ще се измѣнятъ мислитѣ ви, почакайте день, два, мѣсець, два, три мѣсеца, и, ако отъ туй платно не излѣзе нѣщо, тогава — да. Туй не могатъ да разбератъ съврѣменнитѣ хора; като дойдете при мене, и азъ ще ви нацапамъ, а тѣ казватъ: „Обърналъ ви ума“. Че съмъ обърналъ ума ви, че съмъ ви нацапалъ отъ вашето гледище признавамъ, но чакайте, день, два, три, мѣсець, ако не излѣзе нищо, тогава говорете. Да не мислите, че азъ разсждавамъ несериозно или пристрастно. Допуснете, че хората сж платното, а този художникъ, тази божествена четка е е почнала да цапа. На онази хубава мома, когато стане брѣменна, излизатъ петна по лицето. Този великъ художникъ рисува вжтрѣ своята картина, а туй, бѣлото платно, трѣбва да се нацапа, защото, ако не се нацапа, нищо нѣма да излѣзне. Азъ имамъ прѣдъ видъ — не глупавиятъ художникъ да те цапа, а умниятъ, гениалниятъ, божествениятъ, той да те цапа, а не онзи, кой, „онзи“? Хайде да го заминемъ. Сега, правете разлика. Нѣкой ще тегли друго заключение. Като го нацапашъ, трѣбва да изкарашъ нѣщо. т. е. не само да нацапашъ човѣка, а трѣбва и да го очистишъ, да нарисувашъ тази картина и да кажешъ: „Братко, доволенъ ли си? Хайде, иди си и се радвай“. Когато нѣкои дойдатъ между насъ, тѣ искатъ да ни видятъ всички чисти. Тѣ сж стари хора, бѣгатъ отъ външния свѣтъ и идатъ при насъ, като въ нѣкой приютъ или спасителенъ домъ, като ония домове по планинитѣ, и казватъ: „Не сж тѣ добри хора, азъ ги мислѣхъ, че сж благородни хора, а тѣ ми дадоха мотиката да копая; азъ дойдохъ да живѣя като хората, да си похапнемъ съ пражолички, отъ рибицитѣ, посипани съ солчица и червенъ пиперъ, съ винце отъ избата, седемгодишно, и тогава — аа, великъ е животътъ! Ее, какво мислишъ, Иване, кой е хранилъ това прасе? Отлично прасе, а пъкъ туй винце — благо-

словено е. Какви велики работи Господъ е създалъ!“ И пие: една, двѣ..., да има, бихъ написалъ една велика поема, а като пия още двѣ чаши, — нѣщо повече“. И жената почне сега: „Ее, наздраве, хубаво прасе, нали?“ — Много хубаво И сега всички тия хора седятъ съ чашките, съ своите ножове, седятъ и пишатъ моралъ, какъ трѣбва да се живѣе. Какъ трѣбва да се живѣе ли? Прасетата ще квичатъ, кокошките ще крѣчатъ, агънцата ще блѣятъ, кравитѣ ще мучатъ, женитѣ ще плачатъ. Защо тъй? Свадба ще стане, съ винце, съ месце; църкви се освещаваатъ, и послѣ: „Хайде, на хаирлия да е.“ Навсѣкждѣ все „на хаирлия“, пѣкъ, освѣтъ че не излиза на хаирлия, ами все съ разправия. И въ Америка се е зааѣлѣзало, че, щомъ се направи една църква, на тия хора не имъ върви напредъ.

Сега, ще ви приведа два анекдота, азъ съмъ ги слушалъ и ще ви ги разправа. Минава единъ благороденъ християнинъ по улицата, той ималъ единъ съседъ, който постоянно се молилъ прѣдъ коминя, отъ тамъ да слѣзе Духътъ Божи, но гледа на този коминъ все единъ дяволъ седи, и го пита: „Защо седишъ тукъ? — Тукъ долу има единъ човѣкъ, много се моли и ми прѣчи. — Защо не идешъ въ църквата, тамъ всички се молятъ? — Онѣзи въ църквата сж мои, но този много кади, искамъ да му затуля коминя, да не кади, не мога да го търпя“.

Вториятъ примѣръ за този дяволъ е слѣдниятъ. Излѣзналъ дяволътъ отъ долу и дошълъ да посѣти църквитѣ. Гледа, най-първо, църквитѣ въ какво положение сж. Влиза въ една православна църква, гледа всичко запрашасало: клепалото, иконитѣ, а кандилата неизчистени. „Аа, такава църква не ми трѣбва“, и си излѣзълъ. Продължилъ другадѣ. Най-послѣ намѣрилъ една църква, вижда вътрѣ полиелеитѣ хубаво изчистени, прахъ нѣма, кандилата чисти: „Аа, тази църква е за мене, тукъ може да работя.“

Докато нашитѣ кандила сж запрашасали, дяволътъ казва: „Менѣ не ми трѣбватъ тѣзи църкви; но, щомъ кандилата ни сж чисти, тукъ идва дяво-

лътъ, и той работи — почва да цапа. И той си носи четка и казва: „Чакайте, и азъ ще рисувамъ нѣщо“. Художникъ е той.

Тия, младитѣ, трѣбва да влѣзатъ да изнесатъ този Ананий навънка. Азъ сега ще кажа на младитѣ момци да изнесатъ Ананий, а младитѣ моми да изнесатъ Сапфира. Мжжетѣ мжже ще погребватъ, а женитѣ жени ще погребватъ. И когато вие погребете старото, новото ще дойде на негово мѣсто. Слѣдователно, когато въ васъ се явятъ разочарования, съмнѣния, подозрѣния, вие сте въ пѣтя на истината. И при най-голѣмитѣ подозрѣния, при най-голѣмитѣ страдания, при най-голѣмитѣ мжчнотии, вие сте най-близо до Царството Божие, вие сте близо да разрѣшите задачата. И когато учението е най-мжчно за ученика, той е най-близо до своето рѣшение, и даже въ него се заражда едно желание: „По-добрѣ да го напусна“. — Почакай малко! Ако въ васъ се яви нѣкоя мжчнотия, дали сте на правия пѣтъ, трѣбва да разберете, кой е правиятъ пѣтъ? Правиятъ пѣтъ е въ Любовта! Правиятъ пѣтъ е въ Мждростта! Не трѣбва да разбирате тази Любовь, обикновената, а божествената Любовь, и божествената Мждростъ. Правиятъ пѣтъ е въ Истината, въ онази божествена Истина, която гледа на работитѣ безъ никакво изключение — то е да признаемъ факта такъвъ, какъвто е. И сега тия, младитѣ, трѣбва принципално да погребатъ старото въ себе си. И, като дойде новото, тази нова четка, божествената четка, която сега иде, като почне тя да цапа туй платно, да имате всичкото търпѣниѣда почакате, за да видите, какво ще изработи въ васъ божествениятъ Духъ. И нѣма да имате понятие, че Духътъ е нѣщо въображаемо, безъ сжщина. Духътъ е реална сжщина, най-реалното, най-сжщественото, това, въ което нѣма никакво измѣнение. Това е Духътъ — основа на битието. И когато този Духъ дойде, той ще донесе онѣзи блага, онзи животъ, въ който вие ще се почувствувате като слѣпия, на когото Христосъ отвори очитѣ, и ще кажете: „Едно врѣме

бѣхъ слѣпъ, а сега виждамъ!" И азъ затуй съмъ казвалъ и други пѣть: когато се потопите въ божествената Любовь, и почувствувате всичкитѣ нейни вибрации, когато разберете тази Любовь, тогава ще разберете симфонията на тоя животъ. А сега вие цѣните живота само отъ свое гледище. Жената казва: „Като моитѣ дѣца нѣма, и като моя мжжъ нѣма“. Тя се радва. И мжжътъ казва: „Като моята жена нѣма тукъ“. Не, не, твоята жена не е тукъ, а горѣ. А горѣ какво е? — Неопетненото. Опетнилъ ли си святото въ себе си, чакай, докато станешъ чистъ. Защо ние трѣбва да се очистимъ? Този, горниятъ, мжжъ, и горната жена, тая божествена Мъдрость и Любовь, като се съединятъ, ще прѣкаратъ сегашния човѣкъ прѣзъ 7 жиѣи огъня, и тогава ние така ще се прѣфинимъ, ще се трансформира сегашната материя, че ще придобиемъ нови тѣла, въ които грѣхътъ нѣма да има свѣрталище. И тогава нѣма да става въпросъ, че еди-кой цѣлуналъ и пригрѣщалъ нѣкоя жена, или че нѣкого похванали. — Да, но тъй, както свѣтлината цѣлува и пригрѣща. Свѣтлината не цѣлува ли всички ни? Всѣки единъ лжчъ, който иде отгорѣ, той е живъ, той ви цѣлува по лицето, по мозъка, пригрѣща ви. И вие благодарете се, че е тъй: ако той не ви пригрѣщаше, вашата работа отдавна щѣше да се свърши. И онази жена, която казва на мжжа си: „Онзи любовникъ какви цѣлувки ми е давалъ?“ И мжжътъ каже: „Зная, зная отъ 5 – 6 год. твоята любовь не е такава къмъ мене“. Външниятъ мжжъ да не те цѣлува, а божествениятъ Духъ. Мжжътъ ѝ си мисли, че другъ мжжъ ѝ цѣлува. Външниятъ мжжъ, който и да е, нищо не може да даде. Хората, когато се сдобиятъ съ тази божествена Любовь, само тогава могатъ да даватъ. Отвѣтрѣ трѣбва да дойде Любовьта: изворътъ отвѣтрѣ тече, като чешмата, за да можемъ да вкусимъ отъ този животъ. И младитѣ, и тѣ се лъжатъ като старитѣ: тѣ знаятъ, че въ женидбата, както сега става, всичко въ нея е лъжа. Ще ме извините сега. Женидбата,

както сега се разбира и се практикува, е единъ позоръ на божествения първоначаленъ Законъ, на божествения Духъ, на божествената Любовь, на божествената Мъдростъ, Истина, Правда и Добродѣтель. Съвременниятъ бракъ е единъ позоръ! Азъ говоря отъ името на тази велика божествена Любовь, въ която нѣма абсолютно никакво изключение. Единъ позоръ е бракътъ! Че е единъ позоръ, цѣлиятъ свѣтъ е покритъ само съ кости. Хората не се раждатъ по божествения Законъ, по Любовта, а се раждатъ по своитѣ похоти, и затова не идватъ хора отгорѣ, а отъ земята, отдолу излизатъ повечето и се раждатъ, и затуй свѣгътъ сега е пълненъ само съ прѣстѣпници. Разправяше ми единъ г-нь за единъ свой приятель: неговото дѣте, 12-годишно момче, съ свои другари разбиватъ касата на баща му и взиматъ 2,000 лв. и избѣгватъ. И баща му ходи въ градоначалството да търси сина си. Това 12-годишно дѣте да бѣга отъ баща си, и отсега започва съ търговия, тогава какъ ще внесемъ ние моралъ? Търговия е навсѣкждѣ — въ църквата, въ училищата, и всички тия търговци идватъ и казватъ: „Моралъ трѣбва да има“. Въ какво седи моралътъ? — Че „много ми взеха“. Много му взели, и сега вече какво? Единъ г-нь разправя на другъ г-нь, какъ става подкупването. Отива търговецътъ тамъ, въ нѣкое влагалище, и казва: „Петъ дена ми трѣбватъ“, и сочи съ 5-тъ прѣста на ржката, т. е. 5 хиляди лв. ви давамъ, не можете ли да ми услужите? А той седи. Онзи сочи тогава съ двѣтъ ржци: „А, тъй ли“, т. е. 10 хил. лв., той бърже подписва: „Дайте на този търговецъ. — Дѣца имамъ, жена имамъ... Нали хора сме, разбирамъ, влизамъ въ положението ви, азъ съмъ човѣкъ много чувствителенъ. — Да, да, г-нь началникъ, затова ви говоря, защото много ми съчувствувате.“ — Туй отвѣнка се гледа комично, но тия дѣйствия произвеждатъ такава зараза, такава живѣница въ духовния животъ, че съ хиляди години цѣлъ прѣвратъ става въ нашето органическо развитие. Ти ще кажешъ „тъй“ съ ржката

си, но знаеш ли, какво може да произведе слѣдъ врѣме тази ржка? Тия малки причини произвеждатъ много голѣми послѣдствия. Прѣзъ 75 год. цѣлиятъ градъ Чикаго изгорѣ отъ голѣмъ пожаръ: отива нѣкой краваръ да си дои кравата, кравата ритнала съ крака си свѣщъта, запалила се сламата тамъ наблизю, вѣтърътъ билъ благоприятенъ, разгорѣло се всичко наоколо. Най-голѣмиятъ пожаръ въ Америка билъ причиненъ отъ една свѣщъ! Този огънь, при извѣстни условия, дава най-голѣмия пожаръ. Ти ще кажешъ: „Тѣй, г-нъ началникъ, и ще сочишъ съ 5-тъ си прѣста, но слѣдъ нѣколко поколѣния ще се види, какво значи това „г-нъ началникъ“ — лоши послѣдствия ще има. И въ този пожаръ много добъръ примѣръ е далъ единъ бѣденъ човѣкъ. Минава единъ богаташъ и казва на единъ работникъ: „200 хил. лв. ви давамъ, изнесете касата до края на града“. А той му отговорилъ: „Не ви искамъ паритѣ, азъ искамъ да спася живота си“. А вие сега, когато свѣтътъ гори, голѣмъ пожаръ иде, ще кажете: „Дѣ е?“ — Ще го видите. Забавлявате се съ каситѣ си, и казвате: „Какъ да я не взема?“ И гледамъ сега, християни нарамили каситѣ си. „За каквоти е, братко?—Искамъ да прѣхраня дѣцата си. — Скоро ще ги прѣхранишъ, огъньтъ отъ подирѣ ти иде“. — Другъ единъ случай: единъ отъ Варна спечелилъ 50 хил. лв. и си казалъ: „Отсега нататкъ сбогомъ на сиромашията, и дѣцата ми и азъ се осигурихме“. Още вечерята той умира — взелъ касата и умрѣлъ. Това сж разсѣждения на старитѣ хора. На младитѣ хора не трѣбватъ никакви каси и пари. Ние трѣбва да имаме чисти души и свѣтли умове, а не да туряме доверието и належдитѣ си въ банкитѣ. Това е развратъ! Тия пари вие ги създавате, тѣ сж за улеснение, а не за довѣрие. И, слѣдователно, не трѣбва да влагаме паритѣ въ банкитѣ, а трѣбва да станемъ живи банки на Бога. И мжже и жени тази енергия, която Богъ е вложилъ въ насъ, да я употребяваме все за добро. Старото трѣбва да се обнови. И туй уче-

ние е, което ще обнови свѣта. — „Ама, казва нѣкой, тѣ искатъ да се обнови старото.“ Старото трѣбва да си замине, нищо повече! Самъ Господъ казва така, това не сж мои думи. Старата земя и старото небе си отиватъ, като вехта дреха. Това учение не е мое ново учение, него Господъ го е вложилъ, то е учение на Бога. Вашето старо небе Господъ го помита, слугитѣ му идатъ — тѣ сж милиони — идатъ съ своитѣ метли, всичко ще пометатъ. Разбирате ли? И всичкитѣ въпроси Господъ ще ги рѣши тѣй, моментално! А сега и богати и сиромаси въ кжщи водятъ война. Гледамъ, единъ день двѣ малки дѣчица, майка имъ дала двѣ ябълки, братчето казва на сестричето: „Дай ми ябълката си, защото е по-голѣма отъ моята. — Не я давамъ.“ Той отива, взима ябълката и насила. Питамъ сега, братче е, но, като я хваща за косата, разтърсило сестричето си, за да вземе ябълката. И майката казва: „Ето ангелчето ми“. Този герой, който казва: „Азъ написахъ едно стихотворение“, — да, написа той на главата на сестричето си. Не, такива братчета и гении намъ не ни трѣбватъ. Когато сестрата вземе ябълката и я разрѣже наполовина, Господъ разбира такива сестри; а братчето да каже: „Моята ябълка е по-голѣма, чакай да ѝ я дамъ, че нейната е по-малка“, а не да я хване за косата и да каже, че той е по-голѣмъ. Туй, което малкитѣ дѣца вършатъ, отдѣ го виждатъ? — Виждатъ го отъ старитѣ.

И каза Петъръ на младитѣ: „Станете и изнесете Ананий“. Защо? — Искалъ да излъже Духа Светаго. И Петъръ му казалъ: „Нали туй е твое? “И, слѣдователно, споредъ туй божествено учение, ние трѣбва да вършимъ всичко доброволно. Ние не задължаваме никого. Опитай и вижъ! Туй, което ти извършвашъ, трѣбва да го извършишъ съзнателно, отъ тази велика любовъ! Можешъ ли да го направишъ тѣй, то е прието отъ Бога; не можешъ ли да го направишъ отъ любовъ, то не е прието. И въ туй отношение ние трѣбва да бждемъ умни. Умни-

ятъ въ свѣта много нѣщо може да извърши. Ще ви кажа единъ примѣръ изъ американския животъ, да видите, въ какво трѣбва да седи тази съобразителностъ. Единъ богатъ американецъ направилъ една желѣзница отъ Чикаго до Бѣфало, близо 400 клм., и похарчилъ толкова милиона, и така заборчлѣлъ, че нѣмало какъ да посрѣща своитѣ полици. Замислилъ той да се самоубие, винаги се отдѣлялъ, никого не пускалъ въ стаята си. Жена му била много умна. Единъ день тя идва при него и му казва: „Моля ти се, ти имашъ една голѣма мжчнотия, кажи я на мене, азъ ще ти помогна.“ И той ѝ казва: „Азъ съмъ заборчлѣлъ, този позоръ не мога да понеса, не мога да живѣя.“ — „Бжди спокоенъ“, каза му тя, „азъ ще уредя тази работа“. Отива тя единъ день при единъ отъ американскитѣ милиардери: „Искамъ да видя този милиардеръ само за 5 минути.“ Той я приема и ѝ казва: „Госпожо, кратко говорете, понеже врѣмето ни е скъпо.“ — Искамъ само да пропжтувате по нашата желѣзница отъ единия край до другия; колкото ви струва врѣмето, ще ви платимъ, само съгласете се да пропжтувате отъ единия край до другия.“ Той помислилъ, помислилъ. „Ще ми направите една услуга като жена, искамъ вие да сте първиятъ, който да пжтува по нашата желѣзница.“ Той се съгласилъ. На слѣдния день даватъ обявление, че еди-кой-си милиардеръ ще мине по новопостроената желѣзница, и той пръвъ съ влака ще мине. Понеже тази желѣзница била паралелна съ линията на другъ единъ милиардеръ, послѣдниятъ веднага запиталъ: „Продавате ли тази желѣзница? 20 милиона долара давамъ“. Добрѣ.—И тѣ му я продали. Ето, умната жена наредила само този милиардеръ да мине отъ единия край до другия по желѣзницата. И азъ ви казвамъ: оставете, желѣзницата е дошла до фалиране, нека жена ви да иде при Христа и да каже: „Моля ти се, Господи, само да минешъ по нашата желѣзница, и ще се спа-

симъ“. Това е символъ. И 40 милиона долара ще имате въ вашата каса. Сега вие ще кажете: „Философия!“ Христосъ може ли да мине по желѣзницата? И Христосъ, като този милиардеръ, може да мине по вашата желѣзница. Цѣлиятъ ви животъ — това е една желѣзница. Христосъ сега слиза от —врѣме—наврѣме, но той казва: „Моето врѣме е много скъпо, ако ти си отъ новото учение, и отъ тебе човѣкъ може да стане—азъ съмъ готовъ да мина; но, ако ти си отъ старото учение, азъ не се мърдамъ крачка оттука.“

Свѣтътъ, за който ние говоримъ, е единъ реаленъ свѣтъ. Не мислете, че за васъ нѣма кой да се грижи. Има кой да ви обича, поне единъ има да ви обича. Знаете ли кой е? Ако си мжжъ, има една жена, която те обича, азъ съмъ я виждалъ, каква е, и знаешъ ли колко те обича? Сега ще кажете: „Вѣрно ли ми говоришъ?“ Вѣрно е. На жената казвамъ: има единъ да те обича, да! има, има. Той е вѣренъ, абсолютно вѣренъ, азъ го приемамъ безъ никакво изключение. Има единъ, който ви люби, който е готовъ да жертвува всичко за васъ. И като мине той по пътя на вашия животъ, всичкитѣ ви мжнотии ще изчезнатъ, и вие ще замязате на една цвѣнала роза. Ще кажете вие: „Всичко това е хубаво, ама ние треперимъ сега.“ Ее, хубавитѣ работи тъй лесно не се взематъ. Онзи говорителъ, всѣкога, когато нѣкой има да декламира нѣщо, той все трепери. Туй треперене е вдъхновение у васъ. Ако ви дадемъ трибуната, какво ще правите? Можете да декламирате много добръ.

Сега ще ви приведа още единъ примѣръ отъ врѣмето на Нерона. Вие ще кажете: „Знаемъ ги ние“. И вие и азъ много работи знаемъ, но мълчимъ. Въ врѣмето на Нерона — не искамъ да го вземете като единъ провѣренъ исторически фактъ, то е прѣдание—живѣлъ нѣкой римски патриций, на име Оморций, младъ, на около 35 години, единъ отъ най-благороднитѣ римляни на врѣмето, човѣкъ много ученъ, запознатъ съ философията, който до-

билъ своето образование, като ходилъ въ Индия, Египетъ, дѣто и се запозналъ съ тайнитѣ на окултизма. Единъ день, слѣдъ завръщането си въ Римъ, срѣща на пѣтя едно 10-годишно момиче, много оцапано, много грозно, обаче въ неговата душа се заражда голѣма любовъ да му помогне, безъ самъ да може да си даде смѣтка за своето разположение. Хваща го за ржката, завежда го въ дома си. Името на това малко момиченце било Амриха. И той турилъ въ ума си да му даде по възможность най-доброто възпитание, съ което римлянитѣ са разполагали. И, наистина, тя посѣщавала школата на Сенека, запознала се съ гръцката култура. Но Онорций забѣлѣзалъ, че съ постѣпването на туй момиче въ училището, лицето ѝ започнало да се измѣнява, измѣнява и къмъ 16-годишна възраст тя е станала една отъ най-красивитѣ римлянки. Не само това, но той забѣлѣзалъ, че въ ржцѣтъ на това момиченце имало грамадна сила. Като си простирала ржката да хваненѣкой камъкъ, камъкътъ се издигалъ нагорѣ. Вие ще кажете: „Това е прѣувеличение.“ Не, туй е близо до истината. Прѣди повече отъ 25 години въ Америка се яви една мома, и съ нея сж правили опитъ нѣкои учени американци: осемъ души, най-силни хора, не сж могли да задържатъ едно много дебело дърво, защото когато тя си туряла ржката отгорѣ му, туй дърво се въртѣло. А като турила дървото на едно менгеме и го стегнали здраво съ щипци, тя прѣкаряла ржката си отгорѣ му, и то станало като очукавъ конопъ.

Онорций се заема да запечати въ нейното съзнание да употреби тази сила за добро. Но забѣлѣзалъ, че въ туй момиченце всичкитѣ ѝ думи били отмѣрени, никога не е чувалъ да излѣзе отъ нея нѣкоя несериозна дума. Всичкиятъ ѝ говоръ, всичкитѣ ѝ думи били избрани, като най-хубави бисери, и никога отъ нейнитѣ уста не излизала дума нецензурна. И тя се отличавала съ голѣма чистота. Съ тази красота почнали да я оби-

калятъ римски патриции, синове на богаташи, за да може да я привлечатъ. Единъ день, както онази първата Винцила, която избѣгала отъ Нерона, по сѣщия начинъ минавалъ по пѣтя Неронъ и я вижда, и ѝ казва да иде въ двореца му. Тя отива. Неронъ мислилъ да си поиграе съ нея, да разполага съ нея, като красива. Вечеръта тя останала и, когато той я хваналъ, тя положила ржката отгорѣ му, и той се вдигналъ нагорѣ въ въздуха. Намѣрилъ се въ чудо! Той за пръвъ пѣтъ срѣщналъ такова нѣщо. Тогава въ него се зародилъ страхъ. Той я погледналъ и казалъ: „Моля ти се...“ Като си отдрѣпнала тя ржката, той се успокоилъ. Втори пѣтъ той пакъ посегналъ на нея, тя положила ржката си на него, и той пакъ нагорѣ — въ въздуха. Тогава тя си отворила вратата и излѣзнала вънка. Искали да я спратъ, но всички, на които тя си полагала ржката, увисвали въ въздуха; така по-стѣпила и съ всички преториянци. И въ цѣлия Римъ тя е била пословична. Срѣщне нѣкого, когото каратъ въ затвора, положи си тя ржката на ония, които го конвоиратъ, тѣ увисвали въ въздуха. А тя казвала тогава на затворника: „Хайде върви си, свободенъ си.“ А дѣто срѣщала бѣдни, помагала имъ. Дѣто се явявала — пѣтътъ се отварялъ. Но Неронъ издалъ заповѣдь да не се говори и пише за Амриха, понеже е опасна мома, и билъ толкова амбициозенъ, че не искалъ никой да знае за тази велика истина. Казвамъ: вие, съврѣменнитѣ, можете ли да играете ролята на тази Амриха? Всички велможи и знатни римляни благоговѣли прѣдъ нея, навсѣкждѣ пѣтътъ ѝ се отварялъ, когато си турнѣла ржката на нѣкого — издигалъ се въ въздуха. И всѣки признавалъ, че Амриха не е мома отъ свѣта да си играе съ нея всѣки, който поиска. Вие сте игра на свѣта. Имате ли вие езика на Амриха? Знайте, че силата на човѣка се крие въ неговото слово, въ неговата рѣчь. Ако можете да прѣчистите вашия умъ, тъй че, всичкитѣ ви думи да бждатъ отмѣрени, да разчистите

всѣко едно неразположение къмъ когото и да е, и отъ сърцето ви да излѣзе всичко нечисто, т. е. да се залюбите въ Бога, да сте го залюбили и заради неговата Любовь да имате най-хубавитѣ думи и мисли, и сега може да имате тази сила на ржката си. Ето азъ ви давамъ единъ начинъ: турете 10 години да прѣчистите вашия умъ и вашето сърце, и тогава, като поставите вашитѣ ржцѣ, ще придобиете тази сила на Амриха. А вие, сегашнитѣ християни, защо не я добивате? Защото много се хвалите: „Азъ ще ти направя нѣщо,“ но ще го окичи, послѣ за себе си ще говори. За примѣръ, дойде нѣкой при мене, азъ го излѣкувамъ, много хора съмъ излѣкувалъ азъ, и послѣ, ще го окича, ще кажа: „Знаете ли, този нѣмаше да оздравѣе, но азъ, само като турихъ ржката си, излѣкувахъ го.“ Въпросътъ седи тъй: този човѣкъ азъ го излѣкувахъ по закона на Любовта. Тъй е истината! А тази Любовь, тя е божествена! На този човѣкъ, по закона на Мѣдростъта, азъ му дадохъ знание. Река ли да притуря малки качулчета, че само азъ мога да сторя това, силата си отива. Въ ума си трѣбва да имате мисълъта, че вие сте само единъ проводникъ на великия божественъ Духъ въ свѣта, че вие сте една малка нота на петолинието, и милиони такива ноти въ живота ще образуватъ една велика ария. Като мине този божественъ тактъ, ще внесе великото въ вашия животъ. Азъ не трѣбва да се хваля за своята святостъ, за своята сила и своитѣ знания. Съ всичкитѣ тия похвали човѣкъ губи своята сила. Скъмность, абсолютна скромность се изисква като сила, която изтича отъ васъ. Богъ, който живѣе въ васъ, ще ви въздигне. Писанието казва: „Богъ да ви въздигне,“ а не вие. Щомъ имашъ сила, Богъ ще те въздигне, но само когато душата и сърцето ви сѣ абсолютно чисти. Богъ, великиятъ Духъ, ще дойде, но той може да живѣе само съ нашата душа, а съ нашия умъ не може да живѣе, защото мислитѣ ни се мѣнятъ. Вие знаете, какъвъ е умътъ на хората.

Нѣкой пише единъ день: „Това е тъй,“ утрѣ пише: „Не е тъй“ Сърцето днесъ каже: „Азъ те обичамъ,“ утрѣ каже: „Не те обичамъ.“ Питамъ: каква е моята любовъ? Колко пжти азъ съмъ я изпитвалъ? Дойде нѣкой, азъ съмъ любезенъ, седя съ него, занимавамъ се съ глупави работи. Слѣдъ това дойде нѣкой другъ, уменъ човѣкъ, казвамъ: „Нѣмамъ врѣме.“ Той ми казва: „Съ този гдупакъ горѣри толкова врѣме, а съ мене не искашъ.“ Казвамъ: За васъ съмъ оставилъ друго врѣме.“ И — знаете ли? — тогава азъ изпитвамъ тѣхното търпѣние. Сега ще ви приведа още единъ разказъ. Въ какво седи този разказъ? Менѣ сж ми го разправяли други, но азъ ще го разкажа съ мои думи. То е отъ индуския животъ. Единъ ревностенъ ученикъ на Индия, който искалъ да се запознае съ учението на йогитѣ, отива при единъ виденъ учителъ и му казва: „Азъ искамъ да науча великото на свѣта, искамъ да бжда твой ученикъ; търсѣхъ много учители, но само ти си, само ти можешъ да ми прѣднешъ великото учение, какво да правя?“ Обаче, учителътъ мълчалъ, дълго мълчалъ — „като пжнь,“ казватъ българитѣ. Тѣй мълчалъ той и нищо не говорилъ — единъ день, два, три, четири, цѣла седмица, най-послѣ ученикътъ казалъ: „Учителю, кажи какво да сторя, само ти си, при тебе идвамъ азъ.“ Хваща го за ржката този учителъ и го завежда въ една празна стая, дава му единъ чувалъ съ едра соль и му казва: „Ще чукашъ тази соль да стане ситна, за всичко може да мислишъ, само за думата „носорогъ“ абсолютно нищо да не мислишъ, тази дума да не ти идва въ главата“, и си отишълъ. Започналъ той да чука; свършилъ всичката соль, отива при учителя, той го пита: „Ее, какво мисли прѣзъ това врѣме? — За нищо друго не можахъ да мисля, освѣнъ за думата „носорогъ“.

Сега азъ ще ви дамъ едно малко обяснение. На този ученикъ учителътъ му далъ свобода да мисли за всичко, само за „носорогъ“ да не мисли, туй е забранено. Това значи — всичко да вършишъ,

само за грѣха да не мислишъ, а вие, съврѣменнитѣ хора, само за грѣха мислите — то е носорогътъ. И казвамъ: докато вие не прѣстанете да мислите за носорога, тази сила не може да дойде въ вашитѣ рѣцѣ. Когато вие изключите тоя носорогъ, и не мислите за него, тогава силата ще дойде. За индуситѣ носорогътъ е единъ символъ. И тази сила ще потече прѣзъ вашето сърце. И вие ще станете силни и мощни!

Моята цѣль не е да ви осмивамъ, защото да осмивамъ васъ ще рече да осмивамъ себе си. Но слаба та страна не може да не се прояви, понеже вие не можете да спазите това, което божествениятъ Духъ изисква, а ние трѣбва да бждемъ проводници на божествения Духъ. Тази Амриха живѣла въ врѣмето на Нерона, докато дошли християнитѣ, и била почитана навсѣкждѣ, а когато тя се отдалечила отъ Римъ, тогава започнало гонението на християнитѣ. Но защо тя заминала отъ Римъ? Защото тогавашнитѣ християни, като била тя запозната съ туй учение, започнали да се питатъ, дали тази сила е отъ Бога или е отъ дявола? И тъй, християнитѣ съ своитѣ мисли, дали тя е отъ Бога или отъ дявола, я заставили да си замине отъ Римъ; и слѣдъ това дойде най-голѣмото гонение на християнитѣ, защото Амриха и Онорций си заминаха. И, ако днесъ дойде едно стоадание въ свѣта, то е, защото Амриха си отиде. Изисква се Истина и Чистота въ този свѣтъ. Чистота голѣма трѣбва да има. Нѣкои мислятъ, че ние говоримъ едно, а въ тайно вършимъ друго. Чистотата е като прѣдъ Бога. Единъ день ще се открие всичко. Нашиятъ животъ ще се отвори. „Нѣма скрито-покрито, казва Христосъ, което да не се разкрие“. Насъ не ни е страхъ отъ нищо! Азъ и на васъ ви прѣпорожчвамъ, има само единъ начинъ, и Писанието казва: „Страхътъ отъ Бога е основа на Мѣдростъта“. Слѣдвателно, бойте се само отъ Бога. Страхъ да имате отъ Бога, а отъ нищо друго да не се боите. Всѣки другъ страхъ ще внесе грѣхъ въ васъ. Стра-

хътъ само въ единъ случай ще го приемемъ — отъ Бога, а въ всѣки другъ случай страхъ да нѣма!

И сега, тия, младитѣ, да погребатъ старитѣ. Казвамъ на младитѣ, които не сж остарѣли, защото и азъ не бихъ желалъ да остарѣете: ако остарѣете, други млади ще ви погребатъ.

Искате ли сега да ви вдигна всинца въ въздуха? (Учителятъ прострѣ ржката си). Ще ви вдигна, ще ви вдигна; не само азъ, но искамъ всички така до простирате ржиѣтъ си. Моето изкуство ще го дамъ и на насъ, и нѣма да мине дълго врѣме, ще видите, ще почнатъ да увисватъ въ въздуха. И, щомъ почнатъ да увисватъ въ въздуха, тогава младитѣ да бждатъ готови да погребатъ старитѣ: Ананий и Сапфира. Въ свѣта лъжата трѣбва вече да си замине. Първото нѣщо за насъ, за онѣзи, които ме слушате, онѣзи, които искате вашиятъ животъ да придобие смисълъ, да се повдигнатъ сърцата ви и умоветъ ви, да станете силни и крѣпки, първото нѣщо е: свършете съ лъжата, не се борете съ нея, азъ не искамъ да се борите съ земното, не. На Донъ-Кихота нѣма да подражавате. Намѣсто лъжата, ние ще внесемъ истината; намѣсто отрицателното, ние ще търсимъ положителното въ нѣщата. Не мислете за лъжата, мислете за истината. На мнозина, които сж идвали при мене, съмъ имъ давалъ тази сила, казвамъ: „Ти ще живѣешъ чистъ и святъ животъ!—Ама, ако азъ направя едно малко прѣгрѣшение?“ „Азъ казвамъ: този ми говори за носорога. Щомъ ви казвамъ, че трѣбва да живѣете чистъ и святъ животъ, разбирамъ това безъ изключение. Вие ще кажете: „Ще бжде ли тъй?“—Тъй ще бжде! Не ви говоря азъ, и, ако Господъ тъй ми говори, азъ казвамъ: „Тъй, Господи, тъй да бжде“, и вие ще кажете: „Господи, да бжде твоята воля“. Азъ казвамъ: „Когато си ми говорилъ, безъ никакво изключение, тъй, и твоео име ще бжде едно съкровение въ сърцето ми, най-святото, най-цѣнно то ще бжде“. Искамъ всички да имате божие то име, да го пазите въ душата си, то да бжде

чисто и свято, неопетнено вжтрѣ, и тогава ще дойде тази сила, и ще бждете силни, и животътъ ви ще придобие свѣтлина, и ще започнете да разбирате новата наука на окултизма, по другъ начинъ да разбирате; не че не мога да ви говоря, но трѣбва да се развиятъ новитѣ чувства, защото органи се изискватъ. Сега ние употребяваме символичния езикъ, понеже символитѣ съкращаватъ врѣмето, а пъкъ азъ нѣмамъ много врѣме. Ако река да ви говоря една рѣчь споредъ вашия езикъ, трѣбва ми цѣла година да ви разправамъ на обикновенъ езикъ. Азъ ви казвамъ: вселената — това е едно единство въ разнообразие, въ множество. Тѣй се проявява вселената. Вземете едно житно зърно, то е едно, но посѣйте го, веднага ще поникнатъ хиляди листа, много корени, едно разнообразие, но то е едно въ себе си. Слѣдователно, многото има единъ принципъ, отъ който всички сж излѣзли, и движението на този принципъ произтича отъ едно божествено начало. И, слѣдователно, движението е начинътъ, по който може да се прѣдаде тази енергия, единниятъ принципъ въ насъ, а пъкъ числата, математиката — това е резултатътъ, съ който ние обуславяме нѣщата, резултатъ на туй движение. А когато кажемъ, че нѣкоя работа се е завършила, това показва, че ние всички се връщаме въ този единния принципъ, при единния Богъ, отъ когото сме излѣзли. Вие сега ще кажете: „Краятъ му вече дойде“. Краятъ показва, че всичко се е завършило, и ние ще се върнемъ при единния Богъ. Той е онзи, отъ когото сме излѣзли и при когото ще се върнемъ, съ тази богата опитностъ, да живѣемъ въ него и да разбираме смисъла на всичкитѣ свѣтове, които сега сжществуватъ. Ако азъ взема сега да ви разправамъ, какво има въ Сириусъ, каква култура се развива въ Плеадитѣ, Сѣверната мечка, Ориона, какви сжщества има въ Млѣчния пѣтъ, въ тия 18 милиона слънчеви системи, такъвъ единъ свѣтъ за пѣтуване! А сега сѣдите вие и казвате: „Какъвъ смисълъ има то-

ва? Ако азъ бихъ ви взелъ на крилата си, като единъ ангелъ, и ви занеса горъ, ще кажете: „Имало стисълъ да се живѣе“. Но трѣбва просторъ, а сега вие си поплаквате. Всѣка една звѣзда казва: „Сестро, защо плачешъ, при мене ела, ти гледай да дойдешъ тукъ“. Слънцето, Марсъ това ти говорятъ. Не само тѣ, но въ тайно нѣкой духъ крилатъ ви казва: „Не бой се, не бой се!“ И въ тишината, когато се молите и мечтаете, духътъ ще ви шепне нѣщо, нѣкоя опитностъ, ще кажете: „Има нѣщо, което ми шепне“. То е реалното. Та ние сме заобиколени отъ единъ свѣтъ свидѣтели, горъ и долу, видими и невидими, които казватъ: „Не бойте се! Вѣра, Любовь, Истина, всичкото е за васъ. И всичкитѣ ваши страдания сж нищо. Вие можете да бждете силни. Ако на земята сте слаби, горъ сте силни“. Силни ще бждемъ! И седимъ сега, нѣкой казва: „Отъ мене нищо нѣма да стане“. Тѣй както мислишъ, нищо нѣма да стане. Но, ако станешъ една Амриха да бжде избрана, твоята рѣчь, да бжде чисто твоеето сърце; тогава цѣлиятъ Римъ ще бжде една отворена врата, и Неронъ ще виси въ въздуха и нѣма да издава тогава прокламации: този да се изпжди.

Казвамъ на младитѣ: да се стѣгате да погребете старото. На момцитѣ казвамъ: вашия Ананий да го погребете. На младитѣ хора, днесъ само на младитѣ говоря. На момитѣ навсѣкжде казвамъ: вашата Сапфира да я погребете. И ще казвате тѣй: въ нашия домъ трѣбва да царува пълна Истина—безъ никаква лъжа, пълна Любовь—безъ никаква умраза, пълна Мждрость, пълна Правда, пълна Доброта. Ние сме рѣшили да служимъ на Бога, безъ никакво изключение! Ние нѣма да си изкривимъ душата за никого! Но нашиятъ Господъ, на когото ние служимъ, той е вѣренъ, тѣй се нарича: „Вѣренъ и истиненъ“, тѣй го знаемъ ние, тѣй се казва въ Библията. И бихъ желалъ всинца да знаятъ, кой е Христосъ. Той се нарича „вѣренъ и истиненъ“. Този „вѣренъ и истиненъ“ въ църквата

ли е? Този „вѣренъ и истиненъ“ въ тѣхнитѣ сѣрца ли е? Този „вѣренъ и истиненъ“ въ сѣдилищата ли е? Въ вашитѣ домове ли е? И това се изисква. За него азъ говоря. Азъ искамъ този „вѣренъ и истиненъ“ да го турите на неговия тронъ и да казвате навсѣкждѣ: „Вѣренъ и истиненъ е Богъ, който живѣе сега въ насъ!“ И желая и вие да се наричате всички „вѣрни и истинни“.

Сега върху мене се хвърля нѣкой пѣтъ единъ упрѣкъ, и той е слѣдующиятъ, че мене сж ме правили за нѣкакво божество, че съмъ билъ заобиколенъ съ жени, съ това-онова. Божество, като Бога ме смѣтали. Богъ ли съмъ? Азъ бихъ желалъ всички хора да бждатъ богове. Що значи Богъ? — Да любишъ като Бога. „Благъ е, казва Христосъ“. Ти благъ ли си? Докато не си Богъ, ти ще грѣшишъ. Да любишъ всички хора, безъ нѣкакво изключение. Душата ти да бжде пълна съ любовъ. Не само азъ, но всички да бждатъ божество. Въ какво отношение? Ако имамъ любовъ, божество съмъ, а безъ любовъ — тогава съмъ единъ паякъ, и паяжината ми може да бжде отнесена отъ вѣтъра. Не отричамъ — Богъ е Любовъ. Любовта, която е въ мене, е Богъ. И азъ съмъ благодаренъ, че Богъ се е ограничилъ въ мене, за да се прояви въ мене — видимиятъ, ограничениятъ Богъ се е ограничилъ съ своята Любовъ въ мене, и азъ искамъ да възприема неговата Любовъ, да се жертвувамъ заради него. Какво противорѣчие има тукъ? — „Ти не трѣбва да се правишъ божество“. Не, братя, азъ искамъ да ви кажа всички да бждете подобни на Христа И Писанието казва: „Трѣбва да бждете подобни на Бога, съвършени“. Павелъ казва: „Подражайте на мене, както и азъ подраждавамъ на Христа“. Като Богъ трѣбва да бждете. Да бждемъ благи, както той е благъ. Да бждемъ милостиви като него — това азъ проповѣдвамъ. Туй е учението, което азъ проповѣдвамъ. И съмъ готовъ още единъ пѣтъ да умра, хиляди и милиони пѣти съмъ готовъ да умра за това учение, знайтъ

ли тѣ това? Ако е въпросъ за умирање, азъ съмъ готовъ, стига това да изискватъ! Но Господъ сега не иска смъртта на праведника. Веднѣжъ е умрѣлъ Христосъ, 100 пѣти не може да умира той; сега други ще умиратъ. И когато той дойде, евреѣтъ не повѣрваха въ този законъ, не го разбраха. И когато си заминаха Оморций и Амриха, какъвъ стана? Цѣлиятъ пѣтъ отъ Иерусалимъ до Римъ бѣше посланъ само съ кръстове. 60 хиляди души евреи бидоха разпнати на тия кръстове, когато Титъ прѣвзе Иерусалимъ. По колко души се пада на километъръ? — По 6 души евреи.

Като си замина азъ, ще видите, какво е моето учение! Колко километра има отъ Римъ до Иерусалимъ? На всѣки километъръ — турете 10 хил. клм. — по 6 души на единъ клм. Мислите ли, че Христосъ нѣма да тури въ дѣйствиесвоего учение? Азъ казвамъ: ако сегашниятъ свѣтъ не приеме Христовото учение, ще има 100 мил. християни разпнати на кръстъ. Разбирате ли добръ това? Тогава имаше 60 хил., сега ще има 100 мил. християни. Земята ще бѣде опасана нѣколко пѣти само съ кръстове. И тогава ангелитѣ ще изнесатъ всичкитѣ Ананиевци и Сапфири, и всичкитѣ Юдовци, които съществуватъ; и отъ този свѣтъ, отъ тази култура, нѣма да остане ни поменъ! Това е великото рѣшение на небето, на Бога, на ангелитѣ, на светиитѣ, това е рѣшението на всички добри хора, да пометатъ резултатитѣ отъ тази култура. Отъ свѣта поменъ нѣма да остане! Ново небе иде и нова земя иде! И младитѣ трѣбва да погребатъ старитѣ!

Говоря открито, открито трѣбва да говоримъ. Такъвъ моралъ трѣбва да се проповѣдва: Любовь, а не бабина любовь. Менѣ не ми трѣбва мъртва любовь! Не искаме да убиваме, не че сме баби; ние искаме да съградимъ нѣщо добро, ние искаме всички хора да се спасятъ! Въ какво отношение? Всички да заживѣятъ като братя и сестри, да се разбиратъ. И всички блага и духовни богатства сж общи за всички братя, за да ги използватъ

всички. Тъй е писалъ Господъ! И всички ние сме братя, и можемъ да ги употрѣбимъ, но кога? Когато станемъ като Онорций и като онази мома Амриха. И нѣма да питаме, отъ Бога ли е, или отъ дявола е нейната сила. Ще кажете сега: дали Христосъ говори въ този човѣкъ или дяволътъ? Ако азъ си замина единъ день отъ България, тогава ще знаете, кой говори — дали Христосъ е говорилъ или не. Всѣко нѣщо трѣбва да се опита. Какво ще имъ кажа? — На онази свѣщъ можешъ ли да четешъ? Ако можешъ да четешъ, свѣщъ съмъ; ако не можешъ да четешъ, никаква свѣщъ не съмъ. И желая не само азъ, но всички вие да бждете като мене. Бихъ се радвалъ и желая всинца да имате моя умъ и моя стремежъ. Всинца да говорите като Амриха. Като излизатъ думитѣ ви, да бждатъ сладки като медъ, и кристални, като росни капки. Като дойда при вашия чучуръ, като пия, да кажа: колко е хубава тази вода! Този чучуръ азъ го считамъ плодъ на слънчевитѣ лъчи.

Свѣтътъ ще погине! Не физическиятъ свѣтъ ще погине, а всички тия стари, криви разбирания въ умоветѣ на хората ще изчезнатъ. И нова култура ще се яви! И тия тѣла, и тѣ ще се измѣнятъ, ще се явятъ нови тѣла, и свѣтътъ ще се измѣни. Ще кажете: „Свърши се, нѣма животъ вече!“ Но вие още не сте живѣли. Отсега нататкъ иде животътъ. Небето трѣбва да дойде на земята, че да заживѣемъ ние въ Любовта. Да има двѣ сладки думи, че, като каже мъжътъ на жена си една дума, да ѝ падне като медъ на сърце. А сега имате ли вие тия капки? Аа, носорогътъ докато е въ свѣта, нѣма.

Послѣ нѣкои ми правятъ бѣлѣжки, че всѣкога не съмъ достатъчно сериозенъ. Говоря умни работи, ама тъй несериозно, не ми подобава. Нѣкои думи сж малко грубички, но езикътъ ви е такъвъ, какво да правя? Азъ български езикъ отъ 20 години го изучавамъ, има думи толкова груби, и азъ виждамъ, какво да правя? езикътъ е такъвъ. Ако този езикъ

бѣше пластиченъ и имаше 100 хил. думи — да! а сега колко хиляди думи имате?

Азъ не съмъ много сериозенъ, но, ако стана много сериозенъ, вие щѣхте да заспите. Азъ не обичамъ да се смѣя, но нѣкой пжтъ се смѣя, искамъ да видите, че и азъ съмъ донѣйдѣ като васъ, да не кажете, че азъ не съмъ. Азъ съмъ много естественъ, нѣкой пжтъ се поухиля и азъ като васъ. Казватъ, че по нѣкой пжтъ обичамъ да поухапвамъ. Казвамъ: мязамъ като васъ, но не съмъ като васъ.

Да не мислите, въ душата си нѣмамъ абсолютно никаква мисль да ви обиждамъ. Въ моята душа азъ ви обичамъ и ви се радвамъ. И желая да ви видя, че имате знание. Знаете ли, каква радостъ усѣщамъ, когато видя въ нѣкого да има знание? И бихъ желалъ всички да растете тѣй, както Богъ ви е създалъ. Ами че вашето растене е и мое. Вашитѣ мисли сж и мои мисли; вашитѣ чувства сж и мои чувства. Така е, ние не можемъ да постѣпваме раздѣлно. Всѣки ще живѣе отдѣлно, но всички ще участвувате въ божественото развитие, което ще разберете единъ день, когато идете горѣ, когато свършите своето развитие.

Не говоримъ нѣщо много научно. Азъ мога да имамъ езикъ на ученитѣ хора, но този езикъ не би принесълъ полза. Азъ се разговарямъ съ васъ, тѣй както съ нѣкои дѣца. Ще седна като дѣте, ще видя, какъ тѣ разглеждатъ, и какъ азъ разглеждамъ.

А че сте дѣца, то е много хубаво. „Дѣцата, казва Христосъ, ще наслѣдятъ Царството Божие“, а не старитѣ хора. Сега ще кажете: „Учительтъ, той още като дѣца ни смѣта“. Докато вие сте дѣца, вие ще имате всичката моя любовъ, и азъ ви обичамъ, но, щомъ остарѣете, азъ ви погребвамъ въ мене. Ако сте млади, имате моята обичъ, ако сте стари — носилката.

И тѣй, желая всинца да бждете млади, млади, млади, вѣрни и истинни, да служите на туй *велико божествено учение*. И този Господъ да говори на

всинца ви, да говори на сърцата ви, на душата ви и да не се отказвате. Той говори на душата.

Всинца да бждете подобни на Христа: да любите като Бога, и да обичате, както Богъ обича.

Тази е Любовта, която новата култура носи въ свѣта и за която ние се готвимъ.

И азъ желая този день скоро да изгрѣе, още единъ часъ остава да изгрѣе слънцето. И като изгрѣе слънцето, всичкитѣ мъртви ще бждатъ погребени.

И всички ще изпѣемъ новата пѣсень. Нѣма да ви кажа, коя е тя.

(Бесѣда държана на 20. ноемврий 1921 г. въ София.)

Азъ ще го възкръся!

„Който яде плътта ми и пие кръвта ми, има животъ веченъ: и азъ ще го възкръся въ послѣдния день“. ¹⁾

Ще ви прочета часть отъ 6. гл. на Ев. отъ Иоана — отъ 41 стихъ нататкъ. Нѣкои изваждатъ заключение, че никой не е видѣлъ Бога. Не е тъй: мнозина сж го видѣли. Христосъ казва: „Никой не е видѣлъ Отца, освѣнъ онзи, който е отъ Бога: той е видѣлъ Отца“. Всѣки, който е отъ Бога, той е видѣлъ Бога.

Ще говоря върху 54. ст. Нѣкои отъ ученицитѣ на Христа, макаръ и ученици, се съблазниха, когато Христосъ имъ каза: „Ако не ядете плътта ми и не пиете кръвта ми, нѣмате животъ въ себе си“. Това е единъ фактъ: месото на всички животни и тѣхната кръвъ — на гжски, на пуйки, на агънца, — което хората си похапватъ, това е тѣлото на Христа. И тия хора се съблазняватъ. Това е въ букваленъ смисълъ вѣрно. Отъ 8 хил. години насамъ хората се хранятъ съ плътта и кръвта на тия агънца. Христосъ иска да каже: „Вие ядохте отъ плътта ми и пихте отъ кръвта ми, но вѣчния животъ не добихте“ — това по форма, въ правъ смисълъ, е вѣрно, но по отношение на неговото учение има нѣщо по-сжществено: „Ако вие не ядете отъ тази плътъ, и не пиете отъ кръвта ми, вие нѣма да имате животъ вѣченъ“. Т. е. ако вие

¹⁾ Ев. Иоана 6:54

не приемете мсето учение и не го приложите, не можете да придобиете вѣчния животъ. И послѣ добавя: „Въ послѣдния день азъ ще го възкрѣся“. Първата фаза: ще ядатъ и пиятъ — тъй правятъ хората. Но това не е смисълътъ. Кога ще дойде този смисълъ? — Въ послѣдния день! т. е. ще ги възкрѣся, когато хората измѣнятъ този редъ на нѣщата. Кой е този послѣденъ день! — Онзи, отъ който всички се плашатъ. Той е ужасенъ! Казватъ: „Послѣденъ день е той!“ Онзи търговецъ, който има да плаща 100,000, казва: „Послѣденъ день е, утрѣ ще дойдатъ“, а той нѣма нито 5 пари. Сждятъ нѣкого. Трепери му сърцето — послѣденъ день е, може да го осждятъ на 10 год. затворъ. Момата излиза отъ дома на баща си, отива при мокъка — послѣденъ день е, има едно прѣходно състояние. Слѣдователно, послѣденъ день е онзи день, въ който почва великиятъ животъ. Великото, безграничното, туй, което има смисълъ въ себе си, започва все отъ послѣдния день. И, слѣдователно, всѣки единъ отъ васъ, който не започне съ този послѣденъ день, той не може да се домогне до онази велика божествена наука, която Богъ е отредилъ и вложилъ въ нѣдрата на природата, т. е. до ония блага, които сж приготвени за неговитѣ избрани дѣца, които днесъ живѣятъ на земята. Досега сж ви проповѣдвали все за небето, и всички се готвите все за небето; какъ ли не си прѣдставяте рая, какъ ли не си прѣдставяте ангелитѣ, светиитѣ? Но всички тия нѣща сж неопрѣдѣлени въ вашитѣ умове. Вие били ли сте на небето? Били ли сте? — Не сте били. Като казвамъ, че не сте били, азъ подразбирамъ въ формата на вашето сегашно съзнание, а не на миналото. Съ туй съзнание вие не сте били въ рая. И когато нѣкой каже, че е билъ въ рая, ние разбираме не такъвъ, какъвто е сега, но то е друго съзнание — свѣрхсъзнанието, чрѣзъ което той може да влѣзе. Христосъ казва: „Въ послѣдния день ще го възкрѣся“. Сега, между съ-

врѣменнитѣ религиозни хора и свѣтскитѣ има вѣченъ споръ. Еднитѣ искатъ да живѣятъ постоянно въ небето. Религиознитѣ казватъ: „Дотегнани животътъ на земята, — въ небето, въ небето!“ Другитѣ казватъ: „Намъ ни дотегна да слушаеме за небето, — на земята, на земята!“ Тукъ е то, това е всичката философия. Спорътъ е, дали да се живѣе на небето или на земята. И въ всичкитѣ лекции въ университета доказватъ субективно и обективно, посредствомъ понятията, чувствата, волята, всички доказватъ, дали на небето да бждемъ или на земята. А ние казваме: ще бждете на небето и на земята. Защото въ Писанието се казва: „Когато Богъ създаде небето и земята“; но, понеже небето е било устроено свършено, а земята трѣбвало да се развива, Писанието казва: „А земята не бѣ устроена“. Това подразбира, че земята трѣбвало да мине прѣзъ единъ периодъ на еволюция, да се самоусвършенствува. А усвършенствуването е единъ естественъ процесъ. И азъ казвамъ: момата, когато се готви да се жени, нали трѣбва да мине извѣстна еволюция, та булски дрехи, та корделки, та чепици, та панделки, та това, та онова, — цѣла еволюция; послѣ, зълви наоколо десетина ще я обличатъ, ще я редятъ — цѣла еволюция трѣбва да мине, и, като я облѣкатъ, цѣлъ ескортъ ще има подирѣ ѝ — съ сватове, съ кумици, съ гайди. Що е свадба? — То е една цѣла еволюция. Булката е била неустроена, необлѣчена въ булченски дрехи, и е трѣбвало да се облѣче. Това значи: земята не е била устроена, обикновена дама е била, та за женидба е трѣбвало единъ дълъгъ периодъ, додѣто се накичи като булка. И, като стане тази свадба, тогава всички трѣгватъ съ гайдитѣ, съ свиркитѣ. Това е приятно въ живота. Сега нѣкои, като ме слушатъ, казватъ: „Този езикъ не е религиозенъ“. Азъ отдавна съмъ се отказалъ да говоря на религиозенъ езикъ. И азъ пиша единъ новъ рѣчникъ, въ който, казвамъ тъй: всѣки разуменъ човѣкъ трѣбва да се научи да говори по божественому; всѣки разуменъ човѣкъ трѣбва да изучи

Божествената граматика: глаголитѣ, прилагателнитѣ, съществителнитѣ, съюзитѣ, мѣстоименията, прѣдставкитѣ, приставкитѣ — тамъ какъ ги казвате — всичкитѣ тия нѣща трѣбва да се научатъ. Знаете ли, колко велико е това нѣщо?

Сега ще ви позанимая малко съ математика: „И въ послѣдния день, казва Христосъ, ще го възкрѣся.“ Отъ думата „възкресение“ колко пермутации трѣбва да направите, за да се осмислятъ? Ако вземете тази дума вие, които сте математици, колко пермутации можете да направите? Азъ взимамъ за примѣръ четири букви: *a, b, c, d*. Вижте, колко пермутации азъ правя отъ *a, b, c, d*:

<i>abcd</i>	<i>bacd</i>	<i>cabd</i>	<i>dabc</i>
<i>abdc</i>	<i>badc</i>	<i>cadb</i>	<i>dacb</i>
<i>acbd</i>	<i>bcad</i>	<i>cbad</i>	<i>dbac</i>
<i>acdb</i>	<i>bcda</i>	<i>cbad</i>	<i>dbca</i>
<i>adbc</i>	<i>bdac</i>	<i>cdab</i>	<i>dcab</i>
<i>adcb</i>	<i>bdca</i>	<i>cdba</i>	<i>dcba</i> — 24.

То сж все пермутации на тия числа. Това сж математически съотношеня на тия елементи, които влизатъ въ тая редица. Ние направихме 24 пермутации отъ четирѣхъ букви: *a, b, c, d*. Колко съединения вие може да образувате отъ думата „възкресение“? Азъ бихъ желалъ да зная това. Слѣдния пжтъ да ми кажете. Женитѣ, които знаятъ, когато нѣматъ друга работа, и ония отъ тѣхъ, които не знаятъ, да повикатъ мжжетъ си, и втори пжтъ да прѣсмѣтнете, колко пермутации има. Трѣбва да се разбира основниятъ законъ на възкресението. Възкресението е едно прѣходно състояние отъ подсъзнателенъ животъ къмъ съзнателенъ и свѣрхсъзнателенъ животъ. Слѣдователно, когато едно низше животно мине отъ подсъзнателенъ въ съзнателенъ животъ, самосъзнанието, което се заражда, е възкресение, оживѣване. Слѣдователно, въ сегашния животъ самосъзнанието у васъ е необходимо, за да изправите вашитѣ минали и сегашни грѣшки, като ги замѣните съ нѣщо разумно. Вашия животъ не е

онзи, който вие очаквате. Като съзнаете всички ваши погрѣшки, всички тия недостатѣци и недоимѣци на тоя животъ, страданията, които произтичатъ отъ незнание на тия закони, тогава ще се приготвите за възкресението. Вие ще се рѣшите да излѣзете най-послѣ като една жаба отъ това блато, което е вече прѣсѣхнало. Докато човѣкъ мисли, че въ живота му не става никаква промѣна, той живѣе въ процеса на подсъзнанието. Сегашната бѣла раса ще мине изцѣло въ пълно съзнание, а не въ пробуждане и заспиване. То е една връзка на свѣрхсъзнанието. То е възкресение, то е новиятъ животъ вече. Слѣдователно, Христосъ казва: „Който яде плътта ми и пие кръвта ми, има животъ вѣченъ.“ Отъ низшето излиза висшето. „Всички, които сж яли и пили, азъ ще ги възкрѣся.“ Защо? Има си дълбоки причини, понеже Христосъ не искаше да изгуби своя капиталъ — неговото слово да остане безплодно. Не е въпросъ сега да се спираме, дали трѣбва да ядемъ плътта на Христа или не. То е другъ въпросъ. Казва Христосъ: „Азъ ще го възкрѣся въ последния день.“ Вие сега сте въ последния день. Ако вие се рѣшите днесъ да пробудите това самосъзнание, вие можете да възкрѣснете. И Писанието казва, че, когато Христосъ възкрѣсна, много тѣлеса възкрѣснаха съ него заедно, и се явиха на мнозина свои приятели и ги убѣдиха, че има другъ животъ, по-разуменъ, по-устойчивъ и по-щастливъ, отколкото е сегашниятъ. Понятията на свѣрѣменнитѣ религиозни и свѣтски хора за живота сж толкова изопачени! Това не произтича отъ зла воля, а отъ една оптическа измама на човѣшкия умъ. Въ свѣрѣменнитѣ хора висшиятъ умъ не е още развитъ. Теософитѣ го наричатъ „висшиятъ манасъ“. Въ ущърбъ на висшия умъ се е развивалъ низшиятъ, въ който се намира локализиранъ човѣшкиятъ егоизъмъ. А стремежитѣ на този низшъ умъ сж диаметрално противоположни на висшия манасъ. Вие често се питате и не може да си обясните, защо има борба между плътта и духа? Това не е

борба — мнозина се мамят — това е единъ законъ, необходимъ за развитието на човѣшката душа. И той се обуславя отъ слѣдния фактъ: ако вземете двама неприятели, които кръвно се мразятъ, и ги турите на една греда или дъска, подъ която има пропастъ, единътъ е на едина край, другиятъ — на другия край, и двамата сж поставени надъ една опасностъ, — какво трѣбва да направятъ? Ще напуснатъ всѣки споръ. Тѣ не бива да се приближатъ. Трѣбва да пазятъ равновѣсие. Ако плътта се противи на Духа, има си причини; и, ако Духътъ се противи на плътта, пакъ си има причини. Защото, ако тѣ нарушатъ равновѣсието, и двамата губятъ. Съврѣмненитѣ хора цитиратъ стиха: „Трѣбва да унищожимъ плътта, защото тя се противопоставя на Духа.“ Не, не трѣбва да унищожите плътта или пъкъ да прѣмахнете Духа, защото Духътъ и плътта сж два елемента въ божествения свѣтъ, необходими за развитието на човѣшката душа и на човѣшкия умъ. Тукъ нѣма вжтрѣшенъ антагонизъмъ и вжтрѣшенъ споръ. Спорътъ е само за условията, при които се намиратъ Духътъ и плътта. Сега ясно ли е това? Нѣщата трѣбва да станатъ много ясни въ вашия умъ, за да нѣма споръ. Сега да ви обясня другъ единъ законъ. Старитѣ алхимици сж взимали земята, водата, въздуха и огъня като четири основни елемента, а съврѣмненитѣ химици иматъ за основни: вжглерода, водорода, азота и кислорода. Тѣй, тия елементи сж като основни, водородътъ — като единъ отъ най-лекитѣ. Сега тия четири елемента играятъ важна роль въ човѣшкия животъ. Кислородътъ и азотътъ сж смѣсени и тѣй образуватъ въздуха, не сж съединени, а само смѣсени. Докато сж смѣсени, нашето развитие върви правилно, но въ деня, когато се съединятъ, образува се една отрова. Казва нѣкой: „Ние не сме пратени на земята да образуваме съединения, а само да бждемъ смѣсени“. Казвате: „Ще образуваме братство чрѣзъ съединение.“ Казвамъ: вие не може да се съедините, за да образувате братство, за-

щото, ако се съедините, както кислородът и азотът, ще образувате една отрова и ще отровите цялото човечество; но можете да се сдружите. Следователно, не е позволено за въздуха да се съедини кислородът с азота му, защото тогава въздухът ще изчезне. И каква е философията? Мжже и жени искат сега да се съединят. Не, не трябва да се съединят. При сегашните условия не е позволено мжже и жени да се съединяват. Единът е като кислорода, а другият — като азота въ въздуха. Ако вие се съедините, ще отровите живота си, ще отровите дъцата си. И мога да ви дам примѣръ: на много майки и бащи, на които измиратъ дъцата, причината е, че тѣ сж съединени, и вслѣдствие на това тѣ отравятъ организма на своитѣ дъца. И ще кажатъ хората: „Тя е дълбока работа, кой ще сѣ просо на тѣзи корени?“ Ако не сѣете просо, дъцата ви нѣма да живѣятъ. Ще сѣете просо и боза ще правите отъ него. Нѣкой казва: „Нѣма да сѣя просо“. Ще сѣешъ просо! Потрѣбно е, това просо трѣбва да се сѣе. Тия корени сж необходими за развитието на нашия животъ. Вие трѣбва да бждете смѣсени, за да разберете вашитѣ длѣжности единъ къмъ други. Защото, ако майката и бащата се влюбятъ, тѣ забравятъ дъцата си. Ако мжжътъ и жената цялъ день се цѣлватъ, ако тѣ постоянно си казватъ. „Колко те обичамъ, за тебе умирамъ“, — дъцата гладни ще умратъ. Сега и мжже и жени се оплакватъ: „Нѣма любовъ въ свѣта.“ Искате да се съедините. Съ когото и да се съедини тази жена, тя ще образува азотна киселина, която ще даде отрова за когото и да е. Следователно, при сегашните условия на земята, жената не трѣбва да се съединява! Знаете ли това? Това не го изваждамъ като абсолютенъ законъ. Ако нѣмахте дъца, бихъ казалъ да се съединявате. Но за благото на дъцата ви казвамъ: нѣма да се съединявате, защото ще пожертвувате тѣхния животъ. Логично ли е това? Да, азъ разсждавамъ логично, тя е една философия, която има приложение въ

живота. И вие питате: „Защо сж тѣзи нещастия?“ — Защото има не смѣшения, а съединения. Всички експлозии произтичатъ все отъ съединения. И въ съврѣмения европейски животъ е доказанъ фактътъ, че слѣдъ всѣко съединение, т. е. когато тия народи се съюзятъ, сж наставали най-големитѣ войни. Рускиятъ царъ Николай II, миролюбецътъ, взе инициативата да се свика Хагската конференция, за да се образува съединение на народитѣ. Но слѣдъ туй съединение какво дойде въ свѣта? Дойде войната. Не е ли туй единъ фактъ? Ще кажете: „Ее, фактъ е, но не е доказателство.“ Да допуснемъ, че 50% е вѣрно; тия 50% да ги не вземемъ ли прѣдъ видъ? Слѣдователно, при тия условия, при които живѣемъ, съединение не се позволява. Има само единъ законъ, той е слѣдниятъ: *ние имаме право да се съединяваме само съ Бога*, и съ никого друго въ свѣта. Съ Бога — понеже той е едно сжщество неизмѣняемо въ себе си. Съ него можемъ да се съединимъ, и резултатитѣ ще бждатъ добри: а всѣко друго съединение, при каквито условия и да е, ще причини повече вѣда, отколкото полза. Слѣдователно, трѣбва смѣшение, сдружаване, а не съединение. Нотитѣ съединени ли сж или сж смѣсени? Музиката е съставена по закона на смѣшението. И, ако хората съдинятъ тѣзи ноти, какво ще излѣзе? — Най-големата бомба, при която всички музиканти биха хвъркнали въ въздуха. Ако единъ музикантъ би се осмѣлилъ да направи едно съединение, въ музиката би произлѣзълъ единъ отъ най-големитѣ взривове, какъвто свѣтътъ не е изпитвалъ.

И казва Христосъ: „Азъ ще го възкръся въ послѣдния день“. Кога? — Когато той се научи да се съедини съ Бога и да се разединява отъ свѣта. Съ свѣта да е смѣсенъ, а съ Бога да е съединенъ. Когато научи този великъ законъ — „азъ ще го възкръся“, той ще влѣзе въ божествения животъ, да разбере великия законъ, защо нѣщата сж тѣй, а не иначе. Сега, въ този причиненъ свѣтъ се нами-

ратъ всички послѣдствия на редъ минали сѣществувания, прѣзъ които човѣкъ е минавалъ. Тия послѣдствия сѣ причини за обуславяне на сегашния вашъ животъ. Тѣ сѣ набрани въ божествения свѣтъ, ние не може да ги избѣгнемъ. И отъ тия причини великото начало — Богъ — ще образува единъ животъ, какъвто миналитъ ваши сѣществувания позволяватъ. Да допуснемъ, че вие живѣете въ едно общество, въ което моралътъ е падналъ на 0° С или на 10° подъ нулата. Вие сте майка, оженили сте се и искате да родите една красива дъщеря. Питамъ: желаете ли да имате много хубава дъщеря? При такъвъ единъ моралъ, азъ казвамъ, че вашата дъщеря трѣбва да бѣде най-грозната въ свѣта, ако искате да спасите нейната честъ. А ако живѣете въ едно общество, дѣто моралътъ е 100° С надъ нулата, тогава вие можете да имате най-красивата дъщеря: тя ще бѣде едно благословение и за себе си и за окръжаващитъ я. А при първитъ условия тя ще бѣде проклятие и за себе си и за окръжаващитъ я близки: тя ще бѣде единъ елементъ, който ще се съединява и ще разрушава навсѣкждѣ. Заради нея най-малко 100 души ще се самоубиятъ, и най-послѣ и тя ще се самоубие. А ако вие, като се ожените, ми кажете: „Искамъ да родя една красива дъщеря“, азъ, ако съмъ астрологъ, ще ви отговоря, каква ще бѣде сѣдбата на тази ваша дъщеря. Ще каже нѣкой: „Отдѣ знаешъ това?“ Хмъ! виждашъ ли тия пермутации $a\ b\ c\ d$, $d\ a\ b\ c$, . . . ? — това сѣ все величини, това сѣ рационални числа, това не е гадание, това не сѣ бабини деветини. Това е една строга наука, въ която нѣма никакво изключение. Изключенията сѣ само заглупцитъ. 39916800 пермутации се образуватъ отъ думата „възкресение“. Разбирате ли, какво нѣщо е това? Това е наука, брате! Това сѣ числа, това сѣ данни, това сѣ условия, при които новиятъ организъмъ — възкрѣсналиятъ животъ — може да се развива. Слѣдователно, ще имате всички онѣзи 39 милиона възможности.

Сега азъ не изчислихъ туй, единъ приятелъ тукъ го направи, и азъ се основавамъ на неговитъ данни.

Слѣдователно, трѣбва да има смѣшение. Вие искате да се съедините. Не, никакво съединение не бива да има между васъ. Ще се съедините само съ Бога, а между васъ да нѣма никакво съединение! А който се съединява, ние ще го изпждимъ навънка, навънка! Защо? Защото е вече опасенъ. „Изпжждане“ азъ разбирамъ — ще го туримъ въ нѣкое шише, ще го запушимъ, като киселина — тя е отрова: всѣка една капка, дѣто падне, гори. Човѣшкиятъ егоизъмъ е опасенъ затова, защото е образуванъ по този законъ на съединението. Нѣма по-голѣма отрова въ свѣта отъ човѣшкия егоизъмъ. Това е едно ужасно съединение! И когато нѣкой каже, че трѣбва да напуснемъ човѣшкия егоизъмъ, разбирамъ, че трѣбва да го разложимъ: азота отдѣлно и кислорода отдѣлно, за да функциониратъ като смѣсени елементи. И тѣй, щомъ въ дома си имате нѣкакво нещастие, азъ казвамъ: има азотна киселина у васъ. Тогава, какво се изисква? — Ще разлагате, смѣшение трѣбва да има. Сега нѣкои седятъ и ме питатъ: „Какъ може ние да разберемъ великитъ закони, които управляватъ свѣта, и какъ може да станемъ господари на положението? И четатъ книги и пишатъ тия маги, нѣкои отъ тѣхъ знаятъ нѣщо, а нѣкои изпитватъ другитъ. Всички искатъ по нѣщо, но никой не се заема да работи по божествения начинъ. Съврѣменнитъ хора се намиратъ въ нравичната култура. Човѣчеството сега минава прѣзъ културата на нравитъ. Тази култура е по-опасна отъ културата на змиитъ. Че това е тѣй, вие ще видите, че тамъ, дѣто има мравки, змиитъ бѣгатъ, понеже мравкитъ съ своята киселина пропжждатъ змиитъ. Че туй е единъ фактъ, вижда се въ живота: тамъ, дѣто хората сж станали егоисти, извънмѣрно алчни, интелигентността бѣга. Защо? — Тази алчностъ е въ състояние да разсипи всичкитъ тия клѣтки на благородство, и единъ алченъ човѣкъ вие може да го подкупите съ хиляда лева. Той много не мисли,

а казва: „Дай ми 1000 лв.“. А че може да го хванатъ и осждятъ на 5 год. — да седи въ затвора, и послѣ да има 20 — 30 хиляди лв. загуба на година, той не мисли за това. Туй умно ли е? Туй култура ли е? Слѣдователно, съврѣмненитѣ европейски народи се намиратъ въ тази фаза. И тѣ не могатъ да гледатъ по-далече, че иде нѣщо по-ужасно. За това тѣ не мислятъ. Азотна киселина иде и тя ще разруши всичко само по себе си. И, слѣдъ като дойде разрушението, тогава тѣ ще кажатъ: „Кои сж факторитѣ? — Икономическитѣ условия, търговскиятъ пазаръ“. Не, не, приятели: факторътъ е вашиятъ егоизъмъ — основата на културата на мравитѣ: по закона на съединението, азотътъ и кислородътъ въ васъ се сж съединили и сж образували една отъ най-силнитѣ отрови. Тогава, ще се разедините и ще се съедините съ Бога, ще се образува едно вѣчно благо, а помежду си ще живѣете като братя. И, като дойде Христосъ въ послѣдния дннь, ще ви възкрѣси. Що е възкресение? — Влизане на живота въ новитѣ условия, при които новиятъ животъ може да се прояви. Мислите ли, че онзи робъ, който 20 год. е работилъ на господаря си и който е носѣлъ ножъ и е гледалъ, какъ да убие господаря си, за да се освободи, не би могълъ по другъ начинъ да се освободи? Казвамъ, има таквъ другъ начинъ, чрѣзъ който ти може да се освободишъ, безъ да убиешъ твоя господарь. — Ее, каква е тази сила? — Тази сила е Любовта. Любовта, като жива сила, произтича отъ Висшето, отъ Божественото. Когато говоримъ за любовта, ние не разбираме тази любовъ, която иде отдолу, а онази, която слиза отгорѣ. Ако вие я повикате, тя ще ви освободи отъ робство и ще ви даде сила да знаете да се справяте съ всички мжнотии. Сега, като говоря за любовъ, азъ пакъ ще помоля нашия братъ да изчисли, колко пермутации може да се направятъ отъ думата „любовъ?“ Ще вземете думата съ шестъ букви, които тя съдържа по старото правописание, тъй както е въ реда на нѣщата.

Любовта трѣбва да се изучава като жива сила, която работи, а не като едно приятно чувство, не като единъ приятенъ стремежъ. Не. Когато тази Любовъ почне да идва, вие ще почувствувате въ вашето съзнание, дълбоко въ вашето битие, една малка свѣтлинка, тя ще почне да се развива, да става все по голѣма и по-голѣма, обемътъ ѝ ще се увеличи, ще обхване мозъка ви, сърцето ви, слѣдъ което вие ще почнете да ходите въ свѣтлина. Въ васъ ще се яви едно разширение, каточе сте господари на цѣлия свѣтъ. И каквито мъчности да ви се явятъ, за васъ ще бждатъ нищо.

Тѣй, отъ думата „любовъ“ на български езикъ ставатъ 720 пермутации. Тѣ не сж малко за българитѣ. Ако българитѣ разбираха начинитѣ, по които Любовта може да се прояви, ако тѣ работѣха да се проявятъ всички нейни елементи, тѣ щѣха да бждатъ най-великиятъ народъ. Ако само разбираха пермутациитѣ на тази Любовъ! И тѣй, първото съединение, което трѣбва да направимъ, то е съ Бога, съ Любовта. Нашата душа трѣбва да се съедини съ божествената Любовъ, и въ такова едно съединение ще се яви новиятъ животъ, който Христосъ нарича *възкресение*. Опитвали ли сте се вие да се съедините съ Бога? Но бждете спокойни! Вие по нѣкой път се стискате и казвате: „Тя нѣма да я бжде.“ Ще я бжде тази работа, ще я бжде, не се обезсърчавайте, ще я бжде. Разбирате ли? „Нѣма да я бжде.“ Азъ казвамъ тѣй: въ Любовта, чрѣзъ нея, всичко може, трѣбва само да се научатъ всичкитѣ нейни пермутации.

Сега ще ви приведа единъ примѣръ. Той е една моя опитностъ. Този примѣръ е вѣренъ само по съдържание и смисълъ. Нѣма да го вземате буквално. То бѣше прѣди 15 години, когато правѣхъ своитѣ научни наблюдения и изслѣдвания.. Бѣхъ въ Пловдивъ. Слѣдъ една отъ моитѣ сказки повика ме единъ българинъ, който ималъ двѣ дѣца, едното съ единъ естественъ неджгъ, а другото — едно малко момиченце на 10 години. Отивамъ въ

дома имъ. Виждамъ, жена му — една високоинтелигентна, строга, съ единъ доста завършенъ характеръ. Момиченцето, красиво дѣте, идва съ майка си, тя му казва да ми цѣлуна ржка, а то отговаря: „Не искамъ да му цѣлуна ржка. — Цѣлуни! — Не искамъ.“ Казвамъ: „Оставете момиченцето!“ Това момиченце бързо излиза навънъ. Майката се чуди, че за пръвъ пжтъ се явява едно противодѣйствиe въ туй дѣте: „Не искамъ да му цѣлувамъ ржката.“ Казвамъ на госпожата тѣй: „Въ характера на дѣтето ви има една доблестна черта, иска да каже: азъ по заповѣдъ не цѣлувамъ ржка, имамъ си особено мнѣние.“ И ѝ казвамъ: „Бждете спокойни, вашето дѣте е отлично, менѣ много ми се харесва“. Отивамъ азъ при момиченцето, виждамъ, то си играе и ми казва: „Ти знаешъ ли защо не ти цѣлунахъ ржка?“ Казвамъ: „Не зная. — Съ туй цѣлуване знаешъ ли, колко съмъ сградала? Нито мама знае, нито тате знае. Тукъ прѣди единъ мѣсець дойде една леля, майка ми ме накара, цѣлунахъ ѝ ржка, но послѣ бѣлвахъ, бѣлвахъ. Послѣ, имамъ единъ чича, и неговата ржка цѣлунахъ, но пакъ бѣлвахъ“, и ми разправи още на кой попъ цѣлунала ржка и пакъ бѣлвала: „Та, като те видѣхъ и тебе, не искамъ вече, защото, ако и твоята ржка цѣлуна, ще ме заболи коремъ.“ Казвамъ, въ туй момиченце толкова е развито обонянието, щото цѣлуването ѝ причинява болки. Казвамъ ѝ: „Много хубаво направи, че не ми цѣлуна ржката.“ Тя ми каза: „Защото, ако я цѣлунѣхъ и ме заболѣше коремъ, послѣ и за тебе щѣхъ да мисля, както и за другитѣ хора.“ Казвамъ: „Много хубаво направи.“ Вие ще кажете: „Тѣзи нѣща сж прѣувеличени.“ Не е тѣй, вашиятъ носъ трѣбва да има туй чувство. Туй дѣте вече разбира характера на хората. Тя казва: „Колко ужасно миришатъ хората и какво да правя, и въ училището се мжча,“ и постоянно туй дѣтенце се мжчи: „Пъкъ и на мама не смѣя да кажа, ще ме считатъ... тѣй... малко... но на тебе ще кажа. Е-е, какво мислишъ?“ Казвамъ ѝ: „Тебе

Господь те е благословилъ да познавашъ хората. Хората не сж чисти.“ — Не сж чисти, не сж чисти, нѣщо много лошо виждамъ въ хората, какво да ги правя?“ Ее, питамъ сега, ако въ вашия носъ туй чувство бѣше така силно развито, и онѣзи отъ васъ, които обичате тѣй да цѣлувате моята ржка, бихте послѣ повръщали, щѣхте ли да цѣлувате? Тогава и азъ щѣхъ да бжда свободенъ, и вие щѣхте да бждете свободни. Въ васъ сега има едно прѣтѣпяване на мислитѣ, чувствата и желанията. Вие сте изгубили смисъла на думитѣ за благородното, за възвишенното.

Ще ви приведа другъ примѣръ. Нѣкои хора мислятъ, че ги осжждамъ. Ще ме извините, това не е за упрѣкъ. Азъ имахъ една видна ученичка, която много се интересувахе отъ окултизма и постоянно настояваше да ѝ открия нѣкои работи. Казвахъ ѝ: „Не си готова.“ Изискваше се благородство, а не че не щѣхъ да ѝ кажа. Единъ день ѝ казахъ: „Ще направя единъ опитъ.“ Дохожда тя, завеждамъ я въ моята стая; като влѣзнахъ, азъ заключихъ вратата, тя погледна наоколо, тогава азъ отворихъ вратата и ѝ казахъ: „Ще извините, не сте още готова, това показва съмнѣнието ви. Другъ урокъ искамъ да ти дамъ: твоео сърце трѣбва да бжде заключено, то трѣбва да се отвори само за Бога, и за никого друго да не се отваря. Този урокъ искахъ да ти дамъ. А твоео сърце е отворено, слѣдователно, никаква тайна не може да ти се даде.“

Казва нѣкой: „Ти какво мислишъ?“ Една мисль трѣбва да има въ твоя умъ: или честь или безчестие, или правда или безправие, или истина или лъжа. Не може да играешъ ролята на актьоръ: и тукъ и тамъ. На насъ не се позволява това. Една опрѣдѣлена мисль всѣкога трѣбва да има въ твоя умъ; да знаешъ, че винаги има една велика душа, която наричаме Богъ, която слѣди, гледа и не извинява. Подъ израза „не извинява“ разбирамъ, че тя всичко хроникира и отбѣлѣзва правото. Когато нѣкой светия съгрѣши, тя отбѣлѣзва, че тоя све-

тия е съгрѣшилъ. Тя справедливо хронологически отбѣлѣзва всички ваши дѣйствия и погрѣшки и върху тѣхъ гради бѣдащия вашъ животъ. Вие ще кажете: „Какво ни очаква?“ — Съединете се съ Любовта и разединете се отъ свѣта. Съединете се съ Бога и разединете се отъ свѣта, и вие ще бѣдете свободни. Не се обвързвайте, не давайте дума никому, не се съединявайте съ никого. Момата казва на момъка: „Азъ ще ти бѣда върна“ — свързва се съ момъка. И той сжщото прави: и той ѝ обѣщава. Я ми кажете, колко души сж опазили туй обѣщание. Азъ въ България нѣмамъ нито единъ ученикъ, който да е издържалъ изпита си. Двама души има сега, които наполовина сж изкарали изпита си, а 50% още не сж. Двама души само! Разбирамъ — закона, въ който Богъ ги е турилъ. Не ги турямъ азъ, Богъ казва: „Тури ги въ този законъ, изпитай ги,“ Вие ще кажете: „Безъ изпитъ не може ли?“ — Не може. Изпитътъ е, който създава характеръ и воля. И когато на васъ дойдатъ страдания, вие трѣбва да се радвате и да запалите по сто свѣщи на вашия св. Никола. А сега, когато ви дойде едно нещастие, вие изгасвате по сто свѣщи. Ее, питамъ тогава, има ли любовъ въ душата на онзи, който гаси? — Не, онзи, който пали, само той има любовъ въ душата си. И тогава азъ поставямъ слѣдния моралъ. Вие казвате: „Азъ вървамъ въ тебе, азъ те обичамъ.“ Добръ, може ли азъ да прѣседя день, два при вашата дъщеря, и тя да остане чиста? Може ли единъ мжжъ, който има възлюблена жена, да отида азъ въ дома имъ, и той да не се съблазни, че азъ искамъ да измамя жена му? И слѣдъ като съмъ билъ при нея, нейниятъ характеръ се е измѣнилъ — той може да се измѣни въ низходяща или възходяща степенъ. Когато нѣкой дойде въ дома ви, той трѣбва да донесе благословение. А сега разправятъ: „Еди-кой-си какъвъ е билъ.“ И онова момиче казва: „Не искамъ да цѣлуна тази ржка.“ И тогава, знаете ли, какъвъ изпитъ направихъ съ него? Азъ ѝ казвамъ: „Ти хубаво направи, че не ми цѣ-

луна ржката, защото досега мнозина ме цѣлуваха, донеси ми единъ легенъ," извадихъ азъ сапуна и казахъ: „Полѣй ми сега!“ — измихъ се. Тѣй, направихъ опитъ съ себе си. Помирисахъ ржцѣтъ си и казахъ: „Още веднѣжъ!“ — десетъ пѣти измихъ ржцѣтъ си, и, като се увѣрихъ, че всички тия елементи отъ свѣта се махнаха, казахъ: „И ти да си измиешъ десетъ пѣти ржцѣтъ! Изми се и тя, а послѣ ѝ казахъ: „Сега нѣма да ми цѣлувашъ ржката, а само ще похванешъ ржцѣтъ ми и помириши ги, какво ще почувствуващъ. — Ама ако ме заболи коремъ? — Ако те заболи коремъ, оттукъ нататкъ никому ржка да не цѣлуващъ. Опитай ги, нѣма да ми цѣлуващъ ржката, само ще ми похванешъ ржката, да бждемъ приятели, да не си замина отъ вашия домъ така“. И тя, като помириса ржката ми, почна да се смѣе, и каза: „Нѣма, сега нищо нѣма.“ Да, казвамъ, нищо нѣма, ала трѣбваше десетъ пѣти да се измиятъ нашитѣ ржцѣ. Ржцѣтъ сж емблема на нашата воля. Вашата воля трѣбва да се очисти отъ всички мръсни дѣйствия. Като погледнешъ къмъ Бога, ще кажешъ: „Десетъ пѣти ще се измия и послѣ ще ти похвана ржката“, защото и Богъ има ржцѣ. А ние го барнимъ и казваме: „Аа, на Господа миришержката.“ Това сж съврѣменнитѣ философи.

Какво нѣщо е „възкресение?“ — Това сж 39 милиона пермутации. И сега, който иска втори пѣтъ съ мене да се рждува, ще ми полива десетъ пѣти — азъ да се измия, и вие да се измиете. Нѣма да цѣлувате. А за цѣлувкитѣ колко миене ще се иска! И азъ прѣпорѣчвамъ — не бързайте съ цѣлувкитѣ. Когато цѣлувате, вие трѣбва да внесете новия животъ на любовта, но, отнемете ли нѣкому щастието, не го цѣлувайте, вие ще внесете нещастие. Ето това е фисософия. Така говори Христосъ: „Ако ядете плътта им и пиете кръвта ми, азъ ще ви възкръся въ послѣдния день.“ И този послѣденъ день, той е вече сега. Въ васъ трѣбва

Още по-блажени сж!

„А той рече: Още по-блажени сж, които слушат Словото Божие и го пазят.“¹⁾

Често въ моитѣ бесѣди има двѣ крайности, или два полюса. Азъ не обичамъ да стоя по срѣдата. Трѣбва да стоя или въ началото, или въ края, т. е. двѣ нѣща, които, като се слѣятъ, да се завършватъ. И всички ония нѣща, които иматъ смисълъ въ живота, трѣбва да иматъ начало и край. Начало е главата, а краятъ сж краката. Слѣдователно, съ началото гледаме къмъ Бога, а съ края ходимъ по земята. Съ началото говоримъ, а съ края ядемъ. И, слѣдователно, когато човѣкъ яде, това е краятъ на нѣщата. Нали всичко се свършва въ паницата, тази паница, колкото и да е пълна, супа било или друго, всичко това е „фертигъ“, край. А пъкъ, когато слушашъ словото Божие, то е нѣщо, съ което се изпълняшъ—не се изпражняшъ, а се изпълняшъ. Слѣдователно, всѣко нѣщо, което те изпълня, е начало на нѣщата, а всѣко нѣщо, което те изпразва, е край. Или —да се изразя на съвремененъ културенъ, или наученъ езикъ—краятъ на нѣщата, това е материалниятъ свѣтъ, а началото на нѣщата, това е духовниятъ свѣтъ. Това сж само термини, думи за улеснение на нашия разговоръ.

Христосъ казва: „По-блаженъ е онзи, койго слуша Словото Божие и го пази.“ А въ какво седи

¹⁾ Ев. Лука 11:28.

двашъ на любовта. „Отъ това има още по-хубаво!“ То е онзи великъ пастиръ, който ще те изведе навънъ въ природата, на зеленитѣ пасища и при бистритѣ отоци.

Затова иде Христосъ сега, да ви изведе отъ този затворъ на вашия егоизъмъ, да ви заведе въ великата природа, дѣто ще играете и ще скачате при изворитѣ. За васъ е това! Това е новиятъ животъ, който иде сега. Това е възкресението! И то ще бжде пакъ на земята, но не въ тази материя. Тази материя ще прѣтърпи едно видоизмѣнение. Вие ще получите духовни тѣла, ще влѣзнете въ астралния свѣтъ, въ една материя по-рѣдка. И тамъ има твърда земя, и тамъ има вода и въздухъ; едно нѣщо е само, че тази твърда земя се различава много отъ нашата земя. Вие ще кажете: „Какво е туй нѣщо?“ Азъ ще ви цитирамъ думитѣ на ап. Павелъ: „Това, което око не е видѣло и ухо не е чуло.“ Днесъ има хилячи очи, които сж видѣли това, — и въ Англия, и въ Германия, и въ Америка хиляди хора има, които сж ходили въ рая и сж се върнали, и това тѣ разправятъ отъ своята опитностъ. И вие единъ день, когато се съедините съ Бога, ще отидете тамъ. Ще дойде този день и ще кажете — какво ще кажете? Да, ще бжде!

Желая сега да ви се отвори по-голѣмъ прозорецъ да бждете готови. Нѣкои отъ васъ още днесъ ще възкрѣснатъ, нѣкои утрѣ, нѣкои слѣдъ 10 дни, 15, 20, нѣкои слѣдъ една година, 2, 3, а нѣкои, можеби, слѣдъ хиляда, двѣ, слѣдъ 10,000 години. И казвамъ, на когото врѣмето е дошло, да не закѣснѣва нито съ $\frac{1}{100}$ -мил. частъ отъ секундата. Вие трѣбва да бждете като онова пиле, което се е замжтило, а черупката се изтрила, и то каже: „чикъ-чикъ, чикъ-чикъ!“ а майката каже: „клокъ-клокъ, клокъ-клокъ!“ Какво му казва? Употрѣби този малкъ клонъ да излѣзешъ, и ще влѣзнешъ въ новия животъ, въ който ще възкрѣснешъ. И туй малко пиленце си покаже най-първо гагичката,

послѣ цѣлата глава, и най-послѣ цѣлото излѣзе навънъ. И майката каже: „Браво, ето моето по-линце възкрѣсна.“ Вие казвате: „Кога ще възкрѣснемъ?“ Азъ казвамъ: клокъ-клокъ, клокъ-клокъ! „Ама какво искашъ да кажешъ?“ — Клокъ-клокъ, клокъ-клокъ! То е велика философия! Българитѣ казватъ „клокъ“, а англичанитѣ казватъ: „клакъ“, което значи часовникъ, движение. Движение, движение, напредъ, напредъ въ божественото съзнание.

„И въ послѣдния день азъ ще го възкрѣся.“ — т. е. ония, които „пиятъ кръвта ми и ядатъ плътта ми“ които разбиратъ закона да се съединятъ съ Бога и да се разединятъ отъ свѣта.

И сега азъ ви поздравлявамъ съ новото съединение и съ новото разединение.

(Бесѣда държана на 27. ноемврий, 1911 г. въ София.)

Още по-блажени сж!

„А той рече: Още по-блажени сж, които слушат Словото Божие и го пазят.“¹⁾

Често въ моитѣ бесѣди има двѣ крайности, или два полюса. Азъ не обичамъ да стоя по срѣдата. Трѣбва да стоя или въ началото, или въ края, т. е. двѣ нѣща, които, като се слѣятъ, да се завършватъ. И всички ония нѣща, които иматъ смисълъ въ живота, трѣбва да иматъ начало и край. Начало е главата, а краятъ сж краката. Слѣдователно, съ началото гледаме къмъ Бога, а съ края ходимъ по земята. Съ началото говоримъ, а съ края ядемъ. И, слѣдователно, когато човѣкъ яде, това е краятъ на нѣщата. Нали всичко се свършва въ паницата, тази паница, колкото и да е пълна, супа било или друго, всичко това е „фертигъ“, край. А пъкъ, когато слушашъ словото Божие, то е нѣщо, съ което се изпълняшъ—не се изпражняшъ, а се изпълняшъ. Слѣдователно, всѣко нѣщо, което те изпълня, е начало на нѣщата, а всѣко нѣщо, което те изпразва, е край. Или —да се изразя на съвремененъ културенъ, или наученъ езикъ—краятъ на нѣщата, това е материалниятъ свѣтъ, а началото на нѣщата, това е духовниятъ свѣтъ. Това сж само термини, думи за улеснение на нашия разговоръ.

Христосъ казва: „По-блаженъ е онзи, койго слуша Словото Божие и го пази.“ А въ какво седи

¹⁾ Ев. Лука 11:28.

пазенето на Словото Божие? Миналата бесѣда, когато говорихъ за възкресението, нѣкои отъ васъ почнахте да мислите: „Дали азъ съмъ възкръсналъ, или не?“ Да мислишъ, дали си възкръсналъ, то е материалната страна на нѣщата. Ако ти мислишъ да възкръснешъ по тѣло, то е краятъ на нѣщата, и възкресението всѣкога подразбира физическата страна на нѣщата, на материалния свѣтъ ще възкръснешъ; когато пъкъ Писанието означава нѣщо по-дълбоко—ще оживѣятъ! Животъ—това е единственото нѣщо, което знаете на земята. А какво нѣщо е възкресение, вие не знаете, вие го слушате, и само се въодушевявате отъ него; но живота всички го знаете, всички го усѣщате, чувствувате, то е реалното, то е същественото.

И казва Христосъ сега: „По-блаженъ е онзи, който слуша Словото Божие и го пази“. Словото—това е единственото, нѣщо, това е именно разумниятъ животъ, за който трѣбва да живѣемъ. Въ какво седи той?—Въ разумното изпълнение. Вземете нѣкой цигуларъ, нали въ музикалното изпълнение се състои всичко, тъй както законитѣ на музиката изискватъ? Тъй че, когато изпълнява, да е доволенъ и самиятъ цигуларъ, да сж доволни и самитѣ слушатели. Слѣдователно, външната страна на цигулката, този лжкъ може да се изкриви хиляди пѣти нагорѣ, надолу—всички тия изкривявания не важатъ, а важатъ ония тонове, които ще излѣзнатъ изподъ лжка, за да се влѣятъ въ душата ви; това, което ще схванете и разберете, то е музика, а този лжкъ, тази цигулка, това сж само условия, при които туй, възвишеното, може да се прѣдаде на душата ви. И, слѣдователно, при сегашнитѣ условия, всички хора мязатъ на цигулки. Цигулки сж хората съпочетири струни, опнати върху тѣхъ, и чакатъ нѣкой да дойде да свири. Сега да не ме разберете криво. Азъ бихъ желалъ тъй да свирите, както Паганини съ цигулката си, да издавате ония божествени тонове, и всѣки, който ви слуша, да каже: „Тази цигулка е отлична“. Цигулката, то е вашето

тѣло, слѣдователно, трѣбва да дойде оня великъ артистъ, вашиятъ Духъ, да се всели въ вашето тѣло и да свири. И ще почнатъ единъ день тѣлото—цигулката и Духътъ—цигуларътъ да свирятъ. И ние можемъ напълно да знаемъ, каква е цигулката на всѣкиго и какъвъ е цигуларътъ. Казватъ: „Погледни му живота“, т. е вижъ го, какъ свири, знае ли правилно да манипулира съ лжка, и какви тонове излизатъ, или пъкъ не знае да свири. Но, ако цигулката му скърца и струнитъ му сж разгласени, тогава не съществува връзка помежду имъ, може той да каже: „Моята цигулка е отлична, но вчера не бѣхъ въ духа си, не бѣхъ разположенъ, обаче втори пѣтъ, като ме слушате, какъвъ майсторъ съмъ азъ, чакайте само“. Дѣйствително, въ всѣки животъ има такива добри моменти, ние ги наричаме вдѣхновение. Тогава и мжжътъ и жената свирятъ добръ и мязатъ на ангели въ дома си; но, когато си изгубятъ вдѣхновлението, тогава казватъ: „Неси струва“.

„Нѣма никой по-блаженъ, казва Христосъ, отъ онзи, който слуша Словото Божие и го изпълнява“. Словото Божие, това е великото въ свѣта. Азъ бихъ ви го прѣвелъ на вашия езикъ. Този изразъ „Слово Божие“ е непонятенъ, вие сте го чели, чели много пѣти. Какво нѣщо означава „Словото Божие“? *То е онзи първоначаленъ моментъ, когато божествената Любовь съзнателно се е проявила вътрѣ въ материалния свѣтъ.* Когато вие чуete първата дума, съзнателната дума на вашето дѣте, което говори разумно, то е Словото Божие, и майката усѣща една радостъ, веселие—вдѣхновена е тя. Или пъкъ нѣкой пѣтъ пишете нѣкое писмо, дращите, дращите, но не сте доволни; единъ день напишете нѣколко строфи и казвате: „Това е“. То е разумното, въ вашия умъ е проникнала една нова мисль, вашиятъ умъ е почналъ да мисли, и вие съзнавате, че имате умъ. Нѣкой пѣтъ хората не знаятъ, дали иматъ умъ или не. Ще кажатъ: „Дѣйствително, ние имаме умъ“. Но азъ подъ „умъ“ разбирамъ оня слуга, онзи добръ слуга, който

нарежда добръ работитѣ на господаря си. А щомъ този слуга не ги нарежда добръ, азъ не го считамъ за добъръ. Нашиятъ умъ е само тогава добъръ, когато нарежда нашитѣ работи добръ, схваща ги добръ, прѣдава ги добръ, не изкривява фактитѣ, и хората ги виждатъ добръ. Ние говоримъ сега индивидуално, т. е. какъ се развива животътъ за всѣкиго отдѣлно. Туй, дѣто казватъ: „Свѣтътъ да се оправи, народитѣ да се оправятъ“—това сж метафизически фрази. Какво нѣщо е единъ народъ? Единъ народъ, това е една сѣмка развита—единъ човѣкъ развитъ въ своята голѣма форма. Слѣдователно, какъвто си ти въ сѣмката, т. е. въ началото, такъвъ ще бѣдешъ и въ края. Единъ народъ е краятъ на единъ човѣкъ, и, слѣдователно този народъ е създаденъ за човѣка, за да се види, какъвъ е той; и, ако вие, българитѣ, искате да се знаете какви сте, какъвъ е народътъ ви, погледнете на всѣкиго отдѣлно, той е първоначалниятъ индивидъ. Погледнете, изрисувайте, вижте, да не кажете, че азъ говоря това,—вие сами говорите. „По-блаженъ е“, казва Христосъ. Сега не отивамъ по-далечъ. Насъ не ни интересуватъ народитѣ, насъ даже и човѣчеството не ни интересува, насъ ни интересува Словото Божие, насъ ни интересува чисто божественото. Цѣлото човѣчество—това си ти. Единъ день, ако ти и жена ти останете сами, и, ако цѣлото човѣчество изчезне, ти ще създадешъ ново човѣчество. Сегашното човѣчество на кого е? На Адамъ и Ева, тѣ бѣха двама непослушници, изгонени отъ Господа изъ рая, и тѣ образуваха това човѣчество. И културата сега мяза на тѣзи Адамъ и Ева въ рая. Казва тамъ Писанието, че голи били. Единъ човѣкъ, който въ божествения рай може да бѣде голъ, можете да разберете, какъвъ е билъ мързеливецъ. И, като е видѣлъ Господъ, че нѣма да работятъ тѣ въ рая, изпждилъ ги навънъ — да се облѣкатъ. И сега, слава Богу, всинца сте облѣчени, а ако нѣкои биха ви видѣли голи като Адамъ и Ева, веднага щѣха да ви пратятъ въ луд-

ницата. А за Адама и Ева казватъ: „Защото били много чисти и святи, затова ходѣли голи, а дѣцата били грѣшни, тѣ да се облѣкатъ“. Но тамъ е въпросътъ: Адамъ е билъ мързеливецъ, търговецъ наедро; ако бѣха много почтени хора. Господъ не би ги изпждилъ изъ рая. Не е ли така? Но веднѣжъ ги е изпждилъ—азъ сега като нѣкой адвокатъ говоря—тѣ не сж били почтени. Какво ще кажете вие: ако бащата и майката бѣха много почтени, Господъ би ги държалъ въ рая, не би ги изпждилъ. Тѣй че, не произлизате отъ много благородна фамилия — не само вие, но всички.

И сега Христосъ казва — той, Христосъ, разбира много добрѣ — „Блажени, но по-блаженъ е онзи, който слуша Словото Божие“, т. е. онова, божественото, възвишеното, туй, което не е излѣзло отъ рая. По-хубаво е да слушашъ туй, божественото, което не се е измѣнило, отколкото да си сукалъ млѣкото на туй, което се е измѣнило. И туй, великото, то е божественото Слово, което живѣе въ васъ вѣтрѣ, а не отвънка. Видите единъ красивъ учителъ, и ученицитѣ му казватъ: „Отличенъ е нашиятъ учителъ! Като него нѣма!“ Азъ знамъ, ученицитѣ въобще тѣй правятъ. Единъ день се хвалятъ: „Нашиятъ учителъ, той глава има, та какъ прѣдава ясно, та по история, по естествена наука, по химия“, въодушевяватъ се ученицитѣ. А слѣдъ два-три мѣсеца, гледашъ, почнатъ да ставатъ недоволни, нѣкой получилъ двойка или единица и казва: „Азъ го мислѣхъ, че е нѣщо, но той не е нищо.“ Защо?—Двойка му турили, единица. Туй е повърхностно разбиране. Вие казвате: „Има Господъ“. Защо?—„Кжца имамъ, пари, дѣцата ни сж здрави, има Господъ“. Но, щомъ умре бащата, казвате: „Не знамъ дали има Господъ“, а като умре майката, почнешъ още повече да се съмнѣвашъ, дѣцата ти умратъ, и тогава ще кажешъ: „Ако имаше Господъ, той нѣмаше да ги вземе отъ земята, но, понеже ги взе, азъ се усъмнихъ въ този Господъ, че е мждъръ.“ Господъ не е

взелъ майката и бащата, а ги е изпждилъ изърая, та ти сега не ги виждашъ. Ще ви дамъ едно сравнение. Като се раздѣляли единъ день лисицата и дѣцата ѝ, излѣзли изъ своята дупка и попитали майка си: „Дѣ ще се срѣщнемъ, мамо?“ — „Ее, у кожухаря.“ Излѣзните вие изъ вашитѣ дупки и питате: „Дѣ ще се срѣщнемъ?“ Отишълъ нѣкой за храна, насамъ-нататъкъ, одрали му кожата, ти казвашъ: „Господъ я взелъ.“ Не, при кожухаря е тя. Ако майка ти е взелъ Господъ, ако баща ти е взелъ Господъ, може и сина ти, и дѣщеря ти; ако Господъ ги е взелъ, то е голѣма привилегия, то е най-голѣмото благо, което имате, и, освѣнъ че не бива да плачете, ами вие всѣки день трѣбва да се радвате. А щомъ плачете, — отъ плача и сълзитѣ заключавамъ — съмнѣвамъ се, дали тѣ сж при Господа.

Сега: „По-блаженъ е, казва Христосъ, който слуша Словото Божие и го изпълнява.“ Туй е разумното слово. Ако Господъ днесъ би се явилъ въ свѣта като единъ човѣкъ, вие щѣхте да се натрупате да му изкажете своитѣ излияния. Господъ щѣше да има толкова писма, че нѣмаше да има врѣме да ги чете. Вземете християнския свѣтъ, само по двѣ писма да прати всѣки християнинъ, това сж единъ милиардъ писма; ако сж по четири — два милиарда, ами по 10 писма; това сж петъ милиарда. Хайде да не правимъ смѣтка, да си губимъ врѣмето, азъ имамъ прѣдъ видъ краката ви. Петъ милиарда пиѣма за колко врѣме може Господъ само да ги прочете? Ами да ги отвори и да ги прочете? Нѣкои сж съ по два реда, но нѣкои съ по 10-15 реда — изливатъ сърцето си. Ее, ако Господъ трѣбваше да чете, и то съ внимание, колко години би му взело да прочете всички тия писма? Ние бихме се намѣрили въ такова затруднено положение, ако схващаме така, че Господъ би дошълъ като единъ човѣкъ на земята. А този Господъ е вжтрѣ въ васъ. Азъ ви говоря сжщественно върху въпроса — да не си правите илюзии. И този

Господъ живѣе въ вашата душа, а не въ тѣлото ви. Защото, ако бихте дошли на тази земя прѣди 250 милиарда години, тогава земята е завземала едно грамадно въздухообразно пространство, имала е само една ядка, като единъ голѣмъ орѣхъ. Всичката твърда частъ прѣди 250 милиарда години е била като единъ орѣхъ — толкова голѣма е била нашата земя, а всичкото туй пространство е било пълно съ тази мъгла, която постоянно се е сгъстявала. И затуй вие не знаете и казвате: „Дали съмъ тукъ, или съмъ извънка?“ И, слѣдъ като възкръснете, — възкресението ще бѣде моментътъ, когато въ васъ се яви съзнанието за висшето, божественото; когато въ васъ се яви новиятъ божественъ животъ, онзи индивидъ, който се нарича „божествено азъ“, — окултиститѣ и теософитѣ тѣй го наричатъ, — тогава ще започнете новия божественъ животъ. А знаете ли, въ какво седи той? — Въ разбирането на тия велики закони, които сега съществуватъ. Вие седите и казвате: „Какъ да си оправя живота?“ Ако имайте туй знание, можехте да измѣрите едната си вѣжда, колко е? — Шестъ см., и другата шестъ — 12; ушитѣ си да измѣрите, височината на челото, на брадата, и щѣхте да направите една пермутация, и въ дадения моментъ щѣхте да знаете, какво трѣбва да направите. Защо на нѣкой човѣкъ носътъ е късъ и широкъ? Защо на другъ човѣкъ е дълъгъ носътъ? Кои сж причинитѣ? Казвате: „Тѣй е.“ Не, има си причини. Защо сж очитѣ сини, или черни, или кафяви? А ушитѣ защо сж голѣми или малки? Тѣй Господъ искалъ. Това не е наука. Ако ти знаешъ, защо очитѣ ти сж сини, ще бѣдешъ близо до истината. А сега казвашъ: „Черни сж.“ Какви ви сж очитѣ? — „Не зная“. Гледалъ ли си ги въ огледало? „Мязатъ на черни и кафяви.“ Какви сж — черни ли сж? Ако сж черни, защо сж черни? Ако сж сини, защо сж сини? „Тѣй ме е родила майка ми.“ И вие свършвате: „Така ме е родила майка ми.“ Вие сте като една статуя. Не е тѣй. Въ утробата на майката

ние съграждаме нашия носъ, нашитѣ очи и другитѣ органи. Майката ни е дала само материалитѣ, а ние ги създадохме споредъ нашия духъ. Тѣй, духътъ работи вътрѣ, и той ни създаде, а не майка ни. Тогава нѣма да се сърдите никому, че вашиятъ носъ е кжсичъкъ: сами сте си го направили, вие сте художникътъ, тази идея ви е дошла, и никому да не се сърдите. А сега хората разправятъ: „Майка ми тѣй ме създаде“, „Господъ тѣй ни направи.“ Не позорете името Божие! Азъ зная, че Богъ е направилъ само душата, а на нашето тѣло ние сме му майсторитѣ. И затова тѣлата ни сж сега хилави. Защо?—Защото ние не разбираме Словото Божие, туй разумното. За примѣръ, ако азъ имахъ 4-5 милиарда лева, бихъ обърналъ всички въ цѣла София да станатъ мои слѣдователи. Петъ милиарда да имамъ, и да кажа: „500 лв. ще ти дамъ на мѣсеца.“ на вѣстникаритѣ — всички най-хубаво ще пишатъ, ще кажатъ: „Като г-нъ Джновъ човѣкъ нѣма, човѣкъ и половина е.“ Защо? — Петъ милиарда дава, въ него сърце има, като него човѣкъ нѣма.“ Но жалкото е, че толкова пари нѣмамъ азъ, па и да ги имамъ, нѣма да ви ги дамъ. Колкото пари имамъ, азъ съмъ ги вдигналъ за другитѣ; слѣдователно, за българитѣ не мисля да дамъ нито петаче. Единственото наследство, което ще имъ оставя, то е: „Още по-блаженъ е онзи, който слуша Словото Божие и го изпълнява.“ И, слѣдователно, който разбира, само той ще се ползува, — азъ ви говоря за нѣща много важни, велики. Азъ пакъ съмъ поставенъ сега на едно изкушение, но ще побѣдя туй изкушение — нѣма да ви го кажа, видите, нѣма да ви го кажа, — бѣхъ на едно изкушение да ви кажа нѣщо, но нѣма да ви го кажа. Сега ще ви приведа единъ примѣръ, т. е. скрихъ го, нѣма да ви го кажа, ще мълча. Сега ще ви кажа: можете ли да разберете, какво скрихъ азъ?

Единъ прочутъ американски милиардеръ дава обявление, че му трѣбва касиеръ. Започватъ день слѣдъ день да се явяватъ личности все съ прѣпорѣжки. Влиза единъ, прѣдставя си писмото. „Много добръ, ще те имамъ прѣдъ видъ“, казалъ му той. Но всѣки, който влизалъ, държалъ си главата високо, все нагорѣ гледали; влиза втори, трети, четвърти, десетъ души влизатъ, той на всички казвалъ: „Ще ви имамъ прѣдъ видъ.“ Влиза едно момче, то най-първо погледнало надолу, вижда книжни парчета разпрѣснати, очистило пѣтя си, отива при милиардера и казва: „Господине, четохъ въ вѣстника, че търсите момче. Азъ нѣмамъ никаква прѣпорѣжка. — Ти носишъ най-добрата прѣпорѣжка, заповѣдай, вземи своята длѣжностъ.“ Всички онѣзи сѣ сукали — първитѣ 10 души сѣ сукали отъ майка си, а този послѣдниятъ е ималъ Словото Божие. И той му казва: „Ти си човѣкътъ, когото азъ очаквахъ.“ Слѣдователно, ако вие не се наведете да очистите тия книжа, които сѣ разпрѣснати по вашия пѣтъ, нѣма да идете при Господа. Що сѣ вашитѣ разбъркани работи, тия външни мѣчнотии? — То сѣ разпрѣснатитѣ листа. И казвате: „Нѣма ли нѣкой да ги очисти?“ Или: „Господи, азъ отъ толкова врѣме те търся.“ И Господъ ще каже: „Ще ви имамъ прѣдъ видъ.“ Ще дойде другъ правовѣрникъ, и той казва: „Нѣма ли нѣкой да очисти тия листа? Господи, азъ те търся, искамъ да живѣя при тебе. — Ще те имамъ прѣдъ видъ.“ Хубаво. Не мислете, че азъ ви говоря на подбивъ, азъ съмъ много сериозенъ. Кога е сериозенъ човѣкъ? — Когато говори искрено. Когато съмъ въ стаята си, азъ съмъ много сериозенъ. А когато съмъ тукъ, азъ съмъ рѣшилъ да нѣмамъ външно благочестие. Нѣкои отвѣнъ се показватъ много благочестиви. Не, не, това е актьорство. Трѣбва да бждете искрени спрѣмо себе си. Това е хубаво. Азъ не осждамъ онзи, който прави това, но бихъ желалъ туй положение да го задържи не само за единъ моментъ, а за день, два, цѣла година. Хубаво е туй положение въ живота, ама да

го задържишъ. Азъ не казвамъ: това нѣма да го бжде — то е по стария законъ. Нашитѣ очи може да бждатъ благородни, лицето ни да бжде благородно, всичко зависи отъ насъ, но въ дѣйствителностъ благороденъ е само онзи, който разбира Словото Божие и го изпълнява. Сега вие ще кажете: „Моятъ умъ тъй ми казва.“ Твоятъ умъ какво ти казва? Испитайте вашия умъ, дали е много просвѣтенъ. Вие знаете ли ония закони, съ които сте работили въ утробата на майка си? Припомнете сиги! — „Смѣтно ми е.“ Сърдишъ се, гнѣвишъ се, дѣ ти е умътъ? Всѣкога, когато умътъ ти не присѣтствува въ една работа, сполетява те катастрофа. Всѣкога, когато се явяватъ такива състояния, това е признакъ, че умътъ отсѣтствува. Въ всички работи, дѣто умътъ присѣтствува — висшиятъ умъ, катастрофа не може да стане. За да може да издигнете себе си, непрѣмѣнно вашиятъ умъ трѣбва да присѣтствува. Ако вие се молите, а умътъ ви не присѣтствува, молитвата ви не е приета: тя е само една педа надъ главата ви. Ако пишете или съчинявате, вашиятъ умъ трѣбва да присѣтствува, и въ дадения моментъ за нищо друго не бива да мислите. Ще мислите върху този въпросъ и, като го свършите, тогава за другъ ще мислите. Най-великиятъ законъ въ духовния свѣтъ е, че трѣбва да впрегнемъ нашия умъ на работа съ всички негови сили. Щомъ си се разгнѣвилъ, умътъ ти не е на мѣстото си и сърцето ти не е на мѣстото си. Сърцето не се гнѣви, влѣзли сж други сили въ него. Умътъ, както азъ го зная, не се раздражнява, не се отчайва. А туй, което се дразни, туй, което се отчайва, то е извънъ ума. Умътъ — това е основата на божествения свѣтъ. И, когато Господъ иска да създаде единъ свѣтъ, той туря ума за основа. И, за да може да се създаде нѣщо трайно, непрѣмѣнно този божественъ елементъ, тази божествена сила трѣбва да присѣтствува въ васъ въ всичката своя пълнота. И вие имате властъ да държите вашия умъ. А ако вие сте нещастни,

вашиятъ умъ не сте го впрегнали на работа, и вие нищо не можете да постигнете. Ще го впрегнете и ще видите, каква велика работа той ще свърши за васъ. И свършменниятъ окултизмъ туря вече тази основа и настоява върху това правило: умътъ и сърцето трѣбва да се впрегнатъ на работа. Какъ? — Сърцето е създадено да люби, а умътъ е създаденъ да мисли. Не мислишъ ли? — Умътъ го нѣма. Не любишъ ли? — Сърцето го нѣма. Това не сж фрази. Но вие ще кажете, че любите нѣкого. Любите, кого любите? Да, колкото автори съмъ челъ досега, азъ не съмъ намѣрилъ още нито единъ да опише Любовта. Вашата любовъ е играчка, тя не е Любовъ. *Любовта е нѣщо велико!* Не може Любовта да влѣзе за единъ моментъ въ сърцето ти, въ дома ти, и да излѣзне навънъ, то е немислимо. Тя е като слънчевата свѣтлина: ако не ѝ затворимъ пѣтѣ, тя вѣчно ще тече, а ако ѝ попрѣчимъ, тогава е друго нѣщо. Любовта, влѣзе ли, тя вѣчно ще бжде въ насъ. И мисълта влѣзе ли въ ума, тя нѣма вече да излѣзе отъ него. Слѣдователно, вие сте причината да изпждите Любовта и мисълта навънъ. „Господъ тъй е направилъ“, казвате. Господъ не е направилъ това. Той е направилъ свѣта така, че е оставилъ насъ да сме отговорни.

И Христосъ казва: „По-блаженъ е онзи, който слуша Словото Божие и го пази“. Много повече нѣща е казалъ той, но не сж писани. Той е изложилъ закони и правила, какъ да живѣятъ ученицитѣ му. И въ всичкитѣ си бесѣди азъ имамъ за цѣль да ви накарамъ да мислите и да любите. Кого? Нѣкои казватъ мене да любите. Моята душа виждалъ ли си, сънувалъ ли си я? Да не вѣрвашъ на съня си. Като срѣщнешъ ти моята душа, тя ще бжде свѣтла, като слънцето, и ще носишъ моята свѣтлина съ хиляди години и вѣкове! А сега, като срѣщнешъ нѣкой човѣкъ съ потури, бѣли гащи и калпакъ, казвашъ, срѣщналъ си Учителя. И това било философия: срѣщналъ си Учителя! Учителътъ

е като слънцето. Като събъщнете моята душа, това слънце, което гледате, ще потъмнее прѣдъ нея. Отъ това слънце ще чуете най-хубавата музика, най-хубавия говоръ, и ще кажете: „Сега разбирамъ, какво нѣщо е животътъ, който изтича отъ Бога!“ Сега не искамъ да ви обезсърча отъ вашия животъ, не, азъ гледамъ много разумно на нѣщата. Този Господъ е паправилъ земята като едно възпитателно заведение, една забавачница съ всичкитѣ приспособления; всичко е наредено, за да ни въведе въ единъ другъ свѣтъ по-висшъ, дѣто природата е съвсѣмъ другояче уредена. Тукъ е най-малкото, а онзи свѣтъ, дѣто ще влѣзните сега, скоро—нѣма да се мине дълго—неговата природа е 10 пѣти по-хубава, отколкото тукъ на земята. Свѣтлината тамъ е по-мека. Вие сега пакъ ще ме разберете криво. Ще кажете: „Кога ще влѣземъ въ този животъ“ И днесъ можете да влѣзните. Ама прѣдставете си, ако вие сте вървѣли по пѣтя, и ви е валѣлъ дъждъ, голѣмъ студъ има и водата върху васъ е замръзнала, и вие сте станали толкова голѣмъ, че не можете да влѣзните презъ вратата, какво трѣбва да правите тогава?—Ще разчупите леда, да се разтопи. Какъ?—Ще се стопите, да останете въ своята естествена голѣмина. Виждамъ сега, вие сте толкова грамадни, около васъ има толкова ледъ, че не можете да влѣзете. Ще се стопите. Какъ?—Ледътъ върху васъ трѣбва да се стопи. Това сж метафори, иносказания. Какъ да ви говоря? Любовта не е нѣщо,—тъй да ви я извадя и ви я покажа, като нѣкоя ябълка.

И азъ ще ви приведа сега слѣдния примѣръ: Допуснете, че вие сте боленъ, лежите на легло, 10 дена вие сте се увивали, коремъ ви боли, гръбнакътъ ви боли. Нѣкоя приятелка мисли за васъ, и изпраща съ своето дѣтенце цвѣтя и нѣкое писмо. Вие вземете цвѣтята, миришете ги, и отъ цвѣтята почнете да мислите за вашата приятелка, и послѣ нейнитѣ думи се съединяватъ съ вашата душа и се явява лицето ѝ. Та тия цвѣтя трѣбва да

прѣминатъ, и да дойдете до сжщественото, до онази, която е изпратила цвѣтята. Слѣдователно, да почнемъ душа съ душа да се разбираме, сърце съ сърце и умъ съ умъ. Сега, поетитѣ казватъ, че сърцето е било олтаръ въ храма Божи; но то е символъ, не е тѣй;— че умътъ билъ слуга, но и то е символъ, не е тѣй. Ама душата била цѣлата вселена, и то е само символъ. Какво нѣщо е цѣлата вселена? Ти знаешъ ли, какво е вселената? „Не че не знаемъ, знаемъ“. Учени хора има, външнитѣ учени хора, като обърнатъ ония крила горѣ, аеропланитѣ, и ония супердреднаути, въ единъ часъ могатъ да пометатъ единъ градъ, като хвърлятъ шрапнели, по-дълги отъ единъ метъръ, послѣ ония брѣмчила отгорѣ спущатъ бомбичкитѣ много майсторски. Тия учени иматъ знания, но съврѣменнитѣ хора знаятъ само да разрушаватъ. Тѣ нѣматъ това велико изкуство да градятъ. И съврѣменната култура отъ 8 хил. години насамъ е култура само на разрушение. И, ако нѣкой оспорва това, ще кажа: покажете ми единъ градъ, който е направенъ прѣди хиляди години и да е останалъ здравъ, или единъ човѣкъ, който отъ нѣколко хиляди години да не е умрѣлъ. И такава една култура, че земята е пълна само съ кости, и лицето ѝ е пълно само съ развалени градове. Имате една култура на вѣчно разрушение,—която гради и разрушава. Защо? Не че тя е лоша, тя приготвява свѣта за нѣщо по-велико. Тѣй сега вие, които влизате вжтрѣ, които сте дошли тукъ, имате знания, азъ се прѣкланямъ прѣдъ вашитѣ знания. Но какво можете да направите?—Можете да ми отрѣжете главата, можете да ме нацапате въ вѣстницитѣ. И на това се очудвамъ азъ. То е гениалностъ—да знае човѣкъ да измисля, и то е култура. Но тази култура не носи щастие за човѣшкитѣ сърца, не носи животъ за човѣшкия умъ. Защо? Ако вие идвате да слушате отъ мене туй, което свѣтътъ ще ви каже, нѣма защо да идвате. Вие може да умрете, но може и да кажете: „Азъ

съмъ отъ онѣзи, които не умиратъ“. По тѣло ще умрете всички, ще се стопите. Безсмъртието е качество само на човѣшката душа, а не на човѣшкото тѣло. Когато душата възприеме безсмъртието, то е условие, законъ, и тѣлото ще бѣде безсмъртно. Павелъ казва: „Духовно тѣло ще имате“, а сегашнитѣ тѣла ще се измѣнятъ. И азъ ще хвърля тази брада, дегизиранъ съмъ сега, едно врѣме тя бѣше черна, па ще измѣня и гласа си, и рчиѣтъ си. Какъ ще ме познаете тогава? Казвамъ: само единъ начинъ има за познаване.

„Още по-блаженъ е онзи, който слуша Словото Божие и го пази“. Ако това Слово Божие прѣбѣде въ нашитѣ сърца, и Божията мисль—въ нашитѣ умове, ние ще се познаваме въ божествения свѣтъ като разумни души. И тогава ще дойде новата култура, не на мъже и жени, не на стария Адамъ, който е направенъ отъ прѣстъ, но на разумнитѣ мъже. А онзи мъжъ е разуменъ, който дава всички условия на жена си да расте и се развива, не казва нито една лоша дума и не праща нито единъ лошъ погледъ. И онази жена, и тя оцѣнява мъжа си, и тя му дава всички условия да прояви своята любовъ и своитѣ благородни и възвишени мисли.

„По-блаженъ е онзи, който слуша Словото Божие и го пази“. И слънцето изгрѣ, и то се зарадва. Сегѣ, разбира се, ще бѣде грѣхота, слѣдъ като сте треперили толкова врѣме, да нѣма нѣщо съществено. Умътъ и сърцето ви трѣбва да бждатъ всѣкога въ васъ.

Ще ви дамъ сега двѣ правила, които трѣбва да пазите. *Сърцето си не залагайте. Ума си не продавайте!* А сега какво е положението? Учителътъ продава ума си: „Напишете една статия, ще ти платимъ 200 лв.“ И той веднага напише. Ами сърцето на онзи актйоръ—той показва, какъ страда нѣкой бѣденъ, и затуй му казватъ: „Ще ти платимъ 2000 лв.“ И той се мъчи, прѣдставлява. А-а, не тъй! И съврѣменнитѣ хора ходятъ съ продаде-

ни улове и съ заложени сърца. Сърцата си ще вземете, умоветъ ще ги откупите! И въ бждеще ще знаете: по никой начинъ ума си за слуга не давайте подъ наемъ никому, който ще и да е той. Умътъ е само за тебе, и това сърце е само за тебе, то не е за никой другъ, Ама ще кажешъ: „Азъ си имамъ възлюбленъ“. Дръжъ ума си и сърцето си за тебе: и той си има единъ умъ и едно сърце, каква нужда има, ти да му давашъ твоето сърце? Той е разбойникъ, ако иска твоето сърце; ако ли иска твоя умъ, той е негодникъ. Тая дума „разбойникъ“ е малко груба, но какво да правя, такъвъ е езикътъ ви. „Апашъ“ да употребя, тя е френска дума. А „разбойникъ“, „разбой“ на ромънски значи „да воювашъ“, „воюване“. Ето какво трѣбваше да кажа азъ, за да се коригирамъ: не е благороденъ човѣкъ онзи, който взема сърцето на другиго; не е почтенъ човѣкъ онзи, който задига ума ти. Сега, „не е почтенъ“ и „не е благороденъ“, туй е друга прѣмутация. Азъ смекчихъ думитѣ, сега законътъ не може да ме хване, но въ първия случай биха ми наложили и глоба, а сега ще бжда откровенъ и ще ви приведа единъ случай, какъ казвалъ единъ англичанинъ на единъ другъ човѣкъ „liar“ — лъжець. „Лъжець ли?“ Този го дава подъ сждъ. Пъкъ „liar“ и „lawer“ — законникъ сж много близки. Първиятъ казва на сждията: „Азъ казахъ, че той е законникъ, знае законитѣ, но подхлъзна ми се ези-ка и казахъ „liar“. И сждията казалъ: „Станало подхлъзване, слѣдователно, не го хваща законътъ.“ Но азъ ще бжда откровенъ, туй не е подхлъзване, азъ говоря всѣкога съзнателно, азъ нарочно употребихъ думата „разбойникъ.“ Ако ще за 10 години да ме осждятъ, казахъ „разбойникъ“. „Ама 10 години“ — 10 години, ако дойде да кажа истината, ще я кажа, макаръ за 10 години да ме осждятъ. Думата „разбойникъ“ азъ я употребявамъ, защото тя има и добро значение. Ако нѣкой каже: „Азъ ви мразя“, думата „мразя“ за мене е отлична. Защо?

Защото умразата ми припомня за любовъ. Слѣдователно, като мрази той, азъ ще му благодаря, че ми е напомнилъ за любовта. Като ми каже: „Лъжешъ“, азъ мисля за истината. Или: „Ти си глупакъ“, азъ се радвамъ, и започвамъ да мисля за мъдростта. Пермутации на енергиитѣ правя. Това е разумното. Ти си единъ „разбойникъ“. Спри се, значи, азъ съмъ човѣкъ, който държи нѣщо въ ржката си—това е „Р.“ „А“—имашъ носъ, имашъ умъ, туй, което мисли: може ли да го приложя въ живота? Отъ „З“ мога да направя една котва, да я спусна въ морето и да спра кораба си, да го държи въ равновѣсие. „Б“ е законъ на растенето. Ако имамъ умъ, ще зная да говоря разумно, навсѣкѣждѣ. пжтътъ ще ми бжде отворенъ. Отъ окултно гледище, думата „разбойникъ“ е отлична дума, тя има ритмично произношение: но тъй, както вие я разбирате, придавате ѝ едно значение, което тая дума нѣма въ себе си. Ако азъ направя единъ ножъ отъ книга и ви мушна съ него, не бихъ ви причинилъ никаква врѣда. Питамъ: вие можете ли да ме теглите подъ сждъ, да кажете: „Този ме мушна съ ножъ?“ И ако азъ занеса ножа отъ книга, сждията какъ ще ме осжди тогава? Слѣдователно, ние се сждимъ споредъ мислитѣ и желанията, които имаме вжтрѣ, дълбоко скрити въ душата си. То е, което не се задига. Ние сами градимъ своя животъ. И първото нѣщо—вие трѣбва да впрегнете вашия умъ на работа, трѣбва да изучавате тѣлото си—и азъ похвалявамъ анатомиститѣ, физиолозитѣ—и слѣдъ туй да проучите всички елементи, които влизатъ въ човѣшкото тѣло, и какви роли играятъ тѣ. За примѣръ, каква роль играе черниятъ ви дробъ. Едно врѣме налѣ туряхъ българи тѣ въ черния дробъ? Черниятъ дробъ е единъ великъ факторъ въ човѣшкото тѣло. Ако черниятъ дробъ си замине, човѣкъ е фалиралъ. При сегашното устройство, черниятъ дробъ всичко рѣшава. Ако той се разстрои, човѣкъ става неразположенъ, мраченъ, той е песимистъ, не може да говори вни-

мателно, мрази, сърди се, може да извърши убийство,—всичко туй излиза отъ черния дробъ. И ако въ съвременния строй има толкова прѣстѣпници, причината е, че чернитѣ дробове на хората сж развалени. Поправете имъ черния дробъ! На този човѣкъ ще дадете извѣстна храна, има извѣстни то-нически срѣдства. На нѣкой мжжъ жена му не-врастения я хванала, той казва: „Лоша жена стана-ла“.—На жена ти черниятъ дробъ се е развалилъ, ще ѝ давашъ храна да се тонира. Поправи ли се, оправя се и домътъ ви. Мжжътъ се разгнѣви—чер-ниятъ му дробъ е разваленъ. И ако вие се разгнѣви-те, кажете: „Моятъ черенъ дробъ не е на мѣсто-то си“. При всѣко нещастие, говорете на черния дробъ, кажете: „Моля ти се, братко, като се драз-нишъ ти, животътъ ни не върви, ти си благо-роденъ. Като си тъй, въ ненормално състояние, как-ви ли не работи правишъ?“ Всѣка вечеръ му гово-ри, и твоятъ животъ ще се поправи. А сега, боли ли те черниятъ дробъ, дойде лѣкарътъ, веднага инжекция. Не инжекция, а Слово—говорѣ на чер-ния дробъ: въ божествения свѣтъ той е нѣщо ду-ховно; стомахътъ, е нѣщо духовно; сърцето, дро-боветъ, това сж нѣща духовни; мозъкътъ е нѣщо духовно,—на тия органи ние, ще имъ говоримъ тъй, както на разумни същества разбирате ли? И тога-ва проучавали ли сте вие мозъка? Каква е функ-цията на мозъка? Казвате: „Да възлюбимъ Господа“. А какъ може да го възлюбите, като не сте се за-ели да изучите вашия умъ, който е основа на ду-ховния свѣтъ? Ако азъ имамъ единъ приятель, който много ме обича, а не знае очитѣ ми какви сж, вѣждитѣ какви сж, казва: „Не зная, не съмъ обърналъ внимание“,—ее, питамъ, каква е била, то-гава, неговата любовъ? Любовта, като влѣзне прѣзъ вратата, ще се наведе, ще вдигне падналитѣ книжни листенца, и ще погледне да види, какви сж очитѣ. Нѣкои ще кажатъ: „Това е фикси-ране на погледа, хипнотизиране, искамъ да те хип-нотизирамъ, ти трѣбва да се подчинявашъ. Такива

работи ги нѣма у насъ. За да констатирашъ единъ фактъ тѣй, както Господъ го е направилъ първоначално, ти трѣбва да познавашъ ума на приятеля си, и, като го срѣщнешъ, да кажешъ: „Този е умътъ на моя приятелъ“. Както познавашъ и знаешъ коня на своя приятелъ, тѣй ти трѣбва да знаешъ и ума му, и сърцето му; и, като го знаешъ, нѣма да го бараашъ, ще го ограждашъ. Спрѣмо този умъ ще постѣпвашъ много разумно, а спрѣмо туй сърце, на твоя приятелъ, ще постѣпвашъ много деликатно и много нѣжно. Азъ ще ви приведа онзи примѣръ: вашата любовъ трѣбва да се подигне като на онази американка, която се е сгодила за едно въ врѣме на гражданската война. Отива той на бойното поле и слѣдъ двѣ седмици ѝ пише: „Раниха ме, и единия ми кракъ до колѣното отръзаха, затова азъ ви освобождавамъ“. Тя му отговаря: „Ти си ми приетъ, макаръ тѣй, съ единъ кракъ“. Слѣдъ единъ мѣсецъ отръзватъ и другия му кракъ, и той ѝ пише: „И другия кракъ ми отръзаха, вие сте свободна“. – „И безъ двата крака ти си ми приетъ“. Тѣй, и безъ крака може. Но така може до мисли само едно сжщество, което знае, че „по-блаженъ е онзи, който слуша Словото Божие“, сжщество, което има душа. Тия крака може да израстнатъ пакъ.

Та, основното нѣщо на днешната бестѣа е: сърцето си и ума си ще ги контролирате. И ще започнемъ една нова кулгура. Ама вие ще ми кажете: „Добрѣ, но, тогава, мжже и жени какъ ще живѣемъ?“ Азъ ще ви отговоря веднага. Вие мислите, че туй учение ще развали вашитѣ домове. Питамъ ви: досега щастливи ли сте били? Онѣзи, които сж щастливи, не го прилагайте. Но онѣзи, домоветѣ на които не сж щастливи, приложете моето учение, и животътъ ви ще се подобри: за една седмица вие ще се реформирате. Единъ мжжъ, който наказва жена си, казва: „Ти много си се захласнала въ учителя.“ Азъ не проповѣдвамъ едно учение на захласване. И не искамъ да се захласвате, сърцата

ви не искамъ, умоветъ ви не искамъ. Какво има да ме осжждате? Мисълъ на вашия умъ мога да дамъ, и материалъ на вашето сърце мога да дамъ. Дръжте сърцата си, за васъ сж тѣ, и само единъ има, на когото вие трѣбва да отворите вашето сърце и вашия умъ, той е Господъ, и никому другиму, който и да е, безъ изключение. Мжжъ ли е той, сърцето си на жена да не отваря, и жената сжщо на мжжъ да не отваря сърцето си. Сега ще кажете: „И тази хубава, втасахме я!“ Газберете правилно: мжжъ сърцето си на жена да не отваря, и жена сърцето си на мжжъ да не отваря. Защо? — Мжжътъ да чака да дойде Господъ, да влѣзе въ сърцето му, и, като влѣзе въ сърцето му Господъ, той да каже: „Господи, каквото заповѣдвашъ, азъ ще изпълня твоята воля.“ Ако Господъ каже: „Отвори сърцето на жена си!“ отвори го, не чакай. Но не чуешъ ли гласа на твоя Господъ, дръжъ сърцето си заключено, никакво отключване. Ама твоята жена може да рони четири реда сълзи, не вѣрвайте на тѣзи сълзи. Азъ ще ви приведа хиляди примѣри. Има мжже, които сж плакали — не визиоамъ васъ, въ вашия домъ има миръ и съгласие, а говоря за широкия свѣтъ, вънъ — седи мжжътъ, колѣннич, моли се на жена си, сълзи му текать, и тя му прощава. А слѣдъ една седмица той бие жена си, пука ѝ главата. Казвамъ: черниятъ дробъ е разваленъ, свършена работа! Въ новата култура духовно трѣбва да разбирате работитѣ. Първо, вътрѣшно, умътъ — по аналогия, този законъ психологически е винаги вѣренъ — е създаденъ само да мисли, а ако вие пуснете този умъ въ вашето сърце, той ще развали всичката работа; и ако вие пуснете сърцето при ума, и умътъ ще се развали, и сърцето ще се развали. Тѣ ще работять, но нѣма да се сближавать; ще си говорятъ, но нѣма да живѣять единъ въ другъ. И казва се тамъ: „Господъ ги е съчеталъ.“ Въ музиката има свързване на нотитѣ. Какво значи свързване? Пишатъ се прави линии, има слизване, качване нагорѣ, и нотитѣ се свързватъ, а самитѣ тонове се сливатъ. Сливането на тоноветѣ дава обемъ, широта, но

всѣка една вибрация е отдѣлна, тѣ не се поглѣщатъ, а завзематъ своето пространство. Но, ако тия вълни се вливатъ една въ друга, тоноветѣ изчезватъ. Тѣй е: не позволявайте, умътъ да слиза въ сърцето. Той е капитанъ на кораба, не бива да слиза долу, и въ най-бурно врѣме той трѣбва да бжде горѣ, да се разхожда, да управлява кораба. А сърцето, то е машинарията, която трѣбва да работи. Ако сърцето се качи горѣ, какво ще стане? — Ще има огънь и пожаръ. Ако пъкъ умътъ слѣзе долу, ще има корабокрушение. Ще кажете вие: „Тази философия е много трудна, отвлѣчена. Умъ, сърце, горѣ, долу — не го разбираме, забъркахме се.“ Азъ ще бжда малко по-ясенъ. Когато ви дойде единъ приятель въ дома ви, единъ законъ ще ви поставя: ако въ присѣдствието на този вашъ приятель, който и да е той,—може да бжде ученъ или простъ,—ако вашиятъ умъ добива свѣтлина, вие се усѣщате свободни, можете да мислите свободно, и сърцето ви се разширява, и неговото и вашето сърце работятъ нормално, казвамъ тогава: „Каквата работа и да започнете двама, ще върви“. Но, ако той се стѣснява отъ себе си, и ти се стѣснявашъ и прикривашъ, умоветѣ ви не сж на мѣстото си, и сърцата ви сжко не сж на мѣстото си, тогава вие не сте единъ за други, и никаква задружна работа не бива да започвате. Мнозина ми казватъ: „Азъ искамъ да пипна учителя малко“. — Аа, казвамъ, не се пипа вашиятъ учителъ. Моето сърце е затворено съ деветъ ключа. Разбирате ли защо?—Тамъ се пазятъ всичкитѣ богатства, които Богъ е вложилъ, то не е мое, то е божествено богатство, и умътъ, този умъ, той ми е даденъ да върши работа, да седи на мѣстото си, горѣ на кораба.

И сега Христогъ казва: „По-блаженъ е онзи, който слуша и пази Словото Божие“. Умътъ и сърцето трѣбва да разбиратъ туй Слово Божие. Сега всинца вие можете да приложите този законъ. И нѣкой пжтъ виждамъ, че нѣма хармония, вие се отчайвате. Вие чакате нѣкой ангелъ да слѣае и да

ви обясни. Духът Божи работи последователно. Невъжата, и християнинът да е, пакъ си е невъжа. Тия недостатъци Духът нѣма да ги отмахне изведнѣжъ. Изисква се нѣщо сериозно, размишление се иска. Трѣбва да работишъ надъ себе си, съзнателно да работишъ. Какъ размишлявате вие? Вашитѣ съзърцания не трѣбва да бждатъ, както индукитѣ съзърцания. Всѣки день можете да съзърцавате. Първото нѣщо, което трѣбва да спазвате, е — тия ваши умове да ги турите на работа, и да не критикувате никого. Ако искате да се развивате, вашиятъ умъ не трѣбва да бжде като червей. Въ себе си, въ вашата душа, трѣбва да бждете тъй снизходителни къмъ хората, както къмъ себе си. Но бждете последователни: мислете за другитѣ тъй, както за себе си. Туй е правото. Ако азъ турна себе си по-високо, а васъ по-низко, това не е едно естествено положение. За примѣръ, да допуснемъ единъ цвѣтъ, който се е разцвѣтѣлъ напълно, а вие сте една пжпка, и вие може да се разцвѣтите, както и азъ, и вие имате всичкото желание да се развиете като моя цвѣтъ. Но, ако вие измѣните на този великъ законъ, който работи отгорѣ, вашата пжпка може да се развали. Въ васъ има вложени велики нѣща.

Азъ често забѣлѣзвамъ, нѣкои отъ васъ, както и азъ сега правя, овѣртватъ го много. А го овѣртватъ — знаете ли защо? Искамъ да ви изнеса единъ недостатъкъ. Дойде нѣкой, обикаля, обикаля. Кажимъ същественото: „Азъ ида да ми дадете нѣкоя рецепта или начинъ да поправа живота си, и съмъ готовъ да го изпълня“. А той говори и слѣдъ два часа каже какво иска, но тогава е късно, и азъ му казвамъ: „Сега е обѣдъ, нѣма врѣме да ти кажа, ела другъ пжтъ“. И тъй, и ти губишъ, и азъ губя. Англичанитѣ казватъ: ясно, точно и опрѣдѣлено трѣбва да говоримъ. Ние трѣбва да служимъ на Бога! Вѣрваме ли? Но не съ тази обикновена вѣра. Господъ живѣе въ насъ, нѣкой пжтъ дълго врѣме мълчи, а нѣкой пжтъ говори. Азъ знаа, нѣма нито

единъ отъ васъ, на когото Господъ да не е говорилъ. На всинца ви е говорилъ той, но не еднакво вие сте го разбрали; както слънцето еднакво ви е осветлявало и грѣло, но не всинца сте го възприели еднакво — различно сте възприели вибрациитъ му. На едни очитъ станали ясни, на други — мжтни, на трети — черни. Защо тъй? — На онѣзи, които казали: „Да почнемъ новата култура, за Бога да мислимъ и да живѣемъ“, очитъ имъ станали сини. На онѣзи, които казали: „Да се разбогатѣемъ“, очитъ имъ станали зелени и т. н. Но, ако ти си мислилъ за небето, очитъ ти сж станали сини, а касата ти прѣщи отъ пари, ти си писалъ: за Бога ще живѣешъ, а въ материята се търкаляшъ. Нѣкой пъкъ казва: „Касата ми да е пълна съ наполеони“, но послѣ казва: „За Бога ще живѣя“; разтвори касата си, и очитъ ти ще станатъ сини. На мнозина, на които очитъ сж черни, ще станатъ сини, и на които сж сини, ще станатъ черни. Зависи отъ стремежитъ на вашия умъ и на вашето сърце.

Има такива прѣживѣвания, които струватъ милиони. Знаете ли, какво нѣщо е едно хубаво прѣживѣване? Когато е така нагласено сърцето ти, българитъ хазватъ: „Искамъ да разцѣлувамъ цѣлия свѣтъ“, това е едно хубаво поетическо изражение, да цѣлунешъ като душа, да изкажешъ туй нагласяване, което имашъ.

Прѣдставете си сега, че Христосъ би билъ прѣдъ васъ, върнете се 2,000 год. назадъ, и слушайте Христа, който казва: „По блаженъ е онзи, който слуша и изпълнява Словото Божие“. Вие ще кажете: „Прѣди 2,000 г. да бѣхме, какво щастие да видѣхме благия Христосъ — кроткия, възлюбения, колко ли сж били сладки думитъ му: Исусе, Исусе, Господи!“ О, прѣди 2000 год. вие бихте били въ състояние да направите това, а сега слѣдъ 2,000 г. не сте въ състояние. Азъ ще пиша днесъ на Христа, ще му кажа, че тия хора прѣди 2,000 г. биха го слушали, но сега не искатъ да го слушатъ. Тѣ казватъ: „Всѣки, който дойде слѣдъ Христа,

е лъжепророкъ, отсега нататък никакви про-
роци не може да има." Не, не, ние живѣемъ въ за-
кона на еволюцията. Христосъ ще дойде на земята.
Богъ ще се открие сега тъй, както никога не се е откри-
валъ! Сравнено съ идването на Христа прѣди 2000 г.,
идването му сега ще бѣде като едно необикновено
събитие. Толкова велико и славно ще бѣде туй
събитие, въ което Богъ ще се яви въ свѣта, че
сърцата на хората моментално ще се отворятъ и
ще се нагласятъ, и умоветъ ще почнатъ правилно
да мислятъ. И по цѣлата земя, навсѣкждѣ, ще се
въдвори миръ и радостъ, и пѣне ще има по всички
крайща. Ще бѣде една велика радостъ! Великъ е
той, като слънцето, и тогава ще се прояви въ
васъ туй съзнание, и ще кажете: „Сега разбирамъ
дълбокия смисълъ на оная велика божествена мж-
дростъ.“

Искамъ сърцата ви да плачатъ, а умоветъ ви
да мислятъ. Не говорете напразно, задрѣжте ми-
слитѣ и сърцата за себе си. За ония, които ме слу-
шатъ днесъ, азъ имамъ единъ чукъ, и всѣко едно
сърце, което не се отвори за Господа, ще го сма-
жа, нѣма да си поплюя. Дошълъ е Господъ и хло-
па. И, като намѣря нѣкого, че на Господа не от-
варя сърцето си, ще го удари съ чука и ще кажа:
този човѣкъ не заслужва да живѣе. Сега вие ще
кажете: „Знаешъ ли, той билъ много лошъ!“
Това е символъ. Мжжътъ казва на жена си: „Ти
да ме слушащъ, че, като взема туй дърво, ще те
направя на пестилъ.“ Пъкъ послѣ на мене казва:
„Азъ я плаша.“ Казвамъ: „Билъ ли си я другъ
пжтъ? — Не, плаша я, да ме слуша.“ Подъ думата
„чукъ“ разбирамъ онзи великъ кармически законъ:
ако вие не отворите сърцето си за Господа, онзи
чукъ — кармата, т. е. сждбата — тъй ще ви удари,
че сърцето ви ще стане на пестилъ. Тѣй, нѣкои
нешастия, които сполитатъ домоветъ ви, то
сж страдания, защото, когато Господъ е похло-
палъ, вие не сте му отворили. И всѣки, който
не отвори сърцето си за Господа, него го

очаква една лоша участъ. И тъй, впрегнете ума на работа, четете, мислете. любете, — не мене, себе си, мъжа си. Една жена, която е жена, да люби мъжа си; и мъжът да люби жена си, но не да се захласват, защото захласването не е любовъ. Хармонично да любите, домъ съ домъ да се люби, общество съ общество. Тази любовъ да се разпространи навсѣкждѣ. Разумни трѣбва да бждемъ нали? Защото, ако азъ обичамъ само нѣкого, това не е любовъ. Като говоря за любовта, разбирамъ Бога, она принципъ, който работи сега въ свѣта. Ние трѣбва да дадемъ мѣсто на този, великия Господъ да се прояви; не разбирамъ себе си, а онзи великъ Духъ, който работи сега въ свѣта. И този Духъ е еднакво деликатенъ за всички. Всички сте деликатни по сърце за него, само нѣкои сте по-деликатни, а нѣкои сте по-грубички. По-грубички, казахъ, хайде да посмекча, ще ме извините, да си направя своята мисль по-ясна: нѣкои отъ васъ сте облѣчени съ такава материя, вълната е по-остра, а нѣкои сж съ мекички дрехи; на нѣкои сърцето е отъ по-финна материя, по-мекичка, а на други — отъ по-груба. А може ли вие да носите мекички дрехи? То е въпросътъ. Разно сте облѣчени, то е външната страна, но сърцата на всички сж добри. Тѣ сж направени първоначално такива отъ Бога, сжщо и първоначалната свѣтлина на ума е излѣзнала отъ Бога. Не мислете, че сърцата сж развалени. Ще оставя какво е писалъ пророкътъ: неговитѣ думи сж вѣрни, и моитѣ думи, и тѣ сж вѣрни. Ако туй сърце би било развалено, Господъ не щѣше да каже: „Сине мой, дай ми сърцето си.“ Значи, има нѣщо хубаво въ сърцето, и той го иска: „Сине мой, дай ми сърцето си!“

И тъй, „по-блаженъ е онзи, който слуша Словото Божие и го разбира.“

Проучавайте великата природа, всички велики закони, давайте поощрение на всѣки единъ да мисли, да чувствува, не се спѣвайте. Мъжътъ ти

почналъ да мисли, не го спъвай. Не се спъвайте единъ други. Поощрявайте се, поощрявайте се и въ мисли, и въ добри чувства. И бихъ желалъ — сега азъ ви поощрявамъ — да бъдете велики хора, гениални, на всички душитъ ви сж отлични, и духоветъ, па и умоветъ ви, и тѣ сж отлични, но още не сте ги впрегнали на работа.

И сега този Господъ иде, но умътъ ви готовъ ли е за божествената мъдростъ? Господъ иде! Сърцето ви готово ли е да се отвори? Като се отвори туй сърце, Господъ ще каже: „Елате съ мене да работимъ въ свѣта!“ Готови ли сте да идете въ свѣта да му служите? Този Господъ нѣма да ви турне на масата на първия столъ да седите. Той ще каже: „Ти ще идешъ въ Африка, ти въ Австралия“, и мъже и жени ще ги разпръсне, и ще стане такава бъркотия! Казвате: „Нали Господъ иска щастливо да живѣемъ?“ — Щастливо ще живѣете! Разберете добръ! Не по старата култура. Мъжътъ ти ще помисли за тебе, ще дойде за 6-7 минути въ Австралия, ще каже: „Марийке!“ — „Какъ си дошълъ, съ кой параходъ?“ Тя се разтѣжи, за 10 мин. ще иде при него. Много лесно се пътува. А хубаво е да сме далечъ. И, като дойде тази култура, тогава ще има за всѣкиго една особена стая, двама души въ една стая нѣма да има, дѣцата ще бждатъ въ особена стая „Ее“, сега ще кажете: „Кога ще стане това нѣшо?“

„По-блаженъ е онзи, който слуша Словото Божие и го пази“. И когато възприемете това Слово — вие сте го възприели, не е права моята дума — Господъ е въ васъ, но пазете се отъ други заблуждения, — казвате: „Господъ не е такъвъ какъвто го знаемъ.“ Какъвто е Господъ въ мене, такъвъ е и въ васъ, съ тази разлика, че въ моето, сърце той разполага, а вие? . . . Седи жената въ къщи, дойде Господъ, хлопа на вратата: „Кой е? пита тя. — „Азъ съмъ Христосъ“ — „Чакай да попитамъ мъжа си, въ тия врѣмена такива Христовци ги има много.“ Той пакъ чука: „Ама не съмъ провъ-

рила, не може да ви пусна, какво ще каже мъжът ми, като дойде?" И, като влѣзе Христосъ, мъжътъ ще каже на жената: „Ти си се измѣнила.“ А като влѣзе у него, жената ще каже: „Измѣнилъ си се!“ Да, всички ще се измѣнимъ.

Но Богъ на Любовта трѣбва да влѣзе въ вашето сърце! Азъ не искамъ да влѣза въ вашето сърце, нито пъкъ искамъ вие да влѣзете въ моето сърце, но азъ бихъ желалъ да дадете сърцето си на Бога, на онзи Господъ на Любовта. Да не се заблуждавате: никое същество — нито ангелъ, нито архангелъ — нѣма да може да ви заблуди; когато вие веднѣжъ имате тази Любовь, вие ще любите. Когато възприемете тази Любовь, ще ви бѣде всичко ясно. Само не искамъ да се осждаате. Ще кажете: „Много грѣхове имаме.“ Но Любовта заличава много грѣхове.

Отворете сега сърцата си за Господа! За нѣкои Господъ довчера ще дойде. Сега ще си помислите вие: „Той ще ни задигне.“ Мнозина, на които съмъ казвалъ: довчера ще дойде Христосъ, тъй мислятъ. — „Хубаво, казва, ама още не съмъ готовъ“. Тъй, тъй мислятъ, че ще умратъ. Азъ казвамъ: тази вечеръ, днесъ Христосъ ще похлопа на вашето сърце, на мъже и на жени, навсѣкждѣ. И, ако проникне нѣкоя възвишена, божествена мисль въ васъ, кажете: „Слушамъ Господи, готовъ съмъ да изпълня твоята воля!“ И той ще проговори тъй нѣжно, както е говорилъ на пророкъ Илия, и той си покри главата съ своя кожухъ. Сега, ако съмъ казалъ нѣщо повече, ще ме извините, азъ искамъ извинение. Нѣкога моитѣ думи сж груби. Но вие сте благородни ученици, толкова добри, сърцата ви сж просвѣтени... Ще кажете: „Какъ ни подиграва учительтъ“? Не, не, за мене е малко по-тежко да искамъ извинение, но азъ опитвамъ вашитѣ сърца, т. е. опитвамъ, дали и вие ще искате извинение. Сжщиятъ законъ е. Но азъ да искамъ, а вие не, тояга има тогава. Туй го правя заради Любовта. Казвамъ на Господа, който е

въ васъ: „Ако азъ въ моитѣ думи, въ моитѣ изрази не съмъ изказалъ твоята Истина“,— може нѣкой да каже: „Одращи ме“,— „ще ме извинишъ“. Тѣй казвамъ на Господа, не на васъ. И вие ще кажете сжщото. На земята сме: като тегля ножа, може да отрѣжа малко и отъ здравето месо, и то да отиде. Не, не, само гнилото месо искамъ да отрѣжа, а ако нѣкъждѣ съмъ забилъ ножа по дълбоко, казвамъ: „Господи, ти ще ми покажешъ дѣ е“, ще прѣгледамъ, дѣто съмъ рѣзалъ, и съмъ готовъ да ида да го изправа. Права си смѣтка, гледамъ тамъ, дѣто съмъ рѣзалъ, навсѣкждѣ моитѣ операции, — провѣрка права, — дали сж здрави: ако съмъ отрѣзалъ повече, отколкото е трѣбвало, ще ида, ще изправа, тѣй че никой да не се оплаква отъ моитѣ операции.

„Още по-блаженъ е онзи, който слуша Словото Божие и го пази“. И азъ искамъ туй Слово Божие да зацарува въ умоветѣ, въ сърцата и въ домоветѣ ви. Да не казва мжжътъ: „Ти си се захласнала въ учителя“, и жената да не казва тѣй, защото и мжже има захласнати. Ще ги хвана и ще кажа: и двамата трѣбва да ме обичате. Жена безъ мжжа си, и мжжъ безъ жена си, не ги искамъ; дѣте безъ майка и баща не го искамъ. По единъ, по единъ не ви искамъ. И тримата ги искамъ, а единъ по единъ не ви искамъ. Тѣй. Какъ тѣй?— Не съмъ дошълъ азъ да разединявамъ домоветѣ ви, а да въдворявамъ любовь. Азъ си имамъ едно сърце, то е достатъчно, което азъ имамъ; и умътъ, който азъ имамъ, и той е достатъченъ, защо ще искамъ вашитѣ? Тѣй и вие да постѣпвате, по сжщия начинъ. И сега този Господъ, който иде. . . . Ще кажете: „Все иде и все не е дошълъ още.“ Иде отвѣтрѣ, а не отвънъ.

„По-блаженъ е онзи, който слуша Словото Божие и го изпълнява“. Изпълнете това Слово Божие, и то ще бжде за ваше благословение!

(Бесѣда държана на 4. декемврий 1921 год. въ София).

Стани и опаши се!

„И рече му ангелът: Опаши се и обуй сандалитъ си. И стори така. И казва му: Облѣчи дрехата си, и ела слѣдъ мене".¹⁾

Въ моя умъ има една трудна задача, която сега разрѣшавамъ: защо християнитѣ не сж разбрали досега Христовото учение? Не само да се каже, че не го разбиратъ, но защо, причинитѣ. Тази е една трудна задача, която спада къмъ висшата математика, къмъ областта на нерационалнитѣ числа, т. е. съ обикновенитѣ математически правила не може да се рѣши. Такива задачи има въ всѣки животъ. Не само защо християнитѣ не сж разбрали Христовото учение, но питамъ: защо и вие не сте разбрали още смисъла на вашия животъ? И другъ важенъ въпросъ: защо досега хората не сж възприели Любовта, за да я приложатъ въ нейната пълнота? Ето въпроси, съ които бждащата култура, бждещото човѣчество ще се занимаватъ. Тѣ сж сериозни задачи, задачи за най-умнитѣ и сериозни хора, за хора съ характеръ, хора съ умъ и съ воля. Ония, които искатъ да разрѣшатъ тия задачи, трѣбва да иматъ сила да контролиратъ своя умъ и да владатъ своето сърце. Умътъ имъ да бжде на мѣстото си. Подъ думитѣ: „умътъ имъ да бжде на мѣстото си“ разбирамъ съзнателно, не механически: въ това седи именно човѣшката еволюция: човѣкъ самъ да завлада своя умъ и своето сърце. И един-

¹⁾ Дѣян. 12:8.

ствениятъ стремежъ сега на съврѣменнитѣ хора е, че тѣ искатъ да бждатъ богати, искатъ да бждатъ силни. Всички тия нѣща сж хубави, но това сж само резултати, външни нѣща, които се обуславятъ отъ една вътрѣшна причина, по-дълбока, отколкото ние разбираме. Слѣдователно, човѣкъ, който иска да завладѣе свѣта, който иска да забогатѣе, трѣбва прѣди всичко да завладѣе своя умъ и своето сърце. И неговиятъ умъ и сърцето му трѣбва да бждатъ въ пълно съгласие съ неговата душа.

Сега, защо ние се отклоняваме отъ пътя? — Намѣсто човѣкъ да завладѣе своя умъ, той иска да завладѣе чуждитѣ умове; намѣсто да завладѣе своето сърце и да го контролира, той иска да завладѣе чуждитѣ сърца. Това е само единъ фактъ, азъ нѣма да го обяснявамъ. Защо?—Той е задача отъ висшата математика, състояща се отъ нерационални числа. Но сега, както виждате, сиѣгътъ не позволява много да се впускаме за разрѣшаване на тия отвлѣчени въпроси. Азъ не искамъ да говоря много, днесъ ще се старая да бжда кратъкъ, не искамъ да правя онази погрѣшка: единъ евангелски проповѣдникъ въ Америка много се молилъ — молитвата му продължавала два часа вънъ отъ бесѣдата. На едно вечерно събрание баща води сина си, едно малко дѣте на 12 год., иска да го направи набоженъ. Споредъ обичая на евангелската църква, тѣ колѣничили на двѣтѣ си колѣна. Слѣдъ $1\frac{1}{2}$ часъ дѣтето се уморило и казало: „Татко, ще свърши ли скоро?“ А този проповѣдникъ обичалъ да почва отъ Битието и постепенно да цитира всички стихове отъ Библията, и да свърши съ Откровението. „Синко, той е още въ пустинята, въ „Изходъ“ е, т. е. отъ тамъ цитира тия стихове. Та сега азъ ще бжда внимателенъ да не цитирамъ всички тия факти.

„И рече му ангелътъ: опаше се, обуи сандалитѣ си“. Изкуство е да знае човѣкъ, какъ да се опасва. Съ какво? — „Обуи сандалитѣ си“, — да

се обуе, съ какво? „Облѣчи дрехата си“, каква дреха?

Сега, вие всички ще кажете: „Ние знаемъ какъ да се обличаме“. Приемамъ, тъй, външно, знаете какъ да се обличате, но вътрѣшно — още не сте изучили това искусство. „И ела слѣдъ мене“. Този ангелъ е носителъ, служителъ, на кого? Той не е служителъ на старитѣ понятия и разбирания, които сж имали древнитѣ религиозни хора, па и сегашнитѣ хора. И на васъ казвамъ общо: често азъ въ моитѣ бесѣди турямъ прѣста си тукъ и тамъ, да видя, дали тѣлото ви е здраво. Ако не се обиждате, казвамъ: „Тия хора сж здрави“; ако ли нѣкой се обиди, казвамъ: „Този човѣкъ има рани“, и правя диагноза да видя, отъ какъвъ характеръ е тази рана — може ли да се лѣкува, или не. А сега можете ли да ми кажете, че нѣмате такива ранички? Все има нѣкой мозолъ на прѣститѣ, нѣкой малка раничка на грабнака, нѣкой малка раничка подъ гушата, нѣкое възпаление въ носа, нѣкой склероза въ очитѣ, перде има. И всички тия недѣзи се образуватъ само въ затворитѣ. Ние сега се намираме въ единъ голѣмъ затворъ. Сега съврѣменнитѣ хора говорятъ за култура, за свобода. Не, не, всички сте въ затвора между двама войници, отвѣнка ви пазятъ стражари. Но силата, най-великото въ свѣта, най-силното въ свѣта, то е молитвата, не туй обикновено моление за спасение, а онова моление — когато хората се съединяватъ, за да избавятъ единъ братъ, да го измолятъ отъ затвора. И слизането на този ангелъ се дължи на тѣхната молитва. Може да кажете: „Не можемъ ли ние да направимъ сжщото?“ — Можете, ако разбирате нерационалнитѣ числа.

„И рече му ангелътъ: „Опаши се“. Този ангелъ говори сега: „Опаши се, стани!“ Ти спишъ, заспалъ си духомъ и не знаешъ, че на слѣдния день Иродъ ще те изведе, и твоята глава ще се отрѣже така, отъ дъното, като нѣкой лукова глава.

„Ставай!“ казва ангелът, „не спи!“ А сега изобщо васъ ви приспиватъ. Съ какво? Съ какво ви приспиватъ лѣкаритѣ, когато искатъ да направятъ нѣкоя операция? Нали тургатъ хлороформъ подъ носа, и, слѣдъ като стане болниятъ, усѣща болкитѣ. Не е усѣщаль никаква болка, а всичкитѣ му въпросъ е: защо сж тия страдания?—Операция сж ви направили. И вие ме питате сега за причината на страданията. Приспалъ ви е и операция ви е направилъ нѣкой. Ако азъ ти турна хлороформъ подъ носа, и ти заспишъ, а послѣ направя операция на джоба ти и на касата ти; ти, като се събудишъ и видишъ, ще се хванешъ за главата—дойдоха страданията! Нали това е една майсторска операция? Ами, когато ви турнатъ хлороформъ подъ носа и ви упоятъ и взематъ вашата честъ? . . . въ широкъ смисълъ вземамъ думата. Днесъ въ цѣлия свѣтъ надали може да се намѣрятъ честни хора. Не казвамъ; че хората сж безчестни. Но дали може да намѣримъ хора съ честъ, съ божествена честъ? Азъ не разглеждамъ въпроса за обикновената честъ. Когато казвамъ честенъ човѣкъ, разбирамъ: може ли да намѣримъ единъ артистъ — цигуларъ, че, като свири, да кажемъ: ето ти единъ майсторъ, който свири безпогрѣшно и съ душа! Това е изкуство. За моя умъ честъта е едно велико изкуство на човѣшкия умъ. Да бждешъ честенъ въ пълния смисълъ, това значи—да знаешъ какъ да свиришъ.

„Стани!“ казва ангелътъ, „не спи!“ И какво говорятъ сегашнитѣ страдания? Не е ли този ангелъ, който побутва хората по ребрата: „Ставайте!“ казва той. Ама ще дойде нѣкой вѣстникъ, пише тамъ, че въ Вашингтонъ една конференция на народитѣ щѣла да възстанови нѣкакъвъ миръ. Турцитѣ казватъ: „Гелъ, кузумъ, гелъ!“ а българитѣ казватъ: „Трай, конйо, за зелена трѣва!“ Ние мязаме на ония впрегнати волове на нивата, дѣто селянинътъ имъ казва: „Ха, чуджумъ, орете, че, като изорете нивата, ще ви дадемъ изобилно слама, житото ще

туримъ въ хамбара, а вие ще ядете „слама прѣзъ зимата.“ И сега казватъ: „Миръ ще дойде, на васъ сламата.“

Ангелътъ казва: „Стани, не спи!“ То е заспиване вжтрѣ въ свѣта. „И рече му ангелътъ: опаши се, обуй сандалитѣ си! И стори така. И казва му: облѣчи дрехата си, и ела слѣдъ мене“. Туй е необходимо да направимъ. За да може да направите туй обличане, непрѣмънно трѣбва да се събуди въ васъ туй, висшето съзнание въ човѣка. Вие трѣбва да познаете ония права, които Богъ е вложилъ въ васъ: какви сили е вложилъ Богъ, какви способности; кога е тръгналъ човѣкъ отъ небето и кога трѣбва да се върне—той трѣбва да намѣри разписанието и да върви по това божествено разписание. Така трѣбва да прави въ свѣта всѣки разуменъ човѣкъ, който се е пробудилъ. Вие, съврѣменнитѣ хора, много се страхувате. Вие сте много страховизи, и васъ ви плашатъ не голѣмитѣ работи, плашатъ ви малкитѣ работи. За примѣръ, плаши ви фактътъ: „Ама, ако остана гладенъ, ако почна да ходя босъ?“ Гукъ прѣди години, прѣди 10 години, азъ имахъ една опитностъ въ София. Ще ви приведа единъ примѣръ за едно малко момиченце. Като фактъ, фактътъ е вѣренъ по съдържание и смисълъ, но не и по форма. Минавамъ единъ день къмъ Св. Кралъ, тамъ се продаватъ вѣстници. Надвечеръ, отивамъ на разходка, затичва се едно малко момиченце на около 12 години: „Г-не, нѣма ли да си купишъ „Миръ“? Гледамъ го босичко: „На драго сърце ще си купя“. Бръквамъ въ джоба си, нѣмахъ дребни пари, бръквамъ въ другия джобъ изваждамъ 5 лв., давамъ ѝ ги: „Нѣмамъ да ти повърна. — Вземи ги всичкитѣ. — Аа, не всичкитѣ, азъ съмъ рѣшила да изкарвамъ съ честенъ трудъ хлѣба си, не искамъ даромъ“. Рекохъ: „Азъ съмъ добъръ човѣкъ. — Макаръ че си добъръ, ама знай таква „добри хора“ като тебе“. Питамъ я: „Какво ще правишъ? колко ти не достигатъ? — Единъ левъ“. Казвамъ ѝ да вървимъ, че може изъ пжтя, като се

разговаряме, нѣкои да купятъ вѣстници. Вървимъ и се разговаряме: „Ти гледашъ, че съмъ боса“, ми казва тя. — „Гледамъ те.“ — „Знаешъ ли, защо съмъ боса? Защото не съмъ добра; ако бѣхъ добра, щѣхъ да бжда обута. И сега, като мине нѣкоя богата дама, облѣчена хубаво, казвамъ си: и ти щѣше като нея да бждешъ, но сега се научи боса да бждешъ. Единъ день гледамъ една дама съ единъ г-нъ седятъ въ една бирария и пиятъ и си говорятъ любезно; и казвамъ си: Хмъ, ще продавате и вие вѣстници като мене!“ И казва ми тя: „Сега се на- казвамъ, нѣщо ми говори въ мене: не искамъ нищо даромъ“. Така вървѣхме отъ тукъ, отъ тамъ, и се разговаряхме съ това малко момиченце. Запитахъ я: „Не искашъ ли да идешъ на училище? — Искамъ, ако мога сама да си спечеля пари; но, ако не, не искамъ учение. Въ свѣта има много учени хора. Ако азъ мога съ своя трудъ...“ Казвамъ: „Ако азъ ти купя едни обуца? — Не, не: ще ме накарашъ да мисля, че си много лошъ човѣкъ; азъ така ви гледамъ добъръ човѣкъ, ама, който купува обуца на другитѣ хора, азъ имамъ особено мнѣние за него. Внимавай, и ти нѣкога като мене може да ходишъ босъ, ако давашъ даромъ тия пари и вземашъ обуца. — Ти си много добро момиченце. — Аа, не ме хвали, защото босъ ще ходишъ“, и ме гледа изпитателно. Казвамъ: ето едно благородно момиченце — съ характеръ. Минавамъ слѣдъ два дена, гледамъ, десетина момчета около нея, тя ги респектира, очакватъ нейното мѣродавно мнѣние. Казвамъ: ето едно цвѣте, което расте въ калъта. У него има единъ духъ вътрѣ, този ангелъ е заговорилъ на това момиченце „Стани!“ и то е станало, продава вѣстници, но си е турило за цѣль — даромъ никога да не взема! Боса прѣдпочита да ходи, само да си изкарва прѣхраната съ трудъ и честъ. И казахъ ѝ: „Ще ми позволишъ ли нѣкой пѣтъ, азъ имамъ хора, на които говоря, да те прѣдставя на тѣхъ за примѣръ? — Аа, нѣма да го направишъ. — Ама азъ ще кажа само външната страна, вътрѣш-

ната страна на въпроса нѣма да разправамъ. — Другото можешъ да имъ разправишъ, но името ми нѣма да казвашъ, защото много лошо ще мисля зарадъ тебе. Пъкъ и тия хора, които те слушатъ, нѣматъ нужда отъ мене“. Като напуснахъ това малко момиченце, казахъ: ето единъ примѣръ за подражание, единъ характеръ изработенъ, 21-годишно момиченце.

Сега ангелътъ казва на Петра: „Стани!“ — „Какво ще бжде съ насъ!“ Вие не трѣбва да се боите. Самостоятелни трѣбва да бждете. Боси, но да знаете, защо сте боси; обути, но да знаете, защо сте обути; богати, но да знаете, защо сте богати; сиромаси, но да знаете, защо сте сиромаси. Ако сте учени, всѣко нѣщо, което е въ васъ, вие трѣбва да го разбирате. Само при една такава наука може да се уреди вашиятъ животъ. Вие мислите, че Господъ излива дарбитъ току така. Не, не е така, дарбитъ се даватъ даромъ само на способнитъ. Дарбата — това е единъ инструментъ, една сила. Кому давате най-хубавата цигулка да свири? Най-хубавата цигулка е въ ржката на онзи великъ цигуларъ. Той е достоенъ за такава цигулка, и най-хубавиятъ лжкъ е пакъ въ ржката на такъвъ цигуларъ. Следователно, когато Богъ раздава дарбитъ, той прави много добръ своята смѣтка, и не си правете иллюзия, че той може да ви надари съ нѣкоя голѣма дарба. Но той ще ви постави въ положението на това малко момиченце, и, като види самостоятелността на характера, тогава ще опрѣдѣли дарбата. Сега пъкъ вие ще кажете: „Господъ нали знае?“ Знаете ли, какво е знание? Знание се добива само съ животъ; ако живѣешъ въ свѣта безъ животъ, знание нѣма. И знанието, което има Богъ, се дължи на милиарди години, въ които Богъ е живѣлъ и е добилъ едно знание отъ опитъ. Той е опиталъ всичкитъ нѣща, той знае всичкитъ положения, които ги има въ свѣта. И ако нѣкой отъ васъ пита: „Не можемъ ли да знаемъ?“ — и вие можете да знаете, но само когато живѣете. Следователно, зна-

нието е резултатъ на съзнателния животъ. Въ всичкитѣ моменти, въ всичкитѣ положения да схващашъ и да казвашъ: това ми трѣбва. Въ всѣки единъ моментъ — и като учителъ, като докторъ, като жена, каквато форма и да заемашъ, ако ти съзнавашъ това свое положение и се съобразявашъ съ ония основни закони, които сж вложени вътрѣ, ти ще придобиешъ онова знание. Въ какво седи любовта? Срѣшнете нѣкой човѣкъ, обичате го, той ви привлича. Защо ви привлича този човѣкъ? Азъ ще ви попитамъ: защо ви привлича онази хубава можава, чистиятъ изворъ, хубавата мѣсгностъ? Защо ви привлича? — Защото отговаря на всичкитѣ ваши стремежи и копнѣжи. Сега, нѣкой ще каже: „Той ви въодушевява“. Нѣкой казва: „Азъ искамъ да обичамъ“. Отъ колко категории е любовта? Знаете ли, колко пермутации има тя? 35 милиона ли бѣха? Да, толкозъ е. Да обичашъ онзи, който е пълненъ съ любовъ, това е едно; а да обичашъ онзи, който нѣма любовъ въ себе си, който е въ пустиня, това сж двѣ противорѣчиви положения. Първото всѣки може да го направи, а второто малцина могатъ да го направятъ. Хиляди и милиони мъже има, които биха се оженили за най-красивата мома, за най-богатата, — всички биха си дали кандидатурата за нея. Но колко мъже има въ свѣта, които биха се оженили за една жена, която е заражена отъ проказа? Колко отъ тѣхъ биха свързали своята сждба съ нея? Това сж единици. И ап. Павелъ казва: „Едвали ще се намѣри праведенъ да умре заради праведенъ“. А Христосъ умрѣ заради насъ, които сме грѣшници. Какво означава това? То е великата философия на ангела, който казва: „Стани! не се заблуждавай; стани, ти си свободенъ! Ще бждешъ свободенъ днесъ!“ А той мисли, че е въ сънъ: я бжде, я не. Става Петъръ, върви, мисли, че е сънъ. Излиза на улицата, и, когато го напуска ангелътъ, казва: „Дѣйствиелно, спасенъ съмъ“. Та вие, съврѣменнитѣ хора, искате този ангелъ да ви изведе изъ затвора, да ви доведе до

последната улица и да ви каже: „Спасени сте, идете си“. А правовърните ще кажатъ: „Да се върна въ затвора, да стана мъченикъ“. Господъ нѣма нужда вече отъ мъченици! Когато онзи пияница го убиятъ като мъченикъ, мъченичество ли е това? Когато онзи убиецъ умре на вжето, това мъченичество ли е? И когато мъжътъ е убилъ жена си, или когато жена е отровила мъжа си, мъченичество ли е това? Свѣтътъ е пѣленъ съ такива мъченици. Намъ не ни трѣбватъ тѣ, намъ ни трѣбватъ хора, които да живѣятъ.

„Стани!“ Какво бѣше първото? „Опаши се!“ Значи, вложи волята си. Съ какво се опазватъ хората? — Съ ржцѣтъ. Българитѣ често си тургатъ пояса, да се стегнатъ, защото тогава могатъ да ходятъ добръ. „Опаши се!“ Съ какво да се опашите? Какво казва Писанието — съ какво да се опаше!“ Азъ нѣма да ви кажа. Втория пѣтъ вие ми го кажете. „Обуй се!“ Съ какво? И най-послѣ: „Облѣчи се!“ Съ какво? Да се облѣчемъ въ Христа, да се облѣчемъ въ Любовта. Когато въ вашия животъ любовта стане една дреха, вие ще живѣете единъ най-хигиениченъ и цѣлесъобразенъ животъ, не една обикновена дреха, но, когато тази сила на любовта, която е въ вашето тѣло, обгръща всѣка една ваша мисль, всѣко едно ваше чувство и дѣйствие, тази божествена дреха проникне така въ васъ, въ вашитѣ клѣткици, тогава ангелътъ ще каже: „Ела слѣдъ мене!“ Т. е. ти си човѣкъ достоенъ за свобода, ти не бива да седишь повече въ този позоренъ затворъ, и Иродъ нѣма право да вземе твоята глава. Вие казвате: „Ще ни учатъ насъ, туй били причинитѣ, нали е писано тѣй!“ Да ви освободя отъ едно заблуждение. Влизате въ кръчмата. Нѣмате никакъвъ дългъ. Казвате: „Иване, дай 1 к. вино“. Ето ви 1 к. „Още едно кило дай!“ И не плащате. Иванъ пише на черната дъска: „Сгоянъ изпилъ едно кило вино“. Втория день пакъ: „Иване, дай 1 к. вино!“ Иванъ пакъ пише. Всѣки день писалъ Иванъ. Слѣдъ 10—15 год. всичкото имане на Стояна изчезне, и

Иванъ изписалъ цѣлата черна дъска, а Стоянъ останалъ голакъ. И тогава? — „Сждбата е такава“, Не, Стоянъ тамъ е опрѣдѣлилъ своята сждба. Той накара Ивана да пише. И сега съврѣменнитѣ религиозни зора казватъ: „Господъ така писалъ“. Господъ така е писалъ, понеже вие пихте, а той писалъ. Но трѣбваше единъ горчивъ фактъ, за да ни събуди отъ това заблукдение. Единъ българинъ, слѣдъ като пропиля всичкото си имане въ една кръчма, влиза въ кръчмата, нѣмалъ нито 5 пари въ джоба си, на тезгяха имало кошница съ череши! прострѣлъ той ржката си да вземе една череша: „Чакай, какъ смѣешъ ти безъ позволение да вземешъ череша?“ му казалъ кръчмарьтъ. Стресналъ се Иванъ и си казалъ: „На този човѣкъ дадохъ цѣлото си имане, а той не ми дава нито една череша! Сбогомъ, разбрахъ сега“, излѣзналъ и си казалъ: отсега нататкъ капка вино нѣма да влѣзе въ стомаха ми, ще се впрегна да работя и всичко, което съмъ изгубилъ, ще го повърна. На слѣдния день минава той покрай кръчмата, кръчмарьтъ му казалъ: „Иване, ела. — Разбрахъ, черешитѣ ще ги ямъ азъ, нѣма да ги ядешъ само ти“. Тия череши въ кошницата, тѣ сж за всинца ни.

„Стани!“ казва ангелътъ, „излѣзъ отъ тоя затворъ.“ Ще кажете: „Условията сж такива, бѣднотия...“ — Ти не си роденъ да бждешъ бѣденъ, ти не си роденъ да бждешъ грѣшенъ, да бждешъ човѣкъ безъ характеръ; нито да бждешъ евангелистъ, нито православенъ. Ти си роденъ да бждешъ синъ Божи, ти си роденъ да бждешъ човѣкъ свободенъ, а не Иродъ да вземе главата ти. Стани! Обуй си краката съ добродѣтельта, свободенъ бжди, мисли като човѣкъ, никой не може да вземе главата ти. А сега казвате: „Чакай да видимъ, дали това е съобразно съ Библията?“ Онѣзи, които написаха Библията, не бѣха като днешнитѣ хора, тѣ написаха Библията съ своята кръвъ. Всичкитѣ сж били мъченици. И Христосъ, който даде Новия Завѣтъ, мъченикъ е билъ, написа го съ кръвта си. Туй уче-

ние на Христа е право, защото е писано съ кръвта му. Прѣди години, като казвахъ: българското духовенство има ли кръвта на Христа? разбирахъ: туй учение на Христа иматъ ли го владицитѣ и свещеницитѣ въ умоетѣ си? Азъ казвамъ: не съмъ християнинъ, вие сте християни, изпитвамъ ви сега. Изпълнили ли сте учението на Христа? Азъ съмъ комисия тукъ въ свѣта и ще дамъ такъвъ единъ докладъ, какъвто никой не е давалъ, и, като го дамъ, земята ще се обърне съ главата надолу! Нѣма да си поплюя: ако трѣбва и главитѣ на всички хора да хвъркнатъ, ще го дамъ! И на земята не трѣбва да има прѣстѣпници, а хора свободни. Ще каже нѣкой: „Грѣхъ нѣма“. Има грѣхъ; има прѣстѣпления въ свѣта. „Ама при Бога...“ При Бога въпросътъ е другъ. Тукъ на земята какъ е? Роденъ съмъ азъ да грѣша ли, или да вода чистъ животъ? Ще каже нѣкой: „Ама условията сж такива, възпитанието е такова, майка ми така ме е родила, „сждба“ е това.“ Не, не е това сждба, а е заблуждение. Ти пиешъ, а тамъ Иванъ пише на дъската, и казватъ послѣ: „Ее, сждба е това.“ Не е това сждба, азъ мога да обясня причинитѣ, но съжалявамъ кратката на тия, външнитѣ. Не, не, азъ съмъ рѣшилъ кратко да говоря, азъ се поставямъ на това мѣсто, на онова, босото, момиченце, то ще каже: „Този проповѣдникъ скоро да свършва.“ Малко, та сладко. Не бивайте роби на грѣха. Трѣбва да бждете всички самостоятелни. Има нѣкои, които мислятъ, че сж самостоятелни; не сж самостоятелни. Ако ти отивашъ отъ една църква въ друга, не си свободенъ; ако ти отивашъ отъ една църква въ друга, не си свободенъ. Ти въ своя умъ трѣбва да бждешъ свободенъ, та, при каквито условия и да живѣешъ, да можешъ да се справяшъ съ мъжнотинитѣ на този животъ. Това е велика наука! А сега жената очаква мъжъ ангелъ. Ами този идеаленъ мъжъ за глупаватъ ли жена ще се ожени? И идеалната мома за глупавъ ли мъжъ ще се омжи? Трѣбва кукувица да ѝ е изпила ума. Глупавъ за глупавъ се жени,

и уменъ за уменъ се жени. Тъй е. И сега казватъ: „Каквото Господъ е опрѣдѣлилъ“. Господъ е опрѣдѣлилъ уменъ съ уменъ, глупавъ съ глупавъ, праведенъ съ праведенъ и грѣшникъ съ грѣшникъ. Тъй седи въпросътъ. Праведенъ и грѣшенъ не може да се оженятъ. Нѣкой ще каже: „Такива има“. Съвпрегнати може да бждатъ, въ нѣкоя яма може да влѣзнатъ и вълци и овци, ама то е едно изключение. То не е единъ фактъ въ природата. Тамъ овцитѣ сж отдѣлно, вълцитѣ сжщо. Всѣко нѣщо е отдѣлно въ свѣта.

„Стани!“ казва ангелътъ. И днесъ той казва: „Станете!“ И азъ искамъ да ви извадя изъ този затворъ. Сега вие сте като Петъръ, разтривате си очитѣ: „Дали е това вѣрно, дали този човѣкъ говори истината, или ни заблуждава“? И тъй, като излѣзнемъ на улицата, и азъ изчезна, тогава ще познаете. И когато азъ си замина отъ България, тогава българитѣ ще познаятъ. И втори пжтъ нѣма да дойда вече! 10 милиона свѣщи да ми запалите, нѣма да дойдѣ. Нѣма да дойда! Разбирате ли? Свѣщи не ми трѣбватъ. Искамъ човѣшкитѣ сърца да бждатъ запалени. Любовь искаме ние! Църкви не искаме, каменни църкви не искаме. Искаме сърца да се любятъ, хора, редъ и законностъ въ всѣки единъ домъ, въ всѣко училище, — това се иска днесъ въ свѣта. Това е законътъ на еволюцията. Нека всички свещеници съблѣкатъ своитѣ одежди и да посѣщаватъ бѣдчитѣ. Невидимиятъ свѣтъ е ситъ отъ тѣзи молитви. А сега казватъ: „Господъ е благъ, милостивъ.“ Кой не знае това? Ти, братко, справедливъ ли си като Господа? А сега обръщатъ псалмитѣ: бжра, бжра, бжра... Отъ двѣ хиляди години насамъ тия псалми се четатъ, а Давидъ какъ се е криелъ, той не ги е челъ, както ги чете духовенството днесъ. Единъ денъ българитѣ ще познаятъ, че азъ съмъ имъ билъ единъ голѣмъ приятель. Но, когато азъ си замина, не искамъ никакви паметници, и, ако ми направятъ такива, ще ги разруша. Любовь иска

Богъ, да се обичатъ всички, като братя и сестри, това сж паметниците на бждещето. Въ главата на всѣки свещеникъ, на всѣки проповѣдникъ, учителъ, майка, това трѣбва да се вгълпи: *братство и сестринство* трѣбва въ свѣта! и тогава ние ще влѣземъ въ една нова философия — въ нерационалнитѣ числа на висшата математика. Мога да ви разправамъ, но трѣбва да бждете здрави, за да ви разправамъ. Има велика наука.

„Стани“! казва този ангелъ. Сега, разбира се, и безъ азъ да го кажа, той пакъ ще дойде, но казвамъ: моитѣ думи сж Божии думи, тѣ не сж мои думи. Какво Господъ мисли да направи въ бждеще, тѣ ще познаятъ. „Стани“! казва ангелътъ, „изпълнявай волята Божия!“ А този Богъ на Любовта иска отъ всинца ни единъ законъ, той го е вложилъ въ насъ. Какъвъ е този законъ?

Ще ви дамъ едно малко изяснение. Единъ примѣръ отъ XIX в., изъ съврѣмненната култура. Да видимъ, какъ ще си го обясните. Това се е случило въ Франция, изваждамъ го отъ единъ неиздаденъ романъ, писалъ го нѣкой авторъ, безъ да го издаде. Нѣкой си графъ Морели ималъ млада дъщеря, на име Елисавета, била е на около 21—22 г., много интелигентна, съ характеръ, съ силна воля, красива извънмѣрно. Единъ виденъ поетъ и виденъ музикантъ, почти виртуозъ, единъ день, когато той вървѣлъ по пѣтя, срѣщналъ я и се влюбилъ лудо въ нея, но, понеже билъ много чувствителенъ, търсилъ начинъ, по който да се запознае съ нея. По цѣли нощи е прѣкарвалъ, мислилъ, мислилъ за начина, по който да може да се запознае съ нея. Докажда му една свѣтла идея и написва на една бѣлѣжка тѣй: „Мжчно е да се живѣе безъ идеалъ“. Турилъ това въ единъ пликъ, той изучилъ нейнитѣ нрави, кждѣ ходила тя, и единъ день се приближилъ, турилъ въ джоба ѝ писмото, безъ тя да усѣти нѣщо. Вечерята, като се върнала, тя изважда писмото и чете: „Мжчно е да се живѣе безъ идеалъ“. Какво е туй: „Мжчно е да

се живѣе безъ идеалъ?" — „Разбира се, види се, нѣкоя моя приятелка е писала това." Слѣдъ двѣ седмици той пакъ турилъ друго писъмце въ джоба ѝ, пише тѣй: „Но, ако тази душа е назърнала своя идеалъ надалече, какво трѣбва да прави?" Вечерята тя изважда писъмцето, чете и все си казва: „Тази приятелка... ако го е назърнала, какво трѣбва да се прави?" Слѣдъ единъ мѣсецъ той пакъ написалъ друго писъмце, и пакъ го турилъ въ джоба ѝ: „Ако този идеалъ е толкова високъ като слънцето, начинътъ за постигането му". Четвъртия пжтъ писалъ: „Крила трѣбватъ, но врѣме трѣбва, за да израстнатъ." „Какво ли пише пакъ?" — казала си тя — „крила ли трѣбватъ? Щомъ нѣмашъ идеалъ, търси го." Но, когато той искалъ да тури петото писмо, тя имала въ джоба си единъ чекъ отъ 10,000 франка, отива да си купува една дреха. Турилъ той петото писмо, вжтрѣ писалъ тѣй: „Нѣма сила като Любовта". Като бръкналъ, той извадилъ гюздана, но съ благородна мисль, като събѣи въ вѣстниците, че се е изгубилъ, той да иде да ѝ го прѣдаде, и тѣй да се запознае съ нея. Но въ този моментъ единъ полицаѣ го пипва, обръща се тази мома и казва: „Г-не, Вие сте роденъ за нѣщо по-благородно, Вие сте талѣнтливъ, съ такива работи не трѣбва да се занимавате." И, като го погледнала, той забравилъ всичко, така се смутилъ, видѣлъ голѣмата си погрѣшка и не знаелъ, какво да каже. „Г-це, какво казвате?" — „Оставете го, господинътъ не е направилъ нищо лошо", но тя го изгледала тѣй сериозно, и забѣлѣзала въ очитѣ му само една сълза. Тя двама хора разбраха ли се? Съ какви впечатлѣния остана тя отъ него? Че е единъ обикновенъ апашъ, нали? Сега вие, съврѣменнитѣ християни, мязате на този му икантъ и прашате такива любозни писъмца на Христа и търсите начинъ да се запознаете съ него. Евангелиститѣ по единъ начинъ, свободната църква, православнитѣ, будиститѣ, окултиститѣ, теософитѣ, все ни показватъ пжтища, много хубави пжтища.

Този музикантъ бѣше писалъ: „Мжно е да се живѣе безъ идеалъ“, но идеалътъ е нѣщо вжтрѣшно. И той рѣшилъ да се накаже; снелъ хубавитѣ си дрехи, облича работнически, съдрани дрехи, хвърлилъ си обувкитѣ и босъ се рѣшилъ да иде да служи по нѣкой начинъ въ дома на този графъ Морели, който ималъ грамадно имѣние. Най-послѣ се домогналъ той, като единъ простъ, одърпанъ работникъ да работи въ градината на графъ Морели. И правѣлъ отлично впечатлѣние на графа съ своята скромность. И казалъ: „Никога не съмъ ималъ такива слуги като тоя.“ Ама защо е слугувалъ тоя слуга?—За дъщерята на графъ Морели: „Мжно е да се живѣе безъ идеалъ.“ Право е. Постигнете своя идеалъ! И казва: „Ако човѣкъ е назърналъ своя идеалъ, какво трѣбва да прави?“ „Ама далечъ е.“ — Върви къмъ идеала си! Какъ? — Както тоя пузикантъ съ боси крака, както това момиченце въ София съ боси крака. Не очаквай да бждешъ нито професоръ, нито видно лице, тѣ сж второстепенни работи. Гледай, човѣкъ да бждешъ, обичанъ отъ Бога, и ти да го обичашъ, да познавашъ всички твои братя и сестри, да ги обичашъ и да бждешъ готовъ да се жертвувашъ за тѣхъ. Вие ще кажете: „Ние въ това отношение сме герои.“ Азъ се радвамъ, не казвамъ, че не сте, — отлични герои сте. Остава второто нѣщо. Досега много писма сте турили въ джоба на Христа, сега остава да хвърлите вашитѣ дрехи и обуца и да работите боси въ градината на графъ Морели. Тази градина е бждащиятъ свѣтъ, бждащата култура, въ която съ боси крака — съ абсолютна чистота трѣбва да работите за новата култура, и да съградимъ свѣта върху новитѣ основи. Не да говорите: „братство и равенство,“ а затвори да има; „да се любимъ,“ а да се убивате. Говоря за всички хора. Върху това ще почива бждещето шастие. А сега, като ме гледате така, казвате: „Брей, той, нашиятъ учитель. . .“ То е единъ законъ. Азъ съмъ принуденъ да чукамъ, турилъ съмъ ви въ мжилката, искамъ масло да извадя. Казва

нѣкой: „Защо чукашъ?“ — Масло да извадя искамъ, всичкото масло, което има въ васъ, искамъ да го извадя, вие сте се вкиселили, и сега, като ви очукамъ, маслото ще продамъ, а паритѣ ще турна въ банката и ще ви кажа: „отъ вашето масло имате толкова пари, вземете паритѣ си. Та вие сте хора недоволни — кисело млѣко сте. А въ Парижъ казватъ: киселото млѣко продължава живота. Дѣйстви-телно, киселото млѣко продължава живота, но, ако прѣкисне — разваля го. Докато вие чувствувате гладъ като единъ потикъ, той гради; но, ако се обърне въ единъ формаленъ гладъ, той разрушава. Всѣко нѣщо е вѣрно до извѣстна степенъ, а невѣрно въ друго отношение.

Примѣрътъ съ това малко момиченце въ София, единъ примѣръ отъ толкова години ми е обърналъ вниманието. Бихъ желалъ всички софиянци да бждатъ като това момиченце, бихъ желалъ всички министри, владици, свещеници, професори, всички учители, всички майки, братя и сестри, всичкитѣ видѣца да бждатъ като това момиченце. Много нѣща сж изчезнали, сж се изтрили отъ моята паметъ, но образътъ на това момиченце седи и ще седи, азъ ще го нося въ моя умъ, като едно скъпо възпоминание. Разбирате ли? Всѣка една негова дума се е запечатили въ паметта ми, нѣма раздвояване: „Не, не, г-не“. Тѣй е. Единъ моралъ има въ свѣта. Човѣкъ трѣбва да бжде честенъ и самостоятеленъ, съ трудъ и потъ да изкарва прѣхраната си. И тѣй казва Господъ—съ потъ на чело, и затова изпжди Адама и Ева да се научатъ да работятъ, и ние всички сме изпждени да работимъ, да създадемъ единъ великолѣпенъ умъ, едно великолѣпно сърце и да се върнемъ въ духовния свѣтъ забогатѣли.

И този ангелъ казва на Петра: „Стани!“ Сега вие седите въ затвора и сънувате, нѣкой сънува, че е богатъ—чете паритѣ си. Нѣкой мисли вжтрѣ въ затвора, че се жени; нѣкой мисли въ този затворъ, че е много ученъ. Какво ли не мислятъ хората,

но, като се събудятъ, ще видятъ, че сж въ затвора вжтрѣ. Дѣ е свободата?

Любовта не заробва! И, когато нѣкой ми каже, че горѣло сърцето му, отъ любовъ станалъ разсѣянъ, казвамъ: това не е любовъ. Любовта не прави разсѣяни хората. Сърцето гори, но този огънь е толкова благъ, тихъ, приятенъ, въ този огънь се развиватъ най-великитѣ мисли. Той разтваря — да се разбере смисълътъ на природата, той разтваря — да познаемъ сърцата на хората. За да се разтворятъ тѣзи сърца, нашиятъ животъ трѣбва да се слѣе съ тѣхния животъ. Сливане трѣбва да има въ свѣта. Бистрата водица азъ я тургамъ въ гърлото, ама пѣска никога нѣма да турна. Следователно, Любовта е еликсиръ, влиза и носи животъ. Сега нѣкой пжтъ, като ви говоря, вие се въодушевлявате и казвате: „Като се върнемъ, този въпросъ ние ще го разрѣшимъ“. Толкова години азъ правя своитѣ опити, все го рѣшавате и рѣшавате и не сте го рѣшили. Разбиране трѣбва да има. Вие казвате: „Нашиятъ учителъ знае“. А вие знаете ли? Утрѣ ще ви кажатъ: „Вашиятъ учителъ е глупавъ“, но и вие сте глупави тогава. Самостоятелно трѣбва да сждите. Глупавото е глупаво, умното е умно. Умниятъ човѣкъ не може да бжде глупавъ, той не може да играе двѣ роли; и глупавиятъ човѣкъ не може да бжде уменъ, защото у него нѣма ония материали, съ които той да може да трансформирва своитѣ мисли. Глупавъ човѣкъ е онзи, който нѣма материалъ да работи. Петъръ бѣше единъ краенъ консерваторъ, трѣбваше да го турнатъ въ този затворъ, и, слѣдъ като излѣзе отъ този затворъ, още не можеше да се освободи отъ старитѣ си вѣрвания, отъ тоя националенъ духъ.

Ние имаме едно отечество, единъ великъ Баща въ свѣта, ние сме забравили неговото име, и сега минаваме за християни. За християнитѣ трѣбва една друга философия. Двѣ хиляди години християнитѣ не можахъ да приложатъ Христовото учение, тѣ не го приложиха; затова въ свѣта ще дой-

датъ най-проститѣ хора, тѣ ще го приложатъ. Туй е рѣшение, сега какво ще кажете? Вие, женитѣ, — тѣ сж проститѣ — вие ще го приложите. Най-проститѣ хора сж женитѣ. Изобщо за жената казватъ прѣзрително: жената била крава. Да, казвамъ, съ тия крави, съ тѣхното млѣко вие се хранѣхте, и ще благодарите на тия крави вие, мъжетѣ, на васъ казвамъ. Сега на женитѣ, на васъ казвамъ: станете! и изъ затворитѣ навѣнка! Сега, ако се ожениге въ затвора, затворничета ще имате. Азъ бихъ ви привелъ редъ примѣри за ония роби въ врѣме на междуособнитѣ граждански войни, между сѣвернитѣ и южнитѣ щати на Америка. Негритѣ сж раждали дѣца, но тѣхнитѣ дѣца се продаваха. И цѣла Америка се бѣ раздѣлила на двѣ партии: еднитѣ воюваха за свободата на негритѣ, а другитѣ — противъ; еднитѣ доказваха, че робството било съгласно съ Библията, а другитѣ доказваха свободата на човѣка — пакъ съгласно съ Библията. И сега тия учени пакъ доказватъ, че всѣко ново учение било отъ дявола, а старото учение не било отъ дявола. Ако новото учение е отъ дявола, тогава и старото учение е отъ дявола; ако ли новото учение е отъ Бога, тогава и старото учение е отъ Бога. И, ако туй учение не сме го приложили, не е кривъ Господъ, а ние сме криви.

И тъй, тогава ще дойде тази велика философия. Обединение трѣбва въ училищата, въ университета, да започнемъ новия животъ, широкия животъ, дѣто всички хора ще бждатъ свободни да мислятъ. Нека има редъ и порядъкъ и законность навсѣкждѣ. И Писанието казва: „Въ Христа нѣма ни елинъ ни юдеинъ, ни робъ ни скитъ“, а всички сж свободни, въ всички прониква единъ духъ. Ние живѣемъ по единъ великъ законъ на Любовта. Слѣдователно, всички наши мисли, чувства, дѣйствиия трѣбва да бждатъ опрѣдѣлени. Ние не поддържае робство, не поддържае умоветѣ ни да бждатъ ограничени. Господъ другояче е направилъ, Господъ е казалъ: „Свобода за всички мои дѣца

на земята! Идете, кажете имъ — тия дѣца да излѣзатъ вече изъ затворитѣ си. Свобода! Идете кажете на тия дѣца да не вѣрватъ на всички ония, които казватъ, че тѣй съмъ писалъ, — тѣ сж го измислили! Всичкигѣ имъ събори, всичкигѣ имъ книги, това сж тѣхни“.

Моето учение е учение на Любовь, на братство и сестринство, на абсолютна свобода, въ която всѣки зачита правата на другитѣ. И най-голѣмитѣ сж готови да бждатъ слуги на малкитѣ и слабитѣ. Това е то божественото учение, това е казалъ Христосъ, и това ще говори Христосъ, който иде сега отгорѣ. Какъ иде Христосъ? Хайде да не ви говоря, какъ иде, това нѣма да ви кажа. Той ще дойде, и ще го видите, не е далече врѣмето. Сега, довечера, като се върнете, вашиятъ ангелъ ще похлопа и ще ви каже: „Стани!“ Ще похлопа, ще видите, и ще каже: „Опаши се!“ Послѣ ще каже: „Обуй се и облѣчи се!“ Довечера този въпросъ ще го рѣшите. Довечера, или никога вече! Това е то великиятъ законъ на Бѣлото Братство въ свѣта! Сега ще кажете: „Чакай да видимъ, какво ли ще видимъ ние“. Какво ще видите? Слѣдъ като се събудите, и ангелътъ си замине, ще кажете: „Дѣйствително, извънъ затвора сме!“ Това ще знаете. Ще знаете, че сте свободни. Ако дойде ангелътъ довечера и вие почувствате, че оковитѣ падатъ, умътъ е свободенъ, сърцето е свободно, вие сте извънъ затвора. Доста сте се занимавали съ партии, такива религиозни, онакива, на особено мнѣние. Свободни сте! Вие само лежите въ затвора. Станете!

Сега казва нѣкой, че хипнотизирамъ хората. Ако азъ турна пастърма въ капана, кой хипнотизира? Мишката обикаля наоколо и си казва: „Какъ ме гледа и ме чака“, и почне да смѣта по нерационалнитѣ числа: „Като влѣзна вътрѣ и взема тази пастърмица, ще се осигуря“. Ще се осигуришъ въ капана много хубаво. Не вѣрвайте, никой не може да ви хипнотизира! Никой не може да ви лиши отъ вашата свобода! Човѣкъ е силенъ, той е като Богъ

въ миниатуръ! Въ какво отношение? *Богъ въ свѣта може да направи всичко, каквото иска, а насъ никой не може да ни застави да направимъ това, което не искаме!* Нѣма никаква сила, нито горѣ на небето, нито долу на земята, която да може да ни застави да направимъ туй, което не искаме! Слѣдователно, въ туй отношение, ние сме силни. А сега ударятъ ти двѣ тояги, ти нарамишъ пушката, тръгвашъ да се биешъ за отечеството. Характерно ли е това? Ти си човѣкъ безъ воля, безъ умъ, безъ сърце! И питатъ нѣкои: скаратъ се двама, какво трѣбва да се прави съ тѣхъ? — Излѣзнете отъ затвора на Ирода! Опашете се съ Истината, обуйте се въ Добродѣтелята, облѣчете се въ Любовта! Въпросътъ е рѣшенъ, и вие сте свободни!

Одържахъ ли думата си? Първото нѣщо, което ви оставямъ сега, добрѣ да го знаете, това е — свободни сте! Азъ отворихъ вратата на затвора, ставайте сега! И който не излѣзе — грѣхъ му на душата! И тогава, за ония, които не излѣзнахъ, ще кажа тъй: „Тѣзи излизатъ навънъ,“ а за ония, които ще останатъ, ще кажа: „Искатъ да излѣзнатъ.“ Тогава да не кажете, че нѣмаше кой да ви каже. Казвамъ ви сега. И още веднѣжъ ще ви срѣщна, ще срѣщна онѣзи, които сж въ затвора, които не сж излѣзли, и ще срѣщна онѣзи, които сж излѣзли отъ затвора.

Сега, като казвамъ тъй, като излѣзете на улицата, да не мислите да пощурѣте, не. Първото нѣщо, което трѣбва да направите, безъ да ви знае нѣкой, е да идете при своитѣ приятели, нѣма да тржбите въ вѣстника, че еди-кой-си господинъ благоволили да го освободятъ отъ затвора. Никой да не знае, че вие сте излѣзли, но да има тревога, че еди-кой-си избѣгалъ отъ затвора.

Ще идете при своитѣ, при кои? — При ония, които ви обичатъ и които сж се молили зарадъ васъ. Първата ви длъжностъ е да отидете при тѣхъ и да имъ кажете, че тѣхната молитва е послушана. Сво-

бодни сте, казва Христосъ. Всички съврѣмenni на-
роди въ Европа сж свободни, казва Христосъ. Бѣд-
ни и богати, всички сж свободни. И всички той ви
призовава на една нова култура. И мъже и жени,
безъ разлика на положение. Той иде, и онѣзи, които
казватъ: първото изключение иде, вие ще забѣлѣ-
жите, че иде едно изключение въ слънцето, иде
едно изключение въ земята. Ще го видятъ туй из-
ключение. Сега единъ английски ученъ казва: „Из-
ключение дойде въ мѣсечината.“ Азъ казвамъ, щомъ
е дошло въ мѣсечината, ще дойде и на земята. То
засѣга и нашия животъ. И, ако хората въ бѣдеще
биха живѣли, както сега живѣятъ, както сега жи-
вѣете, вие рѣшавате вашата сѣдба. Какъ я рѣша-
вате?—По два начина: или да живѣете по свобода,
или да умрете въ затвора.

И сега всички трѣбва да идете при своитѣ,
на женитѣ казвамъ: да обичате вашитѣ мъже, кои-
то се молятъ и работятъ зарадъ васъ. На мъжетѣ
казвамъ: да обичате вашитѣ жени, които се мо-
лятъ зарадъ васъ. На братята казвамъ: да обичате
вашитѣ сестри, които се молятъ зарадъ васъ. Мо-
лятъ се съ молитва, разбирамъ, които работятъ
зарадъ васъ. Любовта е работа, сериозна работа.
Сериозна работа се изисква отъ насъ. И, като срѣщ-
нешъ единъ човѣкъ, не да правишъ разлика. Че-
сто, като минавамъ, азъ виждамъ, колко е мжно
ние да държимъ еднакво положение спрѣмо всич-
ки. Като срѣщнешъ единъ богатъ и единъ бѣ-
денъ, еднакво да ги обичашъ и уважавашъ, безъ
разлика, еднакво разположение на духа да имашъ
спрѣмо тѣхъ, безъ никаква умраза въ сърцето си.
Утрѣ, ако този богатъ дойде въ нужда, да можешъ
да му помогнешъ, тъй както и на бѣдния. Еднакво
разположение да хранишъ — това е, което се
изисква отъ новата култура сега. Само по този на-
чинъ ние ще създадемъ една атмосфера здраво-
словна. Свобода! Свободни сте всички! Опашете
се, обуйте се, облѣчете дрехитѣ си!

Въ ума ви да остане графъ Морели и дъщеря му, и онзи музикантъ, и това бѣдно малко момиченце отъ София, съ боситѣ крака.

Излѣзте отъ затворитѣ си, идете при своитѣ, и тогава ще започне единъ новъ животъ, ще се отворятъ нови хоризонти въ вашия умъ, вие ще станете ясновидци. Нѣкой пжтъ азъ правя погрѣшка, като разправамъ какво виждамъ. Азъ не виждамъ тѣй, както ясновидцитѣ виждатъ, — има голѣма разлика. Ако азъ гледамъ въ огледало, виждамъ себе си. Азъ въ огледало не виждамъ, безъ огледало много добрѣ виждамъ, сѣнки не виждамъ. Навсѣкждѣ виждамъ единъ реаленъ свѣтъ, дѣто нѣщата не се мѣнятъ. Има сжщества, които сж много по-реални зарадъ мене, материални сж тия сжщества, по-материални отъ васъ. И другъ пжтъ съмъ казвалъ: сега за васъ нѣма българинъ, който да не е срѣщалъ Христа, и нѣма англичанинъ, който да не е срѣщалъ Христа, но не го познаватъ. Защо? Ще кажете, че чудно било. Нерационални числа сж това. Двама отъ неговитѣ ученици, които отивали за Емаусъ, казватъ на Христа: „Само ти ли си странникъ и не знаешъ ли какво стана въ Иерусалимъ?“ За да познаете нѣкого, трѣбва да го обичате. Какъ ще го познаете, безъ да го обичате? Вие казвате нѣкой пжтъ: „Особено бѣше вдъхновенъ учительтъ, лицето му свѣтѣше.“ Вие лицето на вашия учителъ не сте го виждали. Азъ съмъ маскиранъ днесъ, виждате ме съ брада, наполовина бѣла. Съврѣменнитѣ хора казватъ: „Сериозни трѣбва да бждемъ.“ Кога човѣкъ е най-сериозенъ? Когато краде. Колко е сериозенъ онзи, когато отваря нѣкоя каса! Смѣхъ нѣма тамъ. Азъ казвамъ: не съмъ сериозенъ. Защо? — Защото този занаятъ не съмъ го училъ; когато почна да го уча, и азъ ще бжда сериозенъ, но сега не съмъ.

И тѣй, бждете свободни да се създаде тази атмосфера на Любовь. Да започнемъ съ Любовьта, съ Истината, която внася свобода: да се молимъ едни за други: „Молете се единъ за други. За да

изцѣлѣте“. Не чакайте. Молете се. Не само да се молимъ, но въ тази молитва ще направимъ хиляди други работи, всички да изцѣлѣмъ. И, като излѣзете навънка, не бутайте съ вашитѣ остени*: Това направи ли го?“ Нищо нѣма да си говорите единъ на другъ. Остенъ не трѣбва. На себе си ще казвашъ: „Иване, ти тая работа направилъ ли си я тъй?“ Ти, Драгане, Стояне, ти, ти, ти въ себе си — да прѣстанете вече съ чуждитѣ грѣхове. Вашитѣ грѣхове, това е единъ ледъ, а слънцето, което иде, то ще стопи тоя ледъ. И пакъ ви казвамъ, тъй Господъ пише: „Ще залича грѣховетѣ ви, нѣма да ги споменавамъ вече.“ Затова иде Господъ, ще сѣди Господъ, но кои? — Които много сж взели, и ще даде на онѣзи, които нѣматъ, защото казва: „Ще залича всичкитѣ ви грѣхове, ще изтриа сълзитѣ ви и плачъ нѣма да има; гладнитѣ ще бѣдатъ нахранени. Всички ще имате, и всички като васански телци ще скачате и възиграете.“ Да, сега трѣбва утробата ви, вашиятъ умъ, вашето сърце да заиграятъ.

„Стани!“ казва ангелътъ, този вашъ ангелъ, азъ го виждамъ вече, не само единъ ангелъ виждамъ, а много ангели. Сега вие ме гледате: „Дали нашиятъ учителъ право казва?“ Виждамъ, ангелъ седи отгорѣ и ви зове, това вие не мислите. Вие казвате: „Той виждалъ ангелъ, ние нищо не виждаме“. Че не виждате, това не е доказателство, че нѣма ангелъ: слѣпи сте, не виждате; пъкъ, ако азъ виждамъ, ще кажете: „Това е халюцинация“. Всѣко нѣщо си има своитѣ причини. Въ свѣта има три вида причини, и тѣ произвеждатъ три вида резултати. Първични, вторични и третични причини има, има и първични послѣдствия, вторични и третични послѣдствия.

И тъй, сега Христосъ, Любовта на Христа е първичната причина, която иде да тури редъ и порядъкъ. Ако вие влѣзете въ хармония съ него, вашето съзнание ще се събуди, вие ще го видите,

И вашият умъ и сърце ще се събудятъ, и вие ще бъдете *мощни*!

Опашете се тази вечеръ, облѣчете дрехитѣ си и идете при своитѣ!

Отправете къмъ вашия небесенъ Баща една топла молба за благодарностъ!

(Бесѣда, държана на 11. декемврий 1921 г. въ София).

... „И Петъръ се грѣеше!“

„И стоеха рабитѣ и слугитѣ,
които бѣха наклали огнь, защото
бѣше студено, и се грѣха: съ
тѣхъ стоеше и Петъръ и се
грѣеше.“¹⁾)

Малкитѣ нѣща, малкитѣ причини сж потикъ за велики дѣла или за велики прѣстѣпления — едно отъ двѣтѣ. То сж ваши схващания; казвамъ: велики добродѣтели и велики прѣстѣпления. Това сж ваши съврѣменни схващания, защото много велики добродѣтели сж велики прѣстѣпления, а много велики прѣстѣпления сж велики добродѣтели. Може да ми възразите, защо това така трѣбва да бжде. — Понеже съврѣменнитѣ хора не сж умни. Че не сж умни, се вижда отъ това, че цѣлата земя е покрита само съ човѣшки кости — отъ тѣхнитѣ глупости. То е достатъчно, това е най-силно доказателство, други доказателства нѣма — има и други, но тѣ сж второстепенни.

Наклали слугитѣ огнь, защото било студено, и се грѣели, и Петъръ, и той се грѣелъ. Имаме двѣ категории хора: слугитѣ отъ стария свѣтъ, служители на Иродовото управление, и Петъръ, ученикъ на Христа, и той между тѣхъ. И еднитѣ се грѣятъ, и другитѣ се грѣятъ, Сега питамъ: какво заставило Петра и той да седи между тѣхъ? Всѣко нѣщо въ природата си има своята причина. И вие сега въ този свѣтъ, и вие треперите. Какво ви

¹⁾ Ев. Иоана 18:18.

прави да треперите?—Нѣкоя идея имате. Сега, каквото и да кажете, дълбоката идея е скрита. Всѣка идея може да бѣде скрита. Никога човѣкъ не казва сжщинската идея, която го заставя да пише нѣщо. Той ще каже много маловажни работи, но най-важното той го скрива. И вие не можете да намѣрите нѣкой светия, великъ човѣкъ, добродѣтеленъ човѣкъ, да изкаже пълната истина.

Студено било. Защо е било студено? Отговарямъ: защото не е било топло. Ее, защото не е било топло?—Защото е било студено. Това сж философски аргументирания. Въ това врѣме земята е била въ особено положение, нейнитѣ вѣтрила силно духали, тя искала да се разхлади, много ѝ било жежко, та, като духалъ вѣтрѣтъ, на хората станало студено. На земята било хладно, а на хората — студено.

Сега, нали знаете, нѣкой пжтъ хората си правятъ такива увеселения съ разни бомбички. Влиза въ едно кафене едно дѣте, което носи една малка бомба, и я хвърля. Ама, като хвърля своята бомбичка, всички изкачатъ навѣнка изплашени. Баща му купилъ малката бомбичка, обаче хората, непригответни, се стрѣскалъ повече, отколкото трѣбва. Вие казвате: студено е. Какъ ще докажешъ, че е студено? Това нѣщо реално ли е, може ли да го хванешъ? „Ама чувствувамъ.“ Твоето чувствуване не е едно доказателство. Чувствуването е единъ субективенъ начинъ на схващане, че нѣщо било студено. Азъ прѣвеждамъ думата „студъ“ съ „умраза.“ Тѣзи хора наклали малко огнь, направили усилие да видоизмѣнятъ тоя студъ съ малко топлина. Туй сж съврѣменнитѣ хора, понеже сега е студено, църквитѣ имъ сж студени, тѣ сж наклали малки огньове, дѣто служителитѣ имъ, учители, свещеници — всички се грѣятъ, и Петъръ и той се грѣе. И, като му казаха: „И ти си отъ неговитѣ ученици“, той отговори: „Аа, не, азъ съмъ точно като васъ.“ Сега, може да ми възразите: „Колко безхарактеренъ е билъ Петъръ!“ Аа не, той е билъ

човѣкъ съ характеръ. Той си показва характера, той е казалъ на Христа: „Ако всички се отрекатъ отъ тебе, азъ нѣма да се отрека.“ Бѣше скриль своя страхъ, но, като го хванаха слугитѣ, каза истината: „Не го познавамъ.“ Да бѣ казалъ въ вѣрмето на Христа истината, но той я скри, и Христосъ, като го погледналъ, казалъ му: „Петре, азъ те изпитахъ.“

Сега ще приведа единъ силенъ аргументъ, такъвъ аргументъ, толкова силенъ, че всинци ви ще сломи. Като бомба ще го хвърля.

Завеждатъ младата невѣста въ църква, свещеникътъ се изправя, кумоветѣ и всички други сж тамъ, и я питатъ: „Ти вземашъ ли този мъжъ? — Да, казва тя, вземамъ го и съ него ще дѣля радости и скѣрби, само съ него ще живѣя и за него ще умра. — Много добръ.“ На мъжа и на него казватъ: „Ти вземашъ ли тази невѣста? — За радъ нея ще умра“. И свещеникътъ каже: „Хайде, свърши се работата.“ Кажете ми сега, дайте ми доказателства: колко отъ тия обѣщания въ църквата сж изпълнени? Като хванатъ Петра тамъ, при огъня и му рекатъ: „И ти си отъ неговитѣ ученици.“ — „Да, не, всичко може, но азъ съмъ точно като васъ.“ Защо ставатъ тия недоразумѣния? — Защото ние не изказваме самата истина. Да направя тази моя мисль по-ясна. Ако ти умаловажишъ своя противникъ, излагашъ се на опасностъ, а ако ти излъжешъ приятеля си, осквернявашъ своята свѣсть. Но ти ще признаешъ факта въ себе си, тъй както е. Огъньтъ е накладенъ, трѣбва да признаешъ факта, че е студено. Ние трѣбва да признаемъ живота такъвъ, какъвто го намираме.

Защо е Петъръ тамъ? — Иска да види, какво ще стане съ Исуса, съ неговия Учитель. Защо е тамъ? — Той казва: „Три години проповѣдва, очаквахъ да стане царъ на Израила, а мене да направи пръвъ министъръ, а сега го виждамъ вързанъ...“ Мисльта му е много права, той бѣ хитъръ, но не мждъръ като Соломона. „Ти трѣбваше да избе-

решъ другъ учителъ, а не да гонишъ вѣтъра.“ — „Не го познавамъ!“ И ние наричаме тия хора, които се отказватъ — „здравомислящи,“ „учени,“ „благородни“, „грѣзби,“ тѣ сж „най-благочестивитѣ“ хора. И въ съврѣмения свѣтъ такива Петровци колко ги има! Въ християнския свѣтъ има 40 мил. и мъже и жени заедно — 20 милиона мъже и 20 милиона жени — тѣ сж като Петра, които се грѣятъ, и, като ги хванешъ, тѣ се отричатъ.

Студено било. Азъ вѣрвамъ, че този аргументъ е много силенъ. И сега е студено. Нали сега, и васъ ако хванатъ и ви питатъ, какъ е тази работа, ще кажете: „Да ни очисти Богъ отъ грѣха, тази работа...“ Защото всичкитѣ хора идатъ въ този свѣтъ не да се учатъ, ами единъ дошълъ министъръ да стане, другъ дошълъ ученъ да стане, богатъ да стане, красивъ да стане, левентъ, това онова. Всичко това е хубаво, но да е дошълъ нѣкой тѣй за мъчение — нѣма, не е дошълъ нито единъ. Вие ще ми възразите: „Говори ни за нѣщо по-положително, за нѣкоя идея, дай ни нѣщо поутѣшително, за да има животътъ смисълъ“. Другъ е смисълътъ на съврѣмения животъ. Майката ражда 10 дѣца и ѝ умиратъ. И тѣй, всичкитѣ нейни идеали се разрушаватъ, мъжътъ ѝ умира, па и тя умре. Питамъ: какъвъ смисълъ има туй раждане? Ее, ти си ходилъ въ университета, свършилъ си три факултета: по математика, по химия и по правото, а утрѣ, въ изборитѣ, нѣкой те хлопне съ една цѣпница, и всичкото твое знание изчезне. Какво разбира отъ това учение? Ее, хубаво, майка ти те родила красива, за тебе всички тичатъ, дойде „баба шарка,“ обезобрази лицето ти. Ее, какъвъ смисълъ има това? И такава дама ще си турне единъ вуалъ. И защо ще си турне туй було? Защото било модерно. Всички модерни нѣща сж все съ покривала. Да се покрие, разбира се. А турцитѣ казватъ: „Понеже сме толкова грозни, да се покриемъ, за да не дадемъ поводъ на хората да се отвращаватъ отъ насъ“, а красивитѣ вдигатъ булото нагорѣ, та,

който мине, да погледне, да види, че сж красиви. И прави сж. И Петъръ имаше смѣлостъта да се покаже, че е красивъ. Този Петъръ, който е основа не на православната, а на католишката църква, за него Писанието казва: „Той е краежгъленъ камъкъ, и вратата адови нѣма да го прѣодолѣятъ“. Ама кой Петъръ? Ха да го заминемъ. Петъръ — необикновениятъ камъкъ, вземете вие и изтълкувайте дълбокия смисълъ, който Христосъ е вложилъ въ него. Христосъ казва на Петра: „Петре, Петре, сатана поиска да те прѣсѣе, но азъ ще те прѣкарамъ прѣзъ седемъ огъня, и, като минешъ прѣзъ седмия огънь, тогава ще съгради една църква, която вратата адови нѣма да прѣодолѣятъ. Съврѣменитѣ хора сж сърадили църквата на стария Петъръ. И азъ ще докажа, че тя е на стария Петъръ. Глупавата майка ражда глупави дѣца, а умната майка ражда умни дѣца. Прѣстѣпната майка ражда прѣстѣпни дѣца, а благородната майка ражда благородни дѣца. Добръ. Ако този Петъръ бѣше като онзи Петъръ на Любовъта, какви трѣбваше да бждатъ съврѣменнитѣ християни? Тѣ не биха направили тази всеобща война, а че я направиха — това показва, че е стариятъ Петъръ. Този Петъръ, за когото говори Христосъ, сега иде въ свѣта; сега Христосъ ще съгради църквата си върху него. Него още го нѣма. Сегашниятъ Петъръ въ църквата е Петъръ на отрицанието. Петъръ казваше: „Господи, ние трѣгнахме подиръ тебе, оставихме баща, майка, какво ще ни дадешъ? Тѣй нѣма да ходимъ подиръ тебе да си губимъ врѣмето, кажи ни нѣщо по-реално и по-сжществено“. И сега всички Петровци въ църквитѣ: владицитѣ, свещеницитѣ, служителитѣ на църквата казватъ: „Господи трѣбва да ни дадешъ нѣщо!“ Но ще кажете: „Нашитѣ владици, българскитѣ, толкова голѣми заплати взиматъ!“ Питамъ, тогава, за какво служатъ тѣ на Христа? — „По стария законъ.“ Онази мома, която се жени за графа, защо се жени? — Понеже момъкътъ има имотъ, ще ѝ даде всичкитѣ условия да живѣе богато. Ама, ко-

гато този възлюбленъ изгуби всичкитѣ си ниви, всичкото си богатство, знаете ли, на какво ще замяза животътъ? Въ Китай единъ философъ се оженилъ за една много красива мома, но голѣмото му нещастие било въ това, че нѣмалъ сръдства. А тя била амбициозна жена. Сега васъ не визирамъ, азъ визирамъ ония, старитѣ жени, отъ старата култура. Живѣла тя година, двѣ, десетъ съ него и най-послѣ му казала: „Дотегна ми твоята сиромашия, философъ човѣкъ си, ама тебѣ умътъ ти не стига, за това ти ме освободи, да се ожения за нѣкой богатъ.“ — „На драго сърце“, ѝ казалъ той, „свободна си, и имашъ всичкото мое благословение.“ Тя се оженила за единъ много богатъ търговецъ. Но въ Китай настанала голѣма криза, и викатъ този философъ да оправи Китай; станалъ той царь — управлява и разпорежда. Като чула тя това, отишла при него и му казала: „Много се радвамъ, че ти си достигналъ такова високо положение, азъ не очаквахъ, но съдбата тъй завъртѣла щастieto при тебе; не може ли, както по-рано, да си заживѣемъ пакъ съ любовь?“ Гледалъ той, гледалъ, взелъ една чаша нектаръ, излѣлъ я на земята, и ѝ казалъ: „Събери този нектаръ въ чашата, и, ако можешъ да го съберешъ тъй чисто, както бѣше, можемъ да заживѣемъ пакъ заедно.“

И сега, когато Христосъ дойде на земята да царува, всичкитѣ свещеници ще дойдатъ, като тази китайка, да искатъ да живѣятъ съ него. Но Христосъ ще излѣе чашата и ще каже: „Съберете този нектаръ“. Азъ не говоря за сегашнитѣ свещеници, тѣ сж праведни, азъ говоря за голѣмитѣ грѣшници, които сж умрѣли. Съ умрѣлитѣ азъ лесно се разправлямъ, но съ живитѣ не се закачамъ, съ тѣхъ не се разправлямъ. То е единъ кошеръ, а пчелитѣ иматъ жило, и, ако ги бутнешъ, ще те ужилятъ, и всичко подпухва. Не бутайте пчелитѣ!

И казва Писанието: „Студено било, и слугитѣ се грѣли, и съ тѣхъ билъ и Петъръ“. Ще ви приведа още единъ анекдотъ. Въ единъ богатъ замъкъ

живѣлъ нѣкой си философъ. Той ималъ една благородна котка. Сега и коткитѣ сѣ благородни. Благородството ѝ седѣло въ това, че тя сѣ отворени очи ловѣла мишкитѣ. Като седѣла прѣдъ дупката, не си затваряла очитѣ. Седи котката прѣдъ една дупка, излиза едно мишле и ѝ казва: „Какво си седнала срѣщу дупката ми, нѣмашъ ли друга работа, та тукъ си седнала съ всичкото си благородство, махни се!“ — „Аа, ти не знаешъ, азъ съмъ благороденъ котакъ. Знаешъ ли, моето произхождение какво е? Приятелство може да направимъ. Много отъ вашия родъ съмъ ги запозналъ съ този домъ. Очитѣ ми сѣ отворени, ама ти не бой се“. — „Ее, какво ще направишъ? — „Защо седишъ въ тази дупка? Въ нашия свѣтъ каква свѣтлина има, азъ цѣлъ день се излагамъ на слънцето, съ мене ще ходишъ изъ моята градина“. — „Истина ли ми говоришъ? Чакай да питамъ майка си“. Отива мишлето, слѣдъ малко иде пакъ съ майка си. На котакъ очитѣ сѣ отворени. „Дѣйствително“, казва майката на мишлето, коткитѣ сѣ затворени очи сѣ опасни, но на този котакъ очитѣ сѣ отворени, хайде, съ него можешъ да отидешъ“. Сега вие ще си направите заключение, дали е станало приятелство между това мишле и този котакъ съ отворенитѣ очи. Баснописецътъ, който е написалъ тази басня, спира тамъ. Прѣстѣпникътъ, и сѣ отворени очи и сѣ затворени очи, има едно правило; азъ не зная кое е, но и вие не го знаете. Добриятъ човѣкъ, и сѣ затворени и сѣ отворени очи да е, има едно правило, и двамата едно правило иматъ. Това правило седи въ туй, че всѣки желае да придобие по нѣщо. Нищо повече! Само че, когато умниятъ придобие нѣкои нѣща, тия нѣща се считатъ законни, а другитѣ — незаконни. Това е въпросъ на правниците, не спада въ моята бесѣда. Слѣдозателно, зависи отъ вжтрѣшното разположение, какъвъ е нашиятъ стремежъ. Ако, за примѣръ, азъ седа и проповѣдвамъ, а мисля, какво ще кажатъ хората зарадъ мене... Хубаво, какво ще кажатъ? Двѣ нѣща може да ка-

жати: или че говоря умно, или че говоря глупаво, — едно отъ двѣтъ. И едното е вѣрно, и другото е вѣрно. Нѣкой пжтъ говоря много умни работи, а нѣкой пжтъ говоря много глупави работи. И, при нѣкои условия, азъ съмъ много глупавъ човѣкъ, като мене глупавъ човѣкъ нѣма, но, при други условия, азъ съмъ толкова уменъ, че като мене уменъ нѣма. Ее, какъ ще примирите тия двѣ твърдения? Примирявайте ги, както искате. И азъ бихъ желалъ и вие да бждете тъй, нѣкой пжтъ — много глупави, а нѣкой пжтъ — много умни. Когато искашъ да се скарашъ съ нѣкой човѣкъ, нѣма да знаешъ какъ да се скарашъ, бжди глупавъ тогава, а пъкъ, ако искашъ да правишъ добро, бжди много уменъ човѣкъ. И сега такива хора много ги има. Сега, Петъръ се намѣрилъ въ туй некрасиво положение: направилъ се е глупавъ. Той ще ме извини. Този св. Петъръ сега не е такъвъ, той ще ме извини, понеже вземамъ неговото минало; но този, сегашниятъ, Петъръ и онзи Петъръ никакъ не си приличатъ — толкозъ много се различаватъ и двамата! Следователно, когато ние разглеждаме нѣщата, трѣбва да ги разглеждаме съ отворени очи, за да става постоянно разширение вѣтрѣ въ насъ. И всѣка моя бесѣда, ако не ви помогне да имате една малка придобивка — да ви придаде да израстнете $\frac{1}{100}$ мил. частъ отъ м. м. на день, нѣма си смисълъ. Всѣкога и въ всичко човѣкъ трѣбва да има една придобивка. По сжщия законъ е придобито и нашето тѣло, което сега имаме. Кога се явили синитѣ очи въ свѣта! Знаете ли, кога се явили дългитѣ носове, кжситѣ, месеститѣ, тънkitѣ бърни, малкитѣ уши, малкитѣ бради, широкигѣ бради? Знаете ли? То е цѣла една култура въ миналото; тя прѣди хиляди и хиляди години е служила, и сегашнитѣ ни очи показватъ, прѣзъ каква култура сме минали. Не мислете, че нашитѣ очи сж много съвършени — колко ще се измѣнятъ още! Вие казвате: „Колко сж красиви очичкитѣ му!“ Но сегашнитѣ очи, тъй както сж,

сж и много хубави и много лоши. А пъкъ трѣбва да дойдемъ до едно пѣлоложение, дѣто очитѣ да бждатъ всѣкога хармонични. Тѣй очитѣ всѣкога трѣбва да изразяватъ божествената Истина, и единственото нѣщо въ насъ, което никога не лъже, то сж очитѣ. Очитѣ трѣбва да изразяватъ божествената Истина. Само като погледнешъ, можешъ да видишъ истината въ очитѣ. Ти си дошълъ до послѣдната мѣрка. Казватъ: „Играятъ му очитѣ“. Кога може да играятъ очитѣ? Знаешъ ли, какво нѣщо е играта? Играта има всѣкога за цѣль да се придобие нѣщо. Въ нея е скрита една користолюбива цѣль. Всѣкога играта има за цѣль нѣкаква придобивка, нищо повече. „Иска ми се да си поиграя“. Да, иска ти се . . . Нѣкой казва: „Той си играе съ мислитѣ“. Да, има хора, които си играятъ съ идеитѣ, но, когато нашитѣ очи започнатъ да изразяватъ истината, тогава нѣма да има такава игра, а ще има хармония. Руситѣ казватъ: „играть“, а българитѣ сж попрактични. тѣ казватъ: „Да си посвиримъ“. И русинѣтъ сега играе въ Русия, и затуй тѣ казватъ: „Славянинъ крѣпкій заднымъ умомъ“. У човѣкъ, който играе, развитието му е отзадъ, а не отпрѣдъ. И когато човѣкъ се понапие, — азъ съмъ забѣлѣзвалъ, — колкото и да е меланхоличенъ, казва: „Ха, да поиграемъ!“ И си поиграватъ и счупватъ джамоветѣ, а послѣ плащатъ. Въ свѣта всички иматъ да плащатъ. Слѣдователно, сега въ тия врѣмена хората сж изложени на най-голѣмитѣ прѣстѣпления. Хванете жилищната криза, ще поиграешъ, ще поизлъжешъ малко. Захарѣта е скжпа — и тамъ ще поизлъжешъ. Чиновникъ си, имашъ жена, дѣца — пакъ ще излъжешъ; дрехи трѣбватъ, обувки трѣбватъ, студено е — вие ще поизлъжите. Всички хора сж изложени на едно голѣмо изкушение. „Ами ти нали имашъ „вѣрую“, убѣждения?“ — Остави убѣжденията, дѣца имамъ, това-онова, и каже: „Хаиде“ . . . Азъ не осждамъ тия хора, то е слабостъ. Трудно е човѣкъ да говори истината. Азъ не говоря за васъ, има нѣкои, които говорятъ исти-

ната, за тяхъ дума не обѣлвамъ, азъ за себе си говоря, и за ония, които сж мои братя. Виждамъ, колко е мъчно човѣкъ да говори истината. Понѣкога човѣкъ се озадачва да говори истината и казва: „Да кажа ли поне нѣкоя дума? Хайде да мине.“ И на васъ казвамъ: като не може да кажете истината, кажете: „Хайде да мине“. Въ сегашната епоха, хората, и млади и стари, всинца сж изложени на едно отъ най-голѣмитѣ изкушения. И прѣдъ васъ седятъ хиляди грѣхове, които може да направите. Всѣки отъ васъ може да се огрѣши. Грѣховетѣ иматъ разнообразенъ характеръ, нѣкои въ едно, други въ друго направление, но всѣки отъ васъ е въ състояние да се огрѣши. Всинца понѣкога сте слаби. Свещеницитѣ, и тѣ, като хора, иматъ слабости. Сядиитѣ, и тѣ си иматъ своитѣ слабости, и тѣ се намиратъ прѣдъ нѣкое изкушение. Въ турско време отива единъ подсждимъ при сждията, дава му 100 гроша и му казва: „Кади ефенди, сенъ юзуме бакъ“ — на лицето ми гледай, да знаешъ, че азъ съмъ ти далъ, да рѣшишъ тая сждба въ моя полза.“ Идва другиятъ подсждимъ, дава му двѣ златни монети и му казва: „Кади ефенди, сенъ йки юзуме бакъ—въ двѣтѣ ми лица гледай“. Много хубаво. Иде първиятъ изправя се, говори: „Г-нъ сждия...“ — „Много добръ, но какво да правя, она съ двѣтѣ лица какво да го направя?“ И на двамата обѣщаль. Тия нѣща сж тъй. То не е подкупъ, то е — какъ се казва — не рушветъ, то е подарѣкъ за великденъ, за коледа: „Вие имате дѣца, азъ ви поднасямъ единъ подарѣкъ“. Но подсждимиятъ изгуби своето право. Вѣстниците тукъ прѣди нѣколко време бѣха писали — азъ не зная доколко случката е върна — че единъ шоппъ отъ софийско носѣлъ едно каче масло да го продава. Идватъ двама апаши, прѣдставятъ се за търговци: „Много хубаво е маслото, за колко го продавашъ, ще го купимъ“. Съгласилъ се селянинътъ. „Ще ги платимъ сега, ама ние имаме единъ ортакъ — свещеникъ, той е богатъ, ще ти плати“. Взиматъ тѣ маслото, даватъ му една разписка да

иде при свещеника да си вземе паритъ. Въ същото време тѣ отиватъ при попа, даватъ му 20 лв. и му казватъ: „Ако дойде нѣкой селянинъ да ти иска пари, ти да му четешъ молитва; той е малко смахнатъ, ще си туришъ патрахила, чети му“. Идва шопътъ, свещеникътъ билъ въ църква. Взима попътъ, турга патрахила на главата му и му чете, чете, чете... „Ама, дѣдо попе, много хубаво, ама за маслото...“ Той пакъ му чете, три, четири, пжги. „Аа, дѣдо попе, съ четене нѣма да мине, ще платишъ за маслото“. Ето какво става! Ако този свещеникъ не четѣше молитви за пари, нѣмаше да се изложи на такова порицание. Доколко е вѣрно това, не се знае. И ние се излагаме на едно изкушение, като този Петъръ, и нашитѣ работи се излагатъ на поругание. Ние сме въ положението на Петра, не можемъ да издържимъ този мораленъ изпитъ. Като говоримъ истината, онѣзи правовѣрни казватъ: „Какъ тъй?“ Ще ви приведа още единъ примѣръ.

Въ древността на единъ отъ египетскитѣ царе—фараони се ражда красива дъщеря, и астролози прѣдсказватъ, че тя ще бѣде една отъ най-знатнитѣ моми въ Египетъ. Този фараонъ се наричалъ Рамзесъ. Тамъ има Рамзесъ I. и Рамзесъ II. Азъ нѣма да описвамъ цѣлата история на тази мома, но тя била забѣлжителна по това: познавала хората по единъ особенъ начинъ. Той билъ слѣдниятъ: ако нѣкой я похване за ржката, тя веднага си я измивала, и тази вода наливала въ едно шише; който ѝ пипнѣлъ ржката — тя всѣкога не давала ржката си — но, който я пипнѣлъ, тъй постѣпвала. И тогава правѣла опитъ: ще отиде при нѣкой боленъ, ще му даде малко отъ тази вода: ако боленятъ умре, тя ще знае, какъвъ човѣкъ е билъ този; ако подлудѣе, тя си знаела и записвала всичко въ една книга, и знаела качествата на тази ржка — отъ водата. Тя си имала шишенца отъ всички придворни, но нищо не казвала на баща си. Обаче, единъ день тя срѣща на улицата единъ бѣденъ

работникъ, дрипавъ, окжсанъ, съ мургаво лице, дала му една златна египетска монета, а той, въ знакъ на благодарностъ, ѝ цѣлуналъ ржката. Веднага тя се върнала въ двореца, измива си ржката и налѣла водата въ едно шише. Тя за пръвъ пжтъ срѣщнала такъвъ оцапанъ човѣкъ; египтянитѣ сж били много чисти хора. Тя направила опитъ съ тая вода, и, дѣто давала отъ нея, всички оздравявали ѝ поумнѣвали. Потърсила го тя тогава, но не могла да го намѣри.

Азъ ще приложѣ сега това правило на тази египетска мома. Да измиемъ ржцѣтѣ на владицитѣ, да измиемъ ржцѣтѣ на всички свещеници, ржцѣтѣ на всички сждии, и водата ще налѣмъ въ шишета, ще направимъ опитъ, безпристрастенъ опитъ. Сега, азъ ни най-малко нѣмамъ за цѣлъ да излагамъ другитѣ, азъ съмъ толкова справедливъ, че и съ мене направете опитъ. Самата истина да излѣзе наявѣ. Не да казвате: този само упрѣци ни прави. Господъ вижда отгорѣ, той не се лъже. Той налива водата въ шишета и, като идете въ другия свѣтъ, ще каже: „Иванъ Стояновъ отъ София, ученикъ, правовѣренъ, дошълъ тукъ, дайте ми неговото шише. Стоянъ Драгановъ, дошълъ въ онзи свѣтъ, дайте и неговото шише.“ Хиляди шишета има тамъ. Еди-кой-си професоръ, еди-кой-си владика, все Господъ си е измивалъ ржцѣтѣ, и е събиралъ водата на всички, и знае качества на тая вода. При такава велика истина, какъ ще се оправдаемъ ние? Тази мома била умна! И азъ прѣпорѣчвамъ и на васъ: направете си една лаборатория, купете си 100 шишета, който ви цѣлуне ржката... Това е опитъ. Ще правите наблюдения. Всички наблюдавайте. Това е нашето учение, ние трѣбва да познаваме себе си. И ако нашето учение не ни издигне, ако ние въ този животъ не можемъ да изправимъ, първо, нашия организъмъ, послѣ нашитѣ чувства, нашитѣ мисли, то значи, че напразно сме живѣли. Нашата душа е отлична, азъ не говоря за нея.

„И слугитѣ наклали огънь.“ Кждѣ? Вжтрѣ, въ сърцето, тамъ да се запали огънѣтъ. И ще започнете опититѣ. Дойде нѣкой, каже: „О, колко те обичамъ, азъ за тебе умирамъ“. — „Цѣлуни ме да видимъ, дали ме обичашъ“. Омийте се, и налѣйте водата въ шишенце съ надписъ: „Еди-кой-си“. Повикатъ те да лѣкувашъ хората. Ама опасно е, не се опитвайте да лѣкувате, но, ако нѣкой много здравъ е пошурѣлъ, дайте му една капка. На втория денъ вие ще го видите прострѣнъ на леглото. Ще кажете: „Отличенъ човѣкъ е! — здравиятъ едва издържа, а болниятъ — отива си“. Въ старо време алхимицитѣ сж правили опити, па и сега може да се провѣри, че по пота се познава, дали човѣкъ е добъръ. И вѣрно е. Азъ говоря символично, но, ако ме разбирате, ще ви дамъ единъ методъ. Нѣкои ме питатъ: „Защо не ни кажешъ ясно?“ Знаете ли какво е ясно? $2+2=4$. Ее, какво означава $2+2=4$, и какво означава $2 \times 2=4$? Една аксиома: нѣщата може да бждатъ по този начинъ, а не и по другъ. Всѣко нѣщо, съ което може да се направи единъ сполучливъ опитъ — не веднѣжъ и дважъ, а всѣкога — изразява една положителна истина. Този е начинѣтъ, по който можете да намѣрите онзи работникъ съ оцапанитѣ рѣцѣ. Не мислете, че човѣкъ съ гладко лице и хубави очи е винаги добъръ човѣкъ. На небето е тѣй, но на земята не е тѣй. Азъ оспорвамъ това. Коя земя дава най-хубавия плодъ? бѣлата или черноземѣтъ? Разбира се, черноземѣтъ. Нѣкой казва: „Да бждемъ бѣлички“, ама, ако искаме да родимъ житце, трѣбва да бждемъ чернички. Слѣдователно, външната чернота не е лоша. Това сж само символи вжтрѣ въ природата. И черното и бѣлото си иматъ своитѣ добри и лоши качества. Нима, ако се допрете до онази електрическа жица, която е толкова малка, и се изгорите, какъ мислите, на мѣсто ли е тя? — Не е на мѣсто. И онова студено поточе, като си турите ржката въ него, ако ви боли, ще вземе всичката ѣ топлина. То е лѣкъ. Турете малко вода въ черната

земя, направете отъ нея каша и, ако ви боли ржката, наложете я, ето ви единъ компресъ! И този компресъ помага много повече отъ бѣлата пръстъ. И, слѣдодателно, правете си такива компреси. И слонътъ си прави такива компреси отъ тиня съ хобота си. Като се нарани, турне си такава тиня и чака да заздравѣе раната му.

Студено било и слугитѣ наклали огънь, и Петъръ билъ между тѣхъ. Туй „студено“ е сега. Всичкитѣ религиозни и духовни хора сж Петровци, които седятъ и се грѣятъ, и чакатъ да видятъ, какво ще стане сега съ религията. Днесъ християнството е на изпитъ, свѣтътъ го сжди, какво ще кажемъ прѣдъ външния свѣтъ? Тия хора ще ни възразятъ тъй: „Ако туй учение, отъ двѣ хиляди години насамъ, можеше да се приложи въ живота, то щѣше да даде единъ резултатъ; резултатъ обаче нѣма, слѣдователно, туй учение е неприложимо.“ Прави сж. Но туй учение Христово минава сега въ една нова фаза. Мислите ли, че, ако днесъ дойде Христосъ, той ще проповѣдва тъй, както едно врѣме? — Не, другояче ще проповѣдва Христосъ. И какво ще проповѣдва днесъ? — Ако дойде днесъ, Христосъ ще проповѣдва на първо мѣсто любовь, братство и равенство. Защо? — Защото сега еволюцията на човѣчеството така изисква. Този законъ сега е необходимъ. Нѣма друга сила, която да може да свързва хората, не да ги съединява, а да ги сдружи, да ги примири, както Любовьта. Но не тази любовь на чувствата: тя не е достатѣчна; не туй врѣменно настрояние, това не е Любовь. Любовьта е една съзнателна сила, която всѣкога може да те стопли и да смене тежестъта отъ сърцето ти. Любовьта нѣма да те държи гладенъ: Любовьта е онази сила, която дава на хората всички блага. Тя е вжтрѣшенъ стремежъ. Сега всички искате все богати да бъдете. Любовьта, ако дойде днесъ, нѣма да ви каже: бъдете сиромаси, раби и слуги; не, тя ще каже: бъдете братя и сестри, а такива слуги — навѣнка, тя ще изпжди и слуги и господари, и ще каже: само

братята ще приемемъ! Братство и равенство проповѣдва тази Любовь. Нашитѣ души сж излѣзли отъ Бога. Каква разлика може да има? — Разликата е само въ нашитѣ дрехи: твоитѣ дрехи сж нечисти, а душата ти е чиста. Снеми си дрехитѣ, азъ ще ти дамъ други, а твоитѣ ще оперемъ, измий си тѣлото, и тогава можемъ да се разхождаме. Слѣдователно, външнитѣ условия трѣбва да се подобрятъ днесъ, а не да говоримъ: „Тѣй е казалъ Господъ.“ Не, не е казалъ тѣй Господъ. И, каквото има да каже Господъ, азъ ще го замълча, защото той скоро ще го каже, и цѣлиятъ свѣтъ ще разбере — нѣма да остане нито една глава, която да не разбере, какво ще каже той. И прѣдъ тази велика истина ще мълчимъ. Туй, което той има да каже, всички умове ще го възприематъ. Защото то е тѣй необходимо, както слънчевата свѣтлина е необходима, както храната, която възприемаме, както мисълта, която ни е потрѣбна за нашия животъ, и както чувствата, които сж необходими да стоплятъ сърцата ни.

Сега, въ вашитѣ умове остана мисълта: Господъ едноличенъ ли е, или е съ двѣ лица, или съ три. Азъ не зная, съ колко лица е Господъ — съ тази философия не съмъ се занимавалъ —, но зная едно нѣщо, че, *който познава Бога на Любовта, той оживѣва*, и за него животътъ добива пълень смисълъ, той става гражданинъ на Великото Царство, и въ материалния и въ духовния свѣтъ. Досега се проповѣдваше: човѣкъ, като стане християнинъ, трѣбва да напусне търговията, и всички трѣбва да бждатъ свещеници; азъ проповѣдвамъ обратното: не свещеници, попове, професори трѣбва да бждемъ, ами всички трѣбва да станемъ слуги, слуги на великия Господъ на Любевта. Разбирате ли? Всички да станемъ слуги — и мъже, жени, и дѣца. И мъже, и жени, и дѣца, всички да служимъ, но не, разбира се, да има остень и картечници отподирѣ. Отсега нататъкъ, като се срещнете, не да казвашъ: „Г-нъ началникъ“, не, а „г-нъ слуга“.

Не: „Почитаема г-жа баронесо“, а г-жа слугиня“. Нещо повече. Сега седятъ нѣкои, че разправятъ, какъ щѣли да оправятъ нѣщата. Булката и съ 10 булски дрехи да я облѣчете. дрехитѣ нѣма да измѣнятъ нейния характеръ. Ако въ нашата душа не се зароди новиятъ животъ, ако въ насъ не се пробуди туй съзнание, да можемъ тази материя да я я използваме, нищо нѣма да излѣзе отъ насъ. И, слѣдователно, тия наши тѣла ние трѣбва да ги измѣнимъ. Сега нѣкои, които ме слушатъ, разсждаватъ така: „Какво мисли този?“ Азъ ще ви кажа какво мисля. Азъ не говоря скрито прикрито. Азъ мисля: ти, който си боленъ, да станешъ здравъ; който е глупавъ, да стане уменъ, и, ако лъжешъ, да не лъжешъ вече. Ако ти не работишъ, да се научишъ да работишъ; ти си жена, памѣтала си дѣцата — да не ги помѣташъ. И бихъ ви наредилъ цѣлъ поменикъ още. Това уча ясно, това има практическо приложение. И, ако съврѣмненното човѣчество не вземе поука отъ това, ще иде... ще замълча, кждѣ ще иде. Пакъ ще ви кажа: вие мислите, че знаете, какво щѣхъ да кажа? Не, не знаете. Вие сте въ положението на онзи грѣцки свещеникъ, който казвалъ, — азъ говоря не за бѣлгарскитѣ, а за грѣцкитѣ свещеници: бѣлгарскитѣ свещеници не визирамъ, и, ако ги визирамъ нѣкога, то е все за едноврѣмешнитѣ — отъ турско врѣме, — та този попъ казвалъ: „Благочестиви християни, знаете ли, какво ще ви кажа? — Не знаемъ, дѣдо попе. — Щомъ не знаете, нѣма защо да ви го казвамъ. — Ее, знаемъ. — Щомъ знаете, пакъ нѣма какво да ви казвамъ“. Но и въ единия и въ другия случай нѣма тукъ никакво знание, нито у свещеника е имало нѣкоя опрѣдѣлена идея. Другъ единъ грѣцки свещеникъ, на задушница било, като му показали една рѣзаница, изправилъ се прѣдъ купчината на масата и казалъ: „Виждате ли ме?“ — Само главата ти се вижда, дѣдо попе. — Идушата година никакъ да не ме виждате.“ Това е символъ, туй ни най-малко не е усмиване. Ама този купъ — като

натрупамъ азъ паритѣ идущата година, ще се виждамъ ли? Нѣма ли да се намѣримъ въ положението на онзи германски проповѣдникъ, който е билъ бѣденъ, но инакъ много краснорѣчивъ, и германскиятъ императоръ, като отишълъ да го слуша, останалъ много доволенъ и казалъ на министра: „Този проповѣдникъ е достоенъ, трѣбва да се осигури.“ Добръ. Издава единъ указъ да му се увеличи заплатата. Но слѣдъ нѣколко врѣме императорътъ попиталъ министра: „Какво стана съ нашия проповѣдникъ, защо не му се чува гласътъ?“ Министърътъ му отговорилъ: „Пѣтелътъ, когато затлъстѣе, не пѣе.“ И българинътъ така казва: „Пѣтелътъ, когато затлъстѣе, не пѣе.“ Ако намъ ни турятъ едно непоносимо брѣме върху ума и сърцето, какъ ще можемъ да мислимъ и чувствуваме? Ако има сто нѣща, които те съблазняватъ, какъ ще мислишъ? Не можешъ да мислишъ.

И, слѣдователно, Петъръ седѣлъ и размишлявалъ, той искалъ да види края на тази работа: ще успѣе ли Христосъ? Ще го пуснатъ ли, или не? Той искалъ да знае, дали ще го освободи Пилатъ, или ще го осъди? Тогава казалъ: „Ще си острижа коситѣ и ще си обрѣсна брадата, и хайде въ гората, съ този човѣкъ вземане—даване да нѣмамъ, да работимъ, както всички други хора.“ Сега правовѣрнитѣ ще кажатъ: „Аа, този Петъръ какъвъ безхарактеренъ човѣкъ е билъ, да ходи три години съ благия си Учителъ и да се откаже отъ него!“ А днесъ и ония, които сж ходили 2000 години, пакъ се отказватъ. Който се отказва и на три години, и на 2000 г. се отказва. Азъ съмъ срѣщалъ хора и отвънъ, които не сж ходили съ Христа, и пакъ не се отказватъ. Хващатъ една учителка-комунистка: „Комунистка съмъ, убѣждение е това.—Ще те изключимъ.— Можете да ме изключите, комунистка съмъ, убѣждение е това.“ Въ Бога не вѣрва, но поддържа учението си, каквото и да е то. А ние, които вѣрваме въ Христа, казваме: „Да се разберемъ.“ Не говоря за историческия Христосъ или

за козмическия. „Кой Христосъ?“ — Нѣма исторически Христосъ, нѣма козмически Христосъ, но има единъ живъ Христосъ на Любовта, който живѣе сега въ нашигѣ души, — въ всѣко благородно побуждение, вжтрѣ въ нашата душа, това е то живиятъ Христосъ. Дали е той въ сърцето на единъ простъ човѣкъ, на единъ сѣдия, на единъ бѣденъ човѣкъ, на едно животно — все едно. Азъ съмъ виждалъ кучета да ближатъ рани, и много кучета сж излѣкували ранитѣ на своя господарь. Съзнава кучето, то казва: „Господарю, азъ зная, имамъ опитность отъ себе си: като имамъ рана и почна да ближа мѣстото, ближа, ближа, и тя оздравѣ.“ А туй близане да ви го прѣведа: скръбно е нѣкому сърцето, кажи му една сладка дума, друга сладка дума, тя е сжщинско бонбонче, първокачествено, не отъ захаринъ, а отъ най-добрата захарь; — едно бонбонче, двѣ, и най-послѣ напомнете му, че има единъ братъ въ свѣта, който $\frac{1}{2}$ отъ имането си ще даде за него. Това сж сладкитѣ думи, това е Любовта. Христосъ седи при всички и мълчи. Той казва: „Съ васъ съмъ азъ.“ Азъ бихъ ви говорилъ и за козмическия, и за историческия Христосъ, но сега имамъ думата за тоя Петъръ, ха да кажемъ св. Петъръ. Сега знаете ли, колко послѣдователи въ християнския свѣтъ има св. Петъръ?—Той има 250 милиона католици. Тѣ сж все на св. Петра, а 100 милиона има православната църква, или всичко 350 милиона. Сега да те намразятъ тѣ—знаешъ ли какво е то? Затуй св. Петъръ не го бутайте. И азъ не го бутамъ. Хубаво, ти имашъ 350 милиона послѣдователи, а въ свѣта има $1\frac{1}{2}$ милиардъ хора, и други иновѣрци, и други братя. Азъ говоря сега на хилядата милиона, а не на 350-тѣ и 500-тѣ мил., и, ако азъ не се разбира тѣй съ св. Петра, той би ми оскубалъ хубаво братата. Той сега е смѣлъ, но е инакъ благороденъ.

И Петъръ се е грѣлъ, и вие се грѣте сега, нали? Нѣкой пжтъ мжжътъ е наклалъ огъня на жената, и тя се грѣе: „Ее, Маро, кждѣ си ходила

днесъ?" Пакъ нѣкоя лъжа, нѣкоя „дубара“, и послѣ метне го. Върне се мжжътъ отъвѣнка, жената наклала огънь: „Ти кждѣ си билъ досега?“ И той я метне и казва: „Еди-кждѣ бѣхъ“. Не, не бива да има мѣтане. Обръщайте внимание на добрата страна на живота. Въ какво седи тази философия? Сега малко ще поразгледамъ св. Петъръ по характера му. Той хубаво е направилъ, защото изказалъ своя характеръ, за да го изправи: „Азъ изказахъ своята безхарактерность, азъ самъ себе си не познавахъ“. Туй е доблестъ! Двѣ противорѣчиви състояния трѣбва да има въ философията, за да почнатъ хората да мислятъ. И Петъръ почналъ да мисли и плакалъ. И тогава Христосъ му казва: „Паси моитѣ агънца“. Казва му още: „Любишъ ли ме, Петре, повече отъ тия? — Ей, Господи, ти знаешъ, че те обичамъ. — Паси моитѣ агънца“. Казва му втори пжтъ: „Любишъ ли ме?“ Нѣкои казватъ, че азъ говоря безъ аргументи. Най-голѣмиятъ козъ кой е? И най-послѣ трети пжтъ пита: „Любишъ ли ме?“ И огорчи се Петъръ въ себе си. Значи, още нѣщо има — и паричкитѣ обичамъ: „Азъ те обичамъ, но този ми недостатъкъ, този грѣхъ, и него ще изправа“. Ако твоятъ мжжъ — моитѣ думи се взематъ нѣкой пжтъ въ изопачена форма — имате мжжъ, той обикаля нѣкоя жена, по-умна отъ тебе, тя знае да свири, а ти не можешъ да свиришъ, и този мжжъ казва на тази жена: „Ти издигна женитѣ въ моитѣ очи“, — ти благодари на Бога, че този мжжъ е съ тази жена; ти я считаешъ за лоша, но той, ако вие му прѣчите, ще иде при друга, трета, четвърта. Кажете: „Благодаря на Бога, че тази моя сестра ще го упжти.“ А сега тя е въ стаята ви вжтрѣ: „Нѣмамъ вѣра въ него.“ Не, не, имай вѣра и въ твоята сестра, и въ твоя мжжъ. Туй е то характеръ! Вложи добритѣ си мисли, тогава и тя, и той ще се издигнатъ. Жената отива при нѣкой мжжъ, тя му казва: „Ти издигна моя мжжъ въ моитѣ очи“. Ако тя не е съ този мжжъ, ще бжде съ другъ, съ трети, има

хиляди мъже въ този свѣтъ. Тѣй трѣбва да гледатъ хората на новото учение. Абсолютна свобода трѣбва да дадемъ. Ако азъ извърша едно прѣстѣпление, дѣ ще ме хванатъ хората? Ревнивость имаме, това-онова. А щомъ едно нѣщо се върши въ името на любовта и мъдростта, въ него прѣстѣпление нѣма. Когато ние прилагаме Божията Любовь, и Богъ е въ насъ; когато азъ съмъ въ Бога, и Богъ е въ мене, и той свърши известна работа, тогава човѣкъ се издига. Ще дойдатъ изкушения: но безъ Бога и безъ Любовта е най-лошо, а съ Бога и съ Любовта ще извършимъ най-доброто дѣло. Богъ всичко може да извърши. Безъ Любовь ще извършимъ най-лошото, а съ Любовь ще извършимъ най-доброто. И всички трѣбва така да мислятъ. И, щомъ влѣзе тази Любовь вътрѣ въ васъ, да не се грѣете само. Христосъ, живата Любовь, не се грѣеше, а седѣше вързанъ. Любовта не е Петъръ въ свѣта. Ти си жена или мъжъ и взаимно се подозирате. Че ти, ако подозирашъ мъжа си, Христосъ въ твоето сърце ли е? Христосъ е при Пилата — горѣ, а Петъръ е долу, при слугитѣ. Ти отъ кои си? Ето приложението, на което искамъ да обърна вниманието на всинца ви — на млади и на стари. Да вложимъ този великъ принципъ на Любовта. „Мъчно е, много е мъчно.“ Зная, че е мъчно, то е единъ отъ най-труднитѣ изпити: да пуснешъ Любовта въ сърцето си. Не мислете, че ние трѣбва да пуснемъ злото въ къщи, но това зло можемъ да го замѣстимъ. Азъ не говоря за историческия Христосъ, не говоря и за козмическия, но говоря за този Христосъ на Любовта, който е сега живъ вътрѣ въ насъ. И, ако ние всички бихме знаели туй, ние щѣхме да създадемъ новъ свѣтъ. Като видимъ онѣзи слуги, ще кажемъ: „Може той да има карма“. Правовѣрнитѣ казватъ: „Гой е грѣшникъ“, а сегашната карма — имашъ да страдашъ — тази карма азъ мога да я смекча, и ще ти кажа; „Ела, братко, азъ ще я подѣля наполовина съ те-

бе". И, слѣдователно, какво ще кажете вие сега, слѣдъ 2,000 години? Азъ ще ви питамъ, отъ кои сте вие? Не, бързайте, нищо не ми казвайте, отъ кои сте. Отговорете на себе си. Азъ знаа, какво ще кажете, но то не е правилень отговоръ, нѣма да ми дадете отговоръ. А утрѣ ще пратя твоя мжжъ при нѣкоя жена, и ще видимъ, какъ ще издържишъ изпита си и какъвъ отговоръ ще дадешъ. Човѣшката душа е благородна, и тази душа е въ състояние да се издигне и да се прѣобрази, и въ една минута да стане като диамантъ. Грѣшникътъ въ една минута може да стане праведникъ, но трѣбва едно абсолютно рѣшение. Ние можемъ да живѣемъ за Бога, но за кой Богъ? — За Бога на Любовта. Слѣдователно, този свѣтъ можемъ да го трансформираме и да го направимъ свѣтъ на редъ и порядъкъ. И, слѣдователно, вие ще гледате да намѣрите този Христосъ — съ оцапанитѣ ржѣ. Търсете го по пжтищата, навсѣкждѣ, ще го срѣщнете. Налѣйте водата въ едно шише. Шомъ мжжътъ не върви по правия пжтъ — егна капка отъ тази черна водица на тази черна ржка, тя е за изцѣление, И този Христосъ ние го налагаме: „Господи, моятъ мжжъ не върви“. Слушамъ една жена да се моли: „Господи, защо си ми далъ този мжжъ?“ Моли се тази жена, и азъ ѝ отговарямъ въ молитвата: „Ти сама си го взела; азъ 4—5 пжти ти внушавахъ да не го взимашъ, но ти го взе, той е твоятъ избраникъ, твой, а не Божи“. На друга страна гледамъ — мжжъ се моли: „О, Господи, защо ми даде тази жена?“ Нѣкой има сестра: „Господи, защо ми даде такава сестра?“ Търговецътъ, сѣдията, всички се молятъ на Господа. Азъ казвамъ: спрете! И Господъ казва: „Затворете църквитѣ, доста тия глупави молитви, ситъ съмъ вече на молитвитѣ“. И той казва още: „Какво искашъ ти? — Добъръ мжжъ. — Ще го имашъ. — Кога? — Когато умрете и двамата.“ Братътъ казва: „Тази сестра не я искамъ. — Какво искашъ? — Нова сестра. — Може да я имашъ. — Кога? — Когато

умрете и двамата.“ Тръбва да умрете за този, стария, свѣтъ и да възприемете Любовта, не на миналото, тази измѣнчива любовъ, а Любовта на брата. И азъ вѣрвамъ въ васъ. Вие сте си наточили ножоветъ, напредъ всички въ свѣта, всюване трѣбва! Всинца можете да воювате. И трѣбва да се разнесе това Слово по свѣта, но не по стария законъ, а по новия — на Любовта. И този Господъ на Любовта, който е въ насъ, да живѣе въ всички сърца. Нѣма вече безвѣрници, прави и криви нѣма; само че Господъ отдѣля единтъ отлѣво, другитъ отдѣсно. Лѣвитъ, като си поплачатъ като Петра, ще идатъ въ дѣсно, — Господъ ще ги тури при дѣснитъ, а ония, които си поплачатъ отдѣсно, Господъ ще ги тури отлѣво. Лѣво и дѣсно, лѣво и дѣсно, то е хубаво въ свѣта. И тъй, вложете сега тази Любовъ въ вашия животъ, въ вашитѣ домове, въ сърцата, въ цѣлото общество. Да дадемъ единъ потчкъ навсѣкждѣ, и всички да бждете бодри и весели! Този Господъ е живъ, той не е на небето и на звѣздитѣ, той е навсѣкждѣ, той е въ насъ, и ние живѣемъ въ него, и всичко можемъ да направимъ чрѣзъ него. И азъ ви казвамъ: турете си сега ржцѣтъ и грѣйте се на този огънь на новия животъ! Ее, вие въ двора си издържахте изпита, не се отказахте. Сега азъ ви изпитвамъ. И ако нѣкой се простуди. . . колкото души се простудятъ, каквото платите за лѣкарь, не само ще платя за лѣкаря, но и 50 лв. ще ви давамъ на день. 10 дена ако сте боледували, 500 лв. ще ви дамъ. Ако нѣкой се разболѣе, да ми каже тъй: „Ти много държа своята проповѣдь, азъ се разболѣхъ“. Веднага ще има единъ чекъ отъ 1000 лв. Сериозно ви казвамъ, — който се разболѣе, да дойде при мене.

Да приложимъ сега новото учение. Приложете го! И бихъ желалъ да бждете герои. И ще бждете. Азъ ви знаа, едно врѣме, като излѣзохте отъ небето, колко свѣжи бѣхте! Отдавна ви знаа азъ васъ, познавамъ мнозина отъ васъ, но врѣме се мина; затуй казвамъ: „Ще бжде!“ И ако нѣкой

каже: „Нѣма да бжде“, вие му отговорете: „Ще бжде!“ И ако много вдига шумъ, ти му кажи тъй: „Въ името на Божията Любовь и на Божията Мъдрость и съ силата на Словото Божие — да се махашъ“.

(Бесѣда, държана на 18, декемврий 1921 г. въ Ссфия)

Каквото вържете на земята....

„Истина ви казвамъ : каквото вържете на земята, вързано ще бѣде на небото; и каквото развържете на земята, развързано ще бѣде на небото“.¹⁾

Този стихъ е единъ козъ, най-голѣмиятъ козъ въ рѣцѣтъ на църката и на служителитѣ ѝ, на правовѣрнитѣ, — че, каквото тѣ вържатъ на земята, вързано ще бѣде и на небото; и, каквото тѣ развържатъ на земята, развързано ще бѣде на небото. Слѣдователно, тѣ казватъ : ако не ни слушате, вързваме, а ако ни слушате, развързваме. Азъ тази вълна ще взема малко да я разчепкамъ на дарака си, — както стивосарѣтъ (дръндарѣтъ), който стивосва, — да я раздрънкамъ. Вързва, кой? — Който е силенъ. Развързва кой? — Пакъ силниятъ. Право е. Но кой е силенъ човѣкъ? — Умниятъ. А кой е уменъ? — Добриятъ. Слѣдователно, силниятъ, умниятъ, добриятъ човѣкъ може да вързва и развързва на земята и на небото. Но да вързва какво? — Сега Христосъ е казалъ това, но тѣ взематъ този стихъ и го нагласяватъ съобразно, както единъ търговецъ си нагласява смѣткитѣ. Той има двѣ фактури : една за истинската цѣна, както е купилъ стокитѣ, и друга фактура фиктивна, на каква цѣна трѣбва да ги продава. Значи, има двѣ фактури.

Да развързвашъ вързанитѣ отъ злото, затворенитѣ да ги развързвашъ; ако развържешъ вър-

¹⁾ Ев. Матей 18:18.

занитѣ на земята, тѣ ще бждатъ развързани и горѣ на небето.

Да свържешъ нѣкого съ доброто: онзи човѣкъ който се дави въ морето, да го вържешъ съ спасителното вѣже.

Сега, въ вашата философия вие заемате положението на онзи циганинъ, за когото се говори въ единъ анекдотъ. Какво е било туй положение? Разболѣла се жената на единъ циганинъ, той почналъ да се моли на Господа: „Господи, трѣбва ми таа циганка, кой ще проси, кой ще ме храни? Ако я изцѣришъ, имамъ една кобила, ще я продамъ и съ паритѣ ще ти запала една голѣма свѣщъ“. И, дѣйствително, жена му оздравѣла. Вѣренъ на своето обѣщание, той развързва кобилата, но изважда и една котка, свързва я за опашката на кобилата и ги води на пазара — котката и кобилата, продава ги и двѣтѣ. Пита го единъ купувачъ: „Колко искашъ за коня?“ — Шестдесетъ пари. — А за котката? — 300 гроша. — Защо тъй? — Ако искашъ и двѣтѣ, ако не, не ги продавамъ“. Коньтъ е сбѣщанъ на Господа, а котката остава на циганина. За кобилата 60 пари, а за котката 300 гроша иска. Та съврѣменитѣ хора често водятъ и котката и кобилата, и ги продаватъ и двѣтѣ. Вѣрни, значи, на буквата на закона. На Господа — както е обѣщаль, — ще запали една свѣщъ за 60 пари. Обаче, жената само веднѣжъ нѣма да се разболѣе, може да се разболѣе и втори пѣтъ.

„Каквото вържете на земята, вързано ще бжде и на небето; и каквото развържете на земята, развързано ще бжде и на небето“.

И туй сж причинитѣ — споредъ онова, което правимъ на земята, това ще ни направятъ и горѣ, защото Господъ точно така постѣпва. Тукъ е онзи законъ на причини и послѣдствия. Причината, то е едно свързване: ако вържемъ нѣщо на земята, вързано ще бжде и на небето, а ако развържемъ нѣщо на земята, развързано ще бжде и на небето — то е едно послѣдствие. „Ако вържемъ

на земята, ще бжде вързано. . .“ Сега тия думи на Христа сж малко отвлѣчени, нали? Но отвлѣченитѣ работи, скрититѣ работи въ живота, тѣ сж приятни. Туй, което е скрито, то е цѣнно; туй, което е далече, е чисто. Близкитѣ нѣща, външнитѣ нѣща, тѣ сж обезцѣнени. И когато вие искате да изразите една велика идея, казвате, че тя е велика, безгранична. Тогава вашиятъ умъ схваща цѣнността на тази идея.

Сега, можемъ да развързваме и да вързваме, но кога? Трѣбва да разбираме, основно тия закони. Защото, ако вържешъ нѣкого, и слѣдъ 100 год. се вържешъ ти самъ на мѣстото му, и, ако развържешъ нѣкого и слѣдъ 100 год. се развържешъ и ти самъ, какво добивашъ отъ това?

Когато изучавате закона за наслѣдствеността, ще видите бащи и майки, които вързватъ и развързватъ, т. е. добръ или злѣ възпитаватъ дѣцата си, и тѣ сами се вързватъ и развързватъ. Слѣдователно, всичко, което ние вързваме, и всичко което, развързваме въ живота, ще бжде вързано и развързано. Разбирате сега. За да направя своята мисълъ малко по-ясна, ще ви кажа: вие всички сте учили аритметика, занимавали сте се съ дѣлимостта на числата. Всѣко число на колко се дѣли? За примѣръ, числата отъ 1—10 на колко се дѣлятъ? Прѣди всичко, тѣ се дѣлятъ на 1 и на себе си. А послѣ нѣкои отъ тѣхъ се дѣлятъ още и на други числа, тъй: 4 се дѣли на 2, 6 се дѣли на 2 и на 3, 8 се дѣли на 4 и на 2, 9 се дѣли на 3. Туй е отъ 1—10. А разглеждали ли сте дѣлимостта на числата отъ 10—100 и отъ 100—1000? Ще кажете: Какво има отъ това, ако се дѣли едно число? — Тамъ, дѣто едно число се дѣли, то е слабата страна. Слѣдователно, слабата страна на 4 е 2-тѣ. 4 — това е единъ мжжъ; нали? Той е устойчивъ, богатъ, скъперникъ. Нищо не дава, 5 пари не дава, слугитѣ бие. Но, като дойде една жена и го дѣли, всичкото богатство излиза отъ кесията му. — Той е дѣлимъ на два. Мжжътъ и жената сж символи. Не вземайте туй срав-

нение въ букваленъ смисълъ. Мжжътъ и жената сж символи на ония закони и сили, които работятъ въ живота. Слѣдователно, всѣки трѣбва да намѣри, на какво се дѣли той. Ония хора, които много се дѣлятъ, казватъ ги въ химията неустойчиви съединения. Тамъ има постоянно съединение и разлагане — неустойчиви съединения, ти не можешъ да разчиташъ на едно такова съединение.

Христосъ, като казва на своитѣ ученици: „Всичко, каквото вържете...“, говори на ученици, които разбиратъ законитѣ на Царството Божие и се съобразяватъ съ тия закони: „Каквото вържете на земята, ще бѣде вързано и на небето“. Да не мислите, че можете нѣщо да вържете безъ волята Божия, т. е. разбирамъ ония закони, които дѣйствуватъ въ живота. Вие не можете да ядете каквото искате. Азъ съмъ слушалъ много герои, които казватъ: „Азъ мога да ямъ всичко.“ Да, можешъ да ядешъ всичко, но послѣ прѣвизане има. Не всичко можешъ да ядешъ. Ще ядешъ само това, което обичашъ и което подхожда на твоето естество. Слѣдователно, ние можемъ да вързваме и развързваме въ живота. Но условията ние можемъ да смекчимъ, своята карма да я развържемъ, значи, да назрѣе тя, и можемъ да завържемъ своята карма. Можемъ да подобримъ живота, и можемъ да го влошимъ. И човѣкъ, който е живѣлъ 20 год., може съ една дума да разруши своя животъ. Какво ви коштува да приближите само едно малко кибритче до онази бомба, която е турната въ къщи, да запалите фитиля ѝ? Бомбата е една сила, създадена за неприятели, но тази бомба може да експлодира и между приятели. И Христосъ казва на своитѣ ученици: „Каквото вържете...“ не да вързвате, да поставяте правила, както казва еврейскиятъ пророкъ: „Вързвайте правила върху правила, и не искате нито съ прѣста си да ги повдигнете“, не за такива правила става дума. Сега, за да можете да разберете Христовата мисълъ, вие трѣбва да се повърнете, мжже и жени, къмъ онова чисто, разумно състояние, отъ което

човѣкъ се е отдалечилъ. Отъ 8 хил. години мъже и жени се отдалечаватъ отъ природата. И сж се толкова отдалечили сега, че нито жената е жена, нито мъжътъ е мъжъ. И ако вие днесъ сравните мъжетъ съ първоначалния оригиналъ, а също и женитъ, знаете ли, каква смѣшна карикатура щѣте да видите? Не само жената да има женска форма, и мъжътъ—мъжка форма. Не. Какво трѣбва да се крие въ една женска форма? Трѣбва да се криятъ всичкитъ велики добродѣтели, трѣбва да се криятъ всичкитъ най-благородни мисли и чувства. Жената е носителка на най-възвишеното въ свѣта—на онази нѣжностъ, която се съхранява въ нея. Жената може да гради, а мъжътъ може да създава, но само онова, което е разумно. Ако разгледате работитъ на мъжетъ и женитъ, вие ще видите, доколко женитъ сж жени на Любовта, и доколко мъжетъ сж мъже на Мъдростта. Мъжътъ постоянно трѣбвало да повтаря на жената: „Ти знаешъ ли, че азъ съмъ мъжъ?“ Ами че жената не знае ли, че ти си мъжъ? Той всѣки день ѝ казва: „Ти трѣбва да знаешъ, че азъ съмъ мъжъ“. Какво означава това? Когато богатиятъ осиромашее, той много говори за своето богатство и казва: „Едно врѣме, когато баща ми бѣше живъ, какво имахме...“ Когато изгубите нѣщата, вие много говорите за тѣхъ. И жената казва на мъжа си: „Ти трѣбва да знаешъ, че азъ съмъ жена. — Ее, каква жена? — Слаба съмъ, не трѣбва да ме карашъ на работа.“ Аа, не. Мъжътъ казва на жената: „Ти трѣбва да знаешъ, че азъ съмъ мъжъ, глава съмъ на къщата. И понеже съмъ глава, не трѣбва да ме буташъ.“ Обаче, и жената бутатъ, и мъжа бутатъ.

Сега ще ви приведа единъ малъкъ разказъ, за да обясня моята мисль. Но ще вземете всичко, което азъ ви говоря, символично. Вземамъ този малъкъ разказъ изъ американския животъ, отъ единъ неиздаденъ романъ, единъ ненаписанъ дневникъ, на който героинята е Мейри Клинтонъ. Тѣй се нари-

чала тази млада г-ца, дъщеря на професоръ, съ високо образование, благородна по характеръ. Запознава се тя въ колегията, когато е свършвала, съ единъ свой приятелъ—понеже тамъ колегиитъ сж смѣсени — единъ младъ колега, на име Джеймсъ. Слѣдъ като разговаряли дълго врѣме за идеи, за приятели, Джеймсъ се влюбилъ въ Мейри. Единъ день той изповѣдва своята любовъ прѣдъ нея, и ѝ казва: „Азъ безъ тебе не мога да живѣя, искамъ да те цѣлуна.“ Тя го попитала: „Досега друга жена не си ли цѣлувалъ? — Една първа братовчедка, само нея съмъ цѣлувалъ. — Ее, не е голѣма грѣшка първа братовчедка; ще може да ме цѣлунешъ.“ Цѣлува я той. Слѣдъ една година той свършилъ колегията, но на втората година се оженилъ за друга една богата мома. Тя пише въ дневника си: „Този, който е цѣлуналъ първата си братовчедка и ме е цѣлуналъ, се оженилъ за една богата“. Вториятъ, който се запозналъ съ нея, се наричалъ Ричардъ. И той се влюбилъ въ Мейри, и той изповѣдалъ любовта си прѣдъ нея: „Безъ тебе не мога да живѣя, азъ искамъ да те цѣлуна.“ Тя го попитала: „Друга жена цѣлувалъ ли си? — Двѣ братовчедки имяхъ, само тѣхъ съмъ цѣлувалъ“. Тя си помислила: „Не е голѣмъ грѣхъ—двѣ братовчедки; мене ме е цѣлувалъ единъ, може да дамъ още нѣщо отъ себе си“. И той я цѣлуналъ. Но слѣдъ една година се оженилъ за една милионерка. И тя пише: „Този, който е цѣлуналъ двѣтъ си братовчедки и ме е цѣлуналъ, се ожени за една милионерка.“ Най-послѣ иде третиятъ герой, на име Алфредъ. И той се влюбва, и той изповѣдва любовта си, и той иска да я цѣлуне. Мейри Клинтонъ пакъ пита: „Ти друга жена не си ли цѣлувалъ? — Никоя жена не съмъ цѣлувалъ! — Ее, не искамъ ти да цапашъ твоята уста съ моята, защото моята уста е нечиста. На тебе цѣлувка не давамъ.“ Сега тя не знае, какво ще излѣзе отъ него, понеже нито една жена не е цѣлувалъ. Чуди се тя. Слѣдъ една година този Алфредъ написва една поема въ честь на Мейри Клин-

тонъ: той я възпѣва — поетъ е станалъ. Тя пакъ пише: „Който е цѣлуналъ първата си братовчедка и мене, за богата се ожени; който е цѣлуналъ двѣтѣ си братовчедки и мене, за милионерка се ожени; а който не е цѣлуналъ никоя жена — поетъ стана.“ Значи, първитѣ двама се оженили, свършили съ материалното, а на третия, който никакъ не е цѣлувалъ, на него тя му казала: „На тебе нѣма какво да жертвувамъ, понеже мене двама сж ме цѣлували, а ти никоя не си цѣлувалъ.“ Той станалъ поетъ, и Мейри Клинтонъ седи като единъ идеалъ въ неговия умъ.

Сега, всичкитѣ нѣща на земята си иматъ свои ѣ дълбоки причини. И въ обществения животъ, и въ религиозния животъ, каквото и да вършимъ, то си има причина. Тази причина може да бѣде истинска, може да бѣде и привидна. Ние може да върваме въ Бога, само за да подобримъ своето положение. То не е една дълбока причина въ насъ. Ние нѣкога може да изповѣдаваме безвѣрие, безъ то да е дълбоко въ насъ. Вѣра и безвѣрие, то е днесъ на мода. Азъ съмъ обяснявалъ и другъ пѣтъ: когато нѣкой каже, че върва или не върва, азъ опрѣдѣлямъ: вървашъ, защото още не си изгубилъ обекта. Имашъ нѣкой богатъ приятелъ или роднина, очаквашъ отъ него наследство, нали? Ти за него говоришъ съ сладки думи. Ти вървашъ въ него, но единъ день, когато той умре и не ти остави нищо — ти не вървашъ вече въ него. Защо? — Защото обектъ нѣма. Причината на нашата съвременна вѣра се дължи на паритѣ.

Христосъ казва: „Онзи, който иска да вързва и развързва...“, може само по два начина: чрѣзъ Любовта и чрѣзъ Мъдростъта — това е идеята, която не е изказана тукъ, въ стиха.

Любовта винаги вързва, тя никога не развързва. Нѣкой казва: „Свободенъ си, ти ходишъ като мечка“, но видишъ нѣкоя жена — свързанъ си. Момата, и тя е свободна, но, като роди дѣте, свързала се е; като заплаче въ люлката онова

дѣте... любовъта я свързала. Ама дѣ е да си свързанъ съ дѣте, и дѣ е да си свързанъ съ своитѣ пари въ касата! Дѣтето ще заплаче, ще го погалишъ. И паритѣ може да галишъ, но тѣ не плачатъ и не може да ти проговорятъ. Но дѣтето е свързано, па и жената е свързана, и двамата иматъ всѣкога задължения.

А развързва, кой? — Мъдростъта. Слѣдователно, когато ти пратишъ своето дѣте, своя синъ, въ училище, то ще бѣде развързано, отъ какво? — Отъ ония криви схващания на любовъта. И майката каже: „Поразвързалъ се е езикътъ на моето дѣте“. Но по нѣкой пѣтъ, като се развърже езикътъ му, синътъ става упоритъ, своенравенъ, не се покорява. Мъдростъта го е развързала.

Слѣдователно, казва Христосъ: „Каквото вържете съ любовь на земята, вързано ще бѣде съ любовь на небето; и, каквото развържете съ мъдрость на земята, развързано ще бѣде и на небето“. И тъй, нѣкой се стреми да се развърже съ любовь — не може, трѣбва да бѣдешъ много уменъ, много уменъ. Азъ съмъ изслѣдвалъ много случаи. Знайте, е едно изкуство има, то е Любовьта. Който разбира този великъ законъ на Любовъта, той е божественъ, и, който разбира Мъдростъта, той може да развързва. Въ тия два велики закона седятъ скрити условията, при които можемъ да съградимъ бѣдещия домъ и да намѣримъ бѣдащитѣ си приятели. А не както сж сегашнитѣ държави и общества — вижте какви сж тѣ. Вие можете математически да изчислите, колко години може да живѣе всѣка една държава. Руситѣ казватъ, че славянинътъ билъ крѣпкъ съ задния си умъ. Славянинътъ, значи, знае да вързва, но не знае да развързва. Ако ти вържешъ всичкитѣ си приятели, като те нападне неприятелътъ, кой ще воюва за тебе? Какъ ще вържешъ неприятелитѣ си? Умразата, то е пакъ една връзка. Ако ти се скарашъ съ всички твои добри приятели, единъ день, когато ти дойдатъ нещастия въ живота, кой ще ти помогне?

Значи, езикътъ трѣбва да се прѣвъзпита — чрѣзъ закона на Любовта: като вържешъ приятеля си, то си има ключъ, кажи му: „Азъ те вързвамъ върменно“. Но, когато искашъ да го развържешъ: „Ще отключишъ съ този ключъ“ — дай му ключа, а не да кажешъ: „Азъ като те вържа, азъ ще те развържа“. Азъ бихъ желалъ онѣзи, въ църквата, да кажатъ така на своитѣ пасоми или вѣрующи, да имъ дадатъ ключа на развързката. Ключътъ на разерзката, това е божествената Мждрость. А каго не давате ключа, значи, вие нѣмате вѣра въ тѣхъ, а ако нѣмате вѣра въ тѣхъ, значи, вие не може да ги любите. Човѣкъ, който не върза въ мене, не може да ме люби. Може и другитѣ да кажатъ: „Ама и ти нѣмашъ вѣра въ мене“. Хубво, въ какво искашъ да имамъ вѣра? — Въ тебе ли? Ако ти пожертвувашъ всичкото си имане за бѣднитѣ, азъ вѣрвамъ въ тебе. Ако ти можешъ да живѣешъ добръ съ жена си, азъ вѣрвамъ въ тебе. Ако ти си единъ държавникъ и внесешъ добри закони — да се подобри обществото, азъ вѣрвамъ въ тебъ. Може ли да не вѣрвамъ? Но, ако ти влѣзнешъ вътрѣ въ туй общество и не произведешъ тия резултати, тогава азъ имамъ право да се съмнѣвамъ малко.

Подъ думата „небе“ Христосъ разбира разумния животъ. Каквото правишъ на физическия свѣтъ, това ще се отрази и въ духовния ти животъ. Ако развързвашъ, сжщото ще се отрази и въ духовния ти животъ. Законътъ е много вѣренъ. Ако ти мислишъ: „Имамъ си кѣшичка, парички въ банката, единъ приходъ отъ 10—15 хиляди въ мѣсеца“, умътъ ти е свободенъ, развързалъ си ума. Нѣкои ще ми кажатъ: „Азъ въ банката не искамъ да дамъ паритѣ си, ще ги туря въ божествената банка“. Ти вратата на божествената банка виждалъ ли си? Ние, съврѣменитѣ хора на новото учение, не бива да говоримъ за нѣща, които не знаемъ. Ако ти си виждалъ тази врата, ако ти си виждалъ това божествено здание, добръ; но, ако не знаешъ, ще намѣришъ нѣкой да питашъ, дѣ е божествената банка, и отдѣ се влиза. — отъ югъ

ли, отъ западъ, отъ сѣверъ или отъ изтокъ. Ами че, като дойде нѣкой въ града, какъ пита: „Народната банка дѣ е? На коя улица, отдѣ се влиза?“ — положително знаятъ хората. Ама ние, като дойдемъ до религиозния животъ, колко знаемъ? Ще кажете: този тѣй писалъ, онзи казалъ, не знаемъ кой ходилъ и видѣлъ. Хубаво, тѣзи хора сж ходили, сж видѣли, но ти ходилъ ли си? Ще дойде нѣкой при тебе, ще каже, както при тази Мейри Клинтонъ се явилъ първиятъ любовникъ: „Искамъ да те цѣлуна. — Ама друга жена не си ли цѣлувалъ?“ Той ще каже: „Братовчедка си. — Ее, то не е голѣмъ грѣхъ.“ Той ще те цѣлуна, и слѣдъ двѣ години, ще се ожени за богата жена. Ако този момъкъ не бѣшъ: цѣлуналъ Мейри Клинтонъ, той не би се оженилъ за тази, богатата. По математически съображения, азъ казвамъ, че и вториятъ, който я е цѣлуналъ, не би се оженилъ за тази милионерка, ако не бѣ цѣлуналъ Мейри; и третиятъ не би станалъ поетъ, ако не бѣ се запозналъ съ нея. Само че двамата я цѣлунаха физически, а поетътъ — духовно. Той запази образа ѝ въ ума си и написа една книга, а онѣзи, двамата, взеха си жени — забравиха я, третиятъ написа книга заради нея.

Питамъ сега: образътъ на Христа седи ли въ църквата?

Два вида християни има: едни като Джеймсъ, други като Ричардъ. Първиятъ е цѣлуналъ първата си братовчедка, Мейри и жена си; значи, на три жени се е раздѣлилъ. Вториятъ е цѣлуналъ двѣтѣ си братовчедки, цѣлуналъ Мейри и жена си; значи, на четири жени се е раздѣлилъ. А третиятъ никога не е цѣлувалъ. Той станалъ поетъ.

Сега питамъ тѣй: учението Христово намира ли се въ умоветѣ на хората въ неговата първоначална чистота? И, слѣдъ като отидете въ духовния животъ, какъ си прѣдставяте Христа? Той ще каже: „Ти цѣлувалъ ли си нѣкого?—Ее, първата си братовчедка“. Ще каже Христосъ: „Може да жертвувамъ нѣщо за тебе.“ Господъ жертвува нѣщо:

ще му даде жена богата, той ще се ожени. Ще дойде вторият: — тѣзи братовчедки сж символи — „Ти цѣлувалъ ли си нѣкоя жена? — Само двѣтъ си братовчедки. — Ее, и за тебе може да жертвувамъ нѣщо“. Идва третиятъ и казва: „Никаква жена не съмъ цѣлувалъ“. Казва Христосъ: „На тебе цѣлувка не може да ти дамъ“. Сега знай, въ вашия умъ ще кажете: „Нашиятъ учителъ какво се е заелъ, такива работи отдѣ ги е намѣрилъ?“ Азъ ви говоря на вашъ езикъ. Цѣлуналъ първата си братовчедка, то е единъ символъ, трансформиране на енергията отъ небето къмъ земята, и отъ земята къмъ небето. Това сж все символи. И заловете се да изучите историята на цѣлувката: Кога е дошла цѣлувката на земята? Какви сж условията за нейното употрѣбление? Сега азъ нѣма да разглеждамъ този въпросъ, а той е много важенъ, психологически въпросъ.

И, слѣдователно, цѣлувката, това е една връзка на божествения свѣтъ. Когато искаме да се свържемъ съ божествения свѣтъ, ние си служимъ съ цѣлувката. То е най-низшето въ божествения свѣтъ. И ако ти искашъ съ своята цѣлувка да измамишъ Господа, да продадешъ коня за 60 пари, а кѣтката за 300 гроша, тогава не ще можешъ нито да развързвашъ, нито да вързвашъ въ свѣта. Ако вие сега имате мжноти — въ живота нали имате мжноти? — азъ искамъ да насоча ума ви въ друго направление. Вие казвате: „Нѣкои нѣща сж възможни, нѣкои невъзможни.“ Казвамъ, че за любовта всичко е възможно. Какъ е възможно? Ако можешъ да любишъ всички хора, всичко е възможно. Не само да ги любишъ така, не, не; туй чувство е най-възвишеното, най-благородното, което отсега нататъкъ трѣбва да се развива въ човѣшката душа. Чувството на Любовта още не е почнало да се развива въ васъ. Когато това чувство се яви въ душата ви, — азъ го наричамъ *прозрѣние*, — такива сили получава човѣкъ, че той се примирява съ всичко. И въ нищо не вижда зло, не само че не вижда злото,

но той е майсторъ — всички нѣща може да прѣвръща въ добри. Той може да съединява и да разделява, може да вързва и да развързва. А окултистите казватъ, че той е станалъ магъ. И тази прѣчица, съ която си служи магътъ, дѣ я носи той? Поповетъ носятъ широки ржкави, а тѣ сж ржкави на мизигтѣ. Въ този широкъ ржкавъ магътъ е носилъ своята тояжка, съ която е извършвалъ своитѣ чудеса. Този широкъ ржкавъ показва, че всичко трѣбва свободно да излиза навънъ, да бѣде като единъ изобилень изворъ. На свещеницитѣ ржкавитѣ сж много широки, а крачулитѣ сж тѣсни. Защо гацитѣ имъ отдолу сж тѣсни, а не широки? Азъ харесвамъ свѣтскитѣ хора, въ тѣхъ виждамъ култура; гацитѣ имъ отдолу сж широки. Всичкитѣ външни форми въ човѣка се дължатъ на извѣстни промѣни, които ставатъ въ умствения свѣтъ: най-първо се явяватъ въ подсъзнанието, послѣ въ съзнанието, и най-послѣ въ свѣрхсъзнанието, а съзнанието е едно прѣходно състояние. Щомъ дойде съзнание то въ васъ, вие ще виждате само своитѣ грѣшки; като станешъ единъ съзнателень човѣкъ, ти ще виждашъ и ще си казвашъ: „Това не трѣбваше да направя, онова . . .“ Съзнание, значи, единъ слуга, който постоянно трѣбва да внася и да изнася пари отъ банката на своя господарь. Съзнанието, то е едно товарно животно, което ту товарятъ, ту разтоварватъ. И казватъ: „Той води единъ съзнателень животъ“. Азъ казвамъ: да водимъ единъ подсъзнателень и единъ свѣрхсъзнателень животъ. Това е живогъ. Ако една идея турнешъ въ подсъзнанието си, тя ще се сбъдне; ако я туришъ въ съзнанието, нѣма да се сбъдне. Направете единъ опитъ. Съзнателниятъ животъ разваля: той е онзи, който носи чука и постоянно троши камъни, приготвява материали. И затуй въ окултната наука и умнитѣ хора казватъ, че трѣбва да мълчимъ, т. е. да живѣемъ въ подсъзнанието, много да не говоримъ. То е една философия — да не бѣде тѣлото самосъзнание болѣзнено. Защо?—Ако ти станешъ

толкова самосъзнателенъ, че постоянно да се самоосждашъ, трѣбва да знаешъ закона да минешъ въ свѣрхсъзнанието. Ако ти си направилъ една погрѣшка, нѣма какво да се спирашъ на нея. Ако онзи ученикъ, който свири на цигулката си, направи една погрѣшка, той нѣма да остави цигулката си, и да му потекатъ четири реда сълзи. Учителътъ ще каже: „Дръжъ цигулката си, поправи тона“. И съвременнитѣ християни все плачатъ, па и вие ще плачете, но Господъ казва: „Дръжъ цигулката и лжка, доста тия сълзи!“ Като свирите много, тогава плачете. И сега нѣкои казватъ: „Нека си поплачатъ“. — Хубаво, да плачатъ, но свири и плачи, не да оставишъ цигулката и да плачешъ, този плачъ не е на мѣсто. Ти нито вързвашъ, нито развързвашъ. Следователно, въ съвременния свѣтъ женитѣ не бива да плачатъ. Азъ казахъ въ една своя бесѣда: жената не бива да плаче. Какъ? — Не бива да сложи цигулката си долу и да плаче. Не бива да казва: „Защо се азъ оженихъ за този мъжъ?“ Никой не те е вързалъ, ти сама се върза. Този мъжъ насила не те взе. Ами че ти обиколи свѣта, отъ България до Америка, зарадъ него. Колко писма любовни си му писала: „Безъ тебе не мога да живѣя“. И застави го да се ожени за тебе, а послѣ казвашъ: „Защо се оженихъ“? Ти си се свързала и хубаво си направила, че си се свързала. Сега ще научишъ втория процесъ: разумно да се развържешъ. Връзване — какво е връзване? — Когато азъ турна прѣста си на цигулката, то е любовта, слѣдъ туй една малка пауза, прѣнасямъ единъ тонъ отъ една позиция въ друга, слѣдователно, мъдростта ще влѣзе да турне разлика между тоноветѣ, да ги разедини, да ги турне въ хармония. И тъй, Христосъ казва на своитѣ ученици: „Каквото вържете, вързано ще бѣде, и, каквото развържете, развързано ще бѣде“. Туй е единъ законъ. И пророцитѣ, каквото сж прѣдсказали за зло, то е станало; и, каквото сж прѣдсказали за добро, и то е станало. Сега, съвременнитѣ хора очакватъ своето спасение

отъ науката, нали? Не е спасението вънъ отъ твоя умъ, а отъ туй, което е вътрѣ въ твоята душа. Ами че вие всичкитѣ сте идолопоклонци. Науката е единъ голѣмъ идолъ: еди-кой-си тъй казалъ, другъ иначе казалъ, събрали всичко въ една книга и я нарекли „наука“. И казватъ: „Тази наука ще ни спаси“. Отъ 19 вѣка все науката ни спасява. Ее, какво ще ни спаси? Топове, картечници, и всички казватъ: „Каква велика наука е това! То е култура! Умъ има тукъ“. Да, това е културата на циганина, който продалъ коня за 60 пари, а котката за 300 гроша. И тъй, въ бюджета днесъ, да речемъ Англия, колко има? — Тя има единъ милиардъ и половина за държавата, а за църквата ще отпусне 50—60 милиона, — тѣ сж 60-тѣ пари за коня. Възхваляватъ Господа: „Господи, на тебе палимъ свѣщи сега“. За военни работи какво не харчатъ, но, щомъ дойде за нѣкое благо дѣло, тамъ сж малцина. И казватъ тъй, че църквата вързвала и развързвала. Хубаво, защо църквата не развърза всеобщата война — да не стане? Нали тя бѣше въ сила? Но, не само че не развърза, ами църквата свърза, свърза още нѣщата! Ако ме чуятъ нѣкои, ще кажатъ: „Тѣй се уронва престижътъ на църквата“. Но вие сами уронихте този престижъ, понеже не работихте съ Божията Любовь и Божията Мъдростъ, сами уронихте този престижъ! И онзи отгорѣ, този Господъ вижда, иде сега, и ще сѣди всѣкиго. Най-първо ще сѣди водителитѣ, свещеницитѣ, владичитѣ, патриарситѣ, царетѣ, учителитѣ, най-виднитѣ, а проститѣ хора, тѣхъ ще остави, ще имъ каже: „На васъ ви прощавамъ“. Комуто много се е дало, много ще се иска отъ него. Не го казвамъ азъ: И тѣ не вървагъ, но ще повѣрватъ всичкитѣ.

Сега и азъ вързвамъ и развързвамъ. Азъ ида въ свѣта, и тъй ще вържа, че този възелъ никой не ще може да развърже! И тъй ще развържа, че туй, което ще развържа, никой нѣма да го върже! Ще вържа хората да живѣятъ въ любовь, та всѣки да вижда въ лицето на брата си братъ, за когото

всичко да жертвува. И ще развързва тъй, че нито поменъ отъ лъжата да не остане. Това сж думи Христови, привеждамъ неговитѣ думи. Тѣй е казалъ Христосъ: „Даде ми се всѣка властъ на небето и на земята. Идете, прочее, научете всичкитѣ народи... и азъ ще бжда съ васъ до скончанието на вѣка.“ То е сега. То сж неговитѣ думи. Слѣдователно, той връзва и развързва. И ако Христосъ живѣе въ твоето сърце, ти ще вързвашъ и развързвашъ съ него заедно. Ще научишъ новия законъ.

И тъй, ние трѣбва да приложимъ ученieto Христово въ живота си. Туй учение не е за небето — тамъ други работи ще ви дадатъ. Туй учение е за земята. Ами че, ако ние не можемъ сега да живѣемъ съ любовъ, какъ ще можемъ да живѣемъ въ съгласие въ другия свѣтъ? Единъ френецъ отишълъ въ Африка, станалъ милионеръ, не се оженилъ тамъ, връща се въ Парижъ, при двамата си братовчеди, искалъ да изпита, при кого отъ двамата може да живѣе. Прѣсторилъ се, че много е спечелилъ, 100 милиона, но послѣ всичкото си имане и пари изгубилъ, и много закъсалъ. Първиятъ му братовчедъ казалъ: „Можешъ да останешъ при мене.“ Слѣдъ като поживѣлъ единъ мѣсець, той му казалъ: „Не можемъ да търпимъ патилого ти, иди на друго мѣсто.“ Отива той при втория братовчедъ, а той му казалъ: „Заповѣдай, каквото имаме ние, това ще имашъ и ти.“ Цѣла година живѣлъ отлично тамъ и казалъ на братовчедата си: „Не съмъ азъ сиромасъ, васъ ви оставямъ наслѣдници на всичкото ми богатство.“ Като чулъ първиятъ братовчедъ, идва, но било вече късно. Тѣй ви изпитва Христосъ — на кого трѣбва да остави своето богатство.

Казва Христосъ: „Ксето вържете на земята, ще бжде вързано и на небето.“ Вложете мисълта, че всѣки единъ отъ васъ може да вързва и да развързва. Всички сте силни да вързвате. Затуй пазете вашия езикъ. Най-първо вашия езикъ, то е

една ужасна картечница, най-ужасната картечница. По-ужасна картечница отъ езика азъ не зная въ свѣта. Пазете тази картечница! И всѣки отъ насъ да се заеме да говори чрѣзъ закона на Любовта. Когато дойдатъ страдания, ние ще знаемъ да развързваме тия страдания, да видимъ какви сж причинитѣ. Да ги развържемъ тукъ, за да бждатъ развързани и горѣ. Азъ мога да ви обясня причинитѣ на страданията, въ една школа може да стане това. Васъ ви боли коремъ, нали? Заболи ли ви коремъ, турете си двѣтѣ ржцѣ на корема, и слѣдъ 4—5 минути нѣма да имате болки. Какво стана? — Развързали сте: болката е отминала. Може да развързвате, като турите двѣтѣ ржцѣ; това става по силата на единъ законъ: въ лѣвата ржка минава козмическото течение на Любовта, а въ дѣсната ржка минава козмическото течение на Мждростта, на знанието.

Ние сега се ржуваме само съ дѣсната ржка, а когато ние обичаме нѣкого, трѣбва съ двѣтѣ си ржцѣ да се ржуваме. А сега аристократически — съ едната ржка. Когато обичаме ние трѣбва да хванемъ съ двѣтѣ си ржцѣ, да вложимъ и мждростта и любовта. Божественото трѣбва да се прѣдава и да минава навсѣкждѣ.

И тъй, Христосъ казва: „Каквото вържете съ любовъ, вързано ще бжде.“ Защото Богъ е Любовь. И каквото развържете съ мждростта — страданията на хората — и тѣ ще бждатъ развързани понеже Богъ е Мждростъ.

Отъ всички васъ искамъ двѣ нѣща, по които да се отличавате: да бждете хора на Любовта и на Мждростта. Онзи, който не носи тия два велики закони на Любовта и на Мждростта, той не може да бжде отъ новото учение. Ще каже нѣкой: „Азъ съмъ слабъ, грѣшенъ . . . Не, не, ние слаби хора не приемаме. Като дойдешъ между насъ, ще те прѣдставимъ на комисия и ще те попитаме тъй: „Ти можешъ ли да вързвашъ?—Мога. — Ела тукъ, ти си съ насъ.“ Дойде другъ: „Ти можешъ ли да

вързвашъ? — Азъ съмъ слабъ, не мога — Вънъ!
„Можешъ ли да развързвашъ? — Слабъ съмъ. —
Ти не си зарадъ насъ.“ Човѣкъ, който не може
нито да вързва, нито да развързва, той е опасенъ
човѣкъ.

Двѣ нѣща ще гледате: ще бждете хора на
Любовъта — да вързвате, и ще бждете хора на
Мъдростъта — да развързвате. Отъ това се нуждае
съвременното общество. И внесете ли тия два
принципа, азъ ще ви разкрия чудни нѣща. И ще
можемъ да се разговаряме. Азъ ще ви питамъ: мо-
жете ли да ме вържете вие? — „Можемъ.“ Тѣй. Да,
азъ ще оставя да ме вържете, ще кажа, че не ме
е страхъ. Вие ще се съберете всинца да ме вър-
жете. Сега ще ви питамъ: мога ли азъ да се раз-
вържа? Вие ще кажете: „Можешъ.“ И азъ ще на-
права нѣколко движения, и веднага ще се развържа.
Послѣ ще кажа: чакайте и азъ да ви вържа сега.
Тѣй ще опитамъ да не бждете страхливи: „Можете
ли да се развържете? — Можемъ.“

И тѣй, ще се вързваме и ще се развързваме,
и ще бждемъ хора свободни, безъ страхъ. Тѣй.
Единъ важенъ психологически законъ е това. И
тогава вързвайте брата си съ любовъ, развързвай-
те го съ мъдростъ, и му съдѣйствавайте въ добро.
Това е то учението, което ние трѣбва да прила-
гаме навсѣкждѣ. И азъ бихъ желалъ всинца да
станете поети сега. Да напишете една книга. „Ка-
квото вържете, ще бжде вързано; и, каквото раз-
вържете, ще бжде развързано.“ И загуй въ свѣта
сега работятъ тия сили на вързване и развързване.
Развързваме се отъ старото, вързваме се съ но-
вото. Има вързване и развързване. И новиятъ жи-
вотъ ще бжде животъ на вързване и развързване.
Прѣвеждамъ сега: ще бжде животъ на Любовъ,
животъ на Мъдростъ. Като ви срѣщна, ще ви пи-
тамъ: дъщеря ви развързана ли е? значи, мъдра
ли е? Ще питамъ: синътъ ви вързанъ ли е? —
„Вързанъ е, вързанъ е“ Радвамъ се. Може ли да
се вързва и развързва? — „Може.“ Казвамъ: ва-

шиятъ домъ е и щастливъ домъ, понеже може да се вързва и развързва.

Това сж думитѣ, това е идеята, дълбокиятъ смисълъ, който Христосъ е вложилъ въ думитѣ си: „Коего вържете съ Любовь, ще бжде вързано; и което развържете съ божествената Мждрость, всѣкога ще бжде развързано.“ И искамъ, който е вързанъ, да остане вързанъ; и, който е развързанъ, да остане рзвързанъ. Т. е. мжжетѣ искамъ да бждатъ развързани всѣкога. Мжжъ вързанъ не искамъ да видя. А женитѣ искамъ всички да бждатъ вързани. Тогава, кой има повече? Мжжтъ, който не е вързанъ, вжже нѣма, а жената има и вжже, като го развърже, имз единъ козъ. Женитѣ сж като камшикъ въ свѣта: развързватъ вжжетата си, пердашатъ свѣта, тѣй че, опасно е женитѣ да се бутатъ. Вързанитѣ хора сж опасни, защото иматъ много силно оржие. Говоря на символиченъ езикъ: да бждете жени и мжже. И ако моитѣ думи слѣдъ години биха ги изтълкували, ще се явятъ богослови и ще кажатъ: „Какво е искалъ да каже г-нъ Джновъ: „Жената да бжде вързана, а мжжтъ да бжде развързанъ?“

Вързаниятъ човѣкъ е човѣкъ на Любовьта. Силенъ е той. Развързаниятъ човѣкъ е човѣкъ на Мждростъта, слѣдователно, мжжтъ трѣбва да бжде развързанъ, а жената — вързана. И тогава въ свѣта ще има съгласие и миръ. И да бждете занаяпрѣдъ не тѣй, както сте сега. Вие, женитѣ, не ми се харесватъ: много жени има въ мжжка форма. И нѣма по-отвратително нѣщо: мжжъ влѣзналъ въ женска форма. Тѣ сж най-отвратителнитѣ нѣща въ свѣта. И затова се върнете: женитѣ да турятъ образа на първоначалната Любовь, а мжжетѣ да турятъ образа на първоначалната Мждрость.

И знайте тогава, че свѣтътъ ще се поправи.

Коего вържете, жени на Любовьта, ще бжде вързано; и, което вие, мжже на Мждростъта, развържете, то ще бжде развързано. Това сж думитѣ на Христа. И, слѣдователно, женитѣ въ свѣта мо-

гатъ да вържатъ всичко, а мъжетъ могатъ да развържатъ всичко. Всичко е дадено въ нашитъ ръцѣ. И затуй направете тоя съюзъ: мъжетъ да развързватъ, а женитъ да вързватъ. Което на земята, вие, женитъ на Любовта вържете, ще бжде вързано и на небето; и, което вие, мъжетъ на Мъдростъта, ра вържете на земята, ще бжде развързано и на небето.

Това е то учението, което е проповѣдвалъ Христосъ; тоа е учението, което Христосъ носи за всички васъ. Искамъ сега да бждете хора на Любовта! Хора — то е гръцка дума, трѣбва да измислите нѣкоя нова дума въ българския езикъ. Жената да знае Любовта, а мъжътъ да бжде мъдъръ. Отъ това се нуждае сегашниятъ свѣтъ. Тогава и дѣцата ви — синоветъ ви, и дѣщеритъ ви — и тѣ ще бждатъ подобни на васъ. Синътъ ще бжде мъдъръ, а дѣщерята ще люби. А Мъдростъта и Любовта, като се срѣщнатъ, ще образуватъ най-великитъ вибрации на свѣта. Тѣ ще измѣнятъ културата, и, като се срѣщнемъ, всѣки ще произвежда още отдалече радостъ въ другитъ.

Сега мислете върху тѣзи думи, азъ ви ги изяснихъ, но много нѣща има още да се изясняватъ.

„Което вържете, ще бжде вързано; и, което развържете, ще бжде развързано.“

(Бесѣда, държана на 25. декемврий 1921 г. въ София).

Сроднитѣ души.

„Да възлюбишѣ ближния си
като себе си“*)

Повидимому, този 39 стихъ е много ясенъ, нагй? „Да възлюбишѣ ближния си като себе си!“

И цѣлиятъ съврѣмененъ християнски свѣтъ мисли, че разбира тази заповѣдь, и я прилага. Азъ нѣмамъ нищо противъ този възгледъ. Когато нѣ-коя жена изтъче платно, по какво се познава това платно? Нали по самото изтъкаване, дали е то хубаво изтъкано или не? Ако основата на туй платно не е дотамъ здрава, платното се кжса. Самото платно може да е изтъкано много добрѣ, но основата му да не е здрава. Онѣзи отъ васъ, които се занимаватъ съ висшата математика, могатъ да изчислятъ по закона на вѣроятноститѣ, колко пжти отъ създанието на мира досега е произнесена думата „любовъ“ отъ мъже и жени, отъ братя и сестри, отъ дѣца и приятели. Нека всички изчислятъ. Това е една философия.

Сега, по закона на еволюцията, всички ония нѣща, които еволюиратъ, развиватъ се и растатъ а всички, които инволюиратъ — слизатъ, т. е. смаляватъ се и се разнищватъ.

Тѣй щото човѣкъ първоначално, когато е слѣзълъ отъ Бога, е почналъ да произнася думата „любовъ“ много правилно; обаче, като се отдалечавалъ отъ Бога първичниятъ или козмичниятъ човѣкъ, както го наричатъ, тази дума по съдържание поч-

*) Матей, 22:39.

нала полѣка-лека да се смалява, да се смалява незбѣлѣзано, и, когато човѣкътъ слѣзълъ до дъното на битието, почти нищо не е останало отъ тази дума — разнищила се. Туй слизане било тѣй незабѣлѣзано, тѣй бавно, че и този великъ човѣкъ даже се самоизлѣгалъ. И вие сега се намирате въ положението на този козмически човѣкъ по отношение на любовта на вашия Баща. Знаете ли, на какво мяза тази любовъ? Тя мяза на едно парче или една частъ, останала отъ нѣкой голѣмъ разбитъ корабъ или параходъ отъ вълнитъ на развълнувания океанъ, който го клатушка. Това парче се люшка насамъ-натамъ и казва: „Ез, любовъ, любовъ“, но, като излѣзе на брѣга на нѣкой островъ, казва: „Слава Богу, спасихъ се!“

Тѣй че и вие, събранигѣ тукъ, както и всички християни, сте изхвърлени парчета отъ този великъ параходъ на брѣга на нѣкой островъ. Положението на съврѣменнитѣ хора мяза на онова, въ което се намиралъ единъ английски лордъ, който трѣгналъ отъ Англия съ дъщеря си и слугата си да обикаля свѣта. Случило се обаче, че параходътъ, съ който пѣтувалъ, се разбилъ и потъналъ, и англичанинътъ съ дъщеря си и слугата си едва успѣли да се спасятъ съ лодка на единъ близкъ островъ. Лордътъ знаелъ само да заповѣдва въ Англия, а слугата му — да се подчинява; обаче, като излѣзли на този островъ, слугата, който носилъ малко сѣменца и знаелъ какъ да ги сѣе и обработва, станалъ сега господарь, и започналъ да учи лорда и дъщеря му, какъ да се прѣхранватъ. Така тѣ живѣли десетина години на този островъ.

Та и ние сега не сме господари, но господари сж нашитѣ слуги. Кои сж нашитѣ господари? Тѣ сж нашитѣ страсти, на които ние слугуваме. Тѣ сега ни казватъ: „Господарю, едно врѣме ти бѣше нашъ господарь, но сега, на този островъ, ние разбираме отъ тази работа, и ти ще ни слушашъ.“

И тъй, колко пжти досега е проезнесена думата „любовъ“? Ами че тя е най-силната дума! Когато Господъ произнесълъ за пръвъ пжтъ въ свѣта думата „любовъ“, той създакъ съ това цѣлия козмосъ, сбразували се всички слънца, които се раздѣлили и тръгнали по своитѣ орбити. Като произнесълъ втори пжтъ думата „любовъ“, всички велики сжщества, всички богове се събудили отъ своя дълбокъ сънь. Когато произнесълъ Господъ десетия пжтъ думата „любовъ“, родилъ се човѣкътъ. Нѣма да разказвамъ, какво е станало при произнасяне на думата „любовъ“ третия, четвъртия и т. н. пжти. Тѣй че Господъ е произнесълъ досега само десетъ пжти думата „любовъ“. И върху тѣзи десетъ думи почива всичката философия на кабалиститѣ съ тѣхнитѣ сефироти. Споредъ теософитѣ, това е диференциране на думата „любовъ“ въ всички нейни проявления въ разнитѣ полета, понеже нѣма нищо по-реално въ свѣта отъ любовъта. Съплението на материята зависи само отъ любовъта, която сжществува между нейнитѣ частици и ги кара да се привличатъ. Хармонията на свѣтоветѣ зависи отъ любовъта, която ги привлича и чрѣзъ която тѣ се движатъ и се въртятъ.

Но сега да дойдемъ до тази любовъ. Като се качвате нагорѣ, ще изучавате любовъта. Сега започвате отъ числото едно, т. е. ще изучавате, каква частъ отъ голѣмия корабъ, който се е разбилъ, съставлява туй парче, на което сте се спасили.

Сега, споредъ божествения планъ, всички тия части на разбития корабъ ще се събератъ, и отъ тѣхъ ще се направи единъ много по-величественъ корабъ, отколкото е билъ първиятъ. Единъ великъ вируозъ-цигуларъ отива при единъ майсторъ на цигулки да поправи цигулката му, на която не могълъ да свири, защото имала нѣкакъвъ малкъ дефектъ. Майсторътъ взима цигулката, удря я силно на земята и я разбива на десетина парчета. Като видѣлъ това виртуозътъ, хваналъ се за главата отъ ужасъ и скръбъ, че цигулката, най-скъпото му съкровище,

отива: „Нищо, не бой се“, му казва майсторътъ. Той събралъ всички тѣзи парчета и образувалъ отъ тѣхъ една цигулка, десетъ пѣти по-хубава отъ първата, тъй че, ако вашата цигулка се развали нѣкой пѣтъ, и онзи майсторъ я хвърли на земята, не бойте се за тази цигулка! Този майсторъ ще направи нѣщо много по-хубаво, отколкото е била първата. Че нашето тѣло не е ли направено отъ множество малки, микроскопични частици? Не си правете илюзия да мислите, че е нещастие, когато въ свѣта става разрушение. Всѣко разрушение е единъ случай да покаже Богъ своята сила, своята мъдростъ, свѣто знание, своята любовъ къмъ онѣзи, които уповаватъ на него. Когато Господъ казва, че ще разруши свѣта, ние подразбираме, че ще създаде много по-хубавъ свѣтъ, отколкото е билъ първиятъ. Когато кажемъ, че този свѣтъ, ще прѣмине, ние подразбираме, че ще дойде другъ, по-хубавъ отъ първия. Когато кажемъ, че този човѣкъ ще си замине, подразбираме, че той пакъ ще се роди, и то по добъръ отъ първия. Това е правилната философия.

Сега да дойдемъ до любовта. Ще кажете: „Побѣлѣ ни главата отъ любовъ!“ И дѣйствително, всички глави все отъ любовъ сж побѣлѣли. Ами, дѣто ядемъ, това е отъ любовъ; дѣто се обличаме, това е все отъ любовъ; дѣто се учимъ, все отъ любовъ; дѣто се сждимъ, все отъ любовъ. Любовта създава и радости и скѣрби, тя е причина на всичко. Който разбира любовта, радва се, а който не я разбира, скѣрби. Който разбира любовта, работи, а който не я разбира, почива си.

„Да възлюбихъ ближния си като себе си!“ Подъ думата „себе“ азъ разбирамъ божествената човѣшка душа. Всички души, които сж излѣзли първоначално отъ небитието и сж влѣзли въ битието, сж били все двойки. Двѣ души сж били тѣ, и тѣзи души сега се търсятъ. Всички стремежи на хората, дѣто се любятъ, дѣто се женятъ, дѣто дѣца раждатъ, подразбира това, че всѣки търси своята душа. Ко-

гато се разрушилъ онзи корабъ, тѣзи души се изгубили омотали се въ материята, и днесъ тѣ се търсятъ. Ще ми възразите: „Че какъ тѣй, не виждаме ли ние, не виждатъ ли хората?“ Духовното зрѣние въ васъ още не е развито. Нѣкоя мома намѣри нѣкой момъкъ, ожени се за него и казва: „Моятъ възлюбленъ, той а!“ И попътъ дойде и ги вѣнчава въ името Божие. Не се минава единъ мѣсецъ слѣдъ женитбата, и тя казва: „Не, е той.“ Мжжътъ намѣри нѣкоя жена, ожени се за нея и казва: „Не е тя.“ Всѣки се намира въ положението на английския реформаторъ Джонъ Уеслей, който се влюбва въ една мома, оженва се за нея, но три дни слѣдъ женитбата си казва на приятелитъ си: „Не си струва човѣкъ да се жени. — Защо? — Не е тя, не е моята душа, която азъ търсѣхъ.“

Христосъ казва: „Да възлюбишъ ближния си“, т. е. да възлюбишъ ближната, сродната душа. Имайте прѣдъ видъ, че, когато вземамъ думата „душа“, азъ я употребявамъ като една мѣрка. Ако ти не можешъ да любишъ близката си душа, ако не можешъ да любишъ душата, съ която си излѣзълъ, никого не можешъ да любишъ. „Като себе си“ казва Христосъ, а не извънъ себе си. Отъ думитъ „като себе си“, отъ онзи човѣкъ, който може да люби, започва творчеството на земята. Вие ще възразите: „Какъ, колко ми е горѣло сърцето, по цѣли нощи не съмъ спалъ?“ Ако не си спалъ по цѣли нощи, това не е още доказателство, че си любилъ. Като те набиятъ и ти счупятъ крака, спишъ ли? По цѣли нощи не спишъ, не можешъ да се обърнешъ. Като си счупишъ крака, това отъ любовъ ли е? Азъ се чудя на хората, когато казватъ: „Отъ любовъ не мога да спя“. Че каква е тази любовъ, която гори?! „Ума си щѣхъ да изгубя!“ Каква е тази любовъ, която взема умоветъ на хората? И сега имаме много писатели, автори на романи, които пишатъ, че героятъ и героинята припаднали. Пишатъ туй, което не е. Ами че азъ мога да накарамъ всѣкиго да припадне. Не само азъ, но и

всѣки отъ васъ може да стори това. Като го хлопнешъ по главата, ще му припадне. И тогава казватъ: „Припадна му“. Не, не, това не е философско разглеждане на думата „любовъ“.

„Да възлюбишъ ближния си като себе си!“ Не да го любишъ, а да го възлюбишъ, се казва. Казваме на български езикъ: „възлюбвамъ“ и „любя“. Думата „възлюбвамъ“ е по-силна отъ думата „любя“. Вие любите, но не се възлюбвате. Любете се и се възлюбвайте! Въ влюбването има разлюбване, а въ възлюбването нѣма разлюбване, въ него има единъ процесъ на възрастване.

Тѣзи двѣ сродни души сж двата полюса, дѣто се ражда животътъ. Само когато намѣришъ душа, сродна на своята, която да съставлява противоположния полюсъ на своя животъ, само тогава ще има растене, и ще започне истинската еволюция.

Когато Христосъ казва: „Да възлюбишъ ближния си“, той подразбира, че въ дълбокия смисълъ на окултната наука лежи друго едно знание, въ което напрѣдналитѣ хора едва иматъ едно малко прозрѣние. Само когато придобиешъ истинското знание, само тогава ще намѣришъ другия полюсъ на своя животъ, или пжтя на своето възлизане. Туй, което се казва „посвещение“, ще стане, когато намѣришъ учителя си, а той — своитѣ ученици. Всичката тайна седи въ това — да намѣришъ своята възлюблена, сродна душа. Не я ли намѣришъ, никой учитель нѣма да те вземе да ти покаже онова дълбоко, тайно знание, да ти покаже пжтя на твоето възлизане. Като намѣришъ тази сродна душа, ще тръгнешъ напрѣдъ. Има ли една опорна точка, всичко става. Какъ е казалъ Архимедъ? „Дайте ми една опорна точка, за да туря своя лостъ, и ще вдигна цѣлата земя“. Следователно, този ближень, когото трѣбва да възлюбишъ като себе си, той трѣбва да ти бжде опорната точка, на която да туришъ своя лостъ. Кой лостъ? — Любовта. И тогава всички дѣйствия ще ставатъ правилно. Любовта не е едно прѣходно чувство.

Прѣходни нѣща сѣ само материалнитѣ нѣща, тѣ сѣ сѣнки. Сѣнкитѣ прѣхождатѣ, защото земята се движи, върти се, и въ нейното движение сѣнкитѣ постоянно се мѣнятѣ.

„Да възлюбишѣ ближния си като себе си!“ Това не значи да се слѣбешѣ съ ближния си. Тукѣ нѣма сливане. Не да му кажешѣ, както нѣкои се изповѣдватѣ: „Азѣ съмѣ готовѣ да ти стана робѣ,“ — това не е любовѣ. Нѣкой казва: Азѣ съмѣ готовѣ да жертвувамѣ всичко за тебе.“ Но и въ жертви не седи тази любовѣ. Тази любовѣ съ жертви не се откупва.

Прочетете II. послание къмѣ Коринтянитѣ отѣ Павла, 13 гл., тамѣ се казва: „Ако пожертвувамѣ всичко, а любовѣ нѣмамѣ, нищо не се ползувамѣ.“ Това не е любовѣ. Може да направишѣ всички жертви, тѣзи жертви сѣ за тебе, ти искашѣ да се жертвувашѣ. Що ме ползува твоята жертва? Не, любовѣта изисква нѣщо повече отѣ жертви. Жертвата е само законѣ за изкупление на нашитѣ грѣхове. Когато човѣкъ изгуби своята чистота, той може да я възстанови само чрѣзѣ закона за жертвата. Самопожертвуванието е само законѣ да възстановимѣ своята първоначална чистота и, слѣдѣ като я придобиемѣ, ще имаме основание да видимѣ Бога, а като вилимѣ Бога, ще придобиемѣ онова истинско съзнание за нашето развитие. Това ще бѣде първиятѣ день на нашата еволюция, деньтѣ на изгрѣването на слънцето. Това слънце, като грѣе хиляди години въ насѣ, ще издигне душата до оная висота, на която тя е била, прѣди да се разбие нашиятѣ корабѣ.

И тѣй, съ жертвата се придобива чистотата, съ чистотата се туря основа да видимѣ Бога, а съ виждането на Бога започва истинското съзнание, истинското развитие, еволюцията на душата, нейниятѣ животѣ. Слѣдователно, когато кажемѣ, че трѣбва да любимѣ, подразбирамѣ, че трѣбва да започнемѣ да живѣемѣ.

Сега, въ първата заповѣдь — „Да възлюбишъ Господа Бога твоего съ всичката си душа, съ всичкото си сърце, съ всичкия си умъ и съ всичката си сила,“ Христосъ дава правила и методи, които ние разбираме. Сърцето, това е съзнателниятъ животъ. Умътъ, това е самосъзнателниятъ животъ. Душата, това е подсъзнателниятъ животъ, а силата на духа, това е свърхсъзнателниятъ животъ. Слѣдователно, вие, които разбирате математиката, ще направите тия пермутации: ще образувате двата полюса на Духа и ще турите сърцето на противоположния полюсъ, защото животътъ не седи въ самосъзнанието и съзнанието; това сж прѣходни етапи, прѣзъ които душата трѣбва да мине. Това е движение.

Ти очаквашъ бждещето си благо. Можешъ да се радвашъ на нѣща, които въ миналото си приживѣлъ, или пъкъ на нѣща, които въ бждеще ще прѣживѣшъ, но никогане можешъ да се радвашъ на нѣща, които прѣживѣвашъ въ настоящия моментъ. Всичкиятъ ни животъ седи или въ бждещето, или въ миналото. Слѣдователно, който очаква щастието си въ сегашния моментъ на своето съзнание, той всѣкога се лъже. Въ съзнанието всѣкога има едно жило на горчевини—тѣ сж процеси на чистене. Въ съзнанието и самосъзнанието спада законътъ на жертвитѣ, защото въ тѣхъ ние почваме да виждаме своитѣ грѣшки, постѣпкитѣ на миналото, и тогава, въ подсъзнанието на нашата душа, която носи всичко отъ миналото си, въ свърхсъзнанието на Духа, който сега слиза и твори, който носи бждещето знание, т. е. онова, което Богъ сега твори въ свѣта, само тогава ще почне да се проявява между тѣзи два полюса божествената Любовь.

Сега азъ виждамъ, че въ вашитѣ кѣщи често има нѣкакви останки. За примѣръ, нѣкой ходилъ на Света-гора, донесълъ си нѣкое малко парченце отъ тамъ, и го туря въ кѣщата си, като светиия. Другъ ходилъ на Божи-гробъ, донесълъ отъ кръста на Христа нѣщо, оставилъ го въ кѣ-

щи. Трети взелъ отъ космитъ на нѣкой свой приятелъ и ги държи като муска. Нѣкой прибралъ половинъ писъмце отъ нѣкой свой приятелъ, на което другата половина изгорѣла, и скрилъ го. Цѣлиятъ ви животъ се състои все отъ такива останки отъ вашитъ минали животи. Оставили сте ги по долапитъ и ходите да ги прѣглеждате, като постоянно пѣшкате: „Ухъ!“ Не, прѣстанете вече съ тѣзи пѣшкания, защото пѣшкатъ само хора, които сж прѣяли. Въ любовта пѣшкане нѣма, затруднения нѣма, умопобъркване нѣма, обезсилване нѣма, смъртъ нѣма. Тогава има единъ великъ животъ вжтрѣ.

„Да възлюбишъ ближния си като себе си!“ Правило е човѣкъ да обича себе си, защото себе си донѣкъдѣ познава. Онзи другиятъ, когото ще възлюбишъ, той ще мяза точно на тебе, той нѣма да седи нито по-високо отъ тебе, нито по-ниско. Затуй, споредъ закона на любовта, ако искашъ да любишъ нѣкого и се поставишъ по-горѣ отъ него, не си ти; ако пѣкъ си смиренъ и се поставишъ по-долу, не си ти — нито си по-горѣ, нито си по-долу. Разбирайте ме, искамъ да разсѣждавате по-добрѣ, не отъ сегашния вашъ животъ, не отъ сегашнитъ ваши чувства. Трѣбва голѣма жертва, за да очистите тия ваши чувства. Има голѣми наслоения, трѣбва да очистите всичко това, за да разберете любовта. Сега, когато човѣкъ изучава любовта, изисква се най-голѣмо геройство. Щомъ дойдемъ до любовта и започнемъ да я изучаваме, казваме тѣй: „Какво ще стане съ мене, какво ще стане съ общественото ми положение, съ дѣцата ми, какво ще стане съ моитъ вѣрвания?“ Ти никога нѣма да намѣришъ истината, ако разсѣждаважъ така. Ти трѣбва да имашъ смѣлостта на онзи американецъ. . . на кого? Ще ви приведа единъ примѣръ. Близко подъ Ниагарския водопадъ американцитъ опжватъ едно дебело вжже, и опитватъ, дали ще се намѣри нѣкой да мине по вжжето съ върлина, „всрѣдъ рева на този голѣмъ водопадъ.“

Измежду всички американци се явява единъ, който взима върлината и минава по вжжето. Първия път той минава съ върлина, втория — безъ върлина, а третия път взима на гърба си другъ единъ и съ него минава по вжжето. И този, който минава по вжжето, и онзи, който е на гърба му — и двамата сж герои. Това сж двѣтъ души, които сж излѣзли отъ Бога. Тѣ трѣбва да минатъ надъ този голѣмъ резъ на водопада. При най-малкото колѣбание, при всѣко малко нарушение на равновѣсието, всичко е изгубено.

Азъ не ви казвамъ да правите още сега тѣзи опити, но само ви насърчавамъ. Най-първо ще минете по вжжето на единъ по малкъ, по-тѣсенъ водопадъ, та, като минете, да не се удавите; послѣ ще минете прѣзъ по-широкъ и най-послѣ — надъ течението на онзи голѣмъ водопадъ.

„Да възлюбишъ ближния си като себе си!“

Щомъ намѣришъ тази сродна душа, ти си разрѣшилъ половината отъ своята задача, намѣрилъ си правия път. Тогава твоятъ учителъ ще те намѣри, и Христосъ ще ти заговори. Само тогава Христовитѣ думи иматъ смисълъ. И тукъ е великиятъ законъ: „Дѣто има двама души, събрани въ мое име, тамъ съмъ и азъ“. Тѣзи двама, това сж тѣзи двѣ сродни души. Само при тѣзи двѣ сродни души Христосъ ще бжде третиятъ. Това не е обикновенъ законъ, да не си правите никаква илюзия, никаква измама. Често цитирате този стихъ: „Дѣто сж двама или трима, събрани въ мое име, тамъ съмъ и азъ.“

Двама или трима, събрани въ чие име? — Въ името на любовта. Които сж разбрали туй учение, тѣ сж дошли до божествената сжщина, отдѣто именно започва рѣстенето. И тогава любовта ни къмъ голѣмитѣ и малкитѣ работи трѣбва да бжде еднаква. Ако имате една сѣмка отъ ябълка и една малка ябълка, каква трѣбва да бжде любовта ви къмъ едното и къмъ другото? Ще кажете: „Азъ обичамъ ябълката повече, отколкото сѣмката“.

Любовта към сѣмката е по-безкористна, отколкото любовта към ябълката. Ти ябълката обичаш повече, защото е за ядене, има какво да се асимилира от нея. Но, ако можеш да обичаш сѣмка, любовта към нея ще бѣде по-безкористна. Слѣдователно, ако ти можеш да обичаш тази сѣмката, трѣбва да виждашъ еднакво и въ великото — малкото и въ малкото — великото. Така, ние не бива да се заблуждаваме отъ нашитѣ външни черти. Нѣкой пѣтъ нашето лице е по-правилно, носътъ ни по-симетриченъ, правилень, по-стройни сме, и хората, като ни погледнатъ, казватъ: „Въ него има нѣщо хубаво“, обикнатъ ни. Когато видишъ нѣкое слабо, хилаво, болно дѣте, казвашъ: „Нищо нѣма да излѣзе отъ това дѣте“. Въ това малко дѣте има толкова вложено, колкото и въ възрастния, защото духътъ на това малко дѣте, функционира на друго мѣсто. Този духъ въ божествения свѣтъ е сѣщото, каквото е духътъ на възрастния тукъ. Тамъ любовта е еднаква между всички сѣщества. Като казвамъ еднаква, какъ разбирате това? Не еднаква по степенъ, но еднаква въ своитѣ проявления, и въ великитѣ си проявления любовта е еднаква. Ако нѣкому въ небето направите най-малката, микроскопическа услуга, той е толкова доволенъ, колкото, ако бихте му дали цѣлия свѣтъ — безразлично е. Но на земята не е тъй. Ако на земята те нахранятъ хубаво, турятъ те на меко легло, направятъ ти хубавъ костюмъ, започвашъ да пишешъ за тѣхъ добри въ вѣстницитѣ. Казвашъ: „Тѣзи хора сѣ благородни. — Защо? — Нахраниха ме съ кокошки, баници, туриха ме на меко крѣсло, направено съ пухъ отъ патици. — Но, ако тѣзи хора сѣ те нахранили съ малко мамалига, ако сѣ те турили на нѣкое кораво легло, като излѣзешъ отъ тѣхъ, ще кажешъ: „Много проста работа бѣше“. Сега туй сравнение е по отношение на любовта у съврѣмненнитѣ хора. Тя мяза на сѣщото нѣщо. Дѣто има заклани повече патици и кокошки, тамъ има и повече любовъ. Дѣто

нѣма толкова патици, кокошки и баници — тамъ има по-малко любовъ. На небето не е така.

„Да възлюбишъ ближния си като себе си!“

Ти отъ себе си искашъ ли нѣщо? За самия себе си жертвувашъ ли нѣщо? Като си гладенъ, рѣжешъ ли нѣщо отъ своето месце? — Не рѣжешъ, но всѣкога очаквашъ нѣкаква кокошчица.

Та сега, Христосъ казва: „Отъ ближния си нѣма да пожертвувашъ нито единъ косъмъ, нито единъ мускулъ за своето благо“. Това, както го разбирате, не е за обикновенитѣ хора. Ако вие разрѣшите вжтрѣшно този въпросъ, вие сте разрѣшили всички други социални въпроси въ свѣта. Ще ви приведа единъ малъкъ примѣръ. Прѣди 5000 или 6000 години въ школата на Бѣлото Братство въ Египетъ се явява за пръвъ пѣтъ една отъ царскитѣ дѣщери като ученичка. Главниятъ учителъ отъ тази школа, за да опита, дали царската дѣщеря е готова за онова учение, което ще ѝ се повѣри, трѣбвало да направи слѣдния опитъ съ нея: единъ день той се прѣвърналъ въ единъ малкъ гълъбъ—великитѣ учители иматъ туй свойство. Той отива като гълъбъ въ дома на своята ученичка, но въ сѣщото врѣме произвежда въ нея едно болѣзнено състояние. Явява се слугинята и ѝ казва, че трѣбва да се направи една жертва, за да оздравѣе. Съ това искали да я опитатъ, дали тя ще пожертвува този гълъбъ за своето здраве. Хванали този гълъбъ, и го турили въ единъ кафезъ. Учителътъ на опитъ позналъ, какво е намѣрението на тази ученичка, и докждѣ е достигнала тя въ развитието си. Въпросътъ билъ рѣшенъ: принесли гълъба въ жертва, за да оздравѣе царската дѣщеря. За това отложили влизането ѝ въ школата. Даже и досега още жени въ Бѣлото Братство нѣма. Докато вие сте жени, никога нѣма да влѣзете като членове, като души въ Бѣлото Братство. Дотогава, докато човѣкъ иска да живѣе, той е жена. Дотогава, докато човѣкъ иска да живѣе, той е мъжъ. Всѣки, който иска да живѣе, той живѣе като дру-

гитъ, а когато той жертвува себе си за другитъ, той вече се е издигналъ на една степенъ по-високо. Та, като казвамъ, че и досега въ школата на Бѣлото Братство нѣма жени, не разбирайте „жени по форма“.

„Да възлюбишъ ближния си като себе си!“
Искамъ да ви дамъ една правилна философия, правилни схващания, за да се учите. По този въпросъ има писано на много мѣста. Даже и въ сегашната литература вие ще намѣрите писано, но това сж само сѣнки, а такъвъ въпросъ досега не е разглежданъ. Вие трѣбва да се чувствувате като души. Никога не бива да приемате жертва отъ когото и да е зарадъ васъ. Никой учителъ, който и да е той, не иска заради себе си жертва отъ своя ученикъ. Ако ученикътъ иска самъ да се жертвува за своето самоусвършенствуване, да добие своята първоначална чистота, може, но учителътъ нѣма нужда отъ неговата жертва. Слѣдователно, ние трѣбва да жертвуваме всичко, за да върнемъ своята чистота. Когато вие се жертвувате, не казвайте, че се жертвувате за Господа. Не се жертвувате за Господа, а за васъ. Ами Господъ за кого се жертвува?—За себе си. Ще кажете: „Туй е криво схващане“.—Да, за себе си. Ние го опорочихме, и, слѣдователно, за да се очисти отъ нашитъ пороци, отъ нашитъ грѣхове, той трѣбваше да се самопожертвува, за да добие първоначалната си чистота. А туй на човѣшки езикъ значи: Господъ се жертвува за себе си, та, като очисти себе си, очисти и насъ, понеже и ние влизаме въ него. Той се жертвува за себе си, за да възстанови първата хармония. И оттамъ излизатъ Павловитъ думи: „Богъ бѣше въ Христа, и примиряваше свѣта съ себе си“. Значи, за да го примири, трѣбваше да докара тази първоначална хармония въ себе си, т. е. да принесе Сина си — любовта си, живота — въ жертва.

„Да възлюбишъ ближния си като себе си!“
Тогава ще ви запитамъ: намѣрили ли сте тази ваша сродна душа? Сега вие ще ми зададете въпроса:

„Ами сега съ тия наши жени, съ тия наши мъже какво да правимъ?“ Този въпросъ не го зачехвамъ. То е все едно, като да ме питате: „Какво да правимъ съ нашия костюмъ?“ Костюмътъ си е костюмъ, жената си е жена, жененето е женене. Този великъ въпросъ не стои въ свързка съ това. Жененето е законъ на самопожертвуване. Като се оженишъ, какво правишъ? — Добивашъ своята чистота. Щомъ си чистъ, не трѣбва да се женишъ; щомъ си нечистъ, жени се, колкото искашъ. Женитбата е законъ на самопожертвуване, за да добиешъ своята чистота, или да изкупишъ своята карма, както казватъ индуситѣ. Но, щомъ влѣзешъ въ епохата на истинското развитие, имашъ чистота, законътъ на жененето и раждането вече ще се измѣни. Хората нѣма вече да се женятъ, да се раждатъ и въплѣтватъ по този начинъ, както е било досега. Че нѣма да е така, Господъ казва: „И ще се вселя между тѣхъ, и ще живѣя въ тѣхъ“. И всички ние ще почнемъ да дохождаме чрѣзъ вселяване, а не чрѣзъ раждане, въплѣтване. А сега жената, като ражда, колко пѣшка, вика бабитѣ, и колко пѣти помисля да пометне дѣтето. Не е въпросътъ тамъ. Това е жертва. Когато дойде законътъ на вселяването, ние ще бждемъ вече въ Царството Божие, и оттамъ ще дойде истинското разбиране — да познаемъ Бога. Азъ не говоря за сегашната епоха, а за истинската, но това не значи, че трѣбва да напуснемъ живота си — ни най-малко. Ние трѣбва да довършимъ работата си. Работата, която вършимъ сега въ живота си, ще има отношение къмъ бждащия ни животъ. Онзи, който краде майсторски, той и въ другитѣ си работи ще бжде такъвъ майсторъ. Онзи, който много мрази, той може и много да люби. Като видя нѣкой лошъ човѣкъ въ свѣта, азъ му се радвамъ, защото този човѣкъ, като дойде въ познание на истината, ще бжде пакъ сѣщо тъй ревностенъ въ доброто, както е билъ въ злото. Азъ не говоря за туй обикновено добро, не. За мене сегашнитѣ, и добри и лоши, хора сж все подъ

единъ и сжщъ знаменателъ. Всички сж добри. Кога? — И най-лошиятъ лъвъ, тигъръ, като го нахранишъ, добъръ е, но я го остави 24 ч. гладенъ и се опитай да го побутнешъ! И най-лошата змия, като е нахранена, добра е, но, когато е гладна, посмѣй да се приближишъ до нея! Тъй щото ние често казваме: „Той е благороденъ човѣкъ“. Казвамъ: той е нахраненъ човѣкъ. Но, за да го познаете, дали е благороденъ човѣкъ, оставете го 12—24 ч. гладенъ, и опитайте се да го побутнете. Добриятъ човѣкъ, ситъ ли е или гладенъ, въ него нѣма никаква промѣна, той е единъ и сжщъ. Да се не мѣни нашето съзнание.

Слѣдователно, когато Христосъ казва: „Обичай ближния си“, то значи, че ще дойдемъ до положението да познаваме своя ближненъ. Казвате: „Азъ измѣнихъ мнѣнието си“. Да, той е тъй измѣнчивъ, като тебе. Даде ти 1000 лв., добъръ е; вземе си ги назадъ, лошъ е. Значи, всѣки моментъ ще измѣняшъ мнѣнието си за характера му. Добриятъ човѣкъ всѣкога остава тихъ и спокоенъ: знае, че неговото богатство никой не може да го вземе.

„Да възлюбишъ ближния си като себе си!“ Подъ туй „себе“ — теософитѣ го наричатъ висшето „азъ“ — се разбира, да се пробудишъ, да любишъ тази своя близка душа.

Сега, само като прилагате този законъ, ще започне да се въдворява хармонията между васъ. Азъ съмъ рѣшилъ—въ бждеще вече нѣма да говоря за примиряване. Това е много банално: „Хайде да се примиримъ!“ Азъ лесно мога да примиря всинца ви. Азъ съмъ майсторъ да примирявамъ, имамъ това изкуство. Нѣкой ви изялъ нѣщо, изялъ ви 1000 лв. Плащамъ му ги. Сърдишъ ли му се сега? — Не. Жената се сърди на мъжа си, че нѣмала костюмъ. Купете ѝ костюмъ. Доволна ли е сега? Като дадешъ на хората това, което искатъ, въ 12, 24 часа сж доволни, примирени. Като изпратишъ дѣцата имъ въ странство, като увеличишъ заплатитѣ имъ, като

имъ доставишъ печено месо, това — онова, казватъ: „Ее, дошълъ е единъ добъръ човѣкъ на свѣта, той е Христосъ. Свѣтътъ на добръ отива, може да го послѣдваме.“ Този Христосъ може да царува само 12 часа. По тоя начинъ поставенъ въпросъ, Христосъ можеше да го разрѣши, обаче той не се зае така да го разрѣшава. Ние ще разрѣшимъ въпроса по другъ начинъ, съществено. Както върви сегашната еволюция, тя е еволюция на кармата, или азъ я наричамъ „изплащане на кармата.“ Ние вървимъ по единъ правиленъ пътъ и, нѣма да се мине много, ще влѣземъ въ пътя на божествената еволюция; затуй азъ ви подканвамъ да изпълните този законъ — да намѣрите ближния си. Намѣрите ли своята ближна, сродна душа и любите ли я както себе си, ще бъдете въ божествения пътъ. Като намѣрите тая душа, нѣма да я цѣлувате, нѣма да я барате и пипате, а само отдалечъ ще я гледате. Ще кажете: „Дѣ, но азъ искамъ да си я постисна малко.“ Щомъ речешъ да я постиснешъ, пропадна всичко. Туй, което може да се гали, пипа, цѣлува, то се разваля. Цѣлувките, стисканията сж едно прѣдаване. Когато обичаме нѣкого, ние повече взимаме, отколкото да даваме. Постиснемъ нѣкого: „Аа, азъ те обичамъ.“ Но чрѣзъ това ние взимаме. Виждалъ съмъ нѣкога, взематъ едно мѣхурче, пълно съ въздухъ, вдигатъ го, постиснатъ го, то се изпразва. Вземи шишенцето, глътне, глътне, послѣ го тури въ джоба си и казва: „Колко го обичамъ!“ Щомъ се изпразни шишенцето, вече не се обича. Това сж лѣжливи понятия за любовта. Има нѣщо по-хубаво отъ пригръждикитѣ, има нѣщо по-хубаво отъ цѣлувките, има нѣщо по-хубаво отъ гладенето, отъ сегашното виждане, разбирате ли? И когато казвамъ, че едно малко прѣживѣване, едно мигновено виждане на Бога струва повече отъ хиляди животи, туй подразбирамъ азъ. И когато видишъ и познаешъ тази душа, за която Христосъ казва да я познаешъ и да я възлюбишъ, ти ще почувствуваши въ себе си голѣма сила — не само въ

тѣлото си, но ще почувствуващъ такава сила, каквато никога не си чувствувалъ; ще изпитащъ такава едно проясняване на ума, че изведнѣжъ ще започнешъ да виждашъ много далечъ, огатѣкъ млѣчния пѣтъ. Да видишъ Бога, то е много нѣщо! Какъ мислите, какъ ще го видите? Сега току пѣшкате. Не, не, слушайте, така постѣпватъ само дѣцата, които сѣ навикнали да гледатъ прѣзъ дупчицитѣ, та и сега, като дойдатъ, казватъ: „Чакайте да погледнемъ прѣзъ дупчицитѣ.“ Не, сега ти си въ широкия пѣтъ, нѣмъ! защо да гледашъ прѣзъ дупчицитѣ. Нѣкой напѣне очитѣ си да ме гледз, казвамъ: „нѣма защо тѣй да ме гледашъ, какво ще познаешъ? За да ме познаешъ, намѣрилъ ли си своята близка, сродна душа? За да те позная, трѣбва да намѣря своята близка, сродна душа. Въ тѣзи два полюса започва да дѣйствува божествениятъ принципъ и да се проявява Богъ. Това е великото начало, което трѣбва да турите като основа. Не си правете илюзии! Нѣкой пѣтъ дойде въ васъ нѣкое възбуждение, мислите, че сте въ рая, но слѣдъ $\frac{1}{2}$ часъ мине настроението ви, мислите, че сте въ ада. Нѣкой пѣтъ казвате: „Струва човѣкъ да умре,“ слѣдъ $\frac{1}{2}$ часъ — „Не струва човѣкъ да умира“. Това е Петрово! Въ любовта има нѣщо устойчиво. Не казвамъ, че това произтича отъ насъ. Ние сме като една опорна точка въ единъ кинематографъ на вселената. Всичко, което става въ ума ви, всички мисли, които ви идватъ моментално, тѣ не сѣ ваши. Следователно, вие си правите илюзия, че мислитѣ, които ви идватъ и ви се взиматъ, сѣ ваши, и скѣрбите за тѣхъ. Тѣ сѣ чужди, нѣма защо да се радвате и скѣрбите за чуждото.

Христосъ казва: „Да възлюбишъ ближния си като себе си“. Първо, ще намѣрите методи въ своето съзнание, подсъзнание, самосъзнание и свѣрхсъзнание, и, само като приложите тия методи въ живота си, ще намѣрите своята сродна душа, и, като я намѣрите, двамата мълкомъ, тихо ще започнете да работите и нѣма да правите голѣмъ шумъ

въ свѣта. Ако азъ съмъ милиардеръ, нѣма защо да разправамъ това. Ако азъ познавахъ и цѣлата вселена, не ми трѣбва да правя реклама изъ вѣстниците, нѣма защо да разправамъ на българските журналисти, че зная това. Какво ще ми придадатъ тѣ? Азъ съ тѣхъ ще се разправамъ за лукъ, за чесънъ, за Македония и Тракия, за Англия и Германия, но за сжщественото — никога! Единъ день, ксгато нѣкой заслужилъ човѣкъ умре, тѣ казватъ: „Еди-кой-си светия тѣй направилъ.“ Нищо не е направилъ. Този светия, за когото пишете, вие не го познавате. Евреитѣ отъ 2000 години още не сж познали Христа. Християнитѣ го въздигнаха до седмото небе. Евреитѣ казватъ: „Колко сж будали тѣзи християни!“ Питамъ: кои сж по-умни, християнитѣ ли, или еврейтѣ? Еврейтѣ могатъ да ни сждатъ, да кажатъ: „Вие ако вѣрвате въ Христа, ние сме поне по-искрени: не вѣрваме, но поне не лъжемъ. Лоши хора сме, но поне не лъжемъ, казваме си право: не вѣрваме въ Христа, не искаме да приложимъ неговото учение.“ А ние християнитѣ?—Христось това казалъ, онова казалъ, но не прилагаме неговото учение. Лъжемъ, че го прилагаме. Тогава питамъ: какво е туй приложение на лъжата? Не е вѣрно, не е вѣрно, че сме християни. Ее, тукъ има евангелски проповѣдници, православни свещеници, владици и други, тѣ нали сж турени отъ Христа? Но идете само и ги запитайте нѣщо за мене, какво ще ви кажатъ. Ще ви кажатъ, че азъ съмъ демонъ, сатана, лъжець. Защо? — Азъ зная, отъ какво произтича това. Да съмъ на тѣхно мѣсто, и азъ ще говоря тѣй. Но благодаря на Бога, че не съмъ на тѣхно мѣсто, при тѣхнитѣ изкушения, и казвамъ: благодаря, че тѣ носятъ моя багажъ. Та ние трѣбва да бждемъ послѣдователни въ нашитѣ вѣрвания. Ще кажете: „Азъ вѣрвамъ въ Бога.“ Не, бждете искрени. Ако вѣрвате, поне малко прилагайте.

„Да възлюбишъ ближния си, като себе си!“

Сега, като излѣзете отъ тука, ще започнете по вашитѣ стари методи: „Еди-къ-си сестра не прилага туй учение.“ Не казвамъ, че вие сте лоши, вие сте по-добри отъ мене. Туй учение едва сега азъ го прилагамъ. Вие сте го приложили малко, като християни, а азъ го прилагамъ, като евреитѣ. Не, всѣки отъ васъ ще намѣри своята сродна душа, и, като дойдете при мене, ще кажа: радвамъ се, че Богъ е влѣзълъ въ васъ. И ще влѣзете съ радостъ въ Божия храмъ, и само тогава можете да славословите Бога. Какъ щѣ го славословимъ? — Само чрѣзъ закона на тази велика любовъ, която може да прозре въ вашитѣ души. Нѣкой отъ васъ ще каже: „Ние сме много голѣми грѣшници.“ Не сте много голѣми грѣшници, азъ не ви намирамъ за такива, но погрѣшката ви е тамъ, че искате много да живѣте, а не знаете какъ да живѣте. Тогава ще ми зададете въпроса: „Ами нашитѣ вѣрвания въ Христа отъ толкова години, ами молитвитѣ, които четемъ, ами на църква дѣто ходимъ, дѣ остана всичко това?“ — Ами Христа намѣрили ли сте го? Азъ не казвамъ, че не сте го намѣрили. Богъ е оставилъ хората да го пипатъ, дано го напипатъ. Прѣди 2000 г. той е говорилъ чрѣзъ Христа, Срѣщали ли сте този Христосъ, да поговорите нѣщо върху неговото учение? Можете ли да кажете поне единъ ясенъ сънъ, въ който Христосъ да ви е разказвалъ нѣщо отъ своето учение? Положителна философия трѣбва да има човѣкъ, за да види Христа. Туй чувство искамъ да видя пробудено въ васъ, но непрѣмѣнно трѣбва да видите своята сродна душа отъ небето. Павелъ изказва тази мисль, само че малко по-другояче. Той казва: „Нито жена безъ мъжъ, нито мъжъ безъ жена.“ Съ това той подразбира, че двата сегашни принципа — мъжъ и жена трѣбва да се слѣятъ въ една душа, и тази душа да намѣри другата сродна своя душа. Само тогава Христосъ ще бѣде между тѣхъ третиятъ.

Сега нѣкои ще се обезсърчатъ. Не искамъ да се обезсърчавате. Това е по отношение на мъдростта. Ако всички ние имаме туй състояние, то, когато дойде тази велика любовъ, бихме вдигнали цѣла София. Ако азъ бихъ ималъ само една опорна точка у васъ, бихъ вдигналъ цѣла София на лоста си. Но колко пѣти въ васъ се явява съмнѣние! Ще дойде още по-голѣмо съмнѣние. Когато Христосъ се възнасяше, присѣтстващитѣ се усъмниха въ него. И вие, като тия вѣрующи, ще се усъмните, дали видѣхте или не. Само когато дойде онзи великъ законъ — „да възлюбишъ ближния си като себе си“ — вие ще бждете на пѣтя на сжщинското знание.

И тѣй, не считайте, че жертвата е любовъ. Жертвата е само примирение. Чистотата въ нея е основа. Подсъзнанието — това е душата, съзнанието — това е сърцето, самосъзнанието — това е умътъ, свѣрхсъзнанието — това е човѣшкиятъ духъ. Това, дѣто сж казали старитѣ гърци: „Познай себе си!“ — и тѣ не сж имали голѣма философия, тѣ сж се занимавали само съ съзнанието и самосъзнанието, а сега християнската философия се занимава съ великото учение на подсъзнанието и свѣрхсъзнанието; значи, човѣшкиятъ духъ, човѣшката душа трѣбва да бждатъ обединени, за да намѣрятъ истинския пѣтъ на своето развитие, и тогава сегашнитѣ мъже и жени ще бждатъ свободни, и ще се разбиратъ. И дѣцата ви ще ви разбиратъ, и вие ще ги разбирате, а сега дѣцата казватъ: „Майката трѣбва да се пожертвува.“ Майката нѣкой пѣтъ казва: „Дѣцата трѣбва да се пожертвуватъ“. Държавата казва: „Моитѣ поданници трѣбва да се пожертвуватъ.“ Всички искатъ жертви. Не, ще започнемъ новата култура безъ жертви. И Давидъ въ единъ отъ своитѣ псалми казва: „Жертви бихъ ти принесълъ, но ти не искашъ жертви: жертви за тебе сж сърце чисто и смирено, и духъ съкрушенъ“. Значи, като разберешъ своето съзнание и самосъзнание, ще видишъ, че нито сърцето, нито умътъ нѣма да те

спасятъ. Давидъ казва: „Само въ моята душа и въ моя духъ, които сж излѣзли отъ тебе, само тамъ ще те потърся.“

Сега ще се върнемъ да потърсимъ този Христосъ на любовта. Днесъ, като е нова година, ще го потърсимъ по новия начинъ и по стария начинъ. Ние ще направимъ като Давида, който отишълъ при Саула. Саулъ му далъ нови оржжия, но той, като походилъ малко съ тѣхъ, съ тѣзи нови научни инструменти, казалъ: „Това не е за мене“, съблѣкълъ ги и си взелъ своята прашка. Ние започваме съ това-онова, съ наука, но туй, което имаме, още не е наука. Истинската наука трѣбва да ни даде такива методи, които да можемъ да прилагаме, съ които да работимъ. И, като дойде онзи истински ученъ човѣкъ, ти отъ неговото мълчание ще научишъ много повече, отколкото отъ говоренето му. И въ старо врѣме нѣкой ученикъ дойде при учителя си, стои около една недѣля, не говори нищо, но, като си отивалъ, много нѣщо е научвалъ. Ще поеме аурата на своя учитель, ще има неговитѣ мисли, чувствувания и желанія. Като отидешъ въ нѣкое кафене, ще се вмиришешъ отъ тамошната миризма. Туй е сжщото, както дѣйствието на влагата и слънчевитѣ лъчи върху растенията. Такова мълчаливо дѣйствие произвеждатъ тѣ. Тѣй че, туй знание никждѣ нѣма да го намѣрите, въ никоя книга нѣма дз го прочетете, а ще го добиете въ най-голѣмото мълчание на вашата душа. Като го добиете, нѣма да постъпите като Архимеда, който излѣзълъ отъ банята и извикалъ: „Еврика!“ И какво намѣрилъ? — Колко струвала златната корона, колко тежала! Вие нѣма да мязате на Архимеда, а ще намѣрите туй, което ще прѣустрои цѣлия ви животъ. Ще кажатъ: „Този човѣкъ прѣустроилъ живота си.“

И сега, турете това начало, за да се измѣните. Иде врѣмето, за което ап. Павелъ казва, че всички нѣма да умремъ, но всички ще се измѣнимъ.

И азъ бихъ желалъ да ви срѣщна втори пжтъ
не по единъ, а по двама — вие и вашата сродна
душа, вашиятъ ближень. Нея да намѣрите!

И тѣй, Христось казва: „Да възлюбишь ближ-
ния си като себе си!“

(Бесѣда, държана на 1. януарий 1922 г. въ
София).

„Цѣлувание ми не даде“.

„Ти цѣлувание ми не даде:
а тя, откакъ съмъ влѣзълъ,
не е прѣстанала да цѣлува
нозѣтъ ми“.

Азъ ще засегна сега произхода на цѣлувката, т. е. ще разгледамъ принципално, какво нѣщо е цѣлувката. Ако това бѣше се случило съ нѣкоя цѣломждрена мома въ нѣкоя скришна стая, или съ нѣкой момъкъ, всичкитѣ съврѣмenni вѣстникари знаете какво биха писали за дѣщеря ви, — ако е ваша дѣщеря, разбира се. Това е единъ епизодъ — тъй го наричамъ азъ — или единъ инцидентъ, или една случка, станала още прѣди 2000 години съ една отъ голѣмитѣ грѣшници и развратници, които свѣтътъ познава. Развратъ отъ любовь, развратъ по любовь, защото има развратъ и безъ любовь.

Сега азъ се прѣнасямъ 2000 години назадъ. Тази жена се приближила до одного отъ най-великитѣ човѣци, който нѣкога е слизалъ на земята; най-чистиятъ човѣкъ, който нѣкога се е явявалъ на земята; най-възвишената душа, която нѣкога е посѣщавала този свѣтъ; най-великиятъ духъ, който нѣкога е озарявалъ човѣшката мисль.

Ако би рѣшилъ Христосъ да дойде днесъ въ съврѣмennия свѣтъ, азъ не зная каква форма би взелъ, какъ би се явилъ и какъ щѣха да го по-срѣщнатъ съврѣмennитѣ културни хора. — Както тогава ли? — Навѣрно, много по-добрѣ, отколкото тогава. И не ще съмнѣние! Днесъ има толкова

много църкви, съградени въ негова честъ, въ негово име, има повече отъ 500,000 негови служители — цѣла една армия, все пакъ ще му направятъ единъ отличенъ приемъ, поне официално. Официаленъ приемъ лесно се извършва: заколва се нѣкой угоенъ пуякъ, да тежи поне 12 кгр.; българинътъ, като го прѣтегли и тежи 12 клгр., казва: „Угоенъ е този пуякъ, отъ него би се направила отлична чорба, а тъй, знаете, какво нѣщо е мазничка, пуйча чорба, съ малко изцѣденъ лимонъ, а джигерчегото и воденичката му, тъй ситно нарѣзани въ супата, та, като ви падне по едно малко джигерче!...“ Послѣ този пуякъ напълватъ вжтрѣ съ оризъ, стафиди, фъстъци, това-онова, опеченъ, зачервенъ, та, като ти отрѣжатъ едно такова зачервено парче, ще кажешъ: „Хайде, хаирлия да е, Христосъ е дошълъ на земята“. Или, най малко, ще опекатъ едно отъ тѣзи малкитѣ, по 10-12 кгр., прасета, които ги закалятъ сега за Коледа, хубаво опечено, слагатъ го на масата, съ малко винце, всички да се наядатъ затова, че Христосъ ние посѣтилъ. Това е официалниятъ приемъ, и слѣдъ туй ще има рѣчи и благодарности, че е благоволилъ да дойде. И отъ него ще има отговоръ, че сж го приели добръ. Тѣва прѣдполагамъ да е тъй, не казвамъ *de facto*. А тукъ, въ кжщата на Симона, има другъ приемъ. Приели сж го, безъ да му опекатъ прасенце, и нито цѣлувки е имало, нито пъкъ нозѣтъ му сж омили, а сж му дали единъ обикновенъ приемъ, какъвто еврейтъ сж могли да му дадатъ.

Влиза тази жена, нахална ще я наречете, безочлива, съвсѣмъ безочлива, за да се приближи до най-чистия човѣкъ. Прѣдставете си каква смѣлостъ, каква нахалностъ, какви дебели очи имала тя! По-безочлива жена отъ нея не зная! Употрѣбavamъ съврѣмения езикъ. Ще кажете: „Бива, бива, но такава нахалностъ!“ Но ела че тази велика нахалностъ е хроникирана въ Евангелието, и се поставя за единъ отличенъ примѣръ.

Знаете ли какво е казвала тази жена, като е цѣлувала нозѣтъ на Христа? Сега ще ви обясня. Тя е казвала: „Господи, зарадъ тебе извършихъ всички тѣзи прѣстѣпленія, като те търсихъ. Тукъ мислѣхъ, че си ти, тамъ мислѣхъ че си ти,—всички прѣстѣпления съмъ направила все зарадъ тебе. Това го направихъ не отъ зла воля, но нѣмахъ въ себе си тази мъдростъ да те познавамъ, а сега, сега вече те намѣрихъ“. Азъ прѣдставямъ тази жена като единъ идеалъ на любовта: пъкъ и не се церемони да изказва любовта си прѣдъ цѣлъ свѣтъ. Тя казва: „Да става, каквото ще. Азъ съмъ оцапана вече, да говорятъ, каквото искатъ, ще цѣлувамъ публично, петъ пари не давамъ за мнѣнието на хората.“

Сега, защо цѣлувката се счита по нѣкой пжтъ за незаконна? Азъ имамъ тукъ едно математическо разрѣшение на цѣлувката, изразено въ геометрична форма: какво означава тя по правилата на висшата, трансцендентална математика?—Буквата Ц означава произхода на цѣлувката. Буквата Ц прѣдставлява единъ квадратъ, който по-напрѣдъ е билъ затворенъ, понеже всички прѣстѣпления, всички борби въ свѣта ставатъ все въ ограниченото мѣсто, което квадратътъ обема, т. е. въ всѣка жива тварь, която се ограничи въ каквато форма и да е, се явява желание да се освободи, а желанието за свобода произвежда прѣстѣпление. Слѣдователно, цѣлувката е единъ прѣкъ начинъ да се освободимъ отъ злото. Тѣй че, цѣлувката е права линия, която се туря отдолу на квадрата и образува буквата Ц. Туй въ природата азъ наричамъ цѣвтѣне. Слѣдователно, онзи, който иска въ природата правилно да се освободи отъ злото, отъ ограничението, което е надъ него, непрѣмѣнно трѣбва да махне горната, затворената линия, за да възприеме слънчевитѣ лжчи,—трѣбва да бжде отворенъ квадратъ. Въ природата трѣбва да има цѣвтѣне. И у хората цѣвтѣнето съвпада съ цѣлуването. Когато цѣлунемъ нѣкого, ние му казваме: „Пжтътъ на твоео спасение е да

цѣвнешъ.“ Туй означава цѣлувката. Кой трѣбва да цѣлува? Ние казваме, че слънчевитѣ лжчи цѣлуватъ цвѣтето. Не, онзи, който е дошълъ въ кжши него цѣлуватъ. Като дойде нѣкой гостъ въ кжши, стопанинътъ въ кжщата ще го цѣлуне. Ако си стопанинъ, ти, дъщеря ти, синъ ти, ще се изредите да го цѣлувате. Ако цѣлува гостътъ, това не е правилно.

Слѣдователно, мога да ви кажа, че Христосъ бѣше на гости у тази жена. Тя бѣше наела стая въ кжщата на Симона, който даваше банкетъ на Христа, и, когато той дойде, тя непрѣстанно го цѣлуваше. Тя постжпи споредъ законитѣ на природата, по закона на цвѣтѣнето, за да покаже, че спасението е тамъ. Значи, тя отвори душата си, тя отвори сърцето, ума и духа си, за да възприеме тѣзи божествени лжчи, — обърна се на едно цвѣте. Христосъ казва: „Понеже постжпи тѣй умно, прощаватъ ѝ се всички грѣхове, които е направила въ миналото.“

Нѣкой пжтъ ще се спра да изтълкувамъ, какво означава „грѣхъ“ и „погрѣшка“. Сега ще ви оставя съ старитѣ ви идеи за грѣха. Когато човѣкъ не знае какъ да цѣвти, и цѣлува, той винаги е въ квадрата, неговиятъ врътъ е, както на онзи волъ съ рогата. Волътъ едно врѣме е направилъ рогата си, за да се брани, но човѣкътъ, като го е хваналъ за рогата, създакъ буквата В (W), и отъ нея образувалъ хомота, въ който го впрегналъ. Ние казваме „великъ човѣкъ“. Кой е великъ човѣкъ? — Великъ е онзи човѣкъ, който самъ може да се впрѣга и разпрѣга. Веселъ човѣкъ е онзи, който има хомотъ, впрегнатъ е. И двамата сж весели. Тогава, въ какво седи развързването на вола? Тази единица отгорѣ на буквата В (W) трѣбва да се прѣмахне, за да остане той свободечъ. Защото ти може да си вързанъ и развързанъ не само съ вжже, но може да си съзнателенъ като човѣкъ. На вола турятъ оглавникъ, а човѣкъ се вързва съ своята дума, съ

своето съзнание. Следователно, разумното вързване става по закона на свободата.

И тъй, цѣлувката, споредъ нейния произходъ, е начинътъ, по който ние можемъ да се спасимъ отъ злото, което съществува сега въ свѣта. Какво нѣщо е устата? — Долната устна означава любовта, силитъ, които съзиждатъ, — тѣ иматъ единъ произходъ, — а горната устна означава мъдростта. Любовта и мъдростта въ божествения свѣтъ съставятъ основата, върху която живѣятъ всички живи, велики същества. Следователно, когато цѣлувамъ нѣкого, това означава, че азъ се ангажирамъ да служа на тази велика мъдростъ и любовъ, които съставляватъ божествения свѣтъ, и да живѣя съобразно съ тѣхъ.

И тъй, на онзи, който ви цѣлува, вие сте му гостъ. За да цѣлунете нѣкого, Господъ трѣбва да е въ него. Това е истинската цѣлувка.

Вжтрѣ въ Христа кой живѣеше? — Самъ Богъ. Тази жена разбираше закона — тя цѣлуваше Христа, а не той нея. Следователно, ние можемъ да цѣлуваме само божественото. Нѣкой казва: „Защо не ме цѣлувашъ?“ — Въ тебе живѣе ли Господъ, въ тебе ли е? Ако не е въ тебе, азъ не бива да цапамъ устата си. Единственото същество, което може да цѣлунешъ и което може да донесе твоето спасение, е само свѣтлината. Цвѣтята се разтварятъ, закого? — За свѣтлината. Има ли свѣтлина, тѣ я възприематъ. Тѣзи слънчеви лжчъ, тази слънчева свѣтлина цѣлува цвѣтята, тя произвежда тѣхния чудесенъ растежъ. И тъй, въпросътъ е рѣшенъ. Когато ви питатъ: може ли двама души да се цѣлуватъ едноврѣменно? Не може, то е немислимо. Или мъжътъ ще цѣлува, или жената; или братътъ, или сестрата; или господарътъ, или слугата. Тѣй седи законътъ. Двама, които се цѣлуватъ едноврѣменно, — не разбиратъ този законъ, и отъ такава цѣлувка не може да има никакви добри резултати. Двама, които се цѣлуватъ, мязатъ на двама бан-

кери, които опериратъ съ своитѣ капитали въ една и съща кѣща; непрѣмѣнно тамъ ще има ританица.

Сега се поражда отъ това въ васъ едно криво разбиране. Не е въпросътъ, кой те е цѣлуналъ а кого си цѣлуналъ, — това е въпросътъ. Азъ не говоря за това, кой те е цѣлуналъ, а въпросътъ е, кого си цѣлуналъ. Дяволътъ цѣлува. Когато нѣкой пита, кой те е цѣлуналъ, подразбирамъ злото, а кого си цѣлувалъ — подразбирамъ Господа. Значи, има двѣ цѣлувки. Ако цѣлунешъ една жена, тя казва на мъжа си, че еди-кой-си я цѣлуналъ. Има право. Тази цѣлувка не е божествена. Но, ако тази жена цѣлуне Христа, друго е. Кого е цѣлувала? Ако запитате туй цѣйте, кого е цѣлувало, ще ви каже: „Слънцето, слънцето съмъ цѣлувало. Тъй както съмъ хубаво, слънцето ме е направило. Като съмъ цѣлувало слънцето, всичкитѣ ми грѣхове се простиха, слънцето ме въздигна.“

Христосъ се обръща къмъ Симона и му казва: „Ти цѣлувание не ми даде.“ Този Симонъ е билъ единъ културенъ човѣкъ, като насъ, съврѣменнитѣ. Като видѣлъ, че тази жена цѣлува нозѣтъ на Христа, той си казалъ: „Този човѣкъ минава за пророкъ, за учителъ, който всичко знае, чистъ и святъ е, а тукъ отъ толкова врѣме една жена му цѣлува краката, не знае ли той каква е тя? Азъ да бѣхъ на негово мѣсто, 10 пѣти досега щѣхъ да я изпжда!“ И тогава Христосъ се обръща къмъ него: „Симоне, имамъ да ти кажа нѣщо.“ А той казва: „Учителю, речи!“ Нѣкой си заемодавецъ имаше двама длъжници: единиятъ му бѣ длъженъ 500 динари, а другиятъ — 50“. Числото 5 е, което прѣодолява тукъ. Едното число означава духовния човѣкъ а другото — свѣтския, плѣтския човѣкъ; единиятъ, който разбира нѣщата само вѣчно, а другиятъ, който разбира нѣщата врѣменно.

Като изучаваме Христовото учение, ние не бива да правимъ погрѣшката на онзи слуга на св. Антоний. Туй учение трѣбва да го разберемъ правилно, понеже то е обосновано на велики закони,

на живи закони, които ние, сегашнитѣ хора, можемъ да приложимъ. Каква е погрѣшката на слугата на св. Антоний? Това е единъ анекдотъ, доколкото е вѣренъ, не зная. Азъ го взимамъ, за да разясня принципа. Св. Антоний билъ поканенъ нѣкъдѣ на гости, и тръгналъ съ слугата си. Той ездѣлъ на конь, а слугата му — на магаре. Обаче, св. Антоний ималъ противници, които искали да го спратъ на пѣтя му. Вечерята спрѣли на единъ ханъ. Дошли противникитѣ му, отрѣзали главата на коня и на магарето, като си казали: „Не трѣбва да ходи на гости, стига му дотука,“ Сугринѣта дохожда слугата, иска да извади и приготви коня и магарето за пѣтъ, но вижда, че главитѣ имъ сж отрѣзани. Съобщава за това на св. Антоний. Той му казва: „Нищо, прилѣпи ги, и ще вървимъ!“ Слугата въ бързината размѣнилъ главитѣ, на коня турилъ магарешката глава, а на магарето — конската. Св. Антоний се качва на конь съ магарешка глава, а слугата му — на магаре съ конска глава и тръгнали. На съвършеннитѣ хора главитѣ имъ сж размѣстени. Мжжетѣ мислятъ като женитѣ, а женитѣ мислятъ като мжжетѣ. Казвате: „Тогавъ какъ ще се разрѣши въпросътъ?“ — Конската глава — на коня, магарешката — на магарето! Нѣщата трѣбва да бждатъ тѣй, както сж създадени първоначално, а не да се тълкуватъ. Казвамъ: тази конска глава да се снесе отъ магарето, а магарешката да се снесе отъ коня! Това значи тълкуване — да дадешъ едно правилно разяснение на онзи великъ законъ, върху който се градятъ сегашнитѣ наши закони. Каквото е говорилъ Христосъ, туй учение, съ неговитѣ основни принципи, може да се приложи още сега. И слѣдъ хиляди и милиони години пакъ сжщото ще бжде. Любовта, и до скончание на вѣка и слѣдъ скончание на вѣка, ще бжде сжщата. Като казвамъ сжщата любовъ, подразбирамъ сжщата по субстанция и есенция, а не по форма. Вияждали ли сте какъ изгрѣва слънцето сутринъ? Така е и съ любовта. Тя ще се усилва, усилва до

зенита си, послѣ ще залѣзе, а при новото зазоряване пакъ ще се усили. Слѣдователно, въ всички свои проявления любовта се усилюва. Затуй трѣбва да се приготвимъ да изнесемъ, първо, великото — Божията Любовь. Вие не сте усѣщали още онази Любовь. Ако тази божествена Любовь, съ която бѣше въодушевена онази жена, която цѣлуваше краката на Христа, хората биха я приложили, свѣтътъ днесъ би се спасилъ. И ако ние се поставимъ на това становище, и се запитае, защо се учимъ, защо ни е знанието въ свѣта, отговарямъ: знание — това е познаване на Бога. Всичката философия въ свѣта седи въ това — да познаемъ Бога въ неговото есенциално проявление, както той самиятъ се познава, да го познаемъ въ неговото субстанциално проявление, да го познаемъ въ всичкитѣ негови материални проявления въ свѣта. Това е великата наука въ свѣта.

И тъй, всички съврѣмenni борби, които сега съществуватъ, не сж нищо друго, освѣнъ познаване на онзи истински Богъ, който ще внесе великата Любовь, която служи за растене, цвѣтѣне, за вързване и узрѣване на този плодъ. Върху вжтрѣшния смисълъ на Любовта нѣма да се спирамъ, понеже това е една велика задача, която вие трѣбва да проучавате. Да говоря за Любовта, то е тъй безсмислено за мене, както да ви говоря за тази трансцендентална математика, за висшата божествена математика. Всички числа иматъ свои съотношения. Числата отъ 1 до 10 иматъ свои съотношения. Казвате: „Азъ зная какво означава числото 1“. Туй число има безъ край съотношения. То може да има хиляди проявления съ хиляди качества. Познавашъ ли го въ всичкитѣ негови качества? Може да означава единъ кгр. вода, може да означава единъ кгр. отъ човѣшкия мозъкъ, може да означава единъ клг. въздухъ и т. н. И какви ли не други съотношения има единицата! Като дойдемъ до числото 2, трѣбва да знаемъ и неговитѣ съотношения. Трѣбва да знаемъ, какво означаватъ числата: 1, 2, 3—10.

Това е проявление на първичния божественъ свѣтъ. Следователно, първата цѣлувка е образувала единицата: цѣлувката е извадила първата единица. Когато искашъ да бждешъ пръвъ, то значи, че пръвъ може да бжде само онзи човѣкъ, който може да отваря квадрата. Нѣкой казва: „Азъ искамъ да бжда пръвъ.“ Питвамъ: знаешъ ли науката да отваряшъ квадрата, знаешъ ли науката да цѣлувашъ?—„А, колко съмъ ги цѣлувалъ!“—Ти, като онази грѣшница, знаешъ ли да цѣлувашъ нозѣтъ на Христа, на най-великия човѣкъ, т. е. твоята уста занимавала ли се е съ есенцията и субстанцията на божествената Любовь, на божестеената Мъдростъ? Вкусвалъ ли си ги като плодъ? Защото, като се вкусатъ Любовта и Мъдростта, това е тъй приятно, както когато вземешъ единъ плодъ и кажешъ: „Аа, колко е хубавъ!“ Това е субстанцията на тия основи, върху които почива божествениятъ свѣтъ. И затова Христосъ казва: „Азъ съмъ живиятъ хлѣбъ, слѣзълъ отъ небето, и, който ме яде, ще има животъ вѣченъ.“ Какъ?—Съ устата си. Думата „ядене“ подразбира всѣкога размножаване. И който ме цѣлува — цвѣтънето подразбира отваряне на този квадратъ. Сега азъ ви питамъ: вие сте нещастни, нали? Отъ какво произтичатъ вашитѣ нещастия? Все зарадъ Христа. Вие търсите любовта и въ името на тази любовь може да направите хиляди прѣстѣпления. Вие може да видите една красива жена и казвате: „Аа, тамъ е любовта.“ Цѣлунете я, но, като я цѣлунете, казвате, че не е тя. Послѣ въ васъ се явява едно отвращение, една умраза. Най-първо дяволътъ те е излѣгалъ да я цѣлунешъ, послѣ идва Господъ и казва: „Не е тя.“ Като не е тя, ще взема ножа, хайде ще я пробода.“ Господъ пакъ казва: „Нѣма да я прободешъ“.

Прѣдставете си сега една съврѣменна жена, или мъжъ, които сж извършили такова прѣстѣпление, като тази блудница. Ще ме извините, азъ нѣмамъ ни сѣнка отъ умисълъ да вземамъ нѣкоя

отъ васъ. Да си прѣдставите за моментъ една такава жена, която е извършила едно прѣстѣпление, взима че цѣлува краката на мъжа си и казва: „За радъ тебе направихъ всичкитѣ грѣхове.“ Какво би направилъ единъ съврѣмененъ мъжъ? — Ще каже: „Махни се оттукъ, ти ме опозори!“ И, ако се намѣри единъ мъжъ, който да прости на жена си и каже: „Хайде, отъ мене да мине,“ всички вѣстници ще пишатъ — доблестенъ мъжъ! Но Христосъ другояче постѣпи съ нея, друго нѣщо имаше — тъй е писано въ Евангелието. Той каза: „Симоне, азъ слѣзохъ въ твоя домъ, ти цѣлувание не ми даде, ни вода ми даде за нозѣтъ, а тази голѣма грѣшница, откакъ съмъ влѣзълъ, не прѣстава да цѣлува нозѣтъ ми.“ А нозѣтъ, това е великото, това сж божественитѣ добродѣтели. Онзи човѣкъ, който търси добродѣтелитѣ, онзи човѣкъ, който търси правдата, той е, който цѣлува тѣзи крака. Онова, което жадува, което гладува, това е устата. Слѣдователно, туй състояние на човѣшкото сърце, и този изразъ на човѣшката уста ние наричаме цѣлувка. Тази цѣлувка я има не само у хората, но и между птицитѣ и другитѣ животни, и дори между цвѣтата. Но хората днесъ сж я развалили, изгубили сж смисъла ѝ, и, намѣсто да те цѣлуне нѣкой, кога се напие, казва: „Нѣ ти единъ юмрукъ, да знаешъ, че моята ржка е силна“. И сега, ние, съврѣменнитѣ хора, воюваме. Защо? — Защото хората сж изгубили смисъла на цѣлувката, начина, по който да се цѣлуватъ, не знаятъ да се цѣлуватъ, и започватъ да се биятъ, има удряне на глави, чулене на крака. Правовѣрнитѣ тогава започватъ: „Господи, ние ти се молимъ да благословишъ нашето оржие, за да можемъ съ нашето велико войнство и герои да побѣдимъ и да ни посрѣщнатъ съ баници, съ винце, че ние сме побѣдили; тъй да познаятъ всички народи, че само ти си Господъ и че като тебе нѣма другъ. И тогава казватъ: „Благословенъ Господъ, во имя Отца, и Сина, и Светаго Духа, аминъ.“ Не, не, не, всички свещеници трѣбва

да проповѣдватъ на съврѣмненния свѣтъ и да цѣлуватъ крската, като тази блудница. На кого? — На бѣднитѣ вдовици, на бѣднитѣ сирачета; на страждущитѣ, на онеправданитѣ. Туй е, което се изисква. Ще кажете: „Цѣлувка!“ Да, цѣлувка; за да се даде цѣлувка, трѣбва да се стопли вашето сърце. За цѣлуването се изисква голѣмо геройство. А въ България азъ съмъ срѣщаль малцина, които знаятъ да цѣлуватъ. Срѣщаль съмъ нѣкои, понамѣстятъ джунитѣ си, зачервятъ се. Сърце, сърце! Не искамъ да вземешъ нѣщо отъ мене, но да съзнаешъ, че твоятъ животъ е билъ досега безполезенъ, животъ на заблуждения въ мисли, желання и чувства, и да се роди въ тебе онази велика мисль, че отсега нататкъ ще живѣешъ чистъ животъ, ще цѣлувашъ онѣзи слънчеви лъчи, които създаватъ растенето на твоята душа. И тъй, който цѣлува, трѣбва да бжде на мѣстото на тази грѣшница, а когато го цѣлуватъ, трѣбва да бжде на мѣстото на Христа. И така, когато дойде нѣкой да те цѣлуне, ще кажешъ: „Чакай, братко, чакай, ти мислишъ, че отъ мене можешъ да добиешъ нѣщо? — Не.“ Единъ калугеръ ми разправяше слѣдния случай: „Отидохъ, казва, на църква. Излѣзе единъ богатъ човѣкъ, и азъ му хванахъ ржката, цѣлунахъ я. Той ми даде 100 лв. Излѣзе слѣдъ това една богата жена, хванахъ ѝ нейната ржка, цѣлунахъ я. Тя ми даде 200 лв. Излѣзе най-послѣ и нашиятъ владика, цѣлунахъ и неговата ржка. Той ми даде 1 лв. Казахъ си: „Пфу, да знаяхъ, отиде ми цѣлувката напразно!“ Този човѣкъ си продава цѣлувката за пари. „Онзи, богатиятъ човѣкъ, ми даде 100 лв., богатата жена — 200 лв., а владиката, той е бактисаль, и не само че ми даде единъ левъ, но го извади съ недоволство и рече: „Хайде, върви си!“ Но цѣлувка за 100 лв., за 200 лв. и за 1 лв. не се продава. Владиката пръвъ казалъ истината. Той казалъ: „Слушай, не ставай глупавъ, азъ съмъ владика, не съмъ Христосъ. Докато цѣлувашъ моята ржка, ти все тази глава ще но-

сишъ и добро нѣма да видишъ.“ А онзи, богатиятъ, който дава 100 лв., казва: „Докато цѣлувашъ моята ржка, дърво ще има. Азъ не съмъ Христосъ“. Това значи 100 лв. А жената, която дала 200 лв., казва: „Докато цѣлувашъ женитѣ за пари, никога нѣма да прокопсашъ“. Цѣлуката трѣбва да бжде съвършена, абсолютно безкористна.

Тукъ имате една жена, която е отритната отъ цѣлъ свѣтъ и търси спасение. Тя е жената, която се дави, и се хваща за Христа и казва: „Само ти, Господи, само твоята Любовь, само твоята Мждрость може да ме избави отъ туй положение, въ което съмъ изпаднала“.

И вие, жени, — ще се обърна къмъ васъ и къмъ мъжете — азъ нѣмамъ вашата опитностъ, нали всички сте цѣлували и сте били цѣлувани, какво сте усѣщали слѣдъ цѣлуката? — Цѣла нощъ сте се въртели на леглото. Защо? — Не сте цѣлунали Христа, а дявола. Тамъ е мъчението. Дѣто се цѣлува дяволтъ, язва се явява, и злото се ражда. Тамъ е всичкото. Забѣлжете, това е единъ фактъ. На жена, която е цѣлунала единъ покваренъ мъжъ, лицето ѝ почернява. На мъжъ, който е цѣлуналъ жена, която не е на мѣстото на Христа, и неговото лице се разваля. Ако е билъ чистъ, непрѣмѣнно лицето му се измѣня. Цѣлуката винаги произвежда единъ прѣвратъ или за добро, или за зло. Ако сте цѣлунали Христа, непрѣмѣнно ще свѣти лицето ви, но направили ли сте една грѣшка въ цѣлуката, винаги ще ходите наведени, като тази грѣшница. Ще казвате: „Нѣма за мене смисълъ въ живота“. Тогава, какъвъ е цѣрътъ? — Ще дойдете при Христа. Вие можете да намѣрите Христа и днесъ. Вземете Евангелието, прѣнесете се 2000 години назадъ или идете 2000 години напредъ, вие ще намѣрите и ще цѣлунете Христа. И нѣма живо сѣщество, което да се постави въ положението на тази жена и на което Христосъ да не се

изяви. Тогава Христосъ ще каже: „Прощаватъ ти се грѣховетъ, и сега се започва новото ти развитие“.

Христосъ казва: „Слѣзохъ въ дома ти, ти цѣлвка нѣ ми даде“.

Влѣзе една благородна мисль въ тебе. Тази мисль е Христосъ. Нѣкой пжтъ Христосъ минава въ този свѣтъ. Азъ го виждамъ. Често той минава. Сега за себе си азъ нѣма да говоря, ще говоря за единъ ясновидецъ, който ми разправяше слѣдното нѣщо: „Гледамъ, казва, Христосъ застаналъ при една красива жена — отвънъ много красива, но отвжтрѣ не — и ѝ говори, а отъ другата ѝ страна, гледамъ и другъ нѣкой ѝ говори“. Христосъ ѝ казва: „Жено, обърни се къмъ Бога, любовъ ти трѣбва повече, за да се спасишъ“. Тогава и дяволтъ ѝ пошепва нѣщо. На мѣстото, дѣто ѝ говори Христосъ, тя постоянно си маха ржката край ухото, защото Христосъ ѝ казва: „Любовъ!“ А тя подразбира: „Да любишъ, значи, да цѣлувашъ. Какво ще каже моятъ мжжъ?“ Тя плътски разбира любовта. Едно вжтрѣшно себеотрицание е процесъ на душата, не е процесъ на тѣлото, на ума. Това е едно съотношение, което съществува между моята душа и моя първоизточникъ, Богъ, отъ когото съмъ излѣзълъ.

И всѣкога, когато се нашепватъ тия мисли на Христа, ние ги критикуваме. Щомъ дойде нѣкой и ни нашепва такива мисли, за примѣръ: „Отвори търговия, ще имашъ голѣми печалби“, — не махашъ ржка край ухото си. Започвашъ търговията. Щомъ дойде Христосъ, казва на жената: „Жено, ти си богата, толкова дѣчица има тамъ бѣдни, дай 2000 лв. да имъ се помогне“. Дяволтъ казва: „Не слушай!“ Тя маха край ухото си. Азъ гледамъ хората, все махатъ. На нѣкоя жена говори Христосъ, тя маха на ухото: „Това не е за мене“. Щомъ дойде нѣкой другъ, нашепне ѝ нѣщо, казва: „Готова съмъ!“

И тогава ме питатъ: „Какъ да познаемъ гласа Христовъ, толкова гласове ни говорятъ?“ — Христосъ

говори тъй, както никой другъ Той казва: „Раздай всичкото си имане на бѣднитѣ!“ А вие махате съ ржка. „Иди въ нѣкоя болница да служишъ на болнитѣ!“ Пакъ махате. „Омий краката на мжжа си, примири се съ приятеля си!“ Пакъ махате. А като ви се каже: „Натрий носа на приятеля си“,—приемате. „Дай го подъ сждъ, 20000 лв. имашъ да вземашъ“,—„това разбирамъ, толкова пари имамъ да вземамъ“. Когато Христосъ говори, нѣма душа въ свѣта, която да не разбира неговия гласъ. Всѣка мисль, която прави човѣка готовъ за самопожертвуване, е божествена мисль. Въ това нѣма никакво изключение. Приеми я, тя иде отъ Христа. Спрешъ ли се да мислишъ, дали е онзи Христосъ, който е билъ прѣди 2000 години, всичко изгубвашъ. Слушай, приятелю, ако ти чакашъ този Христосъ, който е билъ прѣди 2000 год., ти ще отидешъ въ дѣното на ада. Този Христосъ е порасналъ сега, прѣди 2000 години той е билъ малко дѣте. Той е билъ бебе още, на 2 години, а сега е възмжжалъ, сега е на възраст, силенъ е. Слѣдователно, нѣма да го търсишъ като едно малко дѣтенце и да казвашъ: „Ехъ, да имамъ едно малко бебенце като Христа и да го помилвамъ!“. Тогава той не е могълъ да спаси свѣта. Бѣгаше въ Египетъ, биха го и го разпънаха на кръстъ. Туй бѣше волята Божия. Той си казваше: „Ее, нали си слабъ, тъй ще бжде!“ Като възкрѣсна, казваше: „Всѣкаквз власть ми се даде на небето и на земята, и въ бждеще нѣма вече тъй да бжде: нѣма да ме биятъ. Идете и проповѣдвайте туй Слово, азъ ще бжда съ васъ до скончание на вѣка“. Намъ ни проповѣдватъ за разпнатия Христосъ. Азъ не ви проповѣдвамъ за разпнатия Христосъ, азъ ви проповѣдвамъ за онова Христово възкресение на Божията Любовь, на Божията Мждрость, на Божията Истина, Правда и Добродѣтель, и за онзи Христосъ, който носи животъ въ себе си, който носи Мждрость, знание на свѣта; за онзи Христосъ, който носи Истината, който иде да ни даде тази вжтрѣшна свѣтлина, да устроимъ

домовѣтъ си, да ни даде Правдата и съ нейната мѣрка да нѣримъ, да ни даде и Добродѣтелята. Христосъ носи и онѣзи велики методи, чрѣзъ които ще можемъ да съградимъ нашитѣ домове. Този е великиятъ Христосъ. Ще кажете: „Дѣ е?“ — Азъ го виждамъ сега, шепне на ушитѣ ви. Ето, виждамъ Христа, виждамъ го. А вие виждате ли го? Виждамъ го, виждамъ го, Христосъ шепне. Сега опрѣдѣлямъ, кой какво ще направи: нѣкой ще махне съ рѣжа на ухото си, а другъ ще слуша.

Мнозина мислятъ, че азъ искамъ да омагйосвамъ хората. Не, Христосъ ви говори. И знаете ли какво ви говори Христосъ? Ето какво слушамъ азъ: „Сърцата ви сж студени, отвѣнка има снѣгъ, слѣдователно, нѣмате провѣтряване, противодѣйствиетамъ има; любовъ ви трѣбва, любовъ, съ която да прѣодолѣете всичко; любовъ, която да стопли тѣзи ледени сърца, да ги стопли съ температура 100,000,000° да свѣтнатъ сърцата ви. Пакъ ви говори Христосъ. Знаете ли какво ви говори? — „Знания, знания ви трѣбватъ. Не ви трѣбватъ знания какъ да сготвите боба, какъ да сготвите пуйката, какъ да накълцате зелето, да направите кебапчета. Не това ви трѣбва, а знания, знания, да прѣдадете тази мъдрость на вашитѣ дѣщери, синове, на вашитѣ мъже, на вашитѣ слуги, приятели и неприатели“.

Виждамъ Христа, той ви говори сега, и вие седите. Виждамъ една отлична картина: каточели седи енна мома, която очаква момъка, който идва сега и ѝ прѣдлага да се сгодятъ. Тя стои много сериозно. Азъ я виждамъ въ сериозна поза. Такава поза сте заели и вие, и азъ казвамъ: всичко е готово, само да не мрѣднете дѣзната рѣжа при ухото си. Момата казва: „Сега, като дойде момъкътъ, чакай да си помисля, да го взема ли, или не; да го взема, но имамъ другъ по-богатъ, по-ученъ, повече удобства ще ми създаде, само че той още не ми е прѣдложилъ.“ Тя рѣшава, мисли, колко сериозно мисли! Сериозно мисли, но за „онзи“! Нѣма какво да мисли: „Взимашъ ли ме, или не?“ — „Съ

тебе съмъ, Господи!“ Свършена работа! Оставишъ ли да мислишъ много, нищо нѣма да излѣзе. Има моменти, когато човѣкъ не трѣбва да мисли много. Веднага трѣбва да рѣшава. И ние трѣбва да бждемъ като онзи инженеръ на Наполеона, комуто Наполеонъ казалъ: „Трѣбва да построишъ единъ мостъ за минаване на войската. — Нѣмамъ инструменти. — Азъ ти казвамъ: ако въ 20 минути отгорѣ не построишъ моста, ще те застрѣлямъ“. Инженерътъ отдава честъ, отива си веднага, умътъ му заработва, и въ 20 минути построява моста. Нѣма врѣме, нѣма какво съ инструменти да се рѣшава, бързо трѣбва да работимъ. Когато човѣкъ сгрѣши, иска дълъгъ срокъ, обтѣга, протака въ сѣдилището. Грѣшниците искатъ, когато се разглеждатъ дѣлата имъ, да бжде врѣмето дълго. Когато крадемъ, ние искаме дълго да бжде врѣмето, а когато искаме да имаме резултати, — обратно — кжсо да бжде. Когато дойде да ни възнаграждаватъ за постѣпките ни, да не се протака това съ години, а като Наполеона, да издаде заповѣдь да съградимъ този мостъ въ 20 минути, за да се минава отъ единия брѣгъ на другия, отъ единия свѣтъ въ другия. Слѣдователно, тѣзи принципи трѣбва да приложимъ въ домоветъ си, въ живота си.

Христосъ казва: „Азъ въ дома ти дойдохъ, ти цѣлувание ми не даде, а тази жена, откакъ съмъ влѣзълъ, не прѣстава да цѣлува, не устата ми, а нозѣтъ ми“. Тя казва: „Азъ съмъ недостойна да цѣлуна устата ти, а ще цѣлувамъ нозѣтъ ти, тѣзи — прашните нозѣ, които ходятъ по земята“. За да цѣлунешъ Христа по устата, изисква се ангелски животъ. Нѣкой казва: „Дай да те цѣлуна по устата!“ Ангелски животъ се изисква за това, чистота се изисква! Ако ние бихме цѣнили тѣзи цѣлувки!.. Българитѣ, които сж ходили въ Русия, казватъ, че на Великденъ всички се цѣлуватъ: „цапъ-цапъ“ — докато я оцапахъ: „Ну, поцѣлуемъ: цапъ цапъ.“ Сега Христосъ имъ казва, каква трѣбва да е цѣлувката. Този квадратъ трѣбва да се отвори, и да

се изхвърлят тѣзи заблуждения; тѣ трѣбва да прѣстанатъ въ Русия. Казвате: „Православната църква е била такава.“ Ще ви приведа единъ анекдотъ. Единъ отъ рускитѣ императори писалъ до всички руски манастири конфиденциални писма, съ които молилъ — въ който манастиръ се намира главата на св. Иванъ Кръстителъ, да му се изпрати. Той получилъ отъ всички манастири по една глава! Натуралъ ги въ отдѣлни стаи — 40 глави въ 40 стаи. Слѣдъ това отива въ Руския Синодъ и запитва: „Колко глави има св. Иванъ Кръстителъ?“ — „Ваше Императорско Величество — само една глава!“ — „Не“, казва, „40 глави има.“ Взима тѣзи старци, завежда ги въ всички стаи: „40 глави, документално 40 глави!“ Прави сж тѣ: ако вземемъ прѣбраждането, може да кажемъ, че Иванъ Кръстителъ ималъ 40 глави, но императорътъ имъ казалъ: „Не заблуждавайте народа съ тия суевѣрия!“ Затуй днесъ страда руската църква, защото Иванъ Кръстителъ ималъ 40 глави!

Богъ поругаемъ не бива. Въ негово име не трѣбва да има никаква лъжа. Ако азъ, въ името Христово, искамъ да ви заблуждавамъ, тежка е кармата на този народъ. Никой не може да прокопса, ако е лъгалъ. Нѣкой казва: „Струва да се лъже.“ Не, никога! Нѣкой пжтъ може да икономисашъ истината, може да избѣгнешъ отговора, или да прѣмълчишъ, но никога да не говоришъ лъжа. Не можешъ да кажешъ истината — мълчи; не можешъ да кажешъ истината — бѣгай, никой не те заставлява да говоришъ.

И тѣй, двѣ нѣща сж потрѣбни: смирение, като на тази жена, да познаемъ заблужденията си. Тази жена е познала, че пжтътъ, по който е вървѣла, животътъ, който е водила, знанията, които е имала, всичко туй дало най-лоши резултати. И слѣдъ всичко това тя казва: „Господи, всичко туй сега измѣнямъ.“ Азъ зная, че тази жена, като индивидъ, тя не е една. Тази жена е измѣнила своя животъ, послѣ тя е станала една отлична ра-

ботница на Христовото дѣло. Тя е измѣнила съвършено живота си. Нейниятъ животъ се измѣни отъ цѣлувката. Слѣдователно, ако и въ насъ влѣзе тази божествена свѣтлина, и ние възприемемъ тази свѣтлина и я цѣлуваме, тя ще произведе всички тия добри резултати.

И гѣй, когато дойде нѣкой въ дома ви, какво трѣбва да направите съ него? Нали, когато имате *your fixe*, дойде у васъ нѣкоя ваша приятелка, нѣкоя ваша възлюблена, която вие си обичате, вие я туряте да седне на вашето мѣсто. Дойде една, цѣлунете я; дойде друга цѣлунете я; дойде трета, цѣлунете я; до 10 като доваждатъ, цѣлувате ги. Другитъ 10, които идватъ, не ги цѣлувате. Тогава 10 сте цѣлунали. 10 не. Азъ опрѣдѣлямъ: 10 сж отъ Господа, а 10 — отъ дявола. Вашето рандеву, този вашъ *your fixe* все *your fixe* ще стане. Като излѣзатъ отъ дома ви, ще почнатъ да ви критикуватъ. Всички ще цѣлунете! Започнешъ ли съ цѣлувка, всички ще цѣлувашъ. Ако не цѣлувашъ, никого нѣма да цѣлувашъ. Тогава вашиятъ *your fixe* ще излѣзе благополученъ. Ще кажете: „Тази жена не ми е симпатична“. Ами тази, която цѣлунахте, симпатична ли ви бѣше? Нима онази жена е била симпатична на Христа? Че на васъ туй, което е симпатично, то е дяволътъ. Имате двѣ моми: едната е скулеста, съ рани, а другата не, красива е. Коя ще цѣлунете? — Красивата. Въ нея е дяволътъ. Въ тази, скулестата, е Христосъ. Въ красивия момъкъ съ мустачкитъ, тамъ е дяволътъ. Щомъ го цѣлунешъ, ще почернѣе лицето ти. А въ този, грозния, момъкъ, тамъ е Христосъ. Въ името Христово ще го цѣлунешъ. Въ него е принципътъ на Христа.

И тази жена прѣдпочете да цѣлуне прашнитѣ крака на Христа, а не чиститѣ на онзи буржоа, защото Христосъ ходѣше съ сандали отъ кожа и безъ чорапи, съ боси крака. Неговитѣ крака бѣха прашни. Та тази жена не цѣлуна краката на Симона, а на Христа. Тя казва: „Господи, и ти си прашенъ и нечистъ, и азъ. Азъ ще ти измия краката

а ти — моето сърце“. И Христосъ ѝ отговори: „Жено, речено-свършено.“ И тя го стори. Сегашнитѣ учени казватъ: „Събралѣ ги тѣхъ, все такива невяжи хора, не ги ли знаемъ кои сж тѣ?“ Че азъ не съмъ дошълъ въ България да събирамъ красивитѣ моми и момци, азъ оставямъ тѣхъ за църквата, а онѣзи, които нѣматъ никакъвъ подслонъ, скулеститѣ, тѣ сж дошли при мене. Тѣй че, нѣма защо да бждемъ въ недоразумѣние, но, веднѣжъ една моя овца изцѣлена по такъвъ начинъ, не я пуштамъ вече. Какво разбирамъ подъ думата въ църква „църква?“ — Подъ „църква“ разбирамъ едно живо същество, което мисли и чувствува, има воля, а всички тия каменни здания, това сж приюти, това не сж църкви. А сега свещеницитѣ питатъ: „Ходишъ ли на църква?“ Азъ бихъ дошълъ у тебе, ти си отворена врата. Азъ виждамъ, че вратитѣ на сърцата у поповетѣ и владицитѣ сж все затворени, нѣматъ и ключъ. Питамъ клисаря: дѣ сж ключоветѣ? — „Днесъ дѣдо попъ не служи, елате въ другата църква.“ Това не е църква. Когато нѣкой иска да дойде въ моята църква, азъ отгарямъ вратитѣ ѝ за богомолцитѣ въ 4 часа, прѣди да изгрѣе слънцето. Тѣй трѣбва да бждатъ отворени вратитѣ за всички хора, които искатъ да служатъ на Бога, и въ тази църква всички кандила трѣбва да бждатъ запалени, да се лѣе отъ тѣхъ свѣтлина и благость. И който влиза въ нея, трѣбва да остави вънъ всичкия си товаръ. Това е то църква, тѣй трѣбва да се разбира. Ще кажете: „Ами какво ще стане съ простия народъ?“ Тѣ не сж прости хора, ние говоримъ за всички учени, — тѣ сж свършили гимназии, университети, — все съ забавления ли ще ги занимаваме? Ще имъ позволимъ да влѣзатъ въ църквата, да служатъ. Но какъ ще служатъ? — Като дойде владиката, нека се облѣче съ одеждата на любовта, тя е вжтрѣшната дреха. Послѣ има единъ фелонъ, тя е дрехата на мждростта. Като си облѣкатъ тѣзи дрехи, послѣ нека си турнатъ и корони и друго, и тогаванека служатъ. Като

дойде тъй, азъ ще му дамъ първо мѣсто, но, ако дойде съ сегашнитѣ си дрехи, ще го изпѣдя навънъ. Вънъ вие, които продадохте името Христово., идватъ да служите за пари, да ги събирате въ вашитѣ котлета! Христосъ не умрѣ за пари, Христосъ дойде да служи въ името на Божията Любовь и Мъдрость, за да възкрѣси хората. Туй е не само съ нашитѣ свещеници и попове. Когато говоря истината, въ името на Христа я говоря. Горко на онѣзи, които се противятъ на тѣзи божествени истини! Въ Христовото име, въ божественото, нѣма никакво заблуждение.

Нека българитѣ съятъ нивитѣ си. Азъ съмъ готовъ да дамъ на българитѣ 100 пѣти повече жито и царевица, прѣизобилно, нека тѣ съятъ, и свещеникътъ нека сѣе, но не съ кръста и съ котле въ ржка. Нищо да нѣма въ църквата: никакви пари, никакво разнасяне на дискусии. Това е безобразие! Всичко това трѣбва да се изхвърли, тъй говори Христосъ. Сега дойде нѣкой, пита ме: „Ти свѣщъ палишъ ли въ църква?“ Азъ казвамъ: моята свѣщъ винаги гори, кандилото ми е запалено отъ памтивѣка, то никога не е изгасвало.—Ами въ църквата вѣрвашъ ли?“—Въ тази, Христовата, църква вѣрвамъ, въ църквата на Любовта, въ нея е Христосъ, въ нея сж и всички светии и всички добри хора.—„Ами при насъ защо не идвашъ?“—Идвалъ съмъ и при васъ, но вашитѣ църкви сж затворени.—„Какъ?“ — Затворени сж тѣ, и сега, азъ не мога да ги цѣлуна. Тѣ искатъ да отида да цѣлуна ржката на владиката. Не съмъ отъ тѣхъ, та да цѣлуна ржката на владиката. Нѣкой пѣтъ и моята ржка не искамъ да я цѣлуватъ. Прѣди нѣколко дни дойде единъ човѣкъ, въ когото бѣше духътъ. Слѣдъ като го поканихъ да остане на трапезата, той казва, че никой не трѣбва да ми цѣлува ржката. Послѣ дойде една жена, която ми цѣлуна ржката. Казвамъ си: ее, това внесе въ него съблазнь: „И той е единъ отъ владицитѣ“, помисли си гостенинътъ. Слѣдъ половинъ часъ той стана, излѣзе, иска да се ржува, азъ го спрѣхъ—да не

се ржува, и му казвамъ: „на добъръ часъ, хубаво мислишъ.“

Азъ съмъ за онази вжтрѣшна цѣлувка на любовта, на нашитѣ сродни души. Нѣкои питатъ: „Какъ да намѣримъ сроднитѣ си души?“ Това е най-лесната работа! По-лесна работа отъ тази нѣма. Това и най-малкитѣ дѣца ще ви кажатъ. До 5—6 год. си възраст дѣцата ще ви кажатъ какъ. Отъ седмата годишна възраст нагорѣ тѣ ще ви заблудятъ. Въ русенско единъ баща ми разказваше, че запиталъ единъ день малкото си дѣтенце: „Синко, откъдѣ си дошълъ?“ Това дѣте му отговорило: „Да не ме смушавате“. — Кой си, откъдѣ си дошълъ? Ако ти имашъ любовта въ себе си, нѣма да го питаешъ откъдѣ е дошълъ. Ти знаешъ, че Любовта знае откъдѣ си дошълъ. Когато ние любимъ хората, отъ Бога сме дошли, а когато не ги любимъ, отъ дявола сме дошли.

Първото нѣщо: като дойде Христосъ въ дома ви, ще измиете краката му съ вашитѣ уста, а това, прѣведено на вашъ езикъ, значи: ще иу служите съ мждрость и любовь, ще носите неговото Слово безъ никаква примѣсъ. Това е цѣлувката. Когато азъ прилагамъ всичкия си умъ и всичкото си сърце да му служа тѣй, че да нося неговото Слово безъ никаква примѣсъ, това е цѣлувка. Ако така можете да служите на Христа, той ще ви каже: „Прощаватъ ви се грѣховетѣ, и вашитѣ имена се записватъ въ небето прѣдъ ангелитѣ, и въ бѣдеще вие ще станете граждани на това велико царство“.

И тѣй, азъ сега ви поздравлявамъ всинца да служите на Христа съ мждрость, да служите съ любовь, да ги вложите въ умоветѣ и сърцата си. Този Христосъ азъ го виждамъ, съ него говоря сега. Слѣдъ като си отидете у дома си, той пакъ ще ви говори. Внимавайте, не продължавайте да умувате, но кажете: „Да рѣшимъ!“ Не, кжсъ е срокътъ, веднага рѣшете! Речено и свършено — никакво махане на ржката. Вие ще ми кажете: „Ти говоришъ ли истина, че Христосъ е при насъ сега?“

При васъ е Христосъ, при вашитѣ души, разбирайте вътрѣшно. Говоря ви една велика истина. Великъ е този Христосъ, и, когато хората единъ день съзнаятъ тази истина, знаете ли каква култура ще има? Въ Европа ще пжтуваме свободно, безъ никакви спънки, и тогава всичко ще поевтинѣе, и житото, и маслото — всичко. Какъ? — Когато хората започнатъ да служатъ на Бога съ любовь и мъдрость.

Туй учение трѣбва да го подемаатъ всички духовници. А тѣ се докачатъ още, но Христосъ ще ги застави да не се докачатъ. И учители, и всички други въ бждеще трѣбва да служатъ на Христа съ любовь и мъдрость.

Сега азъ ви проповѣдватъ не като на българи, или като на англичани, или като на френци. Азъ ви проповѣдвамъ като на мои братя и сестри въ името на Христа. Никога нѣма да изопача Истината. Азъ ви говоря като на мои братя и сестри, като на приятели, като на ученици, които ви държа на равна нога съ себе си, давамъ ви най-хубавитѣ си мисли, макаръ че треперятъ тѣзи хора вънъ, на студа. Азъ ви давамъ най-хубавото отъ себе си, запознавамъ ви съ тѣзи истини, за които никой другъ, отъ 2000 години насамъ, не ви е говорилъ. Защо?—Защото азъ любя Бога, защото му служа съ любовь и мъдрость. И вие всинца можете да му служите. Всинца можете да служите на Бога съ любовь и мъдрость. Всички можемъ да бждемъ братя, безразлично, каква е степенъта на нашето развитие. Ще идемъ да работимъ споредъ силитѣ си.

И тѣй, ние можемъ да дадемъ тази цѣлувка на Христа, понеже Христосъ е вавсѣкждѣ, въ цѣлата природа. Навсѣкждѣ е Христосъ! И ние можемъ да му дадемъ тази цѣлувка; щомъ я дадемъ, ще цѣвнемъ, ще завържемъ и ще станемъ силни. Моитѣ думи сж малко символични, но истинността имъ е отвжтрѣ. Всѣка мисль, всѣка цѣлувка трѣбва да бжде пропита съ любовь, и, като цѣлунете,

да не съжالياвате, а да знаете, че сте извършили единъ дългъ, дали сте нѣщо отъ себе си, и тогава ще чуете този гласъ на Христа: „Прощаватъ ви се грѣховетѣ“. „Прощаваме се“ — това е отлична дума. Ако днесъ Съглашението каже на българитѣ: „Прощава ви се дългътъ“, какво ще бжде? — Барабанитѣ ще биятъ изъ града, обявления ще има залѣпени по всички градове, по всички общини, че Съглашението е простило на България $2\frac{1}{2}$ милиарда лева дългъ. А туй, което носи Христосъ, е много повече отъ тѣзи $2\frac{1}{2}$ милиарда лева,

Любовъ и мъдростъ трѣбватъ на всинца ни сега. Любовъ и мъдростъ! Нѣкои казватъ: „Еди-коя-си сестра е кисела“. Казвамъ: тя не е цѣлувала още краката на Христа. „Еди-коя-си малко критикува“. Казвамъ: не е цѣлувала краката на Христа. „Еди-коя-си е невѣжа“ — не е цѣлувала краката на Христа. Онѣзи мъже и жени, сърцата на които сж пропити отъ тази любовъ и умътъ имъ — отъ тази мъдростъ, тѣ сж цѣлували краката на Христа. Човѣкъ, който единъ пѣтъ е изпиталъ тази любовъ, който единъ пѣтъ се е докосналъ до нея, той вече се е издигналъ така, както свѣтътъ не подозира.

И тѣй, служете съ любовъ, служете съ мъдростъ. Туй учение трѣбва да се приложи. Тамъ е силата и спасението въ бждеще.

(Бесѣда, държана на 8. януарий 1922 г., втория день на Коледа, въ София.)

Петър Константинов Дънов

СИЛА И ЖИВОТ

Четвърта серия

Първо фототипно издание - 2000 г.

19.10.1921 - 8.1.1922

Координатор за издаване Словото на
Учителя Петър Дънов е Вергилий Кръстев

© Издателска къща „Жануа 98” тел. 989 - 38 - 97
ISBN 954 - 9589 -50 - 1

123 300